Gerald Durrell

Gerald (Gerry) Malcolm Durrell (1925-l995) a fost un naturalist, autor şi prezentator de televiziune britanic. Reputat cercetător în domeniul ştiinţelor naturale şi un militant pentru protecţia mediului înconjurător şi pentru protejarea speciilor pe cale de dispariţie, Gerald Durrell a rămas în istoria literaturii şi ca un scriitor de succes, iubit în toată lumea în special datorită fermecătorului volum *Familia mea şi alte animale*, transpus de BBC într-un serial de televiziune şi, ulterior, într-un film.

Romanul, devenit un clasic, este povestea celor cinci ani pe care excentrica şi amuzanta familie Durrell i-a petrecut în superba insulă grecească Corfu, încercând să scape de oribila şi deprimanta climă englezească. Când au ajuns în acest paradis însorit, micul Gerry avea doar zece ani şi era însoţit de o mamă excepţional de tolerantă în faţa bizareriilor copiilor ei, de fratele lui mai mare Larry (cunoscutul romancier Lawrence Durrell), de celălalt frate Leslie a cărui pasiune neostoită era să tragă cu armele de foc, de sora lui Margo, veşnic îngrijorată de acnee şi înconjurată de voaluri şi parfumuri, şi de fantasticul câine Roger. Cu o familie atât de neconvenţională, este clar că aventurile nu pot fi decât pe măsură, spre delectarea şi deliciul cititorilor.

Gerald Durrell

FAMILIA MEA ŞI ALTE ANIMALE

Traducere din limba engleză
de Lidia Ionescu

Ilustraţii de Mircea Pop

youngart

Redactor: Laura Albulescu
Tehnoredactor: Angela Ardeleanu
Copertă: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
DURRELL, GERALD
Familia mea şi alte animale / Gerald Durrell; trad. de Lidia Ionescu; il. de Mircea Mihai Pop. - Bucureşti: Youngart, 2014

ISBN 978-606-93631-8-8

I. Ionescu, Lidia (trad.)
II. Pop, Mircea Mihai (il.)

821. 111-31 = 135. 1

GERALD DURRELL
My Family and Other Animals
Copyright © Gerald Durrell, 1956

© **young**art, 2014, pentru prezenta ediţie
youngart este un imprint al Grupului Editorial Art
Tiparul executat la Imprimeria Arta Grafică S. A.

Mamei mele

Cuvânt în apărare

„De ce uneori cred până şi şase lucruri
imposibile înainte de micul dejun?”
REGINA ALBA, Alice prin oglindă

Aceasta este povestea celor cinci ani pe care eu şi familia mea i-am petrecut pe insula grecească Corfu. Am intenţionat la început să fac o relatare uşor nostalgică a istoriei naturale de pe această insulă, dar am comis greşeala gravă să-mi introduc familia în primele pagini ale cărţii. De-ndată ce s-a văzut pe hârtie, s-a apucat să se instaleze şi să invite musafiri cu care să împartă capitolele. Numai cu mare greutate şi cu nenumărate şiretlicuri am reuşit să reţin câteva pagini ici şi colo pe care să le dedic exclusiv animalelor.

În paginile care urmează am încercat să schiţez un portret exact şi nedeformat al familiei mele; membrii ei apar aşa cum îi vedeam eu. Pentru a explica câteva dintre apucăturile lor mai curioase simt că este necesar să vă informez că, pe vremea când locuiam în Corfu, întreaga familie era încă tânără: Larry, cel mai în vârstă, avea douăzeci şi trei de ani; Leslie, nouăsprezece; Margo, optsprezece; în timp ce eu, cel mai mic, eram la frageda şi impresionabila vârstă de zece ani. N-am fost nicicând prea siguri de vârsta mamei mele, pentru simplul motiv că niciodată nu şi-a putut aminti data naşterii. Tot ce pot spune este că era destul de în vârstă ca să aibă patru copii. Mama insistă să vă informez şi că era văduvă, deoarece, aşa cum a remarcat ea cu multă perspicacitate, nu poţi şti niciodată ce-şi închipuie lumea.

Pentru a comprima cinci ani de întâmplări, observaţii şi trai fericit într-o carte ceva mai scurtă decât Enciclopedia Britanică*, am fost silit să restrâng, să tai şi să altoiesc zdravăn, încât n-a mai rămas decât puţin din continuitatea originală a evenimentelor. La fel cum am fost forţat să las pe dinafară multe întâmplări şi personaje pe care mi-ar fi plăcut să le descriu.*

Mă îndoiesc că aş fi scris cele ce urmează fără ajutorul şi entuziasmul următoarelor persoane. Menţionez acest lucru ca vina să cadă pe cine trebuie.

Deci mulţumirile şi recunoştinţa mea:

Doctorului Teodor Stefanides. Cu generozitatea care îl caracterizează mi-a îngăduit să folosesc material din lucrarea sa nepublicată despre Corfu şi mi-a furnizat un număr de calambururi teribile, dintre care am folosit câteva.

Familiei mele. La urma urmei, ea este cea care în mod inconştient mi-a pus la dispoziţie o bună parte din material şi m-a ajutat în mod considerabil, în timp ce scriam cartea, certându-se violent şi căzând rareori de acord în privinţa oricărui incident despre care le-am cerut părerea.

Soţiei mele care mi-a făcut bucuria să râdă în hohote citindu-mi manuscrisul, ca apoi să mă informeze că ceea ce a amuzat-o a fost ortografia mea.

Secretarei mele Sophie, responsabilă cu introducerea virgulelor şi cu radierea nemiloasă a infinitivului cu adverb intercalat.

Aş vrea să aduc un omagiu special mamei mele căreia îi este dedicată această carte. Ca un Noe blând, entuziast şi înţelegător, şi-a pilotat cu multă dibăcie corabia încărcată cu progenituri bizare pe mările furtunoase ale vieţii, ameninţată mereu de posibilitatea unei răscoale, înconjurată tot timpul de pericolul de a se înnămoli prin depăşirea contului din bancă şi prin extravaganţă, nefiind niciodată sigură că echipajul îi va aproba manevrele, dar neîndoindu-se că ea va fi

învinuită de câte ori ceva nu iese bine. Faptul că a supravieţuit călătoriei este un miracol, dar cert este că a supravieţuit, ba chiar cu mintea mai mult sau mai puţin întreagă. Aşa cum pe drept cuvânt subliniază fratele meu Larry, putem fi mândri de felul cum am crescut-o, căci ne face cinste. Faptul că a atins acea fericită nirvana în care nu te mai sperie şi nu te mai miră nimic poate fi exemplificat prin cele întâmplate nu demult, la un sfârşit de săptămână, când, aflându-se singură în casă, s-a trezit că i s-au adus o serie de lăzi conţinând doi pelicani, un ibis roşu, un vultur şi opt maimuţe. În faţa unei asemenea întâmplări neprevăzute un muritor mai slab de înger s-ar fi pierdut cu firea, dar mama, nu. Luni dimineaţă am găsit-o în garaj, fugărită de un pelican furios pe care încerca să-l hrănească cu sardinele dintr-o conservă.

— Îmi pare bine că ai venit, dragă, spuse gâfâind mama, cu pelicanul ăsta o scoţi cam greu la capăt.

Când am întrebat-o cum de a ştiut că animalele îmi aparţin, a răspuns:

— Cum să nu ştiu că sunt ale tale, dragă? Cine altul mi-ar fi putut trimite mie pelicani?

Ceea ce demonstrează că cel puţin pe un membru al familiei îl cunoaşte bine.

În cele din urmă, ţin să subliniez că toate anecdotele despre insulă şi despre locuitorii ei sunt absolut adevărate.

A călători în Corfu era ca şi cum ai fi trăit într-una dintre cele mai viu colorate şi mai comice opere bufe. Toată atmosfera şi farmecul locului au fost, cred eu, rezumate perfect într-o hartă maritimă pe care o avem, unde insula şi linia de coastă alăturată sunt prezentate în detaliu. La sfârşit se află o mică adnotare, şi anume:

Atenţie! Balizele care indică bancurile de nisip fiind adesea deplasate, marinarii sunt avertizaţi să navigheze cu prudenţă de-a lungul acestei coaste.

PARTEA ÎNTÂI

„Există fără îndoială o plăcere în nebunie,
pe care doar nebunii o cunosc.”

DRYDEN, *Călugărul spaniol*

Migraţia

Luna iulie a fost stinsă asemeni unei lumânări de vântul muşcător care anunţa un cer plumburiu de august. Cădea o burniţă tăioasă şi înţepătoare ce se învolbura în straturi opace şi cenuşii când o sufla vântul. De-a lungul coastei din Bournemouth, cabanele de pe plajă întorceau feţe goale de lemn spre marea cenuşiu-verzuie, înlănţuită de spuma care sărea nerăbdătoare pe digul de ciment al ţărmului. Pescăruşii fuseseră rostogoliţi spre interiorul oraşului şi acum pluteau, cu aripile încordate, peste acoperişuri şi se tânguiau jalnic. Era o vreme făcută parcă să pună la încercare răbdarea tuturor.

Luată în grup, familia mea nu oferea o privelişte prea atrăgătoare în după-amiaza aceea, căci vremea adusese cu ea sortimentul obişnuit de boli la care eram predispuşi. Mie, care stăteam pe duşumea, etichetându-mi colecţia de scoici, îmi adusese un guturai, vărsându-mi-l în craniu ca pe un ciment, astfel că eram silit să respir hârâit cu gura deschisă. Fratelui meu Leslie, ghemuit posac şi mohorât lângă foc, îi inflamase interiorul urechilor, făcându-le să sângereze uşor, dar

persistent. Pe sora mea Margo o împestriţase cu o nouă erupţie de acnee pe o faţă deja pătată ca un văl roşu. Mama se alesese cu o răceală zdravănă şi debordantă, asezonată cu un acces de reumatism. Doar fratele meu mai mare, Larry, rămăsese neatins, dar îi era de ajuns faptul că-l iritau metehnele noastre.

Larry a fost, bineînţeles, cel care a dat startul. Noi, ceilalţi, eram prea apatici ca să ne mai preocupe şi altceva în afara propriilor boli. Dar Larry fusese desemnat de providenţă să treacă prin viaţă ca o rachetă mică şi blondă care face să explodeze idei în mintea altor oameni, ca apoi el să se încolăcească onctuos ca o pisică şi să refuze să se lase învinuit pentru urmări. Enervarea lui sporea odată cu înaintarea după-amiezii. În cele din urmă, privind mânios în jurul camerei, se hotărî să o atace pe mama, ca fiind cauza evidentă a tuturor relelor.

— De ce îndurăm climatul ăsta blestemat? întrebă brusc, făcând un gest spre fereastra schimonosită de ploaie. Priveşte, şi dacă-i vorba aşa, priveşte-ne şi pe noi: Margo umflată ca o plăcintă rumenită… Leslie rătăcind prin casă cu câte paisprezece stânjeni de vată în fiecare ureche… Gerry scoţând nişte sunete de parcă s-ar fi născut cu gură de lup… Şi, uită-te la tine: pe zi ce trece arăţi mai ramolită şi cazi pradă vedeniilor.

Mama privi pe deasupra unei cărţi voluminoase intitulată *Reţete uşoare din Rajputana*.

— Nu-i adevărat! Nu arăt aşa! spuse ea indignată.

— *Ba da*, insistă Larry. Ai început să arăţi ca o spălătoreasă irlandeză… Iar familia ta seamănă cu o serie de ilustraţii pentru o enciclopedie medicală.

Mama, negăsind niciun răspuns zdrobitor, se mulţumi să-l fulgere cu privirea înainte de a se retrage din nou în spatele cărţii.

— Ceea ce ne trebuie este soarele, continuă Larry. Nu eşti de acord, Les?… Les!… Les!

Leslie extrase o mare cantitate de vată dintr-o ureche.

— Ce-ai spus? întrebă el.

— Uite în ce hal am ajuns, ripostă Larry, întorcându-se triumfător spre mama. A purta o conversaţie cu el a devenit o operaţie complicată. Te întreb cât mai putem suporta o asemenea situaţie. Unul dintre fraţi nu te aude când vorbeşti, iar celălalt nu poate fi înţeles. Cred că a venit momentul să luăm măsuri. Nu se poate aştepta de la mine să creez o proză nemuritoare într-o atmosferă de deprimare cu miros de eucalipt.

— Da, dragă, spuse mama vag.

— Ceea ce ne lipseşte, continuă Larry reluându-şi ritmul obişnuit, este soarele... o ţară în care să putem creşte.

— Da, dragă, ar fi foarte plăcut, consimţi mama, fără să asculte prea bine.

— Am primit azi-dimineaţă o scrisoare de la George. Spune că insula Corfu e minunată. De ce nu ne facem bagajele să plecăm în Grecia?

— Foarte bine, dragă, dacă-ţi face plăcere, spuse mama neatentă.

Când era vorba de Larry, avea de obicei grijă să nu-şi ia angajamente.

— Când? întrebă Larry, destul de surprins de această consimţire.

Mama, dându-şi seama că a comis o greşeală de tactică, lăsă jos cu grijă *Reţetele uşoare din Rajputana*.

— De, cred că ar fi o idee bună să te duci tu întâi să pregăteşti terenul. Poţi apoi să ne scrii şi să ne spui dacă-i bine, ca să te urmăm şi noi, propuse ea şiret.

Larry îi aruncă o privire ucigătoare.

— *Tot aşa* ai spus şi când am propus să mergem în Spania, îi aminti el, şi am stat două luni nesfârşite la Sevilla, aşteptând să veniţi şi voi, iar tu, între timp, n-ai făcut decât să-mi trimiţi scrisori voluminoase despre canalizare şi apă potabilă, de parcă aş fi fost angajat la

primărie sau aşa ceva. Nu, dacă mergem în Grecia, mergem cu toţii din prima.

— Zău că *exagerezi*, Larry, se tângui mama. În orice caz, nu pot pleca aşa. Trebuie să aranjez ceva în legătură cu casa.

— Să aranjezi! Ce să aranjezi, pentru numele lui Dumnezeu? Vinde-o!

— Nu pot face una ca asta, răspunse mama indignată.

— De ce nu poţi?

— Abia ce-am cumpărat-o.

— În cazul acesta, vinde-o cât mai e-n picioare.

— Nu fi ridicol, dragă, ripostă mama cu hotărâre. Nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Ar fi curată nebunie.

Am vândut deci casa şi am fugit de tristeţea verii englezeşti ca un cârd de rândunele migratoare.

Noi toţi călătoream cu bagaj puţin, neluând decât ce consideram strict esenţial existenţei. Când am deschis bagajele pentru inspecţia vamală, conţinutul geamantanelor noastre indica exact caracterul şi pasiunile fiecăruia. Astfel, bagajul lui Margo consta dintr-o mulţime de veşminte diafane, trei cărţi despre slăbit şi un regiment de sticluţe, conţinând fiecare un elixir garantat pentru vindecarea acneei. Cufărul lui Leslie conţinea câteva pulovere pe gât, o pereche de pantaloni înfăşuraţi în jurul a două revolvere, un pistol pneumatic, o carte intitulată *Fii propriul tău armurier* şi o sticlă mare din care picura ulei. Larry era însoţit de două lăzi cu cărţi şi o servietă în care îşi pusese hainele. Bagajul mamei era judicios împărţit între haine şi diverse cărţi de bucate şi de grădinărit. Eu îmi luasem numai acele articole pe care le consideram necesare să îndulcească plictiseala unei lungi călătorii: patru cărţi de ştiinţe naturale, o plasă de prins fluturi, un câine şi un borcan plin cu omizi, toate în pericol iminent de a deveni crisalide. Şi astfel, perfect

echipaţi, după părerea noastră, am părăsit ţărmurile reci şi umede ale Angliei.

Franţa, melancolică şi spălată de ploaie, Elveţia ca un tort de Crăciun, Italia, exuberantă, zgomotoasă şi rău mirositoare, pe toate le-am lăsat în urmă, păstrând amintiri confuze. Micul vapor se desprinse palpitând de călcâiul Italiei şi pe când dormeam în cabinele cu aer închis, undeva, pe întinderea de ape lustruite de lună, am trecut peste linia invizibilă şi am intrat în lumea strălucitoare ca o oglindă a Greciei. Încetişor, sentimentul acestei schimbări s-a strecurat în noi şi, drept urmare, ne-am trezit cu noaptea în cap şi am ieşit plini de nerăbdare pe covertă.

Marea ridica muşchi netezi şi albaştri de valuri, mişcându-se în lumina zorilor, iar spuma din siaj se rotea lin în urma noastră, ca o coadă de păun alb, sclipind cu băşicuţe. Cerul era palid şi pătat cu galben la orizontul dinspre răsărit. În faţa noastră se întindea o pată cafenie de pământ, cuibărită în ceaţă, cu un volan de spumă la bază. Era Corfu. Ne-am încordat privirea să ne dăm seama de forma exactă a munţilor, să descoperim văile, vârfurile, defileurile, dar degeaba, nu se zărea decât o siluetă. Apoi soarele trecu deasupra orizontului şi cerul deveni dintr-odată de un albastru satinat şi smălţuit, ca un ochi de gaiţă. Curbele nesfârşite şi meticuloase ale mării se înflăcărară pentru o clipă, ca să se schimbe apoi într-un purpuriu regal, stropit cu verde. Ceaţa se ridică în panglici repezi şi uşoare şi în faţa noastră apăru insula, cu munţi ce dormeau parcă sub un cearşaf brun, mototolit, ale cărui falduri erau pătate de verdele crângurilor de măslini. De-a lungul ţărmurilor se arcuiau plaje albe ca nişte colţi de elefant, alături de cetăţi de stâncă strălucitoare, unele aurii, altele roşii sau albe. Am ocolit capul nordic, un umăr neted de stâncă ruginie curbată într-o serie de văgăuni gigantice. Valuri negre ridicau siajul navei noastre şi-l purtau uşor către ele, ca apoi, chiar la gura lor, să se spargă, sâsâind însetat

printre stânci. Ocolind capul, am lăsat în urmă munţii şi acum insula cobora lin, pătată de irizarea argintie şi verde a măslinilor, având ici şi colo câte un deget ameninţător de chiparos negru, îndreptat spre cer. Apa puţin adâncă din golfuri era albastră ca un fluture şi peste zgomotul făcut de motorul navei puteam auzi, răsunând uşor dinspre ţărm, ca un cor de voci mărunte, strigătele ascuţite şi triumfătoare ale greierilor.

Insula nebănuită

Ne-am croit cu greu drum prin zgomotul şi confuzia din baraca vămii spre soarele strălucitor de pe chei. În jurul nostru oraşul se ridica abrupt; rânduri de case multicolore, îngrămădite la întâmplare, ferestre cu obloane verzi deschise ca aripile a sute de fluturi. În spatele nostru se întindea golful, neted ca un platou, picotind într-un albastru incredibil.

Larry, mergând repede, cu capul înclinat pe spate şi cu o expresie atât de regal dispreţuitoare pe faţă încât nu-i mai observai statura miniaturală, nu scăpa din ochi hamalii care se războiau cu bagajele. În urma lui păşea Leslie, scund, îndesat, cu un aer de beligeranţă potolită, apoi Margo, târând în urmă metri întregi de muselină şi de parfum. Mama, arătând ca un mic misionar hărţuit, prins în plină răzmeriţă, fu târâtă fără voia ei spre cel mai apropiat stâlp de felinar de un Roger exuberant. Se văzu silită să stea acolo, privind în gol, în timp ce el se uşura de emoţiile reţinute care se acumulaseră. Larry alese două trăsuri atât de hodorogite încât aveau ceva măreţ, puse bagajul într-una, şi el se instală în cealaltă. Privi apoi enervat împrejur.

— Şi acum, întrebă el, ce mai aşteptăm?

— O aşteptăm pe mama, explică Leslie. Roger a găsit un stâlp de felinar.

— Doamne sfinte! exclamă Larry, apoi se ridică în picioare în trăsură şi răcni: Hai, mamă, vino! Câinele poate să mai aştepte.

— Vin acum, dragă, răspunse mama calm, neţinând seama de adevăr, căci Roger nu dădea semne că ar vrea să plece de lângă stâlp.

— Câinele ăsta a fost o adevărată pacoste tot timpul călătoriei, spuse Larry.

— Nu fi aşa nerăbdător, ripostă Margo indignată, câinele nu are nicio vină… şi oricum, la Napoli a trebuit să te aşteptăm pe *tine* o oră.

— Aveam stomacul deranjat, explică Larry rece.

— Ei da, probabil că şi stomacul *lui* e deranjat, spuse Margo triumfătoare. E totuna, şase pentru unu, o duzină pentru celălalt.

— Vrei să spui jumătate de duzină pentru celălalt.

— Ce vreau, ce nu vreau, e acelaşi lucru.

În momentul acela a venit şi mama, cu părul puţin în dezordine, iar noi a trebuit să ne concentrăm atenţia asupra sarcinii de a-l băga pe Roger în trăsură. Cum nu mai fusese niciodată într-un asemenea vehicul, îl trata cu suspiciune. În cele din urmă, am fost nevoiţi să-l luăm pe sus şi, în timp ce el lătra înnebunit, să-i facem vânt înăuntru, ca apoi să ne aruncăm cu respiraţia tăiată asupra lui şi să-l ţinem pe loc. Calul, speriat de aceste manevre, porni într-un trap anevoios, şi noi o sfârşirăm toţi grămadă pe podeaua trăsurii, cu Roger care gemea dedesubt.

— Ce mai apariţie, constată Larry cu amărăciune. Am sperat să dăm impresia de maiestate binevoitoare şi iată ce se întâmplă… intrăm în oraş ca o trupă de saltimbanci medievali.

— N-o ţine aşa *întruna*, dragă, încercă mama să-l potolească. Ajungem îndată la hotel.

Şi astfel trăsura noastră îşi deschise drum spre oraş, bălăbănindu-se şi zdrăngănind, în timp ce noi, stând pe banchetele acoperite cu roshar, încercam să dăm impresia de maiestate binevoitoare, cum ne pretindea Larry. Roger, strâns în încleştarea puternică a lui Leslie, stătea cu capul atârnat în afara vehiculului, rotindu-şi ochii gata parcă să-şi dea duhul. Am trecut apoi huruind pe lângă o ulicioară unde patru javre stăteau tolănite la soare. Roger se încordă, îi privi furios şi dădu drumul unui torent de lătrături groase. Javrele, ca electrizate, deveniră imediat active şi începură să

gonească după trăsură, hămăind zgomotos. Poza noastră fu iremediabil zdruncinată, căci era nevoie de două persoane să-l frâneze pe Roger ce părea turbat, în timp ce toţi ceilalţi, aplecaţi în afara trăsurii, făceau gesturi amenințătoare, cu reviste şi cărţi, spre haita care ne urmărea. Singurul rezultat era că-i stârneam şi mai tare şi, la fiecare străduţă pe lângă care treceam, numărul lor creştea, astfel încât în momentul în care am început să coborâm strada principală a oraşului erau vreo douăzeci şi patru de câini care se aruncau spre roţile trăsurii, înnebuniţi aproape de furie.

— De ce nu face cineva ceva? întrebă Larry, ridicându-şi vocea ca să depăşească vacarmul. E ca o scenă din *Coliba unchiului Tom*.

— De ce nu faci tu ceva, în loc să tot bodogăneşti, se răsti Leslie, care era încleştat în luptă cu Roger.

Larry se ridică imediat în picioare, smulse biciul din mâna birjarului uluit, lovi cu putere spre haita de câini, nu-i nimeri şi-l atinse pe Leslie la ceafă.

— De-a ce naiba-ţi închipui că te joci? mârâi Leslie, răsucind spre Larry o faţă stacojie şi furioasă.

— Accident, explică Larry aerian. Mi-am pierdut antrenamentul. E atâta timp de când n-am mai folosit un bici.

— Mai bine vezi ce dracu’ faci, strigă Leslie pus pe hartă.

— Ei, lasă, dragă, a fost un accident, îl îmbună mama. Larry mai biciui o dată câinii şi doborî pălăria mamei.

— Tu eşti o pacoste mai mare decât câinii, constată Margo.

— Fii atent, dragă, îl rugă mama ridicându-şi pălăria. Ai putea lovi pe cineva. În locul tău aş lăsa biciul jos.

În clipa aceea trăsura se opri, cu un hârâit, în faţa unei uşi deasupra căreia atârna o firmă pe care scria *Pensiune elveţiană*. Câinii, convinşi că în sfârşit vor reuşi

să înhaţe potaia neagră şi efeminată care se plimba cu trăsura, ne înconjurară, plini de speranţe, în grup compact. Uşa hotelului se deschise şi un portar bătrân, cu favoriţi, îşi făcu apariţia şi privi sticlos spre harababura de pe stradă. Necesitatea de a-l scoate pe Roger din trăsură şi a-l băga în hotel ridica probleme considerabile. Fiind un câine greu, întreaga familie trebuia să-şi unească forţele ca să-l ridice, să-l care şi să-l stăpânească. Larry uitase între timp de poza maiestuoasă şi începuse să se amuze. Sărea şi ţopăia pe trotuar, croind cu biciul o cărare printre câini, pe unde Leslie, Margo, mama şi cu mine căram grăbiţi un Roger care se lupta şi mârâia. Intrarăm clătinându-ne în hol şi portarul trânti uşa dinspre stradă şi se sprijini cu spatele de ea, cu mustaţa tremurându-i. Directorul pensiunii înainta spre noi, măsurându-ne cu o privire neîncrezătoare şi curioasă. Mama, cu pălăria sucită şi strângând într-o mână borcanul meu cu omizi, începu să-i vorbească.

— Numele nostru este Durrell, spuse zâmbind dulce, de parcă modul în care ne făcusem intrarea ar fi fost cel mai normal din lume. Sper că aţi rezervat nişte camere pentru noi.

— Da, doamnă, spuse directorul, ferindu-se de Roger care tot mai mârâia. Sunt la etajul întâi. Patru camere şi un balcon.

— Foarte bine, se bucură mama. În cazul acesta aş propune să urcăm imediat şi să ne odihnim puţin înainte de a lua prânzul.

Şi, cu o considerabilă graţie maiestuoasă, îşi conduse familia la etaj.

Am coborât ceva mai târziu la masă, într-o cameră mare şi întunecoasă, plină de ghivece cu palmieri prăfuiţi şi de sculpturi distorsionate. Ne servea portarul cu favoriţi care devenise chelner-şef îmbrăcând pur şi simplu un frac cu un plastron de celuloid care scârţâia ca o întrunire de greieri. Masa fu totuşi abundentă şi bine

gătită şi am mâncat cu poftă. Pe când se servea cafeaua, Larry se lăsă pe spătarul scaunului cu un suspin.

— A fost o masă bunicică, admise el cu generozitate. Ce crezi despre locul acesta, mamă?

— De, *mâncarea* a fost bună, aprobă mama, refuzând să-şi spună părerea.

— Par oameni serviabili, continuă Larry. Directorul însuşi mi-a împins patul mai aproape de fereastră.

— N-a fost prea serviabil când i-am cerut hârtie, se plânse Leslie.

— Hârtie? se miră mama. La ce îţi trebuie ţie hârtie?

— Pentru toaletă... înăuntru n-am găsit, explică Leslie.

— Şşşâât, nu la masă, şopti mama.

— E clar că nu ştii unde să te uiţi, spuse Margo cu voce limpede şi pătrunzătoare. E o lădiţă plină cu hârtie lângă toaletă.

— Margo, dragă! exclamă mama îngrozită.

— Ce s-a întâmplat? N-aţi văzut lădiţa? Larry izbucni în hohote de râs.

— Din cauza unui sistem cam excentric de canalizare, îi explică el amabil lui Margo, lădiţa e pusă acolo pentru... ăăă... hârtia folosită la sfârşitul comunicării cu natura.

Faţa lui Margo deveni stacojie ca urmare a unui amestec de jenă şi dezgust.

— Vrei să spui... vrei să spui... asta era! O, doamne, cine ştie ce boală îngrozitoare am luat, se jeli ea şi, izbucnind în lacrimi, fugi din sufragerie.

— Foarte neigienic, spuse mama cu severitate. În afară de confuziile pe care le poţi face, aş crede că este şi pericol de febră tifoidă.

— Confuzii nu s-ar face dacă lucrurile ar fi bine organizate, remarcă Leslie, revenind la doleanţa iniţială.

— Da, dragă, dar nu cred că e cazul să vorbim despre astea acum. Cel mai bun lucru pe care îl avem de

făcut este să găsim o casă cât mai curând posibil, înainte să ne alegem toţi cu câte ceva.

Sus, Margo, într-o stare de seminuditate, îşi arunca pe corp mari cantităţi de dezinfectant, iar mama petrecu o după-amiază extenuantă, silită fiind s-o examineze la mici intervale în căutarea simptomelor diverselor maladii de care Margo era sigură că s-a molipsit.

Din nefericire pentru liniştea mamei, *Pensiunea elveţiană* era situată tocmai pe drumul care ducea la cimitir. Stând în micul balcon care atârna deasupra străzii, vedeam trecând pe sub noi o succesiune aparent nesfârşită de înmormântări. Locuitorii din Corfu credeau, se vede, că partea cea mai bună a unei pierderi dureroase sunt funeraliile, căci fiecare părea mai împodobită decât precedenta. În faţa noastră defilau trăsuri decorate cu kilometri de crep violet şi negru, trase de cai acoperiţi cu pene şi baldachine, încât te mirai că se mai pot mişca. Şase sau şapte astfel de trăsuri, purtând pe cei care jeleau în gura mare, precedau cadavrul. Acesta era aşezat într-un alt vehicul, asemănător cu un car, şi era ascuns într-un sicriu atât de mare şi de înzorzonat, încât arăta mai degrabă ca un enorm tort aniversar. Unele sicrie erau albe cu decoraţii violete, negre, roşii şi albastre, altele de un negru sclipitor cu abundente decoraţii complicat intercalate de filigran auriu şi argintiu şi mânere lucitoare de alamă. N-am văzut niciodată ceva atât de colorat şi de atrăgător. În felul acesta, mi-am zis eu, se cade să mori, cu cai deghizaţi, hectare de flori şi o ceată de rude lovite de durere. Stăteam atârnat peste balustrada balconului, urmărind absorbit şi fascinat cum se perindau sicriele pe dedesubt.

Odată cu trecerea a încă unei înmormântări, când răsunetul bocetelor şi tropăitul copitelor se stingeau în depărtare, mama dădu semne de nelinişte crescândă.

— Sunt sigură că-i o epidemie, exclamă în cele din urmă, privind nervoasă jos în stradă.

— Prostii, mamă! Nu te mai agita fără rost, zise Larry neatent.

— Dar, dragă, atât de *multe!* E anormal.

— Nu-i nimic anormal în a muri… Oamenii fac asta tot timpul.

— Da, dar nu mor ca muştele decât dacă ceva nu-i în regulă.

— Poate pun morţii la păstrare şi-i înmormântează pe toţi grămadă, sugeră Leslie nesimţitor.

— Nu vorbi prostii, îl mustră mama. Sunt sigură că e ceva în legătură cu canalizarea. *Asemenea* aranjamente nu pot fi sănătoase pentru populaţie.

— O, doamne, exclamă Margo sumbru, în cazul acesta presupun că m-am molipsit.

— Nu, nu, dragă. Nu are nicio legătură, spuse mama vag. Ar putea fi ceva care nu se ia.

— Nu văd cum poate exista o epidemie dacă nu-i ceva molipsitor, remarcă în mod logic Leslie.

— În orice caz, spuse mama, refuzând să se lanseze într-o discuţie medicală, cred că ar trebui să ne interesăm. N-ai putea telefona autorităţilor sanitare, Larry?

— Probabil că nu există niciun fel de autorităţi sanitare aici, îşi dădu cu părerea Larry, şi chiar dacă există, mă îndoiesc că mi-ar spune mie adevărul.

— Ei, da, recunoscu mama, nu-i nimic de făcut. Trebuie neapărat să ne mutăm. Trebuie să plecăm din oraş. Să găsim o casă la ţară, imediat.

A doua zi dimineaţă am pornit la vânătoare de case, întovărăşiţi de domnul Beeler, ghidul hotelului. Era un omuleţ gras, cu ochi speriaţi şi maxilare lucioase de transpiraţie. Fusese destul de vioi la plecare, dar pe atunci nu ştia ce-l aşteaptă. Nimeni care nu a participat la o vânătoare de case cu mama n-ar fi fost în stare să-şi imagineze. Purtaţi într-un nor de praf în jurul insulei, în timp ce domnul Beeler ne arăta vilă după vilă, într-o uluitoare varietate de mărimi, culori şi poziţii, mama

continua să refuze, mişcând hotărâtă din cap. După ce am vizitat cea de-a zecea şi ultima casă de pe listă, la care mama mai clătinase o dată din cap, domnul Beeler se aşează frânt pe trepte, îşi tamponă faţa cu batista şi spuse:

— Madam Durrell, v-am arătat toate vilele pe care le-am ştiut. Nu v-a plăcut niciuna. Ce pretenţii aveţi? Ce defect au vilele astea?

Mama îl privi uimită.

— Cum, n-aţi observat? Niciuna nu are cameră de baie.

Domnul Beeler privi spre mama cu ochi bulbucaţi.

— Dar la ce vă trebuie baie? se vaită el sincer mâhnit. Doar aveţi marea.

Ne-am reîntors în tăcere la hotel.

A doua zi dimineaţă mama hotărî să închiriem o maşină şi să plecăm la vânătoare de case singuri. Era convinsă că undeva pe insulă stătea ascunsă o vilă cu cameră de baie. Nu împărtăşeam convingerea mamei, astfel că grupul care se îndrepta spre şirul de maşini din piaţa principală era cam enervat şi pus pe harţă. Şoferii de taxi, observând apariţia noastră inocentă, săriră în pripă din interiorul maşinilor şi se învălmăşiră în jurul nostru ca nişte vulturi, fiecare străduindu-se să ţipe mai tare decât compatriotul său. Vocile deveneau tot mai răsunătoare, ochii le scăpărau, se strângeau unii pe alţii de braţe şi scrâşneau din dinţi, ca apoi să pună mâna şi pe noi, gata parcă să ne sfâşie în bucăţi. De fapt, nu era decât cea mai blândă dintre cele mai blânde neînţelegeri, dar cum nu eram obişnuiţi cu temperamentul grec, aveam impresia că viaţa ne este în pericol.

— Nu poţi *face* ceva, Larry? scânci mama desfăcându-se cu greu din mâna unui şofer voinic.

— Spune-le că-i denunţi la Consulatul Britanic, sugeră Larry, ridicând vocea deasupra vacarmului.

— Nu vorbi prostii, continuă mama gâfâind. Explică-le doar că nu înţelegem.

Margo, afectată, înfruntă atacul.

— Noi – englezi, zbieră ea spre şoferii care gesticulau, nu înţelegem greceşte.

— Dacă tipul ăsta mă mai împinge, îi cârpesc un pumn între ochi, spuse Leslie înroşindu-se.

— Stai liniştit, dragă, gâfâi mama încă luptându-se cu şoferul care o împingea cu vigoare spre maşina lui. Nu cred că au intenţii rele.

În momentul acela toată lumea fu adusă la tăcere de o voce care bubui pe deasupra gălăgiei, o voce adâncă, puternică, vibrantă, acel gen de voce pe care te aştepţi să o aibă un vulcan.

— Hei, urlă vocea, de ţe nu estem ţineva să vorbească pe limba voastră?

Întorcându-ne, am văzut un Dodge străvechi, tras lângă trotuar şi la volan un individ scund, cu trupul ca un poloboc, cu mâinile ca nişte şunci şi o faţă mare, tăbăcită şi încruntată, încununată de o şapcă înclinată semeţ într-o parte. Deschise uşa maşinii, se săltă pe trotuar şi porni legănat spre noi. Se opri apoi, se încruntă şi mai fioros şi fixă grupul tăcut de şoferi.

— Te-au supărat ăştia cu ţeva? o întrebă el pe mama.

— Nu, nu, minţi mama. Ne-a fost doar greu să-i înţelegem.

— La voi trebuie ţineva să vorbească pe limba voastră, repetă noul venit. Ei sunt potlogari, scuzaţi cuvântul... fură si pe mama lor. Aşteptaţi un minut să-i aranzez eu.

Aruncă spre şoferi un torent de cuvinte greceşti care mai că-i culcară la pământ. Jigniţi, gesticulând înfuriaţi, se lăsară mânaţi înapoi la taxiuri de către tipul nemaipomenit care apăruse. După un ultim ropot de înjurături neaoşe, deloc plăcute, se întoarse spre noi.

— Unde vreţi să merdzem? ne întrebă aproape agresiv.

— N-ai putea să ne ajuţi să căutăm o vilă? întrebă Larry.

— Sigur, tot ţe vreţi. Numai spuneţi.

— Căutăm, spuse mama hotărâtă, o vilă cu baie. Ştii vreuna?

Omul, ca un imens animal fantastic, ars de soare, cu sprâncenele negre, îmbinate într-un nod de cugetare, căzu pe gânduri.

— Bae, spuse el. De ţe vreţi bae?

— Niciuna dintre vilele pe care le-am văzut până acum nu avea baie.

— Aha, stiu o vilă cu bae, dar nu stiu dacă-i destul de mare pentru voi.

— Vrei, te rog, să ne duci să o vedem? îl întrebă mama.

— Sigur. Urcaţi în maşină.

Ne-am căţărat în maşina spaţioasă, iar şoferul nostru, după ce şi-a înghesuit trupul voluminos în spatele volanului, a băgat maşina, cu un zgomot infernal, în viteză şi a pornit-o glonţ, zburând pe străzile întortocheate de la periferia oraşului, cotind când în stânga, când în dreapta, printre măgari împovăraţi, căruţe, ţărani şi nenumăraţi câini, claxonând tot timpul în mod asurzitor, nevrând în acelaşi timp nici să piardă ocazia de a sta de vorbă cu noi. De câte ori spunea câte ceva, îşi răsucea capul masiv să vadă cum reacţionăm, iar maşina se abătea când într-o parte, când într-alta a drumului, ca o rândunică cherchelită.

— Voi engledzi? Ştiam eu... La engledzi trebue totdeauna bae... Am si eu bae acasă... Mă numesc Spiros Hakiapulos... Ei îmi dzic Spiro Americanu, fiindcă am trăit în America... Da, opt ani la Sicago. Acolo am învăţat asa bine engledzeste... M-am dus să câştig bani... După opt ani mi-am dzis, Spiro, ai câştigat destul... si m-am întors în Greţia... mi-am adus maşină... ţea mai bună din

insulă… nimeni nu are asa maşină. Toţi turiştii engledzi mă cunosc, toţi mă caută… Ştiu că nu-i înşel… îmi plac engledzii… foarte buni oameni… dacă n-as fi grec, dzău c-as vrea să fiu engledz.

Am gonit de-a lungul unui drum alb, acoperit cu un strat gros de praf mătăsos care se înălţa ca un nor clocotitor în urma noastră. Un drum mărginit de peri ţepoşi ce formau un gard verde ca din plăci sprijinite dibaci unele de altele şi stropite cu noduri de fructe stacojii. Treceam pe lângă vii cu viţa scundă, oprită din creştere şi dantelată cu frunze verzi, pe lângă crânguri de măslini cu trunchiurile scorburoase care îndreptau spre noi, din întunericul propriei lor umbre, sute de feţe mirate, pe lângă mănunchiuri de stuf vărgat ca zebra care îşi flutura frunzele ca pe o mulţime de steaguri verzi. În cele din urmă, după ce am urcat în vârful unui deal, Spiro, apăsând brusc pe frână, opri maşina într-o negură de praf.

— Am azuns, spuse el, întinzând un deget arătător butucănos. Asta-i vila cu bae, cum ati terut.

Mama, care ţinuse ochii închişi tot drumul, îi deschise prudent şi privi. Spiro arăta spre curba blândă a unei coline care se ridica din marea sclipitoare. Dealul şi văile din jurul ei erau acoperite cu măslini ale căror frunze, înfiorate de vânt, luceau cu o sclipire ca de peşte. La jumătatea pantei, păzită de un pâlc de chiparoşi înalţi, stătea cuibărită vila zmeurie, ca un fruct exotic ascuns în verdeaţă. Chiparoşii se legănau uşor în vânt, preocupaţi parcă să picteze cerul într-un albastru şi mai strălucitor, în cinstea sosirii noastre.

Vila zmeurie

Vila era mică şi pătrată şi stătea în mijlocul grădinii cu un aer hotărât pe faţa ei roză. Obloanele, decolorate de soare până la o nuanţă delicată de verde, erau crăpate şi jupuite pe alocuri. Grădina, înconjurată de tufişuri înalte de fucsii, avea straturi de forme complicate geometrice, bordate cu pietre netede, albe. Cărările acoperite cu prundiş alb, nu mai late decât un cap de greblă, şerpuiau în jurul straturilor care abia dacă erau mai mari decât o pălărie de paie, aranjate în formă de stele, de semilună, triunghiuri şi cercuri. Toate erau năpădite de o încâlcitură abundentă de flori sălbăticite. Trandafirii lăsau să cadă petale neîncreţite, mari ca nişte ceşti, roşii ca focul, albe ca luna, lucitoare şi netede. Gălbenele, ca nişte pui de sori zbârliţi, îşi priveau ruda înaintând pe cer. Panseluţele îşi împingeau în sus feţele catifelate şi inocente, iar viorelele plecau trist capul sub frunzele în formă de inimă. Clematitele, cu florile lor purpurii în formă de lanternă, se întindeau luxuriante peste micul balcon din faţa casei, atârnate parcă pentru un carnaval. În umbra gardului de fucsii, sute de flori fremătau în aşteptare, ca nişte balerine. Aerul cald era înmiresmat de parfumul numeroaselor flori care se ofileau şi plin de murmurul blând şi alinător al insectelor. Cum am văzut-o, nu mi-am dorit decât să locuim în ea; vila stătuse parcă acolo aşteptând sosirea noastră. Simţeam că am ajuns acasă.

După ce se năpustise în viaţa noastră într-un mod atât de neaşteptat, Spiro lua acum în mână treburile familiei. Era mai bine, ne explica el, să se ocupe dânsul de toate, deoarece lumea îl cunoaşte şi el va avea grijă să nu fim înşelaţi.

— Nu-ţi bate capul cu nimic, doamnă Durrells, spuse el încruntat. Lasă totul în seama mea.

Se lua la târguieli cu noi şi, după o oră de transpiraţie şi urlete, obţinea o reducere de vreo două drahme. Aceasta însemna aproximativ un penny; n-au importanţă banii, ci principiul, ne explica el. Dar o făcea probabil şi pentru faptul că, fiind grec, adora să se tocmească. Descoperind că banii noştri nu sosiseră încă din Anglia, tot Spiro fu cel care ne subvenţiona, luând asupra sa şi sarcina de a merge să-i reproşeze directorului băncii lipsa de organizare. Faptul că bietul director nu avea nicio vină nu-l determină să renunţe. Spiro ne plăti nota la hotel, aranjă cu o căruţă să ne transporte bagajele la vilă şi ne mută el însuşi în maşina lui, încărcată până la refuz cu alimentele pe care ni le cumpărase.

Faptul că toţi locuitorii insulei îi erau cunoscuţi şi că el era cunoscut tuturor, am descoperit în curând că nu era laudă deşartă. Oriunde îşi oprea maşina, o jumătate de duzină de voci îl strigau pe nume şi tot atâtea mâini îi făceau semn să se aşeze la măsuţele de sub copaci şi să bea cafea. Poliţişti, ţărani şi preoţi îl salutau zâmbind când îl vedeau că trece; pescarii, băcanii şi proprietarii cafenelelor îl primeau ca pe un frate. „A, Spiro!” spuneau şi-i surâdeau cu afecţiune, de parcă ar fi fost un copil poznaş dar iubit. Îl respectau pentru cinstea lui, pentru spiritul războinic şi mai presus de toate adorau dispreţul lui tipic grecesc şi lipsa de teamă faţă de orice formă a birocraţiei guvernamentale. La sosire, două dintre cuferele noastre fuseseră reţinute la vamă, pe ciudatul motiv că ar fi vorba de mărfuri. Când ne-am mutat în vila zmeurie şi s-a ridicat problema aşternutului, mama i-a vorbit lui Spiro despre cuferele noastre care zăceau la vamă, cerându-i sfatul.

— Vai de mine, doamnă Durrells, mugi el şi faţa uriaşă i se aprinse de furie. De ţe nu mi-ai spus până acum? Ticăloşii ăia de la vamă! Mă duc eu mâine si-i învăţ minte;

Îi stiu pe toţi si ei mă stiu pe mine. Lasă totul în gridza mea. Le arăt eu lor!

A doua zi dimineaţă o duse pe mama cu maşina la baraca vămii. I-am întovărăşit şi noi, ca să nu pierdem prilejul de a ne distra. Spiro se rostogoli în sala vămii, ca un urs înfuriat.

— Unde sunt lucrurile oamenilor ăstora? întrebă el pe omuleţul durduliu care era vameş.

— Vrei să spui lăzile cu mărfuri? spuse funcţionarul vamal în engleza lui cea mai bună.

— Tu despre ţe crezi că vorbesc?

— Sunt aici, admise prudent funcţionarul.

— Am venit să le luăm, declară Spiro încruntat, să fie gata.

Se întoarse şi ieşi semeţ din baracă, în căutarea unui om care să ajute la căratul bagajelor. Când reintră, văzu că vameşul luase cheile de la mama şi tocmai ridica capacul unui cufăr. Spiro, cu un mârâit furios, făcu un salt şi trânti capacul peste degetele nefericitului vameş.

— De ţe deschizi, mă, porc de câine? întrebă el, scăpărând scântei.

Funcţionarul vamal, scuturându-şi mâna îndurerată, protestă sălbatic, spunând că e de datoria lui să controleze conţinutul.

— Datorie? zbieră Spiro cu un dispreţ suprem. Ţe-i aia datorie, bă? E datoria ta să ataţi nişte străini nevinovaţi? Să-i tratezi drept contrabandişti? Asta ziţi tu că-i datorie?

Spiro făcu o pauză de un minut, respiră adânc, apoi luă câte un geamantan voluminos în fiecare mână şi porni spre uşă. Ajungând în prag se opri şi se întoarse spre vameş pentru a trage un ultim foc înainte de plecare.

— Te stiu eu ţine-mi esti, Cristaki, să nu-mi vorbeşti tu mie de datorie. Mi-aduc aminte când te-au amendat cu douăsprezeţe mii de drahme pentru c-ai pescuit cu

dinamită. N-am chef s-aud pe un criminal vorbind despre datorie.

Am plecat în triumf de la vamă, cu tot bagajul intact şi necontrolat.

— Ticăloşii ăştia cred că insula e a lor, comentă Spiro. Părea că nu-şi dă seama că el se comportă de parcă ar fi fost a lui.

După ce Spiro luase totul în seama sa, începu să se ţină de noi ca o umbră. În câteva ore se transformase din şofer de taxi în apărătorul nostru şi peste o săptămână ne deveni ghid, filozof şi prieten. Făcea atât de mult parte din familie, încât foarte curând, rar se întâmpla să facem sau să plănuim ceva, fără ca el să nu fie în vreun fel implicat. Era totdeauna prezent, încruntat şi cu vocea lui de taur, aranjând să se facă ceea ce doream, spunându-ne cât să plătim pentru diverse lucruri, supraveghindu-ne atent pe toţi şi raportând mamei tot ceea ce considera că ar trebui ea să ştie. Ca un înger mătăhălos, oacheş şi urât, veghea asupra noastră cu blândeţe, de parcă am fi fost nişte copii uşor debili mintal. Pe mama o adora în mod deschis şi o lăuda în gura mare, oriunde ne-am fi aflat, făcând-o să se simtă teribil de jenată.

— Aveţi grijă ţe faţeţi, ne spunea el, schimonosindu-şi faţa ca să o facă cât mai gravă, doar nu vrem să necădzim pe mama voastră.

— De ce nu, Spiro, protesta Larry, prefăcându-se mirat. N-a făcut niciodată nimic pentru noi. De ce-am ţine seamă de dânsa?

— Vai de mine, domnu’ Larry, să nu faţi asemenea glume, spunea Spiro îndurerat.

— Are dreptate Larry, spunea foarte serios Leslie, nu-i cine ştie ce grozavă ca mamă, zău aşa!

— Nu vorbi asa! *Nu vorbi asa!* mugea Spiro. Mă zur că dacă as avea o mamă ca a voastră, as îndzenunchea în fiecare dimineaţă să-i sărut piţioarele.

Ne-am instalat deci în vilă şi fiecare dintre noi s-a acomodat, adaptându-se în felul său specific noii ambianţe. Margo, fără să facă nimic mai mult decât să îmbrace un costum de baie microscopic şi să stea la soare în dumbrava cu măslini, adunase o ceată înflăcărată de ţărani tineri şi frumoşi care apăreau ca din pământ, dintr-un peisaj ce părea pustiu, de câte ori o albină zbura prea aproape, sau trebuia mutat şezlongul. Mama se văzu silită să o prevină că aceste băi de soare i se păreau riscante.

— De fapt, dragă, costumul ăsta al tău nu prea acoperă mare lucru, remarcă mama.

— O, mamă, nu fi demodată, răspunse Margo pe un ton nerăbdător. La urma urmei, nu murim decât o dată.

Această remarcă era pe cât de deconcertantă, pe atât de adevărată şi reuşi să o reducă pe mama la tăcere.

Fu nevoie de trei bărbaţi zdraveni care timp de jumătate de oră asudară şi gâfâiră ca să care în vilă cuferele lui Larry, în timp ce el se precipita în jurul lor, dându-le sfaturi. Unul dintre cufere era atât de mare, încât a trebuit introdus printr-o fereastră. Odată cărţile aduse, Larry petrecu o zi fericită despachetându-le, iar camera lui se umplu atât de tare, încât era aproape imposibil să mai intri sau să mai ieşi din ea. După ce-şi construise parapete de cărţi în jurul camerei, Larry nu se mişca toată ziua de la maşina de scris, făcându-şi visător apariţia doar pe la ora mesei. În cea de-a doua dimineaţă ieşi din cameră extrem de iritat, deoarece un ţăran îşi priponise măgarul de gardul nostru viu. La intervale regulate, animalul îşi înălţa capul şi scotea un răget prelung şi lugubru.

— Vă întreb şi pe voi: nu-i ridicol ca generaţiile viitoare să fie private de opera mea din simplul motiv că un cretin cu palme tăbăcite mi-a legat o bestie dezgustătoare sub fereastră? întrebă Larry.

— De, dragă, spuse mama, de ce nu-l muţi dacă te deranjează?

— Dragă mamă, nu-ţi închipui că am să-mi irosesc timpul gonind măgari printre măslinii din pădure. Am aruncat în el cu o broşură despre ştiinţa creştină. Ce vrei să fac mai mult?

— Bietul animal e legat! Doar nu te aştepţi să se dezlege singur? îl apostrofă Margo.

— Ar trebui să fie o lege care să interzică parcarea acestor oribile animale de povară lângă casele oamenilor. Nu poate unul dintre voi să se ducă să-l mute?

— De ce să ne ducem? Pe noi nu ne deranjează.

— Asta-i problema familiei noastre, remarcă Larry cu amărăciune. Nu există nicio colaborare, nicio consideraţie pentru ceilalţi.

— Tu eşti cel care nu ai nicio consideraţie pentru ceilalţi, ripostă Margo.

— E vina ta, mamă, spuse grav Larry. Nu trebuia să ne înveţi să fim egoişti.

— Ştii că-mi placi! Când am făcut eu una ca asta?

— De, n-am fi ajuns în halul ăsta de egoişti dacă am fi avut o oarecare îndrumare, comentă Larry.

Până la urmă, eu şi mama am dezlegat măgarul şi l-am mutat ceva mai la vale.

Leslie şi-a despachetat între timp revolverele şi ne-a luat prin surprindere cu o serie, aparent fără sfârşit, de explozii, trăgând din geamul dormitorului într-o cutie veche de conserve. După o dimineaţă deosebit de asurzitoare, Larry ţâşni din camera lui şi ne anunţă că nu i se poate cere să lucreze cât timp vila se cutremură din temelii o dată la cinci minute. Leslie, supărat, spuse că trebuie şi el să exerseze. Larry fu de părere că după zgomot n-ai zice c-ar fi vorba de un exerciţiu, ci de o răscoală a indienilor. Mama, ai cărei nervi fuseseră de asemenea uşor zdruncinaţi de împuşcături, sugeră ca Leslie să exerseze cu revolverul gol. Leslie pierdu

jumătate de oră să-i explice de ce acest lucru nu este cu putinţă. În cele din urmă mută, cu părere de rău, cutia de conserve ceva mai departe de casă şi zgomotul se auzea uşor mai înăbuşit, dar tot atât de neaşteptat.

Fără să ne scape din ochi, mama îşi reluă obişnuitele preocupări. Casa mirosea violent a plante aromatice, a usturoi şi ceapă, iar bucătăria era plină de o grămadă de oale care clocoteau, în timp ce mama se mişca printre ele, cu ochelarii puşi strâmb, vorbindu-şi în şoaptă. Pe masă se afla un maldăr gata să cadă de cărţi pe care le consulta din când în când. Când reuşea să se smulgă din bucătărie, se învârtea fericită prin grădină, tăind şi curăţând pomi fără tragere de inimă, plivind şi plantând cu entuziasm.

Din punctul meu de vedere, grădina prezenta suficient interes; împreună cu Roger am învăţat câteva lucruri surprinzătoare. Roger, de pildă, a descoperit că nu-i prudent să adulmeci bărzăuni, că, săgetaţi cu privirea prin poartă, câinii de ţară fug scheunând şi că puii care sar brusc de pe gardul viu făcut din fucsii, cârâind violent în timpul zborului, sunt pradă ilegală, deşi foarte dezirabilă.

Grădina, pe măsura unei case de păpuşi, era un loc magic, păduri de fiori printre care mişunau vieţuitoare pe care nu le mai văzusem niciodată. Printre petalele groase şi mătăsoase ale trandafirilor trăiau nişte păianjeni micuţi, asemănători crabilor, care o luau la fugă pieziş când erau deranjaţi. Trupurile lor mici, transparente, erau colorate după floarea în care locuiau: roz sidefiu, roşu ca vinul şi galben ca untul. Pe tija trandafirilor, încrustată cu musculiţe verzi, se plimbau buburuze ca nişte jucării proaspăt vopsite: buburuze roz cu puncte mari negre, buburuze roşii ca mărul, cu puncte maro, buburuze portocalii cu pistrui cenuşii şi negri. Rotunde şi amabile, mişunau încoace şi încolo, să-şi găsească hrană în şirul anemic al păduchilor de flori. Bondarii de lemn, ca nişte urşi păroşi, de un albastru metalic, bombăneau

mergând în zigzag printre flori, gravi şi ocupaţi. Fluturi de noapte, lucitori şi cocheţi, zburau în jos şi în sus pe cărări, cu o eficacitate aferată, oprindu-se uneori pe aripi înnegurate de viteză, ca să coboare o trompă lungă şi subţire într-o floare. Printre pietricelele albe, furnici mari şi negre se clătinau şi gesticulau strânse în grup în jurul vreunui trofeu ciudat: o omidă moartă, o bucată de petală trandafirie, o măciulie de iarbă uscată, plină cu seminţe. Ca un acompaniament al întregii activităţi, se auzea din păduricea de măslini, de dincolo de tufişurile de fucsii, ţârâitul neîntrerupt şi tremurat al greierilor. Dacă boarea de căldură ciudată şi difuză ar produce un sunet, ar fi întocmai strigătului straniu şi armonios al acestei insecte.

La început eram atât de uluit de risipa de viaţă din pragul casei noastre, încât nu puteam decât să mă plimb fermecat prin grădină, urmărind când fiinţa aceasta, când cealaltă, cu atenţia mereu sustrasă de zborul fluturilor strălucitori care treceau pe deasupra gardului. Încetul cu încetul, pe măsură ce mă familiarizam cu tumultul vieţii insectelor dintre flori, am constatat că reuşesc să mă concentrez mai bine. Petreceam ore întregi stând pe vine sau întins pe burtă, urmărind cu privirea viaţa intimă a vietăţilor din jurul meu, în timp ce Roger aştepta alături, cu o expresie de resemnare pe faţă. Aşa am învăţat o sumedenie de lucruri fascinante.

Am constatat că micul păianjen asemănător cu un crab poate să-şi schimbe culoarea la fel de bine ca un cameleon. Iei un păianjen de pe un trandafir roşu ca vinul, pe care stătuse ca o bucăţică de coral şi îl pui în adâncul unui trandafir alb. Dacă rămâne acolo – şi cei mai mulţi rămân –, vei vedea cum culoarea îi dispare treptat, ca şi cum schimbarea l-ar fi făcut să sufere de anemie şi astfel, peste două zile, îl găseşti chircit printre petalele albe, asemenea unei perle.

Am descoperit că printre frunzele uscate de sub gardul de fucsia trăia un alt tip de păianjen, un mic şi

aprig vânător, înzestrat cu şiretenia şi ferocitatea unui tigru. Se mişca încet pe continentul său de frunze, cu ochii strălucind în soare şi se oprea din când în când ca să se ridice pe picioarele păroase şi să scruteze împrejurimile. Dacă vedea vreo muscă care se oprise să se bucure de o baie de soare, încremenea pe loc. Apoi încet, ca o frunză care creşte, înainta imperceptibil, apropiindu-se din ce în ce mai mult şi făcând eventual câte o pauză ca să-şi fixeze firul vieţii pe suprafaţa frunzelor. Când ajungea suficient de aproape, se oprea, îşi potrivea cu grijă lăbuţele până îşi găsea un punct bun de sprijin şi, cu picioarele desfăcute ca pentru o îmbrăţişare păroasă, sărea drept pe musca adâncită în visuri. N-am văzut niciodată ca vreunuia dintre aceşti vânători să-i scape prada, odată ce începuse manevrele de a ajunge în poziţia corectă.

Asemenea descoperiri mă umpleau de o imensă încântare şi, cum simţeam nevoia să le împărtăşesc, dădeam buzna în casă şi-mi surprindeam familia cu veşti, ca de pildă că omizile ciudate cu dungi negre de pe trandafiri nu erau de fapt omizi, ci nişte buburuze mici, sau cu noutatea la fel de uluitoare că *chrysopa* depune ouă pe pedicule. La acest miracol am avut norocul să fiu martor. Am găsit o astfel de insectă pe un trandafir şi am urmărit-o cum se caţără pe frunze, admirându-i aripile frumoase şi fragile ca de sticlă verde şi ochii enormi de un auriu transparent. Deodată s-a oprit pe suprafaţa unei frunze de trandafir şi şi-a coborât capătul abdomenului. A rămas un moment aşa şi apoi şi-a ridicat coada şi din ea, spre uimirea mea, a ieşit un beţişor subţire ca un fir palid de păr. Chiar în vârful acestui pedicul a apărut apoi oul. Femela se odihni şi apoi repetă performanţa, până când suprafaţa frunzei de trandafir părea acoperită de o pădure de mici pedicule. Ouatul odată terminat, insecta îşi tremură puţin antenele şi zbură într-un abur de aripi verzi de voal.

Dar cea mai emoţionantă descoperire pe care am făcut-o în acest Liliput multicolor la care aveam acces a fost probabil cuibul unei urechelniţe. Doream de mult să găsesc aşa ceva şi am căutat zadarnic peste tot, astfel că bucuria de a da, fără să mă aştept, peste un asemenea cuib, a fost copleşitoare. Ca atunci când, pe neaşteptate, primeşti un dar minunat. Am deplasat o scoarţă de copac şi acolo, sub ea, era clocitoarea, o mică gaură în pământ pe care insecta trebuie să şi-o fi săpat singură. Stătea ghemuită la mijloc, ocrotind sub ea câteva ouă albe. Stătea în poziţia unei cloşte şi nu s-a clintit când, eu ridicând coaja, s-a văzut inundată de lumina soarelui. N-am putut număra ouăle, dar nu erau prea multe, deci mi-am închipuit că nu le depusese încă pe toate. Cu mare grijă am pus la loc capacul de scoarţă şi din momentul acela am păzit cu străşnicie cuibul. Am ridicat în jurul lui un zid din pietre şi, dintr-un exces de precauţie, am scris un anunţ cu cerneală roşie şi l-am arborat alături într-un băţ, pentru a-mi preveni familia. Pe anunţ scria: „Atemţie! Cuib de urechelniţă. Păstrt linişta.”. Se remarcă faptul că numai două cuvinte referitoare la biologie erau scrise corect. Din oră în oră, sau cam aşa ceva, o supuneam pe mama-urechelniţă unui examen de zece minute. Nu îndrăzneam s-o cercetez mai des, de frică să nu-şi abandoneze cuibul, în cele din urmă, grămada de ouă crescu şi urechelniţa părea că s-a obişnuit să-i tot ridic capacul de scoarţă. Ba chiar mi-am zis că începuse să mă recunoască, după felul prietenos în care îşi mişca antenele.

Spre cumplita mea dezamăgire, după tot efortul şi veghea mea constantă, puii au ieşit din nou în timpul nopţii. S-ar fi cuvenit ca, după toate câte făcusem, urechelniţa să aştepte până aş fi fost şi eu de faţă. Dar oricum, era acolo o grămăjoară serioasă de pui de urechelniţa, mărunţi, fragili, părând sculptaţi în fildeş. Se mişcau foarte încet pe sub trupul mamei lor, plimbându-i-se printre picioare, iar unii mai aventuroşi urcându-i-se

chiar pe cleştişori. Era o privelişte care îţi încălzea inima. A doua zi, clocitoarea era goală. Minunata mea familie se răspândise prin grădină. L-am revăzut ceva mai târziu pe unul dintre pui. Era bineînţeles mai mare, mai cafeniu şi mai puternic, dar l-am recunoscut imediat. Încolăcit pe o grămăjoară de petale de trandafir, trăgea un pui de somn şi, când l-am deranjat, şi-a ridicat doar enervat cleştişorii, plecându-i pe spate. Mi-ar fi plăcut să cred că-i vorba de un salut, dar onestitatea mă obliga să admit că nu era nimic mai mult decât semnalul unei urechelniţe la apariţia unui duşman potenţial. L-am iertat, totuşi. La urma urmei, era foarte mic când îl văzusem ultima dată.

Am început să cunosc ţărăncuţele dolofane care treceau pe lângă grădină în fiecare dimineaţă şi seară. Aşezate în şa într-o parte, pe măgari greoi, cu urechi pleoştite, erau zgomotoase şi colorate ca papagalii şi râsetele şi flecărelile lor răsunau printre măslini. Dimineaţa îmi zâmbeau şi mă salutau cu voci ridicate, trecând pe măgarii care păşeau mărunt, iar seara, se aplecau peste tufişul de fucsii, cumpănindu-se anevoie pe spatele fugarului lor şi, surâzând, îmi ofereau daruri: un ciorchine de strugure cald încă de soare, câteva smochine negre ca păcura, cu dungi roşii acolo unde plesniseră de coapte ce erau, sau un pepene uriaş cu interiorul ca o gheaţă roşie. Cu trecerea timpului, începusem să le înţeleg. Ceea ce la început fusese o bolboroseală confuză deveni o serie de sunete disparate ce puteau fi recunoscute. Apoi, deodată, ele începură să aibă înţeles şi, încetul cu încetul, poticnindu-mă, m-am apucat să le folosesc şi eu. Am luat apoi cuvintele mele nou dobândite şi le-am legat în propoziţii negramaticale şi şovăielnice. Vecinii noştri erau încântaţi, de parcă, străduindu-mă să le învăţ limba, le aduceam o delicată măgulire. Stăteau aplecaţi peste gard, cu feţele încreţite de încordare, în timp ce eu bâjbâiam să găsesc calea de a exprima un salut sau o simplă remarcă. Când ajungeam cu succes la sfârşit, îmi zâmbeau radios,

clătinând din cap şi aplaudând. Cu timpul le-am învăţat numele, gradele de rudenie, care dintre ei erau căsătoriţi şi care sperau să fie şi alte amănunte de soiul ăsta. Am aflat unde îşi aveau căsuţele în păduricea de măslini şi dacă se întâmpla ca Roger şi cu mine să trecem pe acolo, întreaga familie, încântată şi gălăgioasă, se precipita afară să ne salute şi să aducă un scaun pe care să mă aşez sub viţa lor ca să mâncăm împreună nişte fructe.

Încetul cu încetul, vraja insulei s-a pogorât asupra noastră tot atât de domol şi aderent ca polenul. Fiecare zi purta cu ea o pace, o lipsă a noţiunii de timp care te făcea să o doreşti fără sfârşit. Dar după ce pielea neagră a nopţii se jupuia, ne aştepta o nouă zi, lucioasă şi colorată ca un abţibild şi cu aceeaşi nuanţă de irealitate.

Omul cu gândaci de trandafir

Dimineaţa când mă trezeam, jaluzelele camerei erau luminoase şi vărgate cu aur de soarele care răsărea. Aerul dimineţii era plin de mireasma cărbunilor de la focul din bucătărie, plin de cântecul nerăbdător al cocoşilor, de lătratul îndepărtat al câinilor şi de melodia şovăitoare şi melancolică a tălăngilor de la turmele de capre mânate spre păşune.

Luam micul dejun în grădină, sub un mic mandarin. Cerul era proaspăt şi lucitor, nu încă de acel albastru aprig al amiezii, ci de un opal limpede şi lăptos. Florile erau pe jumătate adormite, trandafirii mototoliţi de rouă, gălbenelele încă strâns închise. Micul dejun era în general o masă paşnică şi tăcută, deoarece niciun membru al familiei nu era prea vorbăreţ la ora aceea. Spre sfârşitul mesei, se făcea simţită influenţa cafelei, a pâinii prăjite şi a ouălor şi familia începea să prindă viaţă şi să-şi spună fiecare intenţiile pentru ziua respectivă, cât şi motivul acestor intenţii, ca apoi să discute cu seriozitate dacă hotărârile luate sunt înţelepte sau ba. Eu nu luam niciodată parte la aceste discuţii, deoarece ştiam exact ce intenţionam să fac şi mă grăbeam să termin cât mai repede cu mâncatul.

— Trebuie *neapărat* să înfuleci şi să te mânjeşti în halul ăsta? întreba Larry cu o voce mâhnită, scobindu-se delicat în dinţi cu un băţ de chibrit.

— Mănâncă mai încet, dragă, nu-i nicio grabă, murmura mama.

Nicio grabă? Cu Roger care aştepta la poarta grădinii, umbră neagră şi vigilentă, pândindu-mă cu ochii lui bruni, nerăbdători? Nicio grabă, cu primii greieri somnoroşi care începeau să-şi probeze viorile printre măslini? Nicio grabă, cu insula care în răcoarea dimineţii aştepta, strălucitoare ca o stea, să fie explorată? Nu puteam totuşi pretinde ca familia să împărtăşească

punctul acesta de vedere, aşa că o lăsăm mai moale, până când simţeam că atenţia le fusese atrasă în altă parte, ca din nou să-mi umplu gura până la refuz.

Gata în sfârşit, mă strecuram de la masă şi o porneam agale spre poartă, unde stătea Roger, uitându-se la mine cu un aer întrebător. Împreună priveam cercetător, prin poarta de fier forjat, la măslinii de pe partea cealaltă. Îi propuneam lui Roger să rămânem astăzi acasă, căci nu merita poate să ieşim. El îşi clătina ciotul de coadă, contrazicându-mă grăbit şi-şi îndesa nasul în mâna mea.

— Nu, serios, nu cred că-i bine să pornim, am impresia că o să plouă, spuneam eu, privind în sus spre cerul senin, strălucitor, cu o expresie îngrijorată.

Roger, cu urechile ciulite, privea şi el spre cer, apoi, rugător, spre mine.

— În orice caz, continuam eu, chiar dacă acum nu s-ar părea că vine ploaia, e aproape sigur că va ploua mai târziu şi atunci n-ar fi mai prudent să rămânem în grădină, cu o carte?

Roger, disperat, punea o labă mare şi neagră pe poartă şi apoi se uita spre mine, ridicând jumătate din buza de sus şi arătându-şi colţii albi, într-un zâmbet strâmb şi linguşitor, în timp ce ciotul cozii îi fremăta într-un vârtej de emoţii. Acesta îi era atuul, căci ştia bine că nu sunt în stare să rezist rânjetului său caraghios. Încetam să-l tachinez, îmi luam cutiile de chibrituri şi plasa de fluturi, poarta grădinii scârţâia când o deschideam şi zăngănea când o-nchideam şi Roger o lua la fugă printre copaci, iute ca umbra unui nor, urând bun venit, cu lătratul lui adânc, zilei celei noi.

În aceste prime zile de explorări, Roger mi-a fost tovarăş nedespărţit. Împreună ne aventuram tot mai departe peste câmpuri, descoperind păduri de măslini liniştite şi retrase, care trebuiau cercetate şi ţinute minte, croindu-ne drum printr-un labirint de mirt bântuit de mierle, hoinărind prin văi înguste unde chiparoşii

aruncau o mantie de umbră misterioasă şi întunecată. Era tovarăşul ideal pentru o aventură, afectuos fără exuberanţă, curajos dar nu războinic, inteligent şi cu o veselă toleranţă faţă de excentricităţile mele. Dacă alunecam, urcând un povârniş lustruit de rouă, Roger îşi făcea brusc apariţia, scotea un fornăit care suna a râs înăbuşit, privea repede împrejur, îmi arăta compătimirea lingându-mă în grabă, se scutura, strănuta şi-mi oferea rânjetul lui strâmb. Dacă găseam ceva care îmi stârnea interesul – un muşuroi de furnici, o omidă pe o frunză, un păianjen învăluind o muscă cu fese de mătase –, Roger se culca şi mă aştepta până terminam examinatul. Dacă credea el că întârzii prea mult, se dădea mai aproape, scotea un căscat slab şi plângăreţ, apoi suspina adânc şi începea să dea din coadă. Când era ceva lipsit de importanţă, plecam mai departe, dar dacă dădeam peste ceva pasionant, ce trebuia studiat cu atenţie, era destul să mă încrunt la el şi-şi dădea seama că treaba va fi de durată. Urechile i se pleoşteau, coada se domolea şi înceta să-i bată şi el se târa până la tufişul cel mai apropiat şi se trântea la umbră, aruncându-mi o privire de martir.

În timpul acestor plimbări, Roger şi cu mine am cunoscut şi am devenit cunoscuţi unui mare număr de oameni de prin preajma locului. De pildă, un tânăr ciudat, înapoiat mintal, cu o faţă rotundă şi tot atât de lipsită de expresie ca o gogoaşă de mătase. Era îmbrăcat întotdeauna într-o cămaşă zdrenţăroasă, cu pantaloni lucitori de serj albastru, suflecaţi până la genunchi, iar pe cap purta resturile unui melon fără boruri. De câte ori ne zărea, alerga spre noi printre măslini, îşi ridica politicos absurda lui pălărie şi ne spunea bună ziua cu o voce copilărească şi dulce ca de flaut. Se oprea timp de vreo zece minute, privindu-ne cu faţa lipsită de orice expresie şi clătinând din cap la orice remarcă a mea. Apoi, ridicându-şi politicos pălăria, se îndepărta printre copaci.

Mai era nemaipomenit de grasa şi vesela Agathi care locuia într-o colibă dărăpănată, sus în vârful dealului. Stătea totdeauna în faţa casei cu o furcă de pe care răsucea lâna de capră într-un fir grosolan. Avea probabil peste şaptezeci de ani, dar părul îi era încă negru şi lucios, împletit cu grijă şi încolăcit în jurul unei perechi de coarne de vacă, podoabă folosită de unele ţărănci mai în vârstă. Stătea la soare, ca o uriaşă broască, cu o basma roşie legată deasupra coarnelor. Fusul cu lână se tot ridica şi cădea, răsucindu-se ca o sfârlează, degetele îi erau ocupate să descurce şi să aleagă firul, iar gura căzută, îngrădită cu dinţi rupţi şi decoloraţi, larg deschisă, în timp ce cânta tare şi strident, dar cu multă vigoare.

De la Agathi am învăţat câteva dintre cele mai frumoase şi de neuitat cântece ţărăneşti. Stând la soare, pe o cutie veche de conserve, mâncând struguri şi rodii de la ea din grădină, cântam împreună iar ea se oprea din când în când să-mi corecteze pronunţia. Cântam vers cu vers veselul şi înflăcărатul cântec al râului Vangelio, cum cade el din munţi, îmbogăţind grădinile, aducând rod câmpurilor şi îngreunând pomii cu fructe. Cântam, rotind ochii unul la altul într-o exagerată cochetărie, cântecul comic de dragoste numit *Amăgire*. „Minciuni, minciuni” intonam noi din gât, clătinând capul, „toate-s minciuni, dar vina eu o port, căci eu te-am învăţat să umbli prin vecini şi să le spui că te iubesc.” Alegeam apoi o melodie tristă, de pildă un cântec lent şi cadenţat numit *De ce mă părăseşti?* Ăsta aproape că ne dădea gata; intonam cuvintele tânguitoare şi sentimentale cu voci tremurânde. Când ajungeam la strofa finală, cea mai sfâşietoare dintre toate, Agathi îşi încleşta mâinile peste sânii ei mari, ochii negri se înceţoşau de tristeţe şi bărbia îi tremura de emoţie, în timp ce ultimele note false ale duetului nostru se stingeau, se întorcea spre mine, ştergându-şi nasul cu colţul basmalei.

— Ce zici, cât suntem de proşti?! Proşti, nu glumă! Stăm aici la soare şi cântam, şi încă despre dragoste. Eu îs prea bătrână pentru ea, tu prea mic şi totuşi stăm şi ne pierdem vremea cântând. Ei, ce să-i faci? Hai să bem un pahar de vin.

În afară de Agathi, cel mai mult îmi plăcea bătrânul cioban Yani, înalt şi gârbovit, cu un nas mare şi coroiat ca de vultur şi o mustaţă de toată frumuseţea. L-am întâlnit pentru prima dată într-o după-amiază fierbinte, când Roger şi cu mine petrecusem o oră obositoare încercând să scoatem o şopârlă mare din gaura ei, scobind un perete de stâncă. În cele din urmă, transpiraţi şi obosiţi şi fără să fi reuşit, ne-am trântit sub cinci chiparoşi mici care aruncau un pătrat plăcut de umbră peste iarba îngălbenită de soare. Lungit acolo, am auzit clinchetul domol şi adormit al unor tălăngi şi curând turma de capre a ajuns lângă noi, s-a oprit să ne privească cu ochi galbeni şi goi, a behăit dispreţuitor şi a pornit-o mai departe. Răsunetul blând al clopoţeilor şi gurile care smulgeau şi rupeau pârloaga aveau un efect liniştitor asupra mea, aşa că până să se scurgă agale turma şi să apară ciobanul eram aproape adormit. Omul se opri şi, sprijinindu-se greu pe bâta negricioasă din lemn de măslin, mă privi cu ochi mici şi negri, aprigi sub sprâncenele stufoase, stând cu cizmele lui mari bine înfipte în pământ.

— Bună ziua, mă salută el morocănos. Eşti străinul, nu-i aşa… micul lord englez.

Între timp mă obişnuisem cu credinţa curioasă a ţăranilor că toţi englezii sunt lorzi, aşa că am confirmat că eu sunt acela. Se răsuci, răcni la o capră care se ridicase în două picioare şi rupea dintr-un măslin tânăr şi apoi se întoarse din nou spre mine.

— Am să-ţi spun ceva, tinere lord, spuse el. Este periculos pentru tine să te culci sub copacii ăştia.

Am privit în sus spre chiparoşii care mi se părură destul de inofensivi, aşa că l-am întrebat de ce crede el că sunt periculoşi.

— De *stat*, poţi să stai sub ei. Dau umbră bună, rece ca apa de izvor. Dar aici e buclucul, te trag la somn. Şi niciodată, pentru nimic în lume, nu trebuie să dormi sub un chiparos.

Se opri, îşi răsuci mustăţile şi aşteptă să-l întreb de ce.

— De ce, de ce? Pentru că dac-o faci, când te trezeşti nu mai eşti acelaşi. Ei da, chiparoşii negri sunt periculoşi. În timp ce dormi rădăcinile lui îţi cresc în creier şi ţi-l fură şi când te trezeşti eşti nebun, cu capul sec ca un fluier.

L-am întrebat dacă numai chiparoşii au un asemenea efect, sau şi alti arbori.

— Nu, numai chiparoşii, răspunse bătrânul, privind încruntat copacii de deasupra mea, vrând parcă să vadă dacă nu trag cu urechea. Numai chiparosul e hoţul deşteptăciunii. Aşa că ia aminte, nu mai dormi aici.

Clătină scurt din cap, mai aruncă o privire spre frunzele întunecate ale chiparoşilor, provocându-le parcă să-şi spună părerea şi apoi îşi alese cu grijă drumul, printre tufişurile de mirt, spre locul unde caprele păşteau răspândite pe colină, cu ugerele mari legănându-li-se ca nişte cimpoaie.

Am avut prilejul să-l cunosc bine de tot pe Yani, deoarece îl întâlneam mereu în cursul explorărilor mele şi din când în când îi făceam o vizită în căsuţa lui, unde mă ospăta cu fructe, dându-mi poveţe şi punându-mă în gardă ca să nu păţesc nimic în plimbările mele.

Poate cel mai straniu şi mai fascinant personaj întâlnit în cursul acestor expediţii a fost Omul cu gândaci de trandafir. Părea ieşit dintr-un basm şi era imposibil să-i reziştI, iar eu aşteptam cu nerăbdare întâlnirile noastre destul de rare. Prima dată l-am văzut pe un drum singuratic care ducea în sus, spre un sat îndepărtat de

munte. Îl puteai auzi cu mult înainte de a-l vedea, deoarece cânta o melodie unduioasă dintr-un fluier ciobănesc, oprindu-se din când în când ca să intoneze câteva cuvinte cu o voce curioasă, nazală. Când a cotit spre noi, atât Roger cât şi eu ne-am oprit şi l-am privit uimiţi.

Avea o faţă ascuţită ca de vulpe, cu ochi mari, oblici, de un cafeniu atât de intens, încât păreau negri. Aveau o expresie ciudată, absentă şi un fel de brumă, aşa cum vezi pe prune, un văl sidefiu aproape ca o cataractă. Era scund şi firav, de o subţirime a încheieturilor şi a gâtului care pledau pentru lipsă de hrană. Îmbrăcămintea lui era fantastică, iar pe cap purta o pălărie fără formă cu boruri foarte largi, pleoştite. Fusese pe vremuri verde-închis, dar acum era pătată şi murdară de praf, urme de vin şi arsuri de ţigară. În panglică era înfiptă o pădure fâlfâitoare de pene: pene de cocoş, de pupăză, de bufniţă, o aripă de pescăruş albastru, o gheară de şoim, o pană mare albă şi murdară care s-ar fi putut să fie de lebădă. Cămaşa îi era ponosită şi destrămată, cenuşie de sudoare şi în jurul gâtului îi atârna o cravată enormă, din cel mai uluitor atlaz albastru. Haina îi era închisă la culoare şi lăbărţată, cu petice de diferite nuanţe, ici şi colo. Pe mânecă, o bucată de pânză albă imprimată cu boboci de trandafir, pe umăr un triunghi roşu cu picăţele albe. Buzunarele acestui veşmânt erau atât de ticsite, încât conţinutul era gata să se reverse în afară: piepteni, baloane, poze viu colorate de sfinţi, şerpi, cămile, câini şi cai ciopliţi din lemn de măslin, oglinjoare, o orgie de batiste şi batoane lungi de pâine, decorate cu seminţe. Pantalonii, peticiţi ca şi haina, atârnau deasupra unor „charoubias” stacojii, pantofi din piele cu vârful întors şi împodobiţi cu mari pompoane negru cu alb. Acest personaj extraordinar purta în spinare cuşti de bambus, pline cu porumbei şi pui de găină, câţiva saci misterioşi şi o legătură mare de praz verde. Cu o mână ţinea fluierul la gură, iar cu

cealaltă fire de bumbac de lungimi diferite, la capătul cărora erau legaţi gândaci de trandafir de mărimea unor migdale, care străluceau verzi-aurii în soare, zburând toţi în jurul pălăriei cu un bâzâit disperat şi intens, încercând să scape de firul legat temeinic în jurul mijlocului. Din când în când, obosit să tot zboare fără succes, unul dintre gândaci se aşeza pentru o clipă pe pălărie, înainte de a se lansa din nou în vârtejul fără sfârşit.

Văzându-ne, Omul cu gândaci de trandafir se opri, tresări în mod exagerat, îşi scoase pălăria şi se înclină într-o reverenţă adâncă. Roger fu atât de copleşit de această neaşteptată atenţie, încât lăsă să-i scape o salvă de lătrături mirate. Omul zâmbi spre noi, îşi puse pălăria pe cap, îşi ridică mâinile şi clătină spre mine degetele lungi şi osoase. Amuzat şi destul de surprins de această apariţie, i-am urat politicos bună ziua. El mai făcu o scurtă plecăciune. L-am întrebat dacă vine de la vreo serbare. Clătină energic din cap, ridică fluierul la gură şi cântă o mică melodie veselă, făcând câţiva paşi săltăreţi în praful de pe drum. Se opri apoi şi-şi aruncă degetul mare peste umăr, indicând în urmă drumul pe care venise. Zâmbi, se lovi uşor peste buzunare şi-şi frecă degetul mare de arătător, ceea ce la greci înseamnă bani. Mi-am dat brusc seama că trebuie să fie mut. Astfel, stând acolo în mijlocul drumului, am continuat să fac conversaţie cu el, primind răspunsurile printr-o pantomimă variată şi inteligentă. L-am întrebat la ce-i servesc gândacii de trandafir şi de ce i-a legat cu fire de bumbac. Întinse mâna într-un gest care însemna copii mici, luă unul dintre firele de bumbac de care atârna un gândac şi-l roti iute în jurul capului. Cât ai clipi, insecta prinse viaţă şi-şi reluă circuitul ca de planetă în jurul pălăriei, iar el privi încântat spre mine. Arătând spre cer îşi întinse braţele şi scoase un bâzâit adânc, nazal, făcând mişcări de viraj şi aterizare. Aeroplan, orice prost putea să înţeleagă asta. Arătă apoi spre gândaci, întinse

mâna să indice copii şi-şi învârti gândacii în jurul capului, făcându-i pe toţi să bâzâie enervaţi.

Obosit de explicaţiile date, se aşează la marginea drumului şi intonă o melodie scurtă din fluier, întrerupându-se ca să cânte cu vocea lui nazală, curioasă. Nu folosea cuvinte articulate, ci o serie de mormăieli bizare şi chiţăituri sonore care păreau formate în fundul gâtului şi emise pe nas. Dar le producea cu atâta vervă şi cu o expresie a chipului atât de minunată, încât erai convins că sunetele curioase aveau o semnificaţie. Îşi îndesă apoi fluierul în buzunarul ticsit, îşi aţinti o clipă ochii gânditori spre mine şi, coborând un săculeţ de pe umăr, îl desfăcu şi, spre încântarea şi uimirea mea, lăsă să cadă în praful de pe drum jumătate de duzină de broaşte ţestoase. Carapacele le fuseseră lustruite cu ulei şi, printr-o metodă sau alta, reuşise să le împodobească lăbuţele din faţă cu mici arcuri roşii. Încet şi greoi, îşi scoaseră capetele şi picioarele din carapacea sclipitoare şi o porniră la drum anevoie şi fără tragere de inimă. Le priveam fascinat; cea care îmi căzuse cu tronc era destul de mică, cu o carapace de mărimea unei ceşti de ceai. Părea mai sprintenă decât celelalte şi carapacea îi era mai palidă, de culoarea castanei, a zahărului ars şi a ambrei. Ochii îi erau strălucitori şi mersul vioi, pe cât de vioi te poţi aştepta de la o broască ţestoasă. Am rămas mult timp în contemplarea ei. M-am autosugestionat că familia o va primi la vilă cu deosebit entuziasm, felicitându-mă poate pentru că am găsit un exemplar atât de elegant. Faptul că nu aveam bani la mine nu-mi dădea nicio bătaie de cap, căci era destul să-i spun omului să treacă a doua zi pe la vilă pentru a-şi lua plata. Nici nu putea fi vorba ca el să se îndoiască de mine. Faptul că eram englez era suficient, căci cei din insulă aveau pentru englezi o dragoste şi un respect care depăşeau orice limită a valorii reale. Aveau chiar mai multă încredere într-un englez decât într-unui de-al lor. L-am întrebat deci care este preţul broaştei ţestoase.

Ridică ambele mâini cu degetele răsfirate. Nu privisem degeaba cum încheiau ţăranii câte o afacere. Am clătinat hotărât din cap şi am ridicat două degete. Închise ochii, îngrozit de această ofertă şi ridică nouă degete; ridicai şi eu trei; negă din cap şi după ce se gândi puţin înălţă şase degete; la rândul meu, clătinai capul şi înălţai cinci. Din nou scuturăm din cap cu un oftat adânc şi mâhnit şi apoi rămaserăm un timp tăcuţi, privind cum broaştele ţestoase se târau greoaie şi şovăielnice pe drum cu acea hotărâre curioasă şi lipsită de graţie specifică copiilor mici. După un timp, omul arătă broasca ţestoasă şi ridică din nou şase degete. Eu clătinai din cap, arătând cinci. Roger căscă sonor; îl plictisea de moarte târguiala noastră tăcută. Omul ridică reptila şi printr-o pantomimă îmi arătă cât de netedă şi de drăguţă îi este carapacea, cât de mândru capul, cât de ascuţite ghearele. Am rămas neînduplecat. Ridică din umeri, îmi dădu broasca ţestoasă şi ridică cinci degete.

I-am spus apoi că nu am bani la mine şi că va trebui să treacă a doua zi pe la vilă. Clătină afirmativ din cap ca şi cum ar fi fost cel mai normal lucru din lume. Fericit de noua achiziţie, eram nerăbdător să mă întorc acasă ca să o arăt şi celorlalţi. I-am spus la revedere, i-am mulţumit şi am pornit-o repede la drum. Ajungând în punctul de unde o luam de-a dreptul printre măslini, m-am oprit să-mi studiez cu grijă cumpărătura. Era, fără îndoială, cea mai frumoasă broască ţestoasă pe care o văzusem şi valora, după părerea mea, cel puţin de două ori mai mult decât plătisem. Am mângâiat-o pe capul solzuros şi am pus-o cu grijă în buzunar. Omul cu gândaci de trandafir rămăsese în acelaşi loc, dar acum dansa o mică gigă, săltând şi legănându-se, scoţând triluri din fluier, în timp ce pe drum, la picioarele sale, broaştele ţestoase mişunau în sus şi în jos încete şi greoaie.

Noului-venit i s-a dat binemeritatul nume de Ahile şi se dovedi a fi un animal cât se poate de inteligent şi

drăgălaş, înzestrat cu un deosebit simţ al umorului. La început l-am priponit de un picior în grădină, dar pe măsură ce se îmblânzea, îl lăsam să umble pe unde avea chef. Îşi învăţă în curând numele şi nu trebuia să-l strigi decât o dată sau de două ori şi apoi să aştepţi răbdător o bucată de vreme, ca să apară, înaintând tiptil pe cărarea pietruită, cu capul şi gâtul încordate de nerăbdare. Îi plăcea să fie hrănit şi se instala regeşte la soare, în timp ce noi îi dădeam salată, păpădie sau struguri. Se dădea în vânt după struguri, tot atât de mult ca şi Roger şi de aici se isca întotdeauna o mare rivalitate. Ahile molfăia bobiţele în gură şi zeama i se prelingea pe bărbie, iar Roger, culcat în apropiere, îl urmărea cu ochii în agonie şi cu gura lăsându-i apă. Roger îşi primea întotdeauna porţia cuvenită de struguri, dar chiar şi aşa părea să considere că-i o risipă să dai asemenea delicatese unei broaşte ţestoase. Când se termina hrănitul, dacă-l scăpăm din ochi, Roger se furişa lângă Ahile şi-l lingea energic pe partea din faţă, încercând să adune zeama care se scursese pe reptilă în timp ce mâncase. Ahile, jignit de această îndrăzneală, îl muşca pe Roger de nas şi apoi, când linsoarea devenea prea violentă şi umedă, se retrăgea în carapace cu un şuierat de indignare şi refuza să mai iasă până nu-l îndepărtam pe Roger din scenă.

Dar fructele care îi plăceau cel mai mult lui Ahile erau fragii. Era destul să le vadă ca pur şi simplu să înnebunească. Se bălăbănea încoace şi încolo, îşi întindea gâtul să vadă dacă ai de gând să-i dai şi lui, te privea rugător, cu ochişorii ca nişte nasturi. Fragii mai mici îi devora dintr-o înghiţitură, căci abia dacă erau de mărimea unui bob de mazăre. Dar dacă îi dădeai un frag mare, să zicem cât o alună, se comporta într-un fel pe care nu l-am văzut la nicio altă broască ţestoasă. Apuca fructul şi, ţinându-l bine în gură, mergea împleticindu-se, cu viteză maximă, până la un loc sigur şi retras, între straturile de flori. Acolo, lăsa să-i cadă fructul şi apoi îl

mânca în tihnă şi, imediat ce-l termina, venea să mai capete unul.

Odată cu pasiunea pentru fragi, crescu în Ahile şi o înclinaţie pentru tovărăşia oamenilor. Oricine s-ar fi dus în grădină să facă băi de soare, să citească sau pentru orice alt motiv, la scurt timp auzea un freamăt printre garofiţe şi faţa serioasă şi încreţită a lui Ahile se ivea dintre plante. Dacă stăteai pe un scaun, se mulţumea să se apropie de picioarele tale cât mai mult cu putinţă şi acolo să cadă într-un somn profund şi liniştit, cu capul atârnat afară din carapace şi nasul sprijinit de pământ. Dar dacă stăteai lungit pe un pled la soare, Ahile era convins că te-ai culcat pe pământ numai şi numai ca să-l distrezi pe el. O pornea clătinat pe alee şi se urca pe pled cu o expresie de veselie năucă pe faţă. Făcea o pauză, te privea gânditor şi apoi alegea o parte a anatomiei tale pe care să practice alpinism. Să simţi pe neaşteptate ghearele ascuţite ale unei broaşte ţestoase înfipte cu hotărâre în şoldul tău, ca să ţi se aburce pe stomac, nu contribuie la relaxare. Dacă te scuturai de el şi mutai pledul nu obţineai decât un scurt răgaz, căci Ahile dădea înverşunat târcoale grădinii, până te găsea din nou. Obiceiul acesta deveni atât de sâcâitor încât, după numeroase reclamaţii şi ameninţări din partea familiei, am fost silit să-l închid, când unul dintre noi se culca în grădină. Dar într-o zi, portiţa grădinii fu lăsată deschisă şi Ahile nu mai fu de găsit nicăieri. Se organizară imediat echipe de salvare şi familia, care până atunci îşi petrecuse timpul cu ameninţări făţişe la viaţa reptilei, rătăcea prin crângul de măslini strigând: Ahile!... fragi, Ahile... fragi! În cele din urmă l-am găsit. Umblând dezlânat, cum avea el obiceiul, căzuse într-un puţ părăsit, cu peretele demult dărâmat şi gura aproape acoperită cu ferigi. Spre regretul nostru era mort de-a binelea. Chiar şi încercarea lui Leslie de a-i face respiraţie artificială şi sugestia lui Margo de a-i băga fragi pe gât (ca să-i dăm, ne explică ea, ceva pentru care să merite să trăiască) nu

dădură niciun rezultat. Astfel că, îndoliaţi şi solemni, îl îngroparăm în grădină sub o tufă de căpşuni (la propunerea mamei). Un scurt discurs funebru, scris şi citit cu voce tremurătoare de Larry, imortaliză acest eveniment. Fu profanat doar de Roger care, în ciuda protestelor mele, dădu insistent din coadă tot timpul funeraliilor.

Nu mult după ce Ahile fu răpit dintre noi, am obţinut alt protejat de la Omul cu gândaci de trandafir. De data asta era un porumbel. Foarte tânăr încă, trebuia îndopat cu lapte şi pâine sau cu grâu muiat. Arăta groaznic, cu penele care-i străpungeau pielea creaţă şi stacojie, alături de acel puf oribil, galben, pe care îl au porumbeii mici şi care dă impresia că şi-au oxigenat părul. Din cauza aspectului său respingător şi a obezităţii, Larry a propus să-l numim Quasimodo şi, cum numele mi-a plăcut, am acceptat fără să-mi dau seama de implicaţii. Mult timp după ce începuse să se hrănească singur şi-i crescuseră toate penele, Quasimodo mai păstra un smoc de puf pe cap care-l făcea să semene cu un judecător pompos care poarta o perucă prea mică.

Din cauză că nu fusese crescut conform tradiţiei şi nu avea părinţi care să-l înveţe realităţile vieţii, Quasimodo ajunse la convingerea că el nu-i deloc pasăre şi refuza să zboare. În schimb, umbla peste tot. Dacă dorea să se urce pe o masă sau pe un scaun, se băga dedesubt, îşi ascundea capul şi uguia cu o voce pătrunzătoare de contralto până îl ridica cineva deasupra. Era mereu gata să ne ţină companie, indiferent cu ce ne-am fi îndeletnicit, ba chiar încerca să vină cu noi la plimbare. De această plăcere a trebuit însă să-l privăm, căci sau trebuia să-l porţi pe umăr, punându-ţi în pericol hainele, sau să-l laşi să vină după tine. Dacă-l lăsai pe jos, trebuia să-ţi micşorezi pasul ca să se potrivească cu mersul lui. Când i-o luai prea mult înainte, auzeai cele mai frenetice şi mai rugătoare uguituri şi,

obligat să te întorci, îl vedeai pe Quasimodo alergând disperat după tine, mişcând seducător din coadă şi umflându-şi pieptul irizat de indignare pentru cruzimea de care-ai dat dovadă.

Quasimodo insista să doarmă în casă; oricât l-am ademenit sau certat, nu am reuşit să-l fac să stea în hulubăria pe care o construisem pentru el. Prefera să doarmă la capătul patului lui Margo. În cele din urmă, însă, fu izgonit pe divanul din salon, căci dacă Margo se răsucea noaptea în pat, Quasimodo se trezea, traversa săltând patul şi se căţăra pe faţa ei, uguind tare şi drăgăstos.

Larry făcu descoperirea că Quasimodo este un porumbel muzical. Nu numai că-i plăcea muzica, dar părea chiar să recunoască două genuri diferite, valsul şi marşurile militare. Când era o muzică obişnuită, se apropia legănându-se de gramofon şi stătea lipit de el, cu pieptul umflat şi ochii pe jumătate închişi, gângurind încetişor. Dar dacă melodia era un vals, se învârtea în jurul aparatului, aplecându-se, rotindu-se şi uguind tremurat. La marşuri, pe de altă parte, de preferinţă Sousa, se ridica drept în picioare, se umfla în pene şi păşea în sus şi în jos prin cameră, iar uguitul îi devenea atât de plin şi gutural, încât părea în pericol să se înăbuşe. Nu se deda acestor performanţe pentru niciun alt gen de muzică, în afară de vals şi marş. Uneori totuşi, dacă nu auzise muzică de multă vreme, se întâmpla, în entuziasmul său pentru gramofon, să danseze un vals în loc de un marş şi vice-versa, dar de fiecare dată se oprea şi se corecta pe la jumătatea melodiei.

Într-o zi de tristă memorie, trezindu-l pe Quasimodo, am constatat că ne trăsese pe sfoară pe toţi, căci între perne se afla un ou alb şi lucios. Nu-şi mai reveni niciodată după această întâmplare. Deveni iritabil, îmbufnat şi începea să te ciupească supărat dacă încercai să-l ridici. Mai făcu un ou şi caracterul i se schimbă cu desăvârşire. El, sau mai corect ea, se

sălbătici tot mai tare, ne trata pe toţi de parcă i-am fi fost duşmani de moarte, intra în bucătărie după hrană pe furiş, ca şi cum viaţa i-ar fi fost în primejdie. Nici măcar gramofonul n-o mai ispitea să intre în casă. Ultima dată când am văzut-o, stătea într-un măslin, uguind afectat şi sfios, în timp ce pe aceeaşi creangă, ceva mai departe, un hulub cu aspect foarte masculin se rotea şi uguia într-un veritabil extaz de admiraţie.

Un timp, Omul cu gândaci de trandafir trecu destul de regulat pe la noi, cu câte un nou adaos la menajeria mea: o broască, eventual o vrabie cu un picior rupt. Într-o după-amiază, mama şi cu mine, într-o criză de sentimentalism extravagant, i-am cumpărat tot stocul de gândaci de trandafir şi după ce a plecat, le-am dat tuturor drumul în grădină. Zile întregi vila mişuna de gândaci, se târau pe paturi, ne pândeau în baie, se loveau de lămpi noaptea şi ne cădeau în braţe ca nişte smaralde.

Când l-am văzut pentru ultima oară era seară şi eu stăteam pe creasta unui deal de unde se vedea şoseaua. Era evident că venea de la o petrecere unde fusese omenit cu mult vin, căci se clătina în mers şi cânta la fluier o melodie melancolică. I-am strigat un salut şi mi-a răspuns fluturând extravagant din mână fără să privească îndărăt. La cotitura drumului, silueta i s-a profilat o clipă pe cerul liliachiu al amurgului. I-am putut vedea pălăria ponosită în care fâlfâiau penele, buzunarele umflate ale hainei, cuştile de bambus din spinare pline de hulubi adormiţi şi, deasupra capului, rotindu-se întruna somnoroşi, am reuşit să văd petele nedesluşite care erau gândacii.

Coti apoi şi nu mai rămase decât cerul palid cu luna nouă ce plutea pe el ca o pană argintie şi trilurile line ale fluierului care se pierdeau în amurg.

Un car de învăţătură

Abia ne instalasem în vila zmeurie când mama hotărî că mă sălbăticesc şi că era nevoie să mi se dea vreun fel de învăţătură. Dar cum puteai găsi aşa ceva într-o insulă izolată din Grecia? Ca de obicei când se ridica o problemă, întreaga familie se repezea, cu entuziasm, s-o rezolve. Fiecare membru îşi avea propria sa părere despre ce era mai bine pentru mine şi fiecare argumenta cu atâta ardoare încât orice discuţie despre viitorul meu se termina în general cu un vacarm.

— Are tot timpul să înveţe, spuse Leslie, la urma urmei ştie să citească, nu-i aşa? Eu îl pot învăţa să tragă cu arma şi dacă cumpărăm o barcă l-aş putea învăţa să navigheze.

— De, dragă, nu văd la ce i-ar folosi astea mai târziu, remarcă mama, adăugând vag, doar dacă intră în marina comercială, sau aşa ceva.

— Cred că-i esenţial să înveţe să danseze, îşi dădu cu părerea Margo, dacă nu vrem să crească un împiedicat cu limba legată.

— Desigur, dragă, dar toate astea vin mai târziu. Ar trebui să i se dea anumite noţiuni de matematică şi franceză... Nu mai vorbesc de ortografia lui care este ceva de speriat.

— Literatură, spuse Larry cu convingere, de asta are el nevoie. O bază solidă în literatură. Restul vine de la sine. Eu l-am tot încurajat să citească cărţi bune.

— Totuşi, nu crezi şi tu că Rabelais e puţin prea „matur” pentru el? întrebă mama îndoită.

— Umor bun şi sănătos, spuse Larry degajat. E important să i se prezinte sexualitatea în adevărata ei lumină.

— Eşti maniac în ceea ce priveşte sexualitatea, remarcă Margo pe un ton afectat. Indiferent despre ce vorbim, aduci întotdeauna vorba despre sex.

— Vă spun eu că are nevoie de o viaţă sănătoasă, în aer liber. Dacă învaţă să tragă cu arma şi să navigheze… începu Leslie.

— Isprăveşte odată cu predicile. În curând o să faci propagandă pentru duşuri reci.

— Ce mă scoate din sărite la tine este că te apucă câte o toană de înfumurare şi crezi că numai tu le ştii pe toate. Nici nu vrei să asculţi punctul de vedere al celorlalţi.

— Cu un punct de vedere atât de îngust ca al tău, nu văd cum poţi pretinde să te ascult.

— Hai, lăsaţi, nu are rost să vă certaţi, spuse mama.

— Larry e teribil de absurd.

— Ştii că-mi placi, ripostă indignat Larry. Sunt de departe membrul cel mai raţional al familiei.

— Desigur, dragă, dar cearta nu rezolvă problema. Ceea ce ne trebuie este o persoană care să-l poată învăţa pe Gerry şi să-l încurajeze în pasiunile lui.

— Mă tem că nu are decât una, comentă nemulţumit Larry şi anume o pornire exasperantă de a băga animale peste tot. Nu cred că asta trebuie încurajată. Viaţa e şi aşa plină de primejdii… Nu mai departe decât azi-dimineaţă, am vrut să-mi aprind o ţigară şi din cutia de chibrituri a zburat un afurisit de bondar uriaş.

— Mie mi s-a întâmplat acelaşi lucru cu un cosaş, spuse Leslie întunecat.

— Ei da, şi eu cred că asemenea lucruri ar trebui să înceteze, zise Margo. Am găsit un borcan dezgustător, plin cu ceva care se zvârcolea, chiar pe toaleta mea, ca şi cum n-ar fi putut găsi alt loc.

— N-are nicio intenţie rea bietul mititel, spuse mama împăciuitoare; îl interesează atât de mult toate aceste lucruri!

— Nu mi-ar păsa să fiu atacat de bondari dacă toate acestea ar duce undeva, remarcă Larry. Dar nu-i decât o toană… Până la paisprezece ani uită de ele.

— Îl ţine toana asta de când avea doi ani, spuse mama şi nu dă niciun semn că o să-i treacă.

— Foarte bine, dacă vrei neapărat să-l îndopi cu tot felul de cunoştinţe nefolositoare, cred că George ar putea face o încercare să-l înveţe, spuse Larry.

— Asta-i o idee grozavă, se bucură mama. Nu vrei să mergi să vorbeşti cu el chiar acum? Cu cât începe mai devreme, cu atât e mai bine.

Stând sub fereastra deschisă, în lumina crepusculului, cu un braţ pe după gâtul flocos a lui Roger, ascultam cu un amestec de interes şi indignare discuţia familiei despre soarta mea. Acum, că era hotărâtă, mă întrebam distrat cine o fi George şi de ce era necesar pentru mine să iau lecţii. Dar amurgul era îmbibat cu mireasma florilor, iar crângurile de măslini întunecate, misterioase şi fascinante. Am uitat pericolul iminent de a fi pus la învăţătură şi am plecat cu Roger să vânăm licuricii din rugii târâtori.

Am descoperit că George era un vechi prieten al lui Larry, venit în Corfu ca să scrie. Nu era nimic surprinzător în asta, căci toate cunoştinţele lui Larry în vremea aceea erau scriitori, poeţi sau pictori. De altfel, George era adevăratul responsabil de prezenţa noastră în Corfu, căci scrisese o scrisoare atât de elogioasă despre insulă, încât îl convinsese pe Larry că nu putea trăi în altă parte. Acum George trebuia să plătească pentru imprudenţa comisă. S-a prezentat la noi la vilă să discute cu mama despre educaţia mea şi am făcut cunoştinţă. George era foarte înalt şi extrem de subţire, cu bizara graţie dezarticulată a marionetelor. Faţa lui suptă ca de craniu era în parte ascunsă de o barbă castanie, ascuţită, şi de o pereche de ochelari mari cu rame de baga. Avea o voce adâncă, melancolică şi un simţ al umorului sec şi sarcastic. Când făcea o glumă,

zâmbea în barbă cu un fel de bucurie şireată care rămânea neafectată de reacţia celorlalţi.

George îşi asumă cu gravitate sarcina de a mă învăţa carte. Nu se lăsă descurajat de faptul că pe insulă nu se găseau manuale şcolare; îşi răscoli pur şi simplu biblioteca şi în ziua fixată apăru înarmat cu cea mai neortodoxă selecţie de volume. Grav şi răbdător, îmi preda cunoştinţe elementare de geografie după hărţile de la sfârşitul unui exemplar vechi al enciclopediei *Pears*. Engleza o studiam după o serie de autori cuprinşi între Wilde şi Gibbon, franceza după o carte groasă şi pasionantă numită *Le Petit Larousse*, iar matematica din memorie. Dar din punctul meu de vedere, cel mai important era faptul că o parte a timpului nostru era dedicată ştiinţelor naturale şi George, cu meticulozitate şi atenţie, mă învăţa cum să observ şi să-mi notez observaţiile într-un caiet. De îndată interesul meu entuziast, dar lăsat la voia întâmplării, deveni organizat, căci mi-am dat seama că notând anumite lucruri puteam să învăţ şi să-mi amintesc mai bine.

În fiecare dimineaţă la nouă, George sosea călcând semeţ printre măslini, îmbrăcat în pantaloni scurţi, sandale şi o enormă pălărie de paie cu borurile destrămate, cărând o legătură de cărţi sub braţ şi legănându-şi energic bastonul.

— Bună dimineaţa! Discipolul îşi aşteaptă înfrigurat de nerăbdare maestrul, îmi închipui, mă saluta el cu un surâs palid.

În mica sufragerie a vilei, storurile erau trase împotriva soarelui şi în crepusculul verzui George se profila deasupra mesei aranjând metodic cărţile. Muştele, drogate de căldură, se târau încet pe pereţi sau zburau ameţite prin cameră, bâzâind somnoros. Afară greierii salutau noua zi cu entuziasm strident.

— Stai să văd, stai să văd, murmura George, plimbând un arătător lung peste programul nostru întocmit cu grijă. Da, da, matematică. Dacă îmi amintesc

bine eram implicaţi în sarcina herculeană de a descoperi cât vor lucra şase oameni ca să ridice un zid, la care trei dintre ei au lucrat o săptămână. Parcă îmi amintesc că am petrecut cam tot atâta timp cu rezolvarea acestei probleme cât au lucrat oamenii la zid. Ei, hai să ne încingem şalele şi să pornim din nou la luptă. Poate te supără forma problemei. Să încercăm s-o facem mai atrăgătoare.

Se aplecă gânditor peste caiet, trăgându-se de barbă. Apoi, cu scrisul său mare şi citeţ, formulă din nou problema.

— Dacă două omizi mănâncă opt frunze într-o săptămână, de cât timp au nevoie patru omizi ca să mănânce acelaşi număr de frunze? Acum străduieşte-te singur.

În timp ce mă munceam cu problema aparent de nerezolvat a apetitului omizilor, George se ocupa cu altceva. Era scrimer priceput şi în acelaşi timp un pasionat al dansurilor populare locale pe care încerca să le înveţe. Şi astfel, aşteptând ca eu să termin calculul, el se tot mişca în penumbra din cameră, practicând poziţii de scrimă sau paşi complicaţi de dans, obicei pe care eu îl găseam deconcertant, ca să nu zic mai mult, şi căruia i-am atribuit întotdeauna incapacitatea mea pentru matematică. Pune-mi în faţă, chiar şi acum, o socoteală cât de simplă şi o să-mi evoce imaginea trupului costeliv a lui George, legănându-se şi smucindu-se în jurul sufrageriei slab luminate. Partea de dans o acompania cu un zumzet adânc şi nemelodios, ca de la un stup de albine înfuriate…

— Tam-ti-tam… tidl, tidl, tam… stângul înainte… trei paşi la dreapta… tam, ti, tam, ti, tam, ti, tam… înapoi, împrejur, în jos şi în sus… tidl, tidl, ampti, dii… zumzăia el, păşind şi făcând piruete ca un cocostârc melancolic. Apoi, brusc, zumzetul se oprea, în ochi îi apărea o lumină metalică şi el sărea într-o poziţie de apărare, îndreptând o floretă imaginară spre un adversar

imaginar. Cu ochi micşoraţi sub nişte ochelari scânteietori, urmărea adversarul prin cameră, evitând cu dibăcie mobila. Când inamicul era împins într-un colţ, George sărea şi se învârtea în jurul lui, cu o agilitate de viespe, atacând, fentând şi fandând. Vedeam parcă strălucirea oţelului. Venea apoi momentul final când, cu o lovitură de jos în sus şi cu una de sus în jos, prindea arma adversarului şi i-o arunca lăsându-l fără apărare, apoi retragerea rapidă urmată de o lovitură dreaptă şi adâncă prin care vârful floretei se înfigea drept în inima inamicului. Tot timpul îl urmăream fascinat, dând uitării maculatorul din faţa mea. Matematica n-a fost una dintre materiile noastre încununate de succes.

La geografie făceam progrese mai bunişoare, deoarece George era în stare să-mi trezească interesul. Desenam hărţi gigantice încreţite de munţi şi apoi le completam umplându-le cu desene reprezentând fauna cea mai pasionantă de prin partea locului. Astfel, animalele şi produsele principale ale Ceylonului erau tapirii şi ceaiul, ale Indiei, tigrii şi orezul, ale Australiei, cangurii şi oile, în timp ce curbele albastre ale curenţilor pe care le desenam peste oceane purtau balene, albatroşi, pinguini şi morse, cât şi uragane, alizee, vreme frumoasă şi vreme rea. Hărţile noastre erau opere de artă. Vulcanii principali erupeau asemenea flăcări şi scântei, încât ţi-era frică să nu dea foc continentelor de hârtie. Lanţurile de munţi ale lumii erau atât de albastre şi albe de gheaţă şi de zăpadă, încât ţi se făcea frig privindu-le. Pustiurile noastre cafenii, scăldate în soare, învoalte cu cocoaşe de cămilă şi piramide, iar pădurile tropicale atât de încâlcite şi luxuriante, încât cu mare dificultate reuşeau să se strecoare prin ele jaguari cu mers lăbărţat, şerpi mlădioşi şi gorile ursuze. Pe liziere, nişte băştinaşi sfrijiţi tăiau în silă copacii pictaţi, formând luminişuri, cu intenţia vădită de a scrie de-a curmezişul lor cu litere şovăielnice „cafea” sau poate „cereale”. Râurile noastre erau largi şi albastre ca floarea de nu-

mă-uita, presărate cu canoe şi crocodili. Oceanele numai goale nu erau, căci dacă nu spumegau de furia furtunilor sau nu se ridicau într-un flux înfricoşător care atârna deasupra unei insule îndepărtate şi năpădite de palmieri, erau pline de viaţă. Balene blajine îngăduiau galioanelor nedemne de mare, înarmate cu o pădure de harpoane, să le urmărească necontenit; caracatiţe amabile şi cu aer nevinovat, scufundau calm, cu braţele lor, numeroase bărci; jonci chinezeşti cu echipaj icteric erau urmărite de bancuri de rechini colţoşi, în timp ce eschimoşi îmbrăcaţi în blănuri urmăreau cârduri obeze de morse pe câmpuri de gheaţă bine populate cu urşi polari şi pinguini. Erau hărţi pline de viaţă, hărţi pe care le puteai studia, care-ţi încreţeau fruntea şi aduceau o contribuţie; pe scurt, erau hărţi care într-adevăr însemnau ceva.

Încercările noastre de a studia istoria nu au fost remarcabil de izbutite la început, până când George a descoperit că asezonând o serie de evenimente greu de înghiţit cu câteva boabe de zoologie şi stropindu-le cu un amănunt fără nicio legătură, putea să-mi trezească interesul. În felul acesta am devenit familiar cu câteva date istorice care, din câte ştiu, n-au fost niciodată înregistrate. Am urmărit cu respiraţia tăiată lecţie după lecţie, înaintarea lui Hannibal peste Alpi. Motivul care l-a îndemnat la o asemenea ispravă şi ce avea de gând să facă de partea cealaltă erau amănunte de care puţin îmi păsa. Nu, ceea ce-mi trezea interesul, într-o expediţie pe care o consideram foarte rău plănuită, era faptul că ştiam numele fiecărui elefant în parte. Mai ştiam că Hannibal angajase un om special nu numai ca să hrănească şi să îngrijească elefanţii, dar să le dea sticle cu apă caldă când vremea se răcea. Acest fapt interesant se pare că a scăpat celor mai serioşi istorici. Un alt lucru pe care majoritatea cărţilor de istorie nu pare să-l menţioneze sunt primele cuvinte pe care le-a spus Columb când a pus piciorul în America: „Cerule, priveşte, un jaguar!” Cu o asemenea introducere cum se putea să

nu ţi se trezească interesul pentru ce-a mai urmat în istoria acelui continent? Şi astfel George, handicapat de cărţile necorespunzătoare şi de un elev fără tragere de inimă, se lupta să facă lecţiile cât mai captivante de teamă să nu le vadă lâncezind.

Roger credea, bineînţeles, că-mi irosesc zadarnic dimineţile. Îmi rămânea totuşi fidel şi dormea sub masă cât timp eu mă luptam cu învăţatul. Din când în când, dacă trebuia să-mi iau o carte, se trezea, se ridica, se scutura, căsca sonor şi dădea din coadă. Când vedea că mă reîntorc la masă, urechile i se pleoşteau şi se întorcea greoi în colţul lui retras unde se trântea jos cu un suspin de resemnare. George nu avea nimic împotrivă ca Roger să stea în cameră, căci era cuminte şi nu-mi distrăgea atenţia. Uneori, dacă dormea foarte adânc şi auzea lătrând câinele vreunui ţăran, se trezea brusc, sărea în sus şi scotea un urlet răguşit de furie până să-şi dea seama unde se află. Privea apoi jenat spre feţele noastre mustrătoare, coada îi tresărea şi se uita sfios în jurul camerei.

Pentru o scurtă perioadă stătu şi Quasimodo cu noi la lecţii, fiind foarte cuminte cât timp îi era îngăduit să stea la mine în poală. Moţăia acolo, uguindu-şi încetişor, toată dimineaţa. Cel care l-a izgonit am fost de fapt eu pentru că odată a răsturnat o călimară cu cerneală albastră chiar în mijlocul unei hărţi mari şi foarte frumoase pe care atunci o terminasem. Mi-am dat seama, bineînţeles, că nu a fost un act de vandalism intenţionat, dar m-am supărat. Timp de o săptămână, Quasimodo a încercat să-mi intre din nou în graţii stând în spatele uşii crăpate şi uguind ademenitor, dar de fiecare dată când eram gata să mă înduplec, îi zăream penele din coadă de un verde strălucitor şi oribil şi inima mi se înăsprea din nou.

Şi Ahile a fost prezent la o lecţie, dar el nu era de acord să stea în interiorul casei. Şi-a petrecut toată dimineaţa colindând prin cameră şi zgâriind soclul

lambriului şi uşa. Apoi ajungea să se înţepenească sub câte o mobilă şi să se zbată înnebunit până când ridicam obiectul şi-l salvam. Camera fiind mică, dacă voiam să mişcăm o mobilă trebuia, de fapt, să mutăm totul. După a treia ridicătură, George spuse că deoarece nu a lucrat niciodată la Carter Paterson şi nu era obişnuit cu asemenea eforturi, credea că Ahile ar fi mai fericit în grădină.

N-a rămas astfel decât Roger să-mi ţină de urât. Era o consolare, ce-i drept, să-mi sprijin picioarele pe spinarea lui păroasă în timp ce mă războiam cu câte o problemă, dar şi aşa îmi venea greu să mă concentrez, căci soarele se revărsa printre storuri, desenând dungi de tigru pe masă şi duşumea şi amintindu-mi toate lucrurile pe care aş fi putut să le fac.

La doi paşi de mine erau crângurile spaţioase şi goale de măslini, răsunând de greieri; zidurile de piatră acoperite de muşchi care terasau viile şi unde alergau şopârle pictate; hăţişurile de mirt, mişunând de insecte şi capul stâncos pe care cârdurile de sticleţi aurii fâlfâiau dintr-un ciulin într-altul, ciripind voioşi.

Conştient de toate acestea, George, dând dovadă de înţelepciune, introduse noul sistem de lecţii în aer liber. În unele dimineţi, sosea purtând un şervet mare pluşat şi porneam împreună printre măslini spre şoseaua care părea un covor de catifea albă. Ne abăteam apoi pe cărăruia caprelor care şerpuia pe crestele unor stânci miniaturale ca să ne conducă spre un golf mic şi retras, împrejmuit de o plajă în formă de semilună cu nisip alb. Acolo creştea o pădurice de măslini piperniciţi care dădeau o umbră plăcută. Din vârful stâncii, apa din golf părea atât de liniştită şi transparentă încât îţi venea să te îndoieşti de existenţa ei. Peştii care se mişcau deasupra nisipului încreţit de valuri păreau suspendaţi în aer. Prin cele şase picioare de apă cristalină, vedeai pietricelele de pe care actinii ridicau braţe subţiri şi colorate şi crabii se mişcau, târându-şi carapacele în formă de sfârleză.

Ne dezbrăcăm sub măslini şi intram în apa caldă ca să plutim cu faţa în jos, deasupra stâncilor şi a mănunchiurilor de alge, scufundându-ne din când în când să scoatem câte ceva ce ne-a atras privirea: o scoică mai viu colorată, un crab de proporţii masive, purtând o actinie pe carapace, ca o bonetă cu o floare roşie deasupra. Ici şi colo, pe fundul nisipos, creşteau în straturi lunguieţe alge marine şi printre aceste straturi trăiau melci fără cochilie. Bătând apa cu picioarele şi examinând adâncurile, vedeam frunze strălucitoare şi înguste de plante încâlcite, verzi şi negre, peste care pluteam ca nişte şoimi suspendaţi în aer, deasupra unei bizare păduri. În luminişurile dintre straturile de ierburi stătea acest melc, cel mai urât specimen, poate, din fauna marină. Lung de vreo cincisprezece centimetri, arăta exact ca un cârnat gros, făcut dintr-o piele cafenie şi zgrunţuroasă; animale sumbre şi primitive care stăteau într-un loc, rostogolindu-se uşor în legănarea mării, sugând apa printr-un capăt al trupului şi dându-i drumul prin celălalt. Vegetaţia şi animalele mărunte din apă sunt filtrate pe undeva prin cârnat şi trecute în mecanismul simplu din stomacul vietăţii. Nimeni nu poate afirma că o asemenea viaţă poate fi interesantă. Se rostogolesc încet pe nisip, sugând apa mării cu o regularitate monotonă. Este greu de crezut că aceste creaturi obeze se pot apăra în vreun fel sau că ar avea nevoie să o facă şi totuşi au o metodă neobişnuită de a-şi arăta supărarea. Scoate-i din mare şi vor împroşca un jet de apă prin ambele părţi ale trupului, fără niciun fel de efort muscular aparent. Acest obicei al lor, de a o face pe pistolul cu apă, ne inspira să inventăm jocuri. Fiecare dintre noi, înarmat cu un melc fără cochilie, făceam pistolul să împroaşte, observând cum şi unde atinge jetul apa mării. Ne deplasam apoi la locul cu pricina şi cel care descoperea o cantitate mai mare de faună marină în zona sa câştiga un punct. Uneori, ca la orice joc, ne sărea ţandăra, se lansau şi se negau cu indignare acuzaţii de

înşelăciune. Atunci am descoperit că animalul poate fi îndreptat împotriva adversarului. După ce ne foloseam de serviciile acestor vietăţi, îi aşezam din nou în pădurea lor de ierburi, de unde îi luasem. Când ne întorceam data următoare erau tot acolo, probabil exact în aceeaşi poziţie, rostogolindu-se paşnic într-o parte şi în cealaltă.

După ce epuizam posibilităţile acestor melci, începeam vânătoarea de scoici pentru colecţia mea, sau purtam lungi discuţii despre restul faunei care ne ieşea în cale. George îşi dădea brusc seama că toate aceste îndeletniciri, oricât de plăcute, era greu să le consideri învăţătură, în sensul strict al cuvântului, aşa că reveneam la mal şi ne aşezam. Lecţia continua, în timp ce cârduri de peştişori se adunau şi ne ciupeau uşor de picioare.

„Şi astfel flota franceză şi cea britanică se apropiau încet una de alta pentru ceea ce urma să fie bătălia decisivă a războiului. Când francezii fură reperaţi, Nelson era pe punte urmărind păsările printr-un telescop... Fusese deja anunţat de apropierea inamicului de un pescăruş prietenos... Ce zici?... Mda, cred că era un pescăruş mai mare cu ciocul negru... Da, vapoarele au început să manevreze unele în jurul celorlalte... Bineînţeles că pe atunci nu se mişcau atât de repede căci totul se făcea cu ajutorul pânzelor... Nu erau motoare... nu, nici măcar motoare exterioare. Marinarii britanici erau puţin îngrijoraţi, deoarece francezii păreau foarte puternici, dar când îl văzură pe Nelson atât de nepăsător la tot ce se petrece, încât stătea pe covertă şi-şi eticheta colecţia de ouă, şi-au dat seama că nu au de ce se teme.”

Marea era ca o plapumă caldă şi mătăsoasă care îmi clătina lin trupul. Nu erau valuri, doar acea uşoară mişcare subacvatică, pulsul mării care mă legăna încet. În jurul picioarelor mele peşti coloraţi zvâcneau şi tremurau, stând în cap şi mormăind spre mine cu gingii

fără dinţi. Printre tufele aplecate de măslini un greiere îşi spunea ceva în şoaptă.

„... şi atunci l-au purtat pe Nelson jos, cât de iute cu putinţă, astfel ca niciun membru al echipajului să nu afle că a fost lovit... Era rănit de moarte şi cum zăcea în cabina de sub covertă, cu bătălia care continua furioasă pe deasupra, murmură ultimele sale cuvinte: «Sărută-mă, Hardy», şi muri. Cum? A, da. Îi spusese mai demult lui Hardy că dacă i se va întâmpla ceva, îi lasă colecţia sa de ouă. Şi astfel, deşi Anglia a pierdut cel mai bun marinar al ei, bătălia a fost câştigată şi a avut o mulţime de consecinţe asupra Europei.”

Prin gura golfului trecea o barcă decolorată de soare cu un pescar bronzat, cu pantalonii peticiţi, stând la pupa şi învârtind în apă o vâslă, asemenea unei cozi de peşte. Ridica o mână salutând alene, şi peste apa liniştită şi albastră puteai auzi scârţâitul vâslei când se învârtea şi bufnitura uşoară când se înfigea în mare.

O comoară de păianjeni

Într-o după-amiază caldă şi somnoroasă, când totul în afara greierilor gălăgioşi părea adormit, Roger şi cu mine am pornit să vedem cât de departe ne putem urca pe dealuri până se lasă întunericul. Am luat-o direct în sus prin crângul de măslini dungat şi împestriţat de lumina albă a soarelui, unde aerul era fierbinte şi neclintit şi în cele din urmă ne-am căţărat mai sus de copaci, pe un pisc golaş şi stâncos, unde ne-am aşezat să ne odihnim. Insula picotea dedesubtul nostru, strălucind ca o acuarelă în abureala căldurii; măslini verzi-cenuşii, chiparoşi negri, stânci multicolore pe coastă, iar marea netedă şi opalescentă, azurie ca un pescăruş albastru, verde ca jadul, având ici-colo o cută, două, pe suprafaţa lustruită, unde se arcuia în jurul vreunui promontoriu stâncos, năpădit de măslini. Chiar dedesubtul nostru era un golf mic, cu o plajă albă în formă de semilună; un golf fără adâncime, cu fundul de nisip luminos, făcând să pară apa de un albastru palid, aproape alb. Eram transpirat după urcuş, iar Roger răsufla cu limba scoasă şi cu mustăţile înspumate. Am hotărât să renunţăm la urcuş şi să facem în schimb o baie. Ne-am dat deci drumul la vale până la golfuleţul pustiu, tăcut şi adormit sub aversa strălucitoare de lumină. Am trândăvit în apa caldă şi fără profunzime, iar eu am răscolit nisipul din jurul meu. Uneori găseam câte o pietricică netedă sau câte o bucată de sticlă frecată şi linsă de mare până când devenise o bijuterie minunată, verde şi transparentă. Toate aceste descoperiri i le treceam lui Roger care stătea privindu-mă. El, nefiind prea sigur de ceea ce doream eu să facă, şi temându-se să nu mă ofenseze, le lua delicat în gură. Apoi, când credea că nu-l văd, le lăsa să cadă înapoi în apă şi ofta adânc.

Mai târziu m-am lungit să mă usuc pe o stâncă, în timp ce Roger, strănutând, o porni prin apă încercând să prindă unul dintre cocoşeii de mare cu aripioare albastre, cu feţe bosumflate şi absente care săreau din piatră în piatră cu viteza unei rândunici. Respirând din greu, cu ochii aţintiţi în jos spre apa clară, Roger îi urmărea cu o expresie de intensă concentrare. Odată uscat, mi-am pus şortul şi cămaşa şi l-am strigat. Veni fără tragere de inimă, uitându-se mereu îndărăt spre peştii care tot se mai zbenguiau pe fundul încercuit de soare. Se opri foarte aproape de mine, se scutură viguros şi mă stropi cu apa din mantaua lui cârlionţată.

După înot îmi simţeam trupul greu şi moleşit şi pielea îmi era parcă acoperită de o crustă mătăsoasă de sare. Încet, ca într-un vis, am pornit-o spre şosea. Descoperind că-mi este foame, mă întrebam care să fie căsuţa cea mai apropiată unde aş putea căpăta ceva de mâncare. M-am oprit, stârnind cu piciorul nisipul fin şi alb din calea noastră, ca să examinez problema. Dacă mergeam s-o văd pe Leonora care locuia cel mai aproape, îmi va da smochine şi pâine, dar va insista să-mi comunice şi ultimele ştiri despre sănătatea fiicei sale. Fiica ei era un zdrahon cu voce răguşită şi cu un ochi zbanghiu pe care nu puteam să o sufăr şi deci nu mă interesa sănătatea ei. Am hotărât să nu mă duc la Leonora. Era păcat, căci avea cei mai buni smochini de prin preajma locului, dar era o limită în ceea ce puteam să îndur de dragul unor smochine negre. Dacă mergeam să-l văd pe Take, pescarul, l-aş fi găsit făcându-şi siesta şi ar fi strigat la mine: „Pleacă de aici, măi, sfârleazăl” din adâncul casei sale oblonite. Cristaki şi familia sa ar fi fost probabil pe acasă, dar în schimbul hranei s-ar fi aşteptat să le răspund la o sumedenie de întrebări plicticoase: Dacă Anglia era mai mare decât Corfu? Câţi oameni trăiau acolo? Dacă erau toţi lorzi? Cum arată un tren? Dacă creşteau copaci în Anglia? şi aşa mai departe la nesfârşit. Dacă ar fi fost dimineaţă, aş fi putut tăia

peste ogoare şi prin vii şi înainte să ajung acasă, aş fi mâncat pe săturate în drum din contribuţia prietenilor mei: măsline, pâine, struguri, smochine, iar la sfârşit aş fi făcut poate un mic ocol care m-ar fi dus prin câmpul Filomenei, unde mi-aş fi încheiat poate gustarea cu o felie proaspătă şi roşie de pepene, rece ca gheaţa. Dar era ora somnului de după-amiază şi cei mai mulţi dintre ţărani dormeau în casele lor, cu uşile şi obloanele bine ferecate.

Problema era dificilă şi, în timp ce meditam asupra ei, crescură şi chinurile foamei. Loveam tot mai nărăvaş cu piciorul în praful de pe drum, până când Roger strănută dezaprobator şi-mi aruncă o privire lezată.

Brusc îmi veni o idee. De cealaltă parte a dealului locuia bătrânul păstor Yani şi soţia lui, într-o casă mică şi strălucitoare. Ştiam că Yani doarme după-masa în faţa casei, în umbra viţei şi dacă făceam destulă gălăgie apropiindu-mă de casă, se trezea. Odată trezit, eram sigur că ne va primi cu ospitalitate. Nu exista nicio singură casă ţărănească pe care să o vizitezi fără să te alegi cu ceva. Înveselit de acest gând, am pornit-o pe cărăruia pietroasă, şerpuitoare, bătătorită de copitele caprelor lui Yani, în mersul lor mărunt pe creasta dealului şi spre valea în care acoperişul roşu al casei sclipea printre trunchiurile uriaşe de măslin. Când am socotit că sunt destul de aproape, m-am oprit şi am aruncat o piatră pe care să mi-o aducă Roger. Era una dintre distracţiile lui favorite, dar odată ce începeai, trebuia să continui, altfel, se aşeza în faţa ta şi lătra oribil până când repetai figura, din pură disperare. Roger aduse piatra, o lăsă să-mi cadă la picioare şi se dădu îndărăt, în aşteptare, cu urechile ciulite, ochii strălucitori şi muşchii încordaţi, gata de acţiune. L-am ignorat atât pe el, cât şi piatra. Păru uşor surprins, examină cu grijă piatra şi apoi se uită din nou la mine. Eu fluieram o mică melodie, privind spre cer. Roger scoase un lătrat de probă. Văzând că tot nu-l bag în seamă, continuă cu o salvă de lătrături

adânci şi pătrunzătoare care răsunau printre măslini. L-am lăsat să latre vreo cinci minute. Între timp eram sigur că Yani trebuie să-şi fi dat seama de sosirea noastră. Am aruncat piatra pentru Roger şi în timp ce el se repezea după ea, vesel, m-am îndreptat spre poarta casei.

Bătrânul cioban se afla, cum era de aşteptat, în umbra peticită a viţei întinsă pe spalierul de deasupra capului, dar spre adânca mea nemulţumire, nu se trezise. Stătea revărsat într-un scaun simplu de scândură care era înclinat spre perete într-un unghi periculos. Braţele îi atârnau fără vlagă, picioarele larg desfăcute, iar mustăţile lui magnifice, portocalii şi albe de nicotină şi vârstă, se ridicau şi tremurau odată cu sforăitul, ca o algă marină ciudată care e înălţată şi coborâtă de o blândă hulă. Degetele groase ale mâinilor butucănoase tresăreau prin somn şi-i puteam vedea unghiile striate şi galbene, ca nişte solzi tăiaţi dintr-o lumânare de seu. Faţa lui negricioasă, încreţită şi brăzdată ca o coajă de pin, era goală de expresie şi ochii strâns închişi. M-am uitat fix la el, încercând să-l trezesc prin puterea voinţei, dar fără rezultat. Ca să-l scol eu, nu era de *bon ton* şi tocmai mă întrebam dacă merită să aştept până se trezeşte de la sine, sau e mai bine să mă duc, să mă las plictisit de Leonora, când apăru Roger, în căutarea mea. Făcu ocolul casei, cu urechile ciulite şi limba scoasă, mă văzu, mişcă din coadă într-un scurt salut şi privi în jurul său cu aerul unui musafir care se ştie binevenit, încremeni dintr-o dată, mustăţile i se zbârliră şi începu să înainteze fremătând, cu picioarele înţepenite. Văzuse ceva ce mie îmi scăpase: ghemuită sub scaunul înclinat al lui Yani, stătea o pisică cenuşie, mare şi slabă care ne privea cu ochi verzi insolenţi. Înainte să mă întind şi să-l apuc, Roger sărise. Pisica, cu o mişcare sprintenă ce dovedea o practică îndelungată, o zbughi ca o pietricică aruncată spre locul unde viţa noduroasă se răsucea ameţită în jurul spalierului şi de acolo o porni glonţ în sus, zgrepţănân-du-se cu ghearele ascuţite. Se ghemui

printre ciorchinii de struguri albi, privi în jos spre Roger şi scuipă delicat. Roger, frustrat şi furios, îşi aruncă capul pe spate şi hămăi ameninţări şi insulte. Ochii lui Yani se deschiseră, scaunul se legănă, braţele se bălăbăniră violent în efortul de a-şi menţine echilibrul. Scaunul se clătină periculos, apoi se aşeză pe toate patru picioarele cu o bufnitură.

— Sfinte Spiridoane, apără-mă, se rugă el tare. Ai milă, doamne!

Privi împrejur cu mustăţile tremurătoare ca să afle cauza zarvei şi mă văzu stând cuminte pe zid. L-am salutat dulce şi politicos, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, întrebându-l dacă a dormit bine. Se ridică în picioare zâmbind şi scărpinându-se energic pe burtă.

— Tu făceai zgomotul ăsta de-i gata să-mi plesnească capul? Să fii sănătos. Ia loc, tinere lord, spuse el ştergându-şi scaunul de praf şi punându-mi-l în faţă. Îmi pare bine că te văd. Ai să mănânci cu mine şi poate o să bem ceva. E foarte cald azi după-amiază. Foarte cald, destul de cald ca să se topească sticla.

Se întinse şi căscă zdravăn, arătându-şi gingiile tot atât de neîntinate de dinţi ca ale unui bebeluş. Întorcându-se apoi spre casă, strigă:

— Afrodita, Afrodita, trezeşte-te, femeie! Au venit musafiri… micul lord e aici cu mine. Adu de mâncare, m-auzi?

— Te aud, te aud, răspunse o voce voalată dincolo de obloane.

Yani gemu, îşi şterse mustaţa şi, ducându-se lângă cel mai apropiat măslin, se retrase discret în spatele lui. Reapăru, încheindu-se la pantaloni şi veni să se aşeze lângă mine pe zid.

— Astăzi ar fi trebuit să duc caprele pe Gastouri. Dar a fost prea cald, mult prea cald. Pe creste pietrele trebuie să fie aşa de fierbinţi, că-ţi aprinzi ţigara de ele. Aşa că m-am dus în schimb şi am gustat vinul cel nou al lui Take. Spiridoane, ce mai vin! Ca sângele unui zmeu şi

lunecos ca un peşte... Ce mai vin! Când m-am întors aerul era plin de somn şi uite aşa!

Oftând adânc, dar fără părere de rău, se scotoci prin buzunar să-şi caute tabachera cu tutun şi foiţa cenuşie de ţigară. Mâna lui brună şi bătătorită se făcu căuş ca să ţină grămăjoara de frunze aurii, în timp ce degetele celeilalte lucrau de zor. Îşi răsuci iute ţigara, rupse tutunul care atârna la capete şi-l puse din nou în tabacheră şi-i dădu foc cu ajutorul unei brichete mari de tinichea din care atârna un fitil ca un şarpe înfuriat. Pufai gânditor câteva clipe, culese un firicel de tutun din mustaţă şi se scormoni din nou în buzunar.

— Pe tine ştiu că te interesează gângăniile lui Dumnezeu. Ia te uită ce-am găsit azi-dimineaţă, ghemuit ca un drac sub o piatră, spuse el scoţând din buzunar o sticluţă bine închisă şi plină cu ulei auriu de măsline. E frumos, nu? E vânător. Singurul vânător, pe câte ştiu, care te poate vătăma şi cu spatele.

Sticla, plină ochi cu ulei, părea făcută dintr-un chihlimbar palid, iar la mijloc, susţinut de densitatea uleiului, stătea, ca într-o raclă, un mic scorpion castaniu, cu coada ca un iatagan, întoarsă pe spate. Era mort de-a binelea, sufocat în mormântul năclăios. În jurul cadavrului era un nimb slab, decolorat, ca o ceaţă a uleiului auriu.

— Vezi? spuse Yani. Asta-i otravă. Era plină de tot lighioana asta.

L-am întrebat, curios, de ce era necesar să pui scorpionul în ulei.

Yani chicoti cu poftă şi-şi şterse mustaţa.

— Nu ştii, tinere lord, deşi-ţi petreci tot timpul stând pe burtă şi prinzând de-alde astea! spuse el, foarte amuzat. Ei lasă, că-ţi spun eu. Nu se ştie dacă n-o să-ţi fie vreodată de folos. Întâi prinzi scorpionul. Îl prinzi viu şi-l prinzi uşor, ca pe o pană ce cade. Apoi îl pui viu – ai înţeles, viu – într-o sticlă de ulei. Îl laşi să dospească şi uleiul dulce să sugă otrava. Şi dacă se întâmplă să te

înţepe vreun frate de-al lui (Sfântul Spiridon să te apere de una ca asta) trebuie să-ţi freci locul cu ulei dintr-ăsta. Îţi vindecă înţepătura, de nu te necăjeşte mai tare decât o împunsătură de ghimpe.

În timp ce rumegam această ciudată informaţie, Afrodita apăru din casă cu faţa ei încreţită, roşie ca o sămânţă de rodie, purtând o tavă de tablă pe care pusese o sticlă de vin, un ulcior cu apă, o farfurie cu pâine, măsline şi smochine. Yani şi cu mine băurăm vinul amestecat cu apă până ce deveni de un roz delicat şi mâncarăm în tăcere. În ciuda gingiilor sale fără dinţi, Yani rupea bucăţi mari de pâine şi le clefăia cu poftă, înghiţind cocoloaşe mari care făceau să i se umfle gâtul încreţit. Când terminarăm, se lăsă pe spate, îşi şterse cu grijă mustaţa şi reluă conversaţia de parcă n-ar fi intervenit nicio pauză.

— Am cunoscut cândva un om, păstor ca şi mine, care s-a dus la o petrecere într-un sat mai de departe. În drum spre casă, cum îi era burta caldă de vin, a hotărât să tragă un pui de somn şi şi-a găsit un loc sub nişte mirt. Dar, în timp ce dormea, un scorpion a ieşit dintre frunze şi i s-a strecurat în ureche. Când s-a trezit, l-a înţepat.

Yani făcu o pauză la acest moment psihologic, scuipă peste gard şi-şi răsuci altă ţigară.

— Ei da, oftă el în cele din urmă, a fost foarte trist, era încă tânăr. Scorpionul ăla mic l-a înţepat în ureche... mda! Uite-aşa! Bietul băiat a luat-o la fugă de durere. Fugea urlând, printre măslini, trăgându-se de cap... îngrozitor! Nu era nimeni să-l audă strigând şi să-l ajute... absolut nimeni. Înnebunit de durere, a luat-o la goană spre sat, dar n-a mai ajuns niciodată. A căzut mort, acolo jos în vale, nu departe de drum. L-am găsit a doua zi când am plecat la câmp. Ce arătare! Ce arătare! Din muşcătura aia mică i s-a umflat capul de parcă creierul i-ar fi fost însărcinat şi era mort. Mort de-a binelea!

Yani suspină adânc şi jalnic, învârtind sticluţa între degete.

— De aceea, continuă el, nu dorm niciodată sus pe dealuri. Şi dacă mă cinsteşte vreun prieten cu vin şi uit pericolul, am întotdeauna cu mine o sticlă cu un scorpion.

Conversaţia trecu la alte subiecte la fel de captivante şi după o oră, sau mai mult, m-am ridicat, scuturând firimiturile din poală, am mulţumit bătrânului şi nevestei sale pentru ospitalitate, am acceptat nişte struguri ca dar de despărţire şi am pornit-o spre casă. Roger mergea alături de mine, cu ochii la buzunar, căci observase strugurii. După un timp, găsind o pădurice de măslini răcoroasă şi întunecată de umbrele lungi ale serii, ne-am aşezat pe o ridicătură de muşchi şi am împărţit strugurii. Roger îi mânca întregi, cu tot cu seminţe. Eu scuipam sâmburii în cerc, în jurul meu şi-mi închipuiam mulţumit viţa-de-vie înfloritoare care avea să crească acolo. Când am terminat strugurii, m-am întins pe burtă şi cu bărbia în mâini, am început să cercetez moviliţa pe care stătusem.

Un cosaş verde şi mic, cu faţa lungă, melancolică, îşi încorda nervos picioarele din spate. Un melc fragil stătea pe o rămurică de muşchi, meditând şi aşteptând roua serii. O căpuşă grasă, roşie, de mărimea unui cap de chibrit, se trudea, ca un vânător bondoc, prin pădurea de muşchi.

Era o lume măruntă, plină de viaţă fascinantă. Urmărind căpuşa care înainta încet, am observat un lucru ciudat. Ici şi colo, pe suprafaţa verde şi pluşată a muşchiului, erau răspândite semne slabe circulare, fiecare de mărimea unui şiling. Erau aşa de palide că nici nu le puteai observa decât din anumite unghiuri. Îmi aminteau o lună plină, văzută în spatele unor nori groşi; un cerc slab care părea că se deplasează şi se schimbă. Mă întrebam alene cine le-a făcut. Erau prea neregulate, prea răspândite ca să fie urmele unui animal şi dacă ar fi

fost astfel, cine putea să umble pe o suprafaţă aproape verticală aşa de alandala? Şi afară de asta, nu semănau a urme. Am împins marginea unuia dintre cercuri cu un fir de iarbă. Rămase nemişcat. Începusem să cred că semnele erau pricinuite de vreun fel ciudat în care creştea muşchiul. Am sondat din nou, mai energic, şi brusc stomacul mi s-a strâns de o emoţie teribilă. Ai fi zis că firul meu de iarbă găsise un resort ascuns, căci tot cercul se ridică, asemeni unei trape. Uitându-mă atent, am constatat cu uimire că era de fapt o trapă căptuşită cu mătase şi cu o muchie tăiată oblic care se potrivea exact cu gura cilindrului pe care îl ascundea. Muchia uşii era prinsă de buza tunelului cu un mic fir de mătase care acţiona ca o balama. Priveam la această magnifică lucrare şi mă întrebam cine ar fi putut-o face. Am examinat interiorul tunelului de mătase, dar n-am văzut nimic. Mi-am băgat firul de iarbă înăuntru, fără niciun efect. Am stat mult timp privind fantastica locuinţă şi încercând să mă lămuresc cine o făcuse. Mă gândeam că ar putea fi vreun fel de viespe, dar nu auzisem niciodată ca vreo viespe să-şi ajusteze la cuib uşi secrete. Simţeam că trebuie imediat să adâncesc problema. Să mă duc la George şi să-l întreb dacă ştie cine poate fi animalul acela misterios. L-am strigat pe Roger, ocupat cu dezrădăcinarea unui măslin, şi am pornit-o în grabă.

Ajuns la vila lui George, cu sufletul la gură şi gata să explodez de emoţie reprimată, am bătut de formă la uşă şi am dat buzna înăuntru. Abia atunci mi-am dat seama că nu era singur; aşezat lângă el pe un scaun, stătea un bărbat care la prima vedere mi-am zis că trebuie să fie frate cu George, deoarece avea şi el barbă. Totuşi, spre deosebire de George, era îmbrăcat ireproşabil cu un costum de flanelă gri, cu vestă, o cămaşă imaculată, o cravată frumoasă, dar sobră, şi cizme largi şi solide, lustruite ca oglinda. M-am oprit intimidat în prag, în timp ce George mă privea ironic.

— Bună seara, mă salută el. După graba veselă cu care ţi-ai făcut intrarea, bănuiesc că n-ai venit pentru o mică lecţie suplimentară.

M-am scuzat că-i deranjez şi le-am povestit despre cuiburile curioase pe care le descoperisem.

— Mulţumesc cerului că eşti aici, Theodore, spuse el prietenului său cu barbă. Pot să-mi permit să plasez problema în mâini experte.

— Nu tocmai experte, mormăi dezaprobator bărbosul numit Theodore.

— Gerry, ţi-l prezint pe doctorul Stefanidis, spuse George, expert în aproape tot ce-ţi trece prin cap şi dacă nu-ţi trece ţie, îi trece lui. Ca şi tine e un pasionat iubitor al naturii. Theodore, el e Gerry Durrell.

Spre surprinderea mea, după ce l-am salutat politicos, bărbosul se ridică în picioare, traversă vioi camera şi-mi întinse o mână mare şi albă.

— Încântat să te cunosc, spuse el, adresându-se în aparenţă propriei sale bărbi şi apoi îmi aruncă o privire rapidă şi sfioasă din ochii albaştri sclipitori.

I-am scuturat mâna şi i-am spus că şi eu eram foarte fericit să-l cunosc. Se instală apoi o tăcere jenantă în timpul căreia George ne urmărea zâmbind.

— Ei bine, Theodore, spuse în cele din urmă, cine crezi că a făcut acele ciudate galerii secrete?

Theodore îşi prinse mâinile la spate, se ridică de câteva ori pe vârfuri, cu cizmele care protestară, scârţâind, şi cercetă cu un aer grav duşumeaua.

— De, spuse el pronunţând cuvintele încet şi meticulos, s-ar putea să fie ascunzişul păianjenului cu trapă, cred eu… Un specimen destul de obişnuit aici în Corfu… Când zic obişnuit, vreau să spun că am găsit vreo treizeci sau patruzeci de exemplare de când sunt aici.

— Aha, spuse George, păianjen cu trapă.

— Ei da, întări Theodore, am impresia că este mai mult decât probabil să fie vorba despre aşa ceva, totuşi s-ar putea să greşesc.

Se ridică pe vârfuri şi se lăsă iarăşi jos, scârţâind încetişor şi apoi îmi aruncă o privire ageră.

— Dacă nu-i prea departe, am putea merge să verificăm, sugeră el nesigur. Vreau să spun, dacă nu ai ceva mai bun de făcut şi nu-i prea departe.

Vocea tărăgănată se pierdu într-o notă uşor interogativă. I-am spus că nu era deloc departe, trebuia doar să urcăm dealul.

— Mda, spuse Theodore.

— Nu-l lăsa să te târască cine ştie unde, Theodore, îl preveni George, doar nu ai chef să fii mânat prin tot ţinutul.

— Nu, nici vorbă, spuse Theodore. Eram oricum pe picior de plecare şi nu-mi vine greu să mă întorc pe acolo... E simplu pentru mine... pot să ajung la Canoni tăind-o direct prin crângul de măslini.

Ridică o pălărie elegantă gri şi şi-o puse drept pe cap. La uşă întinse mâna şi o scutură scurt pe a lui George.

— Îţi mulţumesc pentru ceaiul delicios, adăugă el, pornind cu paşi gravi alături de mine pe cărare.

În timp ce mergeam, l-am studiat pe ascuns; avea nasul drept şi bine făcut, o gură şăgalnică, ascunsă în barba blond-cenuşie, sprâncene drepte, destul de stufoase, sub care ochii pătrunzători, dar cu o licărire în ei şi riduri laba gâştei apărute de la prea mult râs, supravegheau lumea. Umbla cu energie, fredonând încet. Când am ajuns la o băltoacă plină cu apă stătută, se opri un minut şi privi în jos, zbârlindu-şi barba.

— Mda, spuse el pe un ton de conversaţie, *daphnia magna*.

Îşi scarpină barba cu degetul mare şi apoi porni mai departe pe cărare.

— Din păcate, îmi spuse el, am ieşit doar să văd nişte persoane... ăăă... prieteni de-ai mei şi nu mi-am luat sacul de colecţionat. Îmi pare rău, balta asta putea conţine ceva interesant.

Când am părăsit cărarea destul de bătătorită pe care mersesem până atunci şi am luat-o pe calea pietroasă a caprelor, mă aşteptam la vreun protest, dar Theodore călca în urma mea cu vigoare susţinută, fredonând întruna. În cele din urmă am ajuns la crângul umbros, unde l-am condus pe Theodore la moviliţă şi i-am arătat trapa misterioasă.

Privi în jos spre ea, cu ochii micşoraţi.

— Aha, îngână el, da, da.

Scoase din buzunarul vestei un briceag, îl deschise, introduse delicat vârful lamei în mica uşă şi o dădu pe spate.

— Mda, da, repetă el, *Cteniza*.

Privi în adâncul tunelului, suflă în el şi apoi lăsă trapa să cadă la loc.

— Da, sunt ascunzători de păianjen cu trapă, spuse el, asta însă nu pare locuită. De obicei vietatea stă agăţată cu picioarele de trapă, sau mai degrabă cu ghearele şi o ţine cu atâta îndârjire că, dacă nu eşti atent, strici uşa, încercând s-o forţezi. Ei, da. Sunt ascunzătorile femelei, bineînţeles. Masculul sapă o galerie similară, dar pe jumătatea acesteia.

Am remarcat că este cea mai curioasă construcţie pe care o văzusem.

— Ei da, aprobă Theodore, sunt într-adevăr foarte curioase. Pe mine m-a mirat întotdeauna cum de ştie femela când se apropie masculul.

Aveam probabil o expresie nedumerită căci se legănă pe vârfuri, îmi aruncă o scurtă privire şi continuă:

— Păianjenul aşteaptă, evident, în gaură până se întâmplă să treacă vreo insectă – o muscă, un cosaş, sau ceva asemănător. Se pare că-şi dă seama dacă insecta este destul de aproape s-o poată prinde. Dacă-i aşa, păianjenul… ăăă… ţâşneşte afară şi o prinde. Ei, şi când masculul vine în căutarea femelei, păşeşte doar pe muşchi până la trapă, întotdeauna m-am mirat cum de nu-i devorat din greşeală de femelă. E posibil, desigur, ca

paşii lui să răsune altfel. Sau poate scoate vreun... mă înţelegi, vreun fel de sunet, pe care femela îl recunoaşte.

Am coborât dealul în tăcere. Când am ajuns la locul unde cărarea se bifurca, i-am spus că trebuie să ne despărţim.

— La revedere, atunci, spuse el, fixându-şi cu privirea cizmele. Mă bucur că ne-am întâlnit.

Am aşteptat o clipă în tăcere. Theodore era chinuit de stânjeneala acută care părea să pună stăpânire pe el ori de câte ori saluta sau îşi lua rămas-bun de la cineva. Mai privi ţintă câteva clipe spre cizme, apoi întinse mâna şi mi-o strânse pe a mea cu gravitate.

— La revedere, spuse el şi... sper să ne mai revedem.

Se întoarse şi, cu paşii săi apăsaţi, coborî dealul legănându-şi bastonul şi privind în jurul lui cu ochi cercetători. L-am urmărit cu privirea până nu s-a mai zărit şi apoi am pornit-o încet spre vilă! Eram derutat şi totodată uluit de Theodore. În primul rând, era evident un om de ştiinţă de o considerabilă reputaţie (îmi dădusem seama după barbă), o persoană foarte importantă. De fapt, fusese unica persoană pe care o întâlnisem până atunci care părea să împărtăşească interesul meu pentru zoologie. În al doilea rând, eram extrem de flatat să văd că mă tratează şi îmi vorbeşte de parcă aş fi fost de vârsta lui. Asta mi-l făcea simpatic; cum familia mea nu-mi vorbea niciodată de sus, impresia mea despre orice străin care încerca să procedeze astfel nu era una prea strălucită. Dar Theodore nu numai că-mi vorbea de parcă aş fi fost adult, ci ca şi cum aş fi ştiut tot atât de multe ca şi el.

Ceea ce mi-a spus despre păianjenul cu trapă mă obseda: fiinţa ghemuită în tunelul mătăsos, ţinând uşa închisă cu gheare încârligate, ascultând mişcarea insectelor defilând pe muşchiul de deasupra. Mă întrebam ce răsunet aveau lucrurile pentru acest păianjen. Îmi puteam lesne închipui că un melc se târa

pe deasupra trapei cu un zgomot ca atunci când dezlipeşti încet un plasture. Un miriapod ar răsuna ca un detaşament de cavalerie, o muscă ar tropăi cu paşi vioi, făcând pauze ca să-şi spele lăbuţele, sunet înăbuşit, asemenea unui raşpel în acţiune. Gândacii mai mari, am hotărât eu, ar răsuna ca un tăvălug, pe câtă vreme cei mici, buburuza şi altele, vor trece pe deasupra muşchiului ca o maşinuţă cu motor. Fascinat de aceste gânduri, mă îndreptam spre casă, peste câmpurile care se întunecau, nerăbdător să povestesc familiei despre descoperirea mea şi întâlnirea cu Theodore. Speram să-l revăd căci erau multe întrebări pe care doream să i le pun, dar mă temeam că nu era decât puţin probabil ca el să aibă timp de pierdut cu mine. Nu aveam totuşi dreptate, căci, peste două zile, Leslie, întors dintr-o vizită în oraş, îmi înmână un mic pachet.

— M-am întâlnit cu bărbosul, spuse el laconic, ştii, tipul ăla savant; mi-a dat asta pentru tine.

Priveam, fără să-mi cred ochilor, pachetul. Cum ar fi putut să fie pentru mine, căci era aproape imposibil de crezut că un om de ştiinţă şi-ar bate capul ca să-mi trimită mie un pachet. L-am întors şi mi-am văzut numele scris cu o caligrafie îngrijită şi fină. Am rupt hârtia cât am putut de iute. În interior era o mică cutie şi o scrisoare.

„Dragă Gerry Durrell,

După conversaţia noastră de ieri, m-am întrebat dacă nu ţi-ar fi de folos în investigaţiile tale ce ţin de istoria naturală locală să ai vreun instrument care măreşte. Din acest motiv îţi trimit un microscop de buzunar, în speranţa că îţi va fi de folos. Nu măreşte, bineînţeles, prea mult, dar vei găsi că este suficient pentru cercetările de teren.

Cu cele mai bune urări,
Theodore Stefanides

P. S.

Dacă nu ai altceva mai bun de făcut joi, poate ţi-ar plăcea să vii să iei ceaiul cu mine. Aş putea să-ţi arăt şi câteva dintre lamele mele de microscop.”

Dulcea primăvară

În ultimele zile ale sfârşitului de vară, cât şi de-a lungul iernii calde şi umede care a urmat, ceaiul cu Theodore deveni o rutină săptămânală. În fiecare joi stăteam la poartă, cu buzunarele doldora de cutii de chibrituri şi eprubete cu diverse specimene, aşteptându-l pe Spiro să mă ducă în oraş. Era o întâlnire de la care nu aş fi lipsit pentru nimic în lume.

Theodore mă primea la el în birou, o cameră după pofta inimii mele. Era, am hotărât eu, exact cum trebuie să fie o cameră; pereţii erau căptuşiţi până sus cu rafturi burduşite de volume despre biologia apelor dulci, botanică, astronomie, folclor şi alte subiecte la fel de fascinante şi atrăgătoare. Infiltrase printre ele o selecţie de romane poliţiste şi poveşti cu stafii. Aşa se face că Sherlock Holmes stătea cot la cot cu Darwin şi Le Fanu cu Fabre, într-o bibliotecă pe care eu o consideram perfect echilibrată. La o fereastră a camerei era telescopul lui Theodore, cu nasul îndreptat spre cer, ca un câine care urlă, în timp ce pervazul fiecărei ferestre etala o expoziţie de borcane şi sticle conţinând faună minusculă de apă dulce, rotindu-se şi palpitând între frunze delicate de drobiţă. Pe o latură a camerei era un birou masiv, înţesat cu dosare, micro-fotografii, radiografii, jurnale de însemnări şi agende. De cealaltă parte a camerei era masa microscoapelor cu lampa ei puternică înclinându-se ca un crin pe tija articulată, deasupra cutiilor plate care găzduiau colecţia de lame a lui Theodore. Microscoapele, strălucind ca nişte coţofene, îşi aveau lăcaşul sub o serie de clopote de sticlă în formă de stup.

— Ce mai faci? întrebă Theodore, ca şi cum îi eram complet străin, dându-mi mâna în felul său caracteristic, smucindu-mi-o puternic în jos, ca un om care probează nodul unei frânghii.

După ce terminam cu formulele de politeţe, puteam să ne îndreptăm atenţia spre subiecte mai importante.

— Tocmai… ăăă… priveam, înainte să soseşti, nişte lame şi am dat peste una care te-ar putea interesa. Este vorba despre sistemul mandibular al unui purice… *Ceratophyllus fasciatus*, înţelegi? Stai puţin să reglez microscopul… uite… vezi? Foarte curios. Vreau să spun că aproape poţi să-ţi imaginezi că-i vorba de un cap de om, nu crezi? Şi aici altă lamă… ei, asta-i nostim… A, iată! Aceasta este filiera păianjenului de grădină sau a păianjenului cu cruce… *Epeira fasciata*.

Şi astfel, absorbiţi şi fericiţi, studiam deasupra microscopului, în culmea entuziasmului, treceam de la un subiect la altul şi dacă Theodore nu reuşea să facă faţă potopului meu nesfârşit de întrebări avea cărţi care reuşeau. În bibliotecă începuseră să apară goluri, pe măsură ce volum după volum era extras, pentru a fi consultat, iar vraful de cărţi de lângă noi creştea necontenit.

— Uite, acesta de aici e un ciclop… *Cyclops viridis*… pe care l-am prins lângă Govino. E o femelă cu pontă… Aşteaptă să reglez şi o să poţi vedea destul de clar ouăle… s-o pun în cristalizor… Sunt mai multe specii de ciclopi aici în Corfu.

În cercul strălucitor de lumină albă apărea o creatură stranie, cu trupul în formă de pară, antene lungi, care se zbăteau indignate, o coadă ca un fir de iarbă neagră şi de fiecare parte (atârnate ca nişte saci cu ceapă pe spatele unui măgar) două pungi mari, doldora de ouă roşii.

— E numit ciclop deoarece, precum vezi, are un singur ochi situat în centrul frunţii. Adică în centrul a ceea ce ar fi frunte dacă ciclopul ar avea una. În mitologia greacă antică, după cum ştii, ciclopul făcea parte dintr-un grup de giganţi care aveau un singur ochi. Sarcina lor era să forjeze fier pentru Hefaistos.

Afară vântul cald se îmbulzea în storuri făcându-le să scârţâie, iar picăturile de ploaie se goneau unele pe altele de-a lungul ferestrei ca nişte mormoloci transparenţi.

— A, da! E curios că ai amintit acest lucru. Ţăranii din Salonic au o... ăăă... o superstiţie asemănătoare... Nu, nu, doar o superstiţie. Am aici o carte cu o descriere foarte interesantă a vampirilor din... ăăă... Bosnia. Se pare că localnicii de acolo...

Sosea ceaiul cu prăjituri cuibărite în perne de frişcă, pâine prăjită pe care se topea un văl de unt, ceşti strălucitoare şi un fir subţire de abur care se ridica din gura ceainicului.

— ... dar pe de altă parte este imposibil să afirmi că nu există viaţă pe Marte. După părerea mea, e foarte plauzibil să se descopere vreo formă de viaţă dacă... ăăă... vom reuşi vreodată să ajungem acolo. Dar nu-i niciun motiv să presupunem că forma de viaţă care s-ar descoperi ar fi identică...

Şi aşa, îngrijit şi corect, în costumul lui de tweed, Theodore mesteca încet şi metodic pâinea prăjită, barba zbârlindu-i-se, ochii aprinzându-i-se de entuziasm la fiecare subiect nou abordat. Pentru mine cunoştinţele sale erau inepuizabile. Era o vână bogată de informaţii pe care eu o exploatam neobosit. Oricare ar fi fost subiectul, Theodore era capabil să contribuie cu ceva interesant. Într-un final, îl auzeam pe Spiro claxonând jos în stradă şi, cu părere de rău, trebuia să mă ridic să plec.

— La revedere, spunea Theodore scuturându-mi mâna. Mi-a făcut plăcere vizita... oo!... nu, nu, deloc. Ne vedem joia viitoare. Când vremea se mai drege... mai puţin umedă... la primăvară, ştii, putem ieşi împreună să ne plimbăm... să vedem ce mai găsim. Sunt nişte bălţi foarte interesante în Val de Ropa... ei, da... la revedere... nicidecum!

În drum spre casă, de-a lungul şoselelor întunecoase, spălate de ploaie, Spiro fredona tare ghemuit în spatele volanului şi eu visam la primăvara care urma să sosească şi la toate vietăţile minunate pe care Theodore şi cu mine aveam să le capturăm.

În cele din urmă, vântul cald şi ploaia iernii parcă ar fi lustruit cerul, aşa că la venirea lunii ianuarie strălucea de un albastru limpede şi delicat, acelaşi albastru ca al flăcărilor care devorau trunchiurile de măslini în gropile de cărbuni de lemn. Nopţile erau liniştite şi reci, cu o lună atât de fragilă încât abia dacă încondeia marea cu mici puncte argintii. Zorii erau palizi şi transparenţi, până când răsărea soarele, învăluit în ceaţă, ca un gigantic cocon de vierme de mătase şi spăla insula cu o boare delicată de praf de aur.

Odată cu luna martie veni şi primăvara, şi insula se umplu de flori şi de parfum şi fremăta de frunze noi. Chiparoşii care se zbătuseră şi şuieraseră în vânturile iernii acum se profilau pe cer, drepţi şi netezi, acoperiţi de o mantie diafană de conuri alb-verzui. Şofranul galben ca de ceară îşi făcea apariţia în ciorchini înfoiaţi, bulbucându-se printre trunchiurile copacilor şi rostogolindu-se prin şanţuri. Sub tufişuri de mirt, ceapa ciorii înălţa boboci ca nişte bomboane roşii şi umbra desişurilor de stejar era înţesată de negura miilor de stânjenei albaştri. Anemonele delicate, lesne strivite de vânt, înălţau flori ivorii ale căror petale păreau scăldate în vin. Măzărichea, gălbenelele, narcisele şi sute de alte flori inundau câmpiile şi pădurile. Chiar străvechii măslini, scorburoşi şi gârboviţi de o mie de primăveri, se pavoazau cu ciorchini de flori mărunte, alburii, modeste şi totuşi decorative, cum le şade bine la vârsta lor înaintată. Era primăvară din toate băierile inimii: întreaga insulă vibra odată cu ea, de parcă o imensă coardă sonoră fusese lovită. Toţi o auziseră şi totul îi răspundea. Era vizibilă în strălucirea petalelor, în scăpărarea aripilor de păsări, în licărirea din ochii întunecaţi şi umezi ai

fetelor de la ţară. În bălţile pline de apă, broaşte ce păreau proaspăt smălţuite orăcăiau într-un cor frenetic printre ierburile luxuriante. În cafenelele din sat, vinul părea mai roşu, ba chiar mai tare. Degete boante, bătătorite de muncă, ciupeau coardele ghitarei cu bizară delicateţe şi voci profunde se ridicau într-un cântec însufleţit şi obsedant.

Fiecare membru al familiei era afectat, în felul său, de primăvară. Larry îşi cumpără o ghitară şi un poloboc voluminos cu vin roşu şi tare. Îşi întrerupea şedinţele de lucru ca să cânte, cu o mică voce de tenor, cântece de dragoste elisabetane, acompaniindu-se la voia întâmplării din ghitară şi făcând dese pauze să-şi potolească setea. După scurt timp îl cuprindea melancolia, cântecele de dragoste deveneau tot mai triste şi, după fiecare, Larry făcea o pauză să informeze pe orice membru al familiei care se întâmpla să fie prin preajmă că pentru el primăvara nu însemna începutul unui an, ci moartea celui vechi. Mormântul, proclama el făcând ghitara să zdrăngănească ameninţător, se cască puţin mai tare cu fiecare anotimp.

Într-o după-amiază, familia ieşise lăsând-o pe mama singură cu Larry. Acesta îşi petrecuse seara cântând cântece din ce în ce mai triste până ce izbutise să se aducă şi pe el şi pe mama într-o stare de jalnică deprimare. Încercară să-şi aline melancolia cu ajutorul vinului, dar din păcate efectul fu exact opus aşteptărilor, căci nu erau obişnuiţi cu vinurile tari ale Greciei. La întoarcere, am fost oarecum surprinşi să o găsim pe mama întâmpinându-ne în uşa vilei, cu un felinar de vânt în mână. Ne informă, cu o precizie şi o demnitate de mare doamnă, că dorea să fie înmormântată sub tufişurile de trandafir. Noutatea consta în faptul că-şi alesese un loc foarte la îndemână pentru depunerea rămăşiţelor ei pământeşti. Mama îşi petrecea o bună parte din timp alegându-şi locuri pentru înmormântare, dar de obicei erau situate în regiunile cele mai puţin

accesibile şi-ţi sugerau o viziune a cortegiului funerar căzând de epuizare la marginea drumului, înainte de a fi ajuns la mormânt.

Când nu era tulburată de Larry, primăvara însemna totuşi pentru mama un nesfârşit alai de legume proaspete cu care să experimenteze şi o dezlănţuire de flori în grădină care să o încânte. Din bucătărie izvorau un număr imens de bucate noi, supe, tocane, soteuri şi curry care de care mai nutritive, mai aromate şi mai exotice. Larry începu să sufere de indigestie. Dispreţuind remediul simplu de a mânca mai puţin, îşi procură o cantitate imensă de bicarbonat de sodiu şi lua solemn câte o porţie după fiecare masă.

— De ce mănânci atât de mult dacă nu-ţi face bine? îl întreba mama.

— Ar fi o insultă adusă artei tale culinare dacă aş mânca mai puţin, răspundea linguşitor Larry.

— Ai început să te îngraşi teribil, constată Margo. Nu-i bine pentru tine.

— Prostii, răspundea Larry alarmat. Mamă, nu m-am îngrăşat, nu-i aşa?

— S-ar părea că ai câştigat puţin în greutate, admise mama, privindu-l critic.

— E vina ta, o acuză Larry fără temei. Mă ispiteşti cu tot felul de bunătăţi aromate. O să mă faci să mă îmbolnăvesc de ulcer. Trebuie să încep să ţin dietă. Ce cură bună de slăbit cunoşti, Margo?

Margo se lansă cu entuziasm în subiectul ei preferat.

— Poţi să încerci pe cea cu suc de portocale şi salată. E grozav de bună. Mai e una cu lapte şi legume crude… şi asta-i bună, dar durează ceva mai mult. Apoi mai e una cu peşte rasol şi pâine neagră. Asta nu ştiu cum e, n-am încercat-o.

— Sfinte Dumnezeule, se văicări Larry revoltat. Vrei să spui că astea-s diete?

— Da, şi-ncă foarte bune, răspunse serios Margo. Am încercat-o pe cea cu suc de portocale şi mi-a făcut minuni la acnee.

— Ei nu, spuse hotărât Larry. N-am de gând s-o ţin nici dacă ar fi să-mi rod drum, ca un amărât de patruped, prin tufişuri de fructe şi legume. Va trebui să acceptaţi toţi ideea că voi fi răpit dintre voi la vârstă fragedă, bolnav de degenerescenţă grăsoasă a inimii. Înainte de masa următoare, luă preventiv o doză mare de bicarbonat şi apoi protestă amarnic, spunând că mâncarea are gust ciudat.

Asupra lui Margo primăvara avea întotdeauna un efect negativ. Aspectul ei fizic, de care era permanent foarte preocupată, devenea aproape o obsesie. Camera ei de dormit era plină de haine proaspăt spălate şi sfoara de rufe îndoită sub greutatea rochiilor puse la uscat. Se învârtea prin casă, cântând strident şi fals, cărând grămezi de lenjerie transparentă sau sticluţe de parfum. Profita de orice ocazie să intre în camera de baie, într-un vârtej de şervete albe şi, odată plantată acolo, era la fel de greu de dislocat ca o moluscă lipită de o stâncă. Membrii familiei strigau şi băteau pe rând la uşă, fără să ajungă la alt rezultat decât o asigurare că e pe sfârşite, asigurare în care cruda experienţă ne învăţase să nu avem încredere. Ieşea în cele din urmă strălucitoare şi imaculată, ca să dispară din casă fredonând şi să se ducă să facă plajă printre măslini sau să înoate în mare. În timpul unei expediţii de acest fel la mare, întâlnise un turc extrem de arătos. Cu o discreţie care nu-i stătea în fire, evită să informeze familia despre frecventele ei întâlniri cu acest Adonis, crezând, aşa cum ne-a declarat mai târziu, că nu ne-ar fi interesat. Spiro a fost, bineînţeles, cel care a făcut descoperirea. Veghea la bunăstarea lui Margo cu grija zeloasă a unui Saint-Bernard şi, în consecinţă, fata nu putea face mai nimic fară ca el să afle. Într-o dimineaţă, prinzând-o pe mama într-un colţ al bucătăriei, privi de mai multe ori în jur, ca

să se asigure că nu-l aude nimeni, oftă adânc şi-i împărtăşi vestea.

— Îmi pare rău că trebuie să vă spun asta, doamnă Durrells, murmură el, dar cred că-i bine să ştiţi.

Mama se obişnuise cu aerul de conspirator al lui Spiro de câte ori venea să-i aducă vreo informaţie în legătură cu membrii familiei şi nu se mai alarma.

— Despre cine e vorba de data asta, Spiro? întrebă ea.

— Domnişoara Margo, suspină întristat Spiro.

— Ce-i cu ea?

Spiro privi stingherit împrejur.

— Ştiţi că se vede cu un bărbat? întrebă el într-o şoaptă tremurătoare.

— Un bărbat?... mda... ştiam ceva, minţi mama cu curaj.

Spiro îşi ridică pantalonii peste burtă şi se aplecă înainte.

— Dar ştiţi că-i *turc*? întrebă el pe un ton care făcea să-ţi îngheţe sângele în vine.

— Turc? spuse mama distrată. N-am ştiut că-i turc. Ce-i rău într-asta?

Spiro privi îngrozit.

— Vai de mine, doamnă Durrells, ţe-i rău într-asta? E *turc*, bre, nu-nţeledzi? Nu m-as bizui pentru nimic în lume să las o zavră de turc cu o fată! În numele ţerului, doamnă Durrells, o să-i taie beregata. O s-o păţească dacă mai merdze să-noate cu el.

— Foarte bine, Spiro, spuse mama ca să-l liniştească. Vorbesc eu cu Margo.

— Am credzut că-i bine să ştiţi, dar nu vă necădziţi, doamnă Durrells, dacă-i faţe ţeva domnişoarei Margo, cu mine are de-a faţe, o asigură Spiro grav.

În urma informaţiei primite, mama îi menţionă lui Margo informaţia primită, într-un fel care făcea sângele să-ţi îngheţe mai puţin în vine decât atunci când o anunţase Spiro. Propuse ca tânărul turc să fie invitat la

ceai. Încântată, Margo se duse să-l cheme, în timp ce mama se grăbi să facă o prăjitură şi nişte plăcinte şi rugă restul familiei să dea dovadă de maniere cât mai alese. Când îşi făcu apariţia, turcul se dovedi a fi un tânăr înalt, cu părul ondulat grijuliu şi cu un surâs radios care reuşea să îmbine un minimum de umor cu un maximum de condescendenţă. Avea exact siguranţa de sine mieroasă şi infatuată a unui motan în călduri. Apăsă mâna mamei pe buze, ca şi cum i-ar fi făcut o onoare, iar nouă, celorlalţi, ne aruncă un zâmbet. Mama, simţind cum familia începe să se zbârlească, se grăbi să ia cuvântul.

— Încântaţi că vă avem printre noi... am dorit-o mereu... n-am prea avut timp, ştiţi... zilele parcă zboară. Margo ne-a vorbit atât de mult despre dumneavoastră... dar luaţi o plăcintă, spuse ea cu sufletul la gură, surâzând cu farmec irezistibil şi întinzându-i o felie de prăjitură.

— Atât de amabil, murmură turcul, lăsându-ne uşor nelămuriţi dacă se referea la noi sau la dânsul.

Urmă o pauză.

— E venit aici în vacanţă, anunţă brusc Margo, de parcă ar fi fost ceva cu totul neobişnuit.

— I-auzi, spuse Larry sec. În vacanţă? Uimitor.

— Am avut şi eu odată o vacanţă, spuse nedesluşit Leslie, cu gura plină de prăjitură. Îmi aduc aminte precis.

Mama, nervoasă, făcu să zăngănească ceainicul, ameninţându-ne cu privirea.

— Zahăr? întrebă. Doriţi zahăr la ceai?

— Mulţumesc, da.

Urmă o altă scurtă pauză, în timpul căreia toţi o priveam pe mama turnând ceaiul şi căutând disperată un subiect de conversaţie. În cele din urmă, turcul se întoarse spre Larry.

— Scrieţi, dacă nu mă înşel, spuse el cu o totală lipsă de interes.

Ochii lui Larry sclipiră. Mama, observând semnele pericolului, se repezi cu răspunsul, ca să nu-i dea lui timp.

— Da, da, îl informă, surâzând, scrie întruna. Zi de zi. Tot timpul bate la maşina de scris.

— Am avut totdeauna impresia că aş scrie minunat dacă aş încerca.

— Într-adevăr? spuse mama. Ei da, e un dar, cred, ca atâtea alte talente.

— Înoată bine, remarcă Margo, se duce teribil de departe în larg.

— Nu mi-e frică, spuse turcul, modest. Sunt un înotător admirabil şi deci nu mi-e frică. Când călăresc nu mi-e frică, căci călăresc admirabil. Pot conduce barca magnific. Niciun taifun nu mă sperie.

Sorbi delicat ceaiul, privind aprobator feţele noastre uluite.

— Vedeţi, continuă el, pentru cazul că nu eram lămuriţi, vedeţi, eu nu cunosc ce-i frica.

Ca urmare a invitaţiei la ceai, ziua următoare Margo primi un bileţel de la turc în care era întrebată dacă nu vrea să meargă seara la cinematograf.

— Crezi că-i bine să mă duc? o întrebă pe mama.

— Dacă-ţi face plăcere, dragă, răspunse mama, adăugând hotărâtă, dar spune-i că vin şi eu.

— O să fie o seară veselă pentru tine, remarcă Larry.

— Mamă, nu se poate, protestă Margo. O să i se pară curios.

— Da’ de unde, dragă, spuse mama distrată. Turcii sunt obişnuiţi ca fetele tinere să fie însoţite şi chestii de astea… uită-te la haremurile lor.

Deci, în aceeaşi seară, mama şi Margo, îmbrăcate potrivit ocaziei, coborâră dealul să întâlnească turcul. Unicul cinematograf din oraş era în aer liber şi noi am calculat că spectacolul se va termina cel târziu pe la zece, când Larry, Leslie şi cu mine le aşteptam

nerăbdători să se întoarcă. La unu şi jumătate dimineaţa, Margo şi cu mama, la limita rezistenţei, se furişară în vilă şi căzură moarte de oboseală pe scaun.

— Aţi venit deci acasă, spuse Larry. Ne-am închipuit că aţi fugit cu el. Parcă vă vedeam galopând pe cămile, prin Constantinopol, cu iaşmacul fluturând ademenitor în vânt.

— Am petrecut o seară îngrozitoare, spuse mama, lepădându-şi pantofii. Cu-adevărat îngrozitoare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Leslie.

— Folosise un parfum absolut înspăimântător, spuse Margo, asta mi-a tăiat cheful de la bun început.

— Am stat pe locurile cele mai ieftine. Atât de aproape de ecran, încât m-a apucat durerea de cap şi înghesuiţi ca sardelele. O înăbuşeală de nu mai puteam respira. Şi, ca să pună capac la toate, m-am ales şi cu un purice. Nu-i nimic de râs, Larry, zău dacă mai ştiam ce să fac. Blestematul mi-a intrat sub corset şi-l simţeam cum se mişcă. Nu se cădea nici să mă scarpin. Tot ce puteam face era să mă apăs de scaun. De altfel, cred că a observat ceva… se tot uita pe furiş la mine, cu coada ochiului. Apoi, în pauză, a ieşit şi ne-a adus nişte rahat turcesc, oribil de lipicios, aşa că foarte curând eram complet acoperită cu zahăr pudră şi mi-era o sete îngrozitoare. În a doua pauză iar a ieşit şi s-a întors cu flori. Spuneţi-mi, vă rog, şi voi, se poate să aduci flori în mijlocul filmului? Acolo pe masă e buchetul lui Margo.

Mama arătă un mănunchi masiv de flori de primăvară, legat cu nişte panglici încâlcite şi colorate. Răscoli la ea în poşetă şi scoase la iveală un buchet minuscul de violete care părea călcat de un cal extrem de robust.

— Iar ăsta, spuse ea, e al meu.

— Dar partea cea mai rea a fost întoarcerea acasă, declară Margo.

— O expediţie îngrozitoare, fu şi mama de părere. Când am ieşit de la cinematograf, mi-am închipuit că

vom lua o maşină. Da’ de unde! Ne-a înghesuit într-o trăsură şi încă una foarte rău mirositoare, zău, cred că nu-i întreg la minte, să încerce să ne ducă tot drumul ăsta cu trăsura. A durat, bineînţeles, ore şi ore, deoarece bietul cal era obosit, iar eu mă străduiam să fiu politicoasă, murind de dorinţa de a mă scărpina şi tânjind după ceva de băut. Cât despre nebun, tot ce făcea era să se hlizească la Margo şi să cânte turceşte cântece de dragoste. Îmi venea să-i dau cu ceva în cap. Am crezut că n-o să mai ajungem niciodată. N-am putut scăpa de el nici măcar la poalele dealului. A insistat să urce cu noi, înarmat cu un baston uriaş. Zicea că pădurile sunt pline de şerpi în sezonul ăsta. Ce bucurie când mi-a întors în sfârşit spatele. Mi-e teamă că va trebui pe viitor să fii mai atentă când îţi alegi curtezanii, Margo. Nu mai am puterea să trec încă o dată prin ceva asemănător. Eram terorizată la gândul că va veni până la uşă şi va trebui să-l invit înăuntru. Mă temeam că nu mai scăpăm de el niciodată.

— E clar că n-ai ştiut să fii destul de înfricoşătoare, spuse Larry.

Pentru Leslie, sosirea primăverii însemna fluturări domoale de aripi, pe măsură ce se întorceau turturelele şi porumbeii sălbatici şi străfulgerarea unui iepure prin hăţişurile de mirt. După ce cutreieră magazinele de arme şi după multe discuţii tehnice, într-o zi se întoarse mândru la vilă, purtând o puşcă cu două ţevi. Prima lui acţiune a fost s-o ducă în cameră, s-o demonteze şi s-o cureţe, în timp ce eu îl priveam fascinat de ţevile lucitoare şi de patul armei, inhalând încântat mirosul greu şi pătrunzător de ulei de puşcă.

— Nu-i o frumuseţe? îngână el mai mult pentru sine însuşi, cu ochii lui albaştri, strălucitori. Nu-i aşa că e drăguţă?

Cu delicateţe, îşi plimbă mâinile peste formele mătăsoase ale puştii. O puse apoi la umăr şi ochi într-un stol imaginar de păsări pe plafonul camerei.

— Poc, poc, imită el ducându-şi arma la umăr. La stânga, la dreapta, şi iată-le cum cad.

Mai dădu puştii un ultim lustru cu cârpa unsuroasă şi o aşează cu grijă în colţul camerei lângă pat.

— Mâine trebuie s-o încercăm pe nişte turturele. Vrei? continuă el, desfăcând un pachet şi împrăştiind pe pat alice roşii. Pe la şase încep să sosească. Colina din partea cealaltă a văii e locul cel mai potrivit.

Şi aşa, în zorii zilei, Leslie şi cu mine am pornit grăbiţi prin crângul de măslini gheboşi şi întunecaţi. Am trecut valea, unde mirţii erau umezi de rouă şi apoi ne-am urcat pe vârful colinei. Oprindu-ne într-o vie care ne venea până la mijloc, aşteptam să crească lumina şi să înceapă păsările să zboare. Deodată cerul palid al dimineţii fu stropit cu picăţele întunecate care se mişcau iute ca săgeata, iar noi am putut auzi bătăile repezi ale aripilor. Leslie aştepta ţeapăn, cu picioarele îndepărtate, puşca rezemată pe şold, ochii atenţi şi sclipitori urmărind păsările care zburau din ce în ce mai aproape, dând impresia că vor trece pe deasupra noastră şi se vor pierde în vârfurile argintii şi tremurătoare ale măslinilor din spate. În ultima clipă puşca săltă la el pe umăr, ţevile strălucitoare ca gândacii îşi ridicară gura spre cer, arma se smuci odată cu detunătura, urmată de un scurt ecou ca atunci când se rupe o creangă mare într-o pădure liniştită. Turturica care în urmă cu o clipă fusese atât de sprintenă şi concentrată în zbor cădea acum moale la pământ, urmată de un vârtej de pene de culoarea scorţişoarei. Când îi atârnară cinci turturele de centură, amorţit, cu ochii închişi alene, îşi aprinse o ţigară, trase borul pălăriei peste ochi şi strânse puşca sub braţ.

— Hai să mergem, spuse el. Avem destule. Să le lăsăm sărmanele să se odihnească.

Ne-am întors prin crângul de măslini vărgat de soare, unde se iţeau printre frunze cintezoii ca o sută de monede mici. Yani, păstorul, îşi mâna turma de capre la păscut. Faţa lui măslinie, cu mustăţi mari ca nişte mături

şi pătate de nicotină, se încreţi într-un surâs. O mână noduroasă ieşi din faldurile grele ale saricii şi se ridică să ne salute.

— *Chairete*, ne strigă el cu voce adâncă frumosul salut grecesc. *Chairete, kyrioi*... fii fericit!

Caprele se revărsară printre măslini, chemându-se cu strigăte bâlbâite, în timp ce talanga conducătorului răsuna ritmic. Cintezoii ciripeau întărâtaţi. Printre tufişurile de mirt, un prigor se umflă în pene, semănând cu o mandarină şi scoase un tril. Insula era leoarcă de rouă, radioasă în soarele dimineţii, plină de viaţă clocotitoare. Fii fericit! Cum putea cineva să fie altfel într-un asemenea anotimp?!

Conversaţie

De îndată ce ne instalasem şi începusem să ne bucurăm de insulă, Larry, cu generozitatea lui caracteristică, scrise tuturor prietenilor săi, invitându-i să vină să stea cu noi. Faptul că vila era abia destul de mare să găzduiască membrii familiei se pare că nu i-a trecut prin minte.

— Am invitat câteva cunoştinţe pentru vreo săptămână sau două, spuse el degajat, într-o dimineaţă, mamei.

— Va fi foarte plăcut, dragă, răspunse mama fără să se gândească.

— Mi-am închipuit că ne prinde bine să fim în compania unor oameni inteligenţi care să ne mai stimuleze. Doar nu dorim să stagnăm.

— Sper că nu sunt *prea* intelectuali, dragă.

— Doamne fereşte, mamă, bineînţeles că nu. Nişte persoane obişnuite, dar cât se poate de fermecătoare. Nu ştiu de unde ţi se trage fobia asta de oameni prea intelectuali.

— Nu-mi place când sunt prea intelectuali, se lamentă mama. Eu nu sunt la înălţime; nu ştiu să vorbesc despre poezii şi de-alde astea. Dar ei tind să creadă că pentru simplul fapt că-ţi sunt mamă, trebuie să fiu în stare să port lungi discuţii cu ei despre literatură. Şi vin să-mi pună întrebări stupide, exact când sunt mai ocupată cu gătitul.

— Nu-ţi pretind să discuţi cu ei despre artă, spuse Larry morocănos, dar cred că ar trebui să încerci să ascunzi gustul revoltător pe care îl ai în ce priveşte literatura. Uite, am umplut casa cu cărţi bune şi noptiera ta geme sub greutatea cărţilor de bucate, de grădinărit şi celor mai lugubre romane poliţiste. Nu înţeleg de unde faci rost de aşa ceva.

— Sunt romane poliţiste foarte bune, se apără mama. Le-am împrumutat de la Theodore.

Larry scoase un suspin scurt şi exasperat şi-şi luă din nou cartea.

— Ai grijă să anunţi „Pensiunea elveţiană” de data sosirii lor, îl sfătui mama.

— De ce? întrebă surprins Larry.

— Ca să le reţină camere, răspunse mama, la fel de surprinsă.

— Dar i-am invitat să stea la noi, explică Larry.

— Larry, sper că glumeşti. Nu poţi fi chiar atât de necugetat. Cum ar putea să stea aici?

— Zău, nu ştiu de ce faci atâta caz, spuse Larry rece.

— Dar unde ai de gând să-i culci? întrebă consternată mama. Abia dacă este loc destul pentru noi.

— Astea-s prostii, mamă! E loc din belşug cu condiţia să ne organizăm bine. Dacă Margo şi Les dorm afară pe verandă, eliberăm două camere; tu şi cu Gerry vă puteţi muta în salon şi în felul acesta mai avem încă două.

— Nu vorbi copilării, dragă, nu ne putem întinde culcuşul peste tot ca ţiganii. Afară de asta, noaptea e încă răcoare şi nu cred că ar fi bine ca Margo şi Les să doarmă afară. Nu-i loc, pur şi simplu, să primim musafiri în vila asta. Va trebui să le scrii şi să te scuzi.

— Nu mai pot să mă scuz, sunt în drum spre noi.

— Zău, Larry, eşti o fiinţă insuportabilă. De ce nu m-ai anunţat mai din vreme? Aştepţi până când sunt aproape aici şi atunci îmi spui.

— N-am ştiut că ai să consideri sosirea câtorva prieteni drept o catastrofă.

— Dar bine, dragă, e o prostie să inviţi oameni când ştii că nu-i loc în vilă.

— Te rog să nu te mai agiţi fără rost, spuse enervat Larry, există o soluţie foarte simplă pentru rezolvarea situaţiei.

— Care? întrebă mama bănuitoare.

— Ei bine, odată ce vila este prea mică, să ne mutăm într-una mai mare.

— Nu fi ridicol! Unde-ai mai auzit ca cineva să se mute într-o casă mai mare doar pentru că a invitat nişte prieteni în vizită.

— Ce vezi rău în ideea asta? Mi se pare o soluţie foarte judicioasă; dacă spui că aici nu-i loc, lucrul cel mai normal este să te muţi.

— Lucrul cel mai normal este să nu inviţi lume, spuse mama sever.

— Nu cred că-i bine să trăim ca nişte pustnici, replică Larry. De fapt, pentru tine i-am invitat. E un grup fermecător. Mi-am închipuit că o să-ţi facă plăcere. Se mai însufleţeşte atmosfera.

— E şi aşa destul de însufleţită, mulţumesc.

— Nu prea văd ce altceva am putea face.

— Nu înţeleg de ce să nu locuiască la „Pensiunea elveţiană”, dragă?

— Nu poţi chema nişte oameni în vizită la tine şi apoi să-i duci la un hotel de mâna a treia.

— Câţi ai invitat? întrebă mama.

— A, puţini, vreo doi sau trei. Nu vor veni toţi în aceeaşi perioadă. Cred că vor sosi pe rând.

— Cred c-ar trebui să fii cel puţin în stare să-mi spui câţi ai invitat, spuse mama.

— Ei, nu-mi aduc acum aminte. Câţiva n-au răspuns, dar asta nu înseamnă nimic… probabil au şi pornit la drum, închipuindu-şi că nu mai are rost să ne anunţe. În orice caz, dacă te pregăteşti pentru şapte sau opt persoane va fi în regulă.

— Vrei să spui împreună cu noi.

— Nu, nu, vreau să spun şapte sau opt invitaţi pe lângă familie.

— Dar e absurd, Larry. Nu putem adăposti treisprezece oameni în vila asta, cu toată bunăvoinţa din lume.

— Atunci hai să ne mutăm. Ţi-am oferit o soluţie perfect viabilă. Nu ştiu de ce te împotriveşti.

— Nu fi ridicol, dragă! Să zicem că ne mutăm într-o vilă destul de mare să încapă treisprezece persoane, ce facem cu surplusul de spaţiu când pleacă musafirii?

— Invităm alţii, spuse Larry, uimit că mamei nu-i trecuse prin cap răspunsul acesta simplu.

Mama îl fulgeră cu privirea prin ochelarii puşi strâmb.

— Zău, Larry, tu mă superi, spuse ea în cele din urmă.

— Cred că-i nedrept să dai vina pe mine, pentru că toată organizarea casei tale se duce de râpă la sosirea unui mic număr de musafiri, spuse grav Larry.

— Un mic număr de musafiri, suspină mama. Mă bucur să aud că opt este un mic număr de musafiri.

— Cred că atitudinea pe care ai adoptat-o nu-i deloc rezonabilă.

— Presupun că-i rezonabil să inviţi oameni fără să-mi spui şi mie.

Larry îi aruncă o privire ofensată şi-şi luă cartea.

— Îmi pare rău, am făcut tot ce am putut, spuse el, mai mult nu pot face.

Urmă o tăcere prelungită, în timpul căreia Larry îşi citea calm cartea şi mama îngrămădea mănunchiuri de trandafiri în vase şi le punea la întâmplare prin cameră, vorbindu-şi în şoaptă.

— Aş dori să faci ceva şi să nu stai culcat acolo, spuse ea în cele din urmă. În definitiv, sunt prietenii tăi. Tu eşti cel care trebuie să ia nişte măsuri.

Larry, cu aerul unui om care a suferit îndelung, puse cartea jos.

— Nu ştiu ce doreşti să fac. Toate sugestiile pe care ţi le-am dat le-ai respins.

— Dacă ar fi fost rezonabile le-aş fi acceptat.

— Nu văd nimic absurd în ceea ce am sugerat.

— Larry, dragă, judecă şi tu. Nu putem să ne mutăm în graba mare în altă vilă, fiindcă vin nişte musafiri. Mă îndoiesc de altfel că vom găsi una la timp. Şi mai sunt şi lecţiile lui Gerry.

— Toate pot fi aranjate dacă îţi dai silinţa.

— Nu ne vom muta de aici, spuse mama. În această privinţă hotărârea mea este fermă.

Îşi îndreptă ochelarii, îl privi sfidător pe Larry şi se îndreptă spre bucătărie, exprimându-şi prin toată fiinţa ei hotărârea de nezdruncinat.

PARTEA A DOUA

„Primirea de oaspeţi să n-o uitaţi,
Căci prin aceasta unii fără ca să
ştie au primit în gazdă îngeri”.

Epistolă către Evrei XIII, 2

Vila galbenă ca narcisa

Noua vilă era enormă, o clădire înaltă şi pătrată în stil veneţian, cu pereţi decoloraţi, galbeni ca narcisa, storuri verzi şi acoperiş cărămiziu. Stătea pe un deal de pe care se vedea marea şi era înconjurată de un pâlc neîngrijit de măslini şi de livezi tăcute de lămâi şi portocali. Întreaga atmosferă sugera o melancolică antichitate: casa cu zidurile ei crăpate care se cojeau, cu camerele imense cu ecou şi verandele unde stăteau îngrămădite mormane de frunze din anul trecut şi unde viţa şi lianele creşteau atât de des, încât camerele de la parter erau într-un permanent crepuscul. Dintr-o latură a casei, coborai spre o grădină mică, înconjurată de un zid cu o poartă de fier forjat ce era mâncată de rugină. Aici trandafirii, anemonele şi muşcatele se revărsau peste cărările năpădite de buruieni şi mandarinii lăţoşi şi necurăţaţi erau atât de înţesaţi de flori, încât parfumul lor te ameţea. Dincolo de grădină, livezile erau nemişcate şi nu se auzea decât bâzâitul albinelor şi câte un ciripit de pasăre. Atât casa cât şi pământul din jurul ei se părăgineau cu încetul, uitate pe partea dealului care privea spre coastele întunecate şi roase ale Albaniei. Părea că vila şi întreg peisajul erau pe jumătate

adormite, zăcând ameţite sub soarele de primăvară, lăsându-se pradă muşchiului, ferigilor şi unui mare număr de ciuperci.

Spiro fusese bineînţeles cel care găsise locuinţa şi organizase mutarea cu minimum de agitaţie şi maximum de eficienţă. La trei zile după ce văzusem pentru prima dată vila, căruţele lungi de lemn se târau pe drum într-o procesiune prăfoasă, încărcate până la refuz cu lucrurile noastre. În cea de a patra zi ne şi instalasem.

La marginea proprietăţii, într-o căsuţă, locuia grădinarul cu soţia sa, o pereche mai în etate şi destul de decrepită care părea că decăzuse odată cu moşia. Sarcina lui era să umple rezervoarele cu apă, să culeagă fructele, să preseze măslinele şi să se lase groaznic înţepat, o dată pe an, extrăgând mierea din cele şaptesprezece stupuri care fremătau pe sub lămâi. Într-un moment de entuziasm prost inspirat, mama o angajase pe soţia grădinarului ca fată în casă. Se numea Lugaretzia şi era o fiinţă slabă şi lugubră, al cărei păr scăpa veşnic de sub fortificaţia de ace şi piepteni cu care era prins de ţeastă. Era extrem de sensibilă, după cum descoperi curând mama şi cea mai palidă critică adusă activităţii sale, cu oricât tact ar fi fost formulată, făcea să-i înoate în lacrimi ochii negri, într-o manifestare penibilă de mâhnire. Era un spectacol atât de deprimant, încât mama renunţă curând să o mai critice.

Exista un singur lucru pe lume care putea aduce un surâs pe chipul întunecat al Lugaretziei, o licărire în ochii ei umili: să-i vorbeşti despre durerile ei. În timp ce majoritatea oamenilor practică ipohondria în timpul lor liber, pentru Lugaretzia devenise o ocupaţie permanentă. Când ne-am mutat, stomacul era cel care o supăra. Raportul privind starea stomacului ei începea la şapte dimineaţa când se urca cu ceaiul. Trecea cu tăvile din cameră în cameră, oferind fiecăruia descrierea detaliată a încăierării ei nocturne cu măruntaiele. Era as în arta descrierii plastice: gemând, gâfâind, încovoindu-se de

durere, împleticindu-se prin cameră, ne dădea o imagine atât de realistă a celor pătimite, încât ne trezeam şi noi, prin simpatie, cu dureri de stomac.

— N-ai putea face ceva cu femeia asta? o întrebă Larry pe mama într-o dimineaţă, după o noapte în care stomacul îi dăduse deosebit de mult de furcă Lugaretziei.

— Ce crezi că aş putea face? I-am dat nişte bicarbonat de sodiu de la tine.

— Probabil asta explică răul ei din noaptea trecută.

— Sunt convinsă că nu mănâncă cum trebuie, îşi dădu cu părerea Margo. Are probabil nevoie de o dietă.

— Nimic nu i-ar putea veni de hac stomacului ei, cu excepţia unei baionete, spuse Larry caustic. Sunt sigur, căci în ultima săptămână m-am familiarizat cumplit de mult cu fiecare detaliu al intestinului ei gros.

— Ştiu că-i puţin cam obositoare, recunoscu mama, dar în definitiv este evident că biata femeie suferă.

— Da’ de unde! fu de părere Leslie. Savurează fiecare moment în parte, cum face şi Larry când e bolnav.

— Oricum, interveni grăbită mama, trebuie să o suportăm. Nu putem găsi nici altă femeie. Am să-l rog pe Theodore s-o consulte când vine data viitoare pe la noi.

— Dacă tot ce mi-a spus azi-dimineaţă este adevărat, spuse Larry, ar trebui să intre la ea în stomac cu o daltă şi o lampă de miner.

— Nu fi dezgustător, Larry, îl mustră mama.

Scurt timp după aceea, spre uşurarea noastră, stomacul Lugaretziei se amelioră, dar aproape imediat o lăsară picioarele şi începu să şchiopăteze jalnic prin casă, gemând tare şi frecvent. Larry fu de părere că mama angajase drept femeie de serviciu o stafie şi propuse să i se cumpere o bilă şi un lanţ. Ne lămuri că în felul acesta vom şti cel puţin când se apropie şi vom avea timp să ne salvăm, căci Lugaretzia îşi făcuse obiceiul să se strecoare în spatele tău şi să-ţi geamă pe neaşteptate în ureche. După dimineaţa în care Lugaretzia şi-a scos

pantofii în sufragerie ca să ne arate exact care deget o supără, Larry a început să ia micul dejun la el în dormitor.

Dar în afara suferinţelor Lugaretziei, casa mai avea şi alte metehne. Mobila pe care o închiriasem odată cu vila era o colecţie fantastică de relicve victoriene, care stătuseră încuiate în camere în ultimii douăzeci de ani. Înghesuite peste tot, urâte, greoaie, nepractice, scârţâind oribil dacă treceai pe lângă ele călcând mai apăsat, lepădau câte o bucată de lemn cu trosnituri puternice ca împuşcăturile de muschetă, întovărăşite de nori de praf. În prima seară căzu piciorul mesei din sufragerie, făcând să curgă în cascadă pe duşumea toată mâncarea. Câteva zile mai târziu, Larry se aşează pe un scaun imens, cu aspect solid, ca spătarul să dispară într-un nor de praf înecăcios. Când, încercând să deschidă un garderob de dimensiunile unei case, mama se trezi cu uşa în braţe, hotărî că trebuiesc luate măsuri.

— Nu putem invita nişte oameni într-o casă în care lucrurile cad în bucăţi numai dacă te uiţi la ele, spuse ea. Nu-i nimic altceva de făcut decât să cumpărăm mobilă nouă. Niciodată nu ne-au costat musafirii atât de mult.

A doua zi dimineaţă, Spiro o conduse pe mama, pe Margo şi pe mine în oraş, să cumpărăm mobilă. Am constatat că oraşul era mai aglomerat şi mai gălăgios ca de obicei, dar nu ne-a trecut prin minte că s-ar petrece ceva deosebit până nu am terminat tocmeala cu negustorul şi am ieşit din prăvălie pe străzile înguste şi întortocheate, încercând să ajungem la locul unde parcasem maşina, am fost îmbrânciţi şi împinşi de mulţimea care devenea din ce în ce mai compactă. Înghesuiala se înteţi într-atât, încât am fost antrenaţi şi noi, împotriva voinţei noastre.

— Cred că se petrece ceva, spuse Margo, dovedind mult spirit de observaţie. Poate-i vreo serbare, sau altceva interesant.

— Nu-mi pasă ce este câtă vreme ne mai putem întoarce la maşină, afirmă mama.

Dar am fost târâţi în direcţia opusă maşinii şi, în cele din urmă, siliţi să ne alăturăm unei imense mulţimi adunate în piaţa principală a oraşului. Am întrebat o ţărancă bătrână de lângă mine ce se petrece şi s-a întors să-mi răspundă cu faţa strălucind de mândrie.

— Ziua Sfântului Spiridon, *Kiria*. Astăzi ne este îngăduit să intrăm în biserică şi să-i sărutăm picioarele.

Sfântul Spiridon era sfântul protector al insulei. Moaştele sale se păstrau într-un sicriu de argint, în biserică, şi o dată pe an erau purtate într-o procesiune în jurul oraşului. Sfântul era atotputernic şi-ţi putea îndeplini dorinţele; vindeca boli şi făcea o mulţime de minuni, dacă se întâmpla să fie bine dispus când îi adresai rugăciunea. Locuitorii insulei îl adorau şi tot al doilea băiat era botezat Spiro, în onoarea lui. Astăzi era o zi specială. Se pare că aveau să deschidă sicriul şi să îngăduie drept-credincioşilor să sărute papucii din picioarele moaştelor şi totodată să ceară îndeplinirea unei rugăciuni. Componenţa mulţimii arăta cât de iubit era sfântul printre corfioţi: vedeai ţărănci bătrâne, în hainele lor negre de sărbătoare, alături de bărbaţii lor gârboviţi ca nişte măslini şi cu mustăţi albe şi stufoase; pescari bronzaţi şi vânjoşi, cu pete întunecate de cerneală de caracatiţă pe cămăşi; dar mai erau şi bolnavi, deficienţi mintali, tuberculoşi, ologi, bătrâni care abia mai puteau umbla şi copilaşi înfăşaţi strâns ca nişte coconi, cu obrăjorii ca de ceară, încreţiţi de tusea care nu mai contenea. Vedeai chiar şi câţiva ciobani albanezi, înalţi şi cu aspect sălbatic, mustăcioşi, raşi în cap şi purtând sarici. Toată această masă colorată de oameni se mişca încet spre uşa întunecată a bisericii, iar noi eram duşi odată cu ea, târâţi ca pietricelele într-o revărsare de lavă. Margo fusese împinsă mult înaintea mea, în timp ce mama rămăsese mult în urmă. Eram prins între cinci ţărănci grase care se îndesau în mine ca

nişte perne şi emanau miros de sudoare şi usturoi, iar mama era încleştată fără ieşire între doi ciobani albanezi. În mod susţinut şi sigur eram împinşi în sus, pe trepte, în biserică.

În interior era răcoare ca într-un puţ. Lumina venea doar de la un strat de lumânări care înfloreau ca şofranul galben de-a lungul unui perete. Un preot bărbos, cu potcap, îmbrăcat într-o sutană neagră, fâlfâia ca o cioară prin întuneric, cerând mulţimii să stea la rând câte unul şi să străbată biserica, trecând pe lângă sicriul mare de argint, ca apoi să iasă în stradă pe altă uşă. Sicriul stătea în picioare arătând ca o crisalidă de argint, iar în partea de jos o bucată fusese îndepărtată, astfel că se puteau zări picioarele încălţate în papuci brodaţi. Odată ajuns la sicriu, fiecare se apleca, săruta picioarele şi şoptea o rugăciune, în timp ce în partea de sus a sarcofagului, printr-un geam de sticlă, se vedea faţa neagră şi smochinită a sfântului, purtând o expresie de viu dezgust. Era evident că indiferent de voinţa noastră, eram siliţi să sărutăm picioarele Sfântului Spiridon. Am aruncat o privire în spate şi am văzut-o pe mama făcând eforturi frenetice să ajungă lângă mine, dar escorta albaneză nu ceda deloc şi sforţările ei rămâneau zadarnice. Mama îmi prinse privirea şi începu să facă grimase şi să arate spre sicriu, scuturând vehement din cap. Eram foarte nedumerit de semnele acestea şi tot aşa erau şi albanezii, care o scrutau bănuitori. Cred că au tras concluzia, pe bună dreptate, de altfel, că mama era pe punctul să leşine, căci era roşie la faţă şi se strâmba din ce în ce mai tare. În cele din urmă, din disperare, lăsă baltă prudenţa şi strigă peste capetele mulţimii.

— Spune-i lui Margo… să nu sărute… să sărute în vânt… să sărute în vânt.

M-am întors să-i transmit lui Margo mesajul mamei, dar era prea târziu; o văzui aplecată peste picioarele în papuci, sărutându-le cu un entuziasm care încântă şi surprinse mulţimea. Când veni rândul meu, urmai

instrucţiunile mamei, sărutând cu zgomot şi evlavie demonstrativă un punct cu câţiva centimetri deasupra picioarelor sfinte. Am fost apoi împinşi mai departe şi scoşi prin uşa bisericii afară în stradă, unde mulţimea se risipea, formând grupuri mici care râdeau şi vorbeau. Margo aştepta pe trepte cu un aer extrem de satisfăcut. În clipa următoare ţâşni pe uşă şi mama, împinsă de umerii vânjoşi ai ciobanilor ei. Coborî clătinându-se scările şi ni se alătură.

— Păstorii aceştia! exclamă ea slab. Atât de prost crescuţi... mirosul aproape m-a omorât... un amestec de tămâie şi usturoi... cum reuşesc oare să miroasă astfel?

— Ei, lasă, interveni Margo veselă. Merită tot efortul dacă Sfântul Spiridon îmi împlineşte dorinţa.

— Un procedeu cât se poate de neigienic, spuse mama, făcut să răspândească bolile, nu să le vindece. Mi-e groază să mă mai gândesc la tot ce-am fi putut lua, dacă chiar sărutam picioarele.

— Dar eu i-am sărutat picioarele, spuse Margo miratã.

— Margo, nu-i cu putinţă!

— Toţi făceau aşa.

— După ce ţi-am spus în mod expres să nu o faci!

— Nu mi-ai spus mie nimic!

Le-am întrerupt ca să le explic că avertismentul mamei sosise prea târziu.

— După ce toată lumea a îmbăiat papucii aceia, tu n-ai ceva mai bun de făcut decât să-i săruţi?

— Am făcut şi eu ce-au făcut şi ceilalţi.

— Nu pricep ce te-a apucat. Cum e cu putinţă una ca asta?

— De, m-am gândit că poate îmi vindecă acneea.

— Acneea! repetă mama cu dispreţ. M-aş mira dacă nu te-ai molipsit de ceva care să ţină de urât acneei.

A doua zi Margo căzu la pat, bolnavă rău de gripă şi Sfântul Spiridon îşi pierdu definitiv prestigiul în ochii

mamei. Spiro fu trimis în grabă la oraş după un medic şi se întoarse aducând un omuleţ bondoc, cu părul lăcuit, un fir subţire de mustaţă şi ochii ca nişte năsturaşi, în dosul unor ochelari mari, cu ramă de baga.

Era doctorul Androuchelli, o persoană fermecătoare, care se comporta într-un mod absolut unic faţă de bolnavi.

— Po, po, po, spuse el intrând grav în dormitor şi privind-o pe Margo cu dispreţ. Po, po, po, ai făcut o prostie cât tine de mare! Să săruţi picioarele sfântului! Po, po, po, po, po, cât pe ce să te alegi cu cine ştie ce microbi. Ai noroc, este gripă. Acum să faci tot ce-ţi spun. Dacă nu, mă spăl pe mâini în ceea ce te priveşte. Şi te rog să nu-mi mai dai de lucru cu prostii de-alde astea. Dacă mai săruţi picioarele vreunui sfânt, pe viitor n-am de gând să mai vin să te vindec. Po, po, po, să faci asemenea imprudenţă!

Şi astfel, în timp ce Margo zăcu în pat trei săptămâni, cu Androuchelli po-po-ind în jurul ei o dată la două sau trei zile, noi ceilalţi ne-am instalat în vilă. Larry puse stăpânire pe o imensă mansardă şi angajă doi dulgheri să facă rafturi pentru cărţi. Leslie transformă veranda acoperită care se întindea spaţioasă în spatele casei în poligon de tir şi agăţă un enorm steag roşu în exterior ori de câte ori exersa. Mama se învârtea absentă prin imensa bucătărie de la subsol, cu duşumea de piatră, preparând galoane de bulion de carne şi încercând să urmărească monologul Lugaretziei şi totodată să-şi facă griji pentru Margo. În ceea ce ne privea pe Roger şi pe mine, aveam la dispoziţie zeci de mii de metri pătraţi de grădină pe care să-i explorăm, un vast paradis nou, care cobora lin spre marea caldă şi nu prea adâncă. Neavând pentru moment niciun profesor (căci George plecase de pe insulă), puteam hoinări toată ziua pe afară, întorcându-mă la vilă doar pentru a lua masa pe fugă.

În terenul variat care îmi era la îndemână, am întâlnit multe fiinţe pe care le consideram acum vechi prieteni: gândaci de trandafir, bondari albaştri de lemn, buburuze, păianjeni cu trapă. Dar am găsit şi animale noi care îmi trezeau interesul. În zidurile în curs de măcinare ale grădinii de lângă casă, trăiau zeci de scorpioni mici şi negri, lucitori şi lustruiţi de parcă ar fi fost făcuţi din bachelită. În lămâii şi în smochinii din spatele grădinii se afla un mare număr de brotăcei verzi ca smaraldul care, printre frunze, păreau delicioase bomboane satinate. Sus pe dealuri întâlneai diferite soiuri de şerpi, şopârle strălucitoare şi broaşte ţestoase. În livada de fructe vedeai tot felul de păsări: sticleţi, florinţi, codroşi, codobature, granguri, ba uneori şi pupeze albe, negre şi roz-portocalii, care scormoneau pământul moale, cu ciocuri lungi, încovoiate şi îşi ridicau mirate creasta când mă zăreau, ca apoi să-şi ia zborul.

Sub cornişele casei îşi făcuseră lăcaş rândunelele. Sosiseră cu puţin timp înaintea noastră şi căsuţele lor noduroase de lut, abia terminate, mai erau încă de un cafeniu-închis şi umed, amintind de plăcintele cu prune, în timp ce cuiburile se uscau devenind de un brun mai deschis, viitorii părinţi erau ocupaţi să le căptuşească cu radicele, lână şi pene, pe care le căutau prin grădină. Două dintre cuiburi erau mai jos decât restul şi asupra acestora mi-am concentrat atenţia. Am sprijinit de zid o scară, exact între cele două cuiburi şi apoi, încetul cu încetul, zi de zi, m-am urcat tot mai sus până când am reuşit să mă aşez pe traversa superioară şi să privesc în cuiburile care erau acum la vreun metru depărtare de mine. Păsările nu păreau deloc deranjate de prezenţa mea. Continuau pregătirile lor laborioase pentru a-şi întemeia familia, în timp ce eu stăteam ghemuit sus în vârful scării şi Roger jos, la picioarele ei.

Am ajuns să cunosc foarte bine cele două perechi de rândunele şi urmăream cu interes considerabil activitatea lor zilnică. Păsărelele pe care eu le

consideram femele erau foarte asemănătoare în felul de a se comporta: preocupate şi din cale-afară de grijulii şi aferate. Cei doi masculi, pe de altă parte, dădeau dovadă de caractere total diferite. Unul dintre ei, în timpul lucrărilor de căptuşire a cuibului, aducea material excelent, dar refuza să-şi considere activitatea drept muncă. Purtând un smoc de păr de oaie în cioc, zbura cu multe devieri spre cuib, pierdea câteva minute desenând, în zbor jos, opturi deasupra florilor din grădină, sau treiera înainte şi înapoi, printre coloanele care susţineau via. Soţia lui se ţinea pe lângă cuib şi-l mustra exasperată, dar el refuza să ia viaţa în serios. Şi cealaltă femelă avea necazuri cu perechea ei, dar de altă natură. Puteai spune, cel mult, că era exagerat de entuziast. Părea hotărât să nu lase nicio piatră neîntoarsă, în efortul de a pregăti pentru copiii lui cea mai bună căptuşeală din toată colonia de rândunele. Dar, din nefericire, nu era matematician şi, oricât s-ar fi străduit, nu reuşea să-şi amintească dimensiunea cuibului. Se întorcea la cuib, ciripind agitat, deşi cam înăbuşit, cu câte o pană de găină sau de curcan mare cât el şi cu ţeava prea groasă ca să poată fi îndoită. Soţia sa pierdea câteva minute ca să-l convingă că, oricât s-ar munci şi ar înghesui-o, pana nu va intra în cuib. Profund decepţionat, o lăsa în cele din urmă să plutească în jos, spre grămada tot mai mare ce se formase dedesubt, ca apoi să zboare în căutarea unui material mai potrivit. După scurt timp se întorcea împovărat cu câte un smoc de lână atât de îmbâcsit şi întărit de pământ şi bălegar, încât îi era greu să-l urce până sus la streaşină, darmite să-l mai bage în cuib.

Când în cele din urmă cuiburile fuseseră căptuşite, ouăle pestriţe depuse şi clocite, caracterul celor doi soţi păru că se schimbă. Cel care adunase atât de mult material inutil pentru căptuşeala cuiburilor acum se zbenguia şi zburătăcea pe deal fără grijă şi venea plutind spre cuib purtând nepăsător o gură de insecte tocmai

potrivite ca mărime şi frăgezime ca să placă progeniturilor sale pufoase şi tremurătoare. Celălalt mascul începu să aibă un aer hărţuit, pradă pare-se temerii groaznice că puişorii îi vor muri de foame. Slăbise ca o umbră alergând după mâncare şi se întorcea cărând cele mai nepotrivite alimente, ca de pildă gândaci mari şi scorţoşi, numai picioare şi elitre, şi imense libelule uscate, complet indigeste. Se ţinea de marginea cuibului într-un curajos dar zadarnic efort de a vârî aceste gigantice ofrande în ciocul veşnic deschis al puişorilor. Mi-e groază să mă gândesc ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi reuşit să împingă vreuna dintre ţepoasele capturi de-a lungul micului lor esofag. Din fericire nu reuşea niciodată şi, în cele din urmă, cu un aer mai istovit ca oricând, lăsa să-i cadă insecta jos şi zbura grăbit în căutare de altă hrană. I-am rămas foarte recunoscător acestui rândunel căci mi-a furnizat trei specii de fluturi, şase libelule şi două exemplare de leul furnicilor, toate noi în colecţia mea.

Femelele, odată puii ieşiţi din ou, se comportau aproape la fel ca înainte: zburau ceva mai repede, aveau un aer de sprintenă eficienţă, dar nimic mai mult. M-a interesat să văd pentru prima dată aranjamentele de igienă din cuibul unei păsări. De câte ori hrăneam cu mâna vreun pui de pasăre, mă tot întrebam de ce îşi ridică coada în sus şi o mişcă insistent când vrea să excreteze. Acum am descoperit motivul. Excreţiile micilor rândunele, în formă de bilă, erau învelite într-o mucoasă, de parcă ar fi fost împachetate în gelatină. Puii stăteau în cap, îşi mişcau coada într-o scurtă dar entuziastă rumbă şi depuneau micile lor ofrande pe marginea cuibului. Când se întorceau rândunelele, îndesau hrana în gâtlejurile căscate şi apoi luau delicat în cioc găinaţurile şi zburau să le ducă în altă parte, printre măslini. Era un aranjament admirabil şi eu urmăream fascinat spectacolul, începând cu clătinarea cozii – care mă făcea întotdeauna să chicotesc – până la zborul părinţilor peste

vârfurile copacilor şi căderea la pământ a micii bombe negre şi albe.

Ştiind obiceiul rândunelului de a aduna insecte ciudate şi nepotrivite pentru puişorii săi, aveam obiceiul să caut pe sub cuiburi de câteva ori pe zi, în speranţa de a găsi specimene noi, pe care să le adaug la colecţia mea. Acolo am găsit, într-o dimineaţă, târându-se, un gândac absolut extraordinar. Nu-mi venea să cred că un rândunel, chiar zănatic ca acesta, ar fi putut aduce sau prinde o vietate atât de mare. Şi totuşi era acolo, sub cuiburi. Era un gândac mare şi stângaci, negru-albăstrui, cu capul mare, rotund, antene lungi, unite şi un corp bombat. Partea lui cea mai bizară erau elitrele; ai fi zis că le-a trimis la spălat şi au intrat la apă, căci erau foarte mici şi păreau concepute pentru un gândac de două ori mai mic decât el. Mă amuza ideea că în dimineaţa respectivă se trezise fără elitre curate şi le împrumutase pe ale fratelui său mai mic, dar a trebuit să recunosc că această presupunere, oricât de încântătoare, nu putea fi considerată ştiinţifică. Am constatat, după ce am umblat cu el, că degetele îmi miroseau puţin înţepător şi erau unsuroase, deşi nu am văzut să fi eliminat vreun lichid. Am întins mâna lui Roger s-o miroasă, să văd dacă era de aceeaşi părere şi cum a început să strănute violent şi să se dea înapoi, am tras concluzia că trebuie să fi fost gândacul şi nu degetele mele. L-am păstrat cu grijă, ca Theodore să-l poată identifica.

Acum, că venise primăvara cu zilele ei calde, venea Theodore la noi la vilă, la ceai, în fiecare joi. Sosea de la oraş într-o trăsură, iar costumul său imaculat, gulerul tare şi pălăria contrastau bizar cu plasele, pungile şi cutiile cu eprubete de care era înconjurat. Înainte de ceai examinam şi identificam specimenele noi pe care le găsisem între timp. După ceai, hoinăream peste câmpuri în căutare de gângănii, sau făceam ceea ce Theodore numea o excursie la vreun eleşteu sau vreo baltă din apropiere, în căutarea vreunui nou exemplu de viaţă

microscopică pentru colecţia lui. Identifică ciudatul meu gândac cu elitre fără nicio dificultate şi-mi mai dădu şi câteva informaţii interesante în legătură cu el.

— Aha, da, spuse el, examinând insecta de aproape. E un mamornic… *Meloe proscaraboeus*… Da, e drept că-i un gândac cu aspect foarte curios. Ce spui? A, da! Elitrele… după cum vezi, nu poate zbura. Există mai multe specii de coleoptere care au pierdut capacitatea de a zbura dintr-un motiv sau altul. Viaţa acestui gândac este foarte curioasă. Exemplarul nostru este evident o femelă, masculul fiind cu mult mai mic. Aş zice cam jumătate. Se pare că femela depune mai multe ouă mici, galbene, în ulei, din care ies larvele. Acestea se urcă pe prima floare care le iese în cale şi aşteaptă printre petale. Există un anumit tip de albină solitară pe care o aşteaptă larva şi când se întâmplă ca una să intre în floare, se prinde bine cu ghearele de perişorul albinei şi… călătoreşte cu autostopul. Dacă are noroc, albina e o femelă care colectează miere să o ducă în celula de fagure, unde va depune oul. De îndată ce albina a umplut celula şi şi-a depus oul, larva îşi dă drumul deasupra oului şi albina închide celula. Larva mănâncă oul şi se dezvoltă în interior. Ceea ce mi se pare curios este că nu există decât o singură specie de albine pe care le pradă larva. Înclin să cred că un mare număr de larve se agaţă de câte o albină din altă specie şi în final moare. Şi dacă stai să te gândeşti, chiar dacă este albina care trebuie, nu există nicio garanţie că-i o femelă pe punctul de a-şi depune ouăle.

Făcu o mică pauză, se ridică de mai multe ori pe vârfuri şi contemplă gânditor duşumeaua. Privi apoi în sus cu o licărire în ochi.

— Mă gândesc, continuă el, că este ca atunci când pariezi pe un cal la curse… cu foarte puţini sorţi de izbândă.

Clătină uşor cutia cu capac de sticlă, făcând gândacul să alunece dintr-o parte într-alta, fluturând

surprins din antene, înainte de a o aşeza, cu grijă, pe raft, printre celelalte specimene.

— Dacă tot veni vorba despre cai, spuse Theodore fericit, punându-şi mâinile în şold şi legănându-se, ţi-am povestit vreodată cum am condus eu intrarea triumfală a trupelor în Smirna pe un cal de luptă alb? Ştii, era în timpul Primului Război Mondial şi comandantul batalionului meu luase hotărârea să intre în marş în Smirna într-o coloană triumfală, condusă, dacă va fi posibil, de un om călare pe un cal alb. Din păcate mi-au acordat mie privilegiul îndoielnic de a conduce trupele. Învăţasem, bineînţeles, şi eu să călăresc, dar... n-aş zice... că m-am considerat vreodată as în călărie. Totul a mers bine, calul a avut un comportament foarte demn, până am ajuns la periferia oraşului. În unele părţi ale Greciei există obiceiul de a se arunca cu parfum, apă de roze, sau ceva de genul acesta în... eroii victorioşi. Cum mergeam eu aşa, în fruntea coloanei, o bătrână se repezi dintr-o străduţă lăturalnică şi începu să mă stropească cu apă de colonie. Calul nu s-ar fi sinchisit de atâta lucru, dar, din păcate, câteva picături de parfum i-au intrat probabil în ochi. Era el, ce-i drept, obişnuit cu paradele, cu mulţimile entuziaste şi aşa mai departe, dar nu era obişnuit să fie împroşcat în ochi cu apă de colonie. Deveni, ca să zic aşa, foarte indispus şi începu să se comporte mai mult ca un cal de circ decât ca unul de luptă. Am reuşit să rămân călare numai pentru că mi s-au înţepenit picioarele în scările de la şa. Coloana a fost nevoită să spargă rândurile ca să încerce să-l potolească, dar era atât de înnebunit încât, în cele din urmă, comandantul a considerat că n-ar fi înţelept să-l lase să ia parte la intrarea triumfală. Şi aşa, în timp ce trupele defilau pe bulevardele principale, cu fanfare care cântau şi oameni care aplaudau, eu, pe calul meu alb, am fost nevoit să mă furişez pe uliţe lăturalnice şi, colac peste pupăză, amândoi miroseam foarte violent a apă de colonie. Ei da... de atunci nu mi-a mai plăcut să călăresc.

Colina broaştelor ţestoase

În spatele vilei se afla un şir de coline care înălţau creste năpădite de verdeaţă deasupra crângurilor de măslini din jur, coline acoperite cu mirt verde, hăţişuri înalte şi câte un penaj pestriţ de chiparoşi. Era probabil partea cea mai atrăgătoare din preajma casei, căci clocotea de viaţă. Pe cărările de nisip, larvele de leul furnicilor săpau capcane conice şi stăteau la pândă, gata să reverse asupra oricărei furnici nesăbuite care ar fi călcat pe margine un bombardament de nisip care o făcea să se rostogolească la fund unde era înhăţată de fălcile teribile, ca nişte cleşti, ale larvei. În bancurile de nisip roşu, viespile prădătoare îşi săpau tunelele. Zburau jos, în căutare de păianjeni, îi înţepau cu acul paralizându-i şi-i cărau să-şi hrănească larvele cu ei. Printre florile tufişurilor, omizile unor mici păuni de noapte, grase şi păroase, se hrăneau tacticos, arătând ca nişte gulere însufleţite de blană. Printre mirţi, în umbra caldă şi parfumată dintre frunze, mişunau călugăriţele, întorcându-şi capul într-o parte şi în cealaltă, în căutarea prăzii. Printre ramurile chiparoşilor se lăfăiau cuiburi cochete de cintezoi, pline de puişori cu ochi holbaţi şi cioc căscat. Pe ramurile mai de jos, auşeii îşi ţeseau cupa lor mică şi fragilă din muşchi şi păr şi, în aşteptarea insectelor, atârnau cu capul în jos la marginea crengilor. Scoteau chiţăituri aproape imperceptibile de bucurie când descopereau vreun mic păianjen sau ţânţar, iar crestele aurii sclipeau ca nişte căşti în zborul lor scurt, pe sub umbra pomului.

Nu mult după ce ne stabilisem în vilă, am făcut descoperirea că aceste coline aparţineau de fapt broaştelor ţestoase. Într-o după-amiază fierbinte, Roger şi cu mine stăteam pitiţi după un tufiş, aşteptând răbdători ca un fluture coadă-de-rândunică să se întoarcă la petecul de soare unde părea să fie locul lui favorit,

căci voiam să-l prind. Era prima zi într-adevăr caldă a anului şi totul părea să zacă ameţit, dormitând şi absorbind soarele. Coada-de-rândunică nu se grăbea; coborâse jos printre măslini şi dansa de unul singur un balet, răsucindu-se, plonjând şi piruetând în soare. În timp ce-l urmăream cu privirea, am văzut cu coada ochiului o uşoară mişcare alături de tufişul sub care ne tupilasem. M-am uitat repede să văd ce poate fi, dar pământul brun era inundat de soare şi lipsit de viaţă. Eram pe punctul de a-mi îndrepta din nou atenţia spre fluture, când am văzut ceva ce nu-mi venea să-mi cred ochilor: petecul de pământ pe care îl privisem se ridică brusc în sus ca şi cum o mână l-ar fi împins pe dedesubt, scoarţa se crăpă şi o mică plantă se clătină violent, înainte ca rădăcinile palide să-i cedeze şi ea să cadă într-o parte.

Care putea fi cauza acestei subite erupţii? Un cutremur? Imposibil, era prea slab şi restrâns. O cârtiţă? Puţin probabil într-un teren atât de arid şi lipsit de apă. În timp ce încercam să mă lămuresc, pământul se mai învăluri o dată, bulgări de ţărână se desprinseră şi se rostogoliră, iar sub ochii mei se ivi o carapace galbenă. Se ridică, înlăturând din calea ei pământul şi apoi, încet şi prevăzător, apăru din gaură un cap încreţit şi solzos, urmat de un gât prelung. Ochii împăienjeniţi clipiră de câteva ori, broasca ţestoasă mă cercetă şi, hotărând probabil că nu reprezint niciun pericol, se ridică cu mare grijă şi efort şi, ieşind din celula de lut, făcu doi, trei paşi, ca apoi să se lase somnoroasă jos, la soare. După o lungă iarnă petrecută sub pământul umed şi rece, prima baie de soare trebuie să fi fost pentru reptilă ca un pahar de vin. Cu lăbuţele ieşite din carapace, gâtul cât se poate de întins, capul culcat pe pământ şi ochii închişi, vietatea părea că absoarbe soarele prin fiecare por al trupului şi al carapacei. Rămase culcată astfel vreo zece minute, apoi se ridică încet şi hotărât şi se rostogoli în jos, pe cărare, până la un petec de păpădie şi trifoi ce se

întindea la umbra unui chiparos. Aici picioarele părură că o lasă şi, cu o bufnitură, căzu cu carapacea de pământ. Capul ieşi apoi în afară, se aplecă spre smocul verde de trifoi, gura se căscă, urmă o clipă de nehotărâre, ca apoi să se închidă, cuprinzând frunzele zemoase. Capul se smuci îndărăt să le rupă şi le mestecă fericită, cu botul mânjit de întâia hrană a anului.

Fusese probabil prima care-şi făcuse apariţia în primăvara aceea şi, ca şi cum ivirea ei din dormitorul subteran fusese un semnal, dealurile se acoperiră în scurt timp de broaşte ţestoase. Nu văzusem niciodată atât de multe broaşte ţestoase adunate pe un teritoriu atât de mic; unele de mărimea unei farfurii adânci, altele doar cât o ceaşcă, străbunici palide, de culoarea ciocolatei, tineret în nuanţa coarnelor, mişunau greoi pe cărările de nisip, intrând şi ieşind de sub tufişuri şi mirţi, coborând uneori în crângul de măslini, unde vegetaţia era mai suculentă. Stând în acelaşi loc vreo oră, puteai să numeri până şi zece broaşte ţestoase care treceau pe lângă tine. Într-o după-amiază, vrând să fac un experiment, am cules treizeci şi cinci de exemplare în două ore, nefăcând altceva decât să mă plimb pe coasta dealului şi să le culeg pe cele care rătăceau cu un aer de hotărâre preocupată, picioarele lor scurte şi strâmbe lovind vârtos pământul.

Nu mult după ce stăpânii cu carapace ai colinelor ieşiseră din lăcaşurile lor de iarnă şi-şi luaseră prima masă, masculii fură cuprinşi de romantism. Înaintând semeţ pe vârfuri, cu o grabă împiedicată şi cu gâtul complet întins, porneau în căutarea unei perechi, oprindu-se din când în când să scoată un strigăt ciudat, cântecul pasionat de dragoste al masculului. Femela, călcând mărunt şi greoi printre tufişuri şi oprindu-se din când în când pentru o gustare, răspundea într-un fel degajat. Doi sau trei masculi, deplasându-se în ceea ce pentru o broască ţestoasă însemna galop, se îndreptau de obicei spre aceeaşi femelă. Ajungeau suflând din

greu, aprinşi de pasiune şi se scrutau unul pe altul cu gușile palpitându-le spasmodic. Apoi se pregăteau de luptă.

Confruntarea lor era nespus de pasionantă, amintind mai mult de luptele libere decât de box, deoarece combatanţii nu aveau nici iuţeala, nici graţia necesară vreunui joc de picioare. Tactica principală consta în a ataca rivalul cât se putea de repede, apoi retragerea bruscă în carapace, înainte de ciocnire. Lovitura cea mai bună era considerată cea de flanc, căci dădea prilejul, dacă înghesuiau carapacea adversarului şi apăsau cu nădejde, ca rivalul să fie răsturnat şi lăsat pe spate, dând neajutorat din lăbuţe. Dacă nu reuşeau să lovească în flanc, oricare altă parte din anatomia adversarului era la fel de potrivită. Atacându-se unul pe altul, opintindu-se şi împingând în păcănit de carapace, muşcându-se uneori de ceafă, cu o mişcare lentă, sau retrăgându-se în carapace cu un sâsâit, masculii îşi purtau bătălia. Între timp, obiectul freneziei lor păşea mărunţel înainte, oprindu-se din când în când pentru o gură de mâncare, aparent indiferentă la râcâiala şi trosniturile care se auzeau din spate. Nu în mod excepţional, încăierarea devenea atât de înverşunată, încât câte un mascul, într-un avânt prost plasat, dădea din greşeală câte o lovitură de flanc alesei inimii sale. Victima se ghemuia în carapace cu un smiorcăit indignat şi aştepta răbdătoare ca luptătorii să se îndepărteze de ea. Încăierările acestea mi se păreau cât se poate de prost organizate şi inutile, căci nu câştiga întotdeauna cel mai tare; dacă terenul îl avantaja, un individ mic putea răsturna cu uşurinţă unul de două ori mai mare. Şi nu se întâmpla întotdeauna ca doamna să fie cucerită de unul dintre cei doi combatanţi. Nu de puţine ori am văzut femela că se îndepărtează de perechea de masculi în plină luptă şi, lăsându-se acostată de un străin (care nici măcar nu-şi ciopârţise carapacea de dragul ei), că pleacă fericită cu el.

Roger şi cu mine stăteam ore întregi ghemuiţi în tufişuri, urmărind cavalerii broaştelor ţestoase, în armurile lor incomode, duelându-se de dragul unor doamne, iar disputa reuşea întotdeauna să ne amuze. Uneori făceam pariuri între noi care va fi învingătorul şi, spre sfârşitul verii, Roger pierduse de atâtea ori, ţinând cu cel învins, încât îmi datora o grămadă de bani. Adesea, când lupta era în toi, Roger, furat de spiritul momentului, voia să ia şi el parte şi trebuia să intervin ca să-l împiedic.

După ce doamna îşi făcea, în sfârşit, alegerea, urmăream perechea fericită care îşi petrecea luna de miere printre mirţi, ba chiar priveam (pitindu-ne discret după tufişuri) actul final al trăirii romantice. Noaptea, sau mai precis ziua nunţii unei broaşte ţestoase nu are nimic care să te inspire. De la început femela se comportă într-o manieră supărător de timidă şi, prin tot soiul de capricii, încearcă să se sustragă atenţiilor mirelui ei. Îl irită într-atât, încât nu-i rămâne decât să adopte tactica omului cavernelor şi să-i potolească maimuţărelile feciorelnice cu câteva iuţi lovituri laterale. Actul sexual însuşi este cel mai anevoios şi mai stângaci lucru pe care l-am văzut vreodată. Felul incredibil de neîndemânatic şi neexperimentat în care masculul încearcă să se aburce pe carapacea femelei, alunecând şi rostogolindu-se, agăţându-se cu disperare să-şi găsească un punct de sprijin pe scutul lucitor, pierzându-şi echilibrul, mai, mai să se răstoarne, este extrem de penibil de privit. De multe ori imboldul de a da o mână de ajutor sărmanei creaturi devenea aproape irezistibil şi numai cu greutate mă abţineam să nu intervin. Odată, un mascul se dovedi infinit mai nătâng decât de obicei; căzu jos de trei ori în timpul actului şi în general se comportă într-un mod atât de stupid încât începusem să mă întreb dacă-i va fi de ajuns o vară întreagă pentru strădania lui. În cele din urmă, mai mult din noroc decât din pricepere, reuşi să se urce şi tocmai scoteam un suspin de uşurare, când

femela, vădit agasată de nepriceperea mirelui, făcu câţiva paşi spre o frunză de păpădie. Masculul se agăţă cu disperare de carapacea mişcătoare, dar nu reuşi să se ţină, alunecă, se clătină o clipă şi apoi se rostogoli în mod ruşinos, căzând pe spate. Această lovitură finală era mai mult decât putea să îndure şi în loc să încerce să se îndrepte se ghemui pur şi simplu în carapace şi se cufundă în tristeţe. Femela mânca între timp tacticos frunza de păpădie. Cum, după toate aparenţele, pasiunea mirelui părea ca se stinsese, l-am repus în picioare şi după câteva minute o luă din loc, uitându-se năucit în jur şi ignorându-şi fosta soţie care îl privea indiferentă, cu gura plină de mâncare. Drept pedeapsă pentru comportarea ei crudă, am dus-o într-o parte aridă şi uscată a colinei şi am lăsat-o acolo ca să fie silită să facă un drum nesfârşit până la cea mai apropiată pajişte de trifoi.

Ca urmare a entuziasmului cu care le urmăream în viaţa lor de fiecare zi, am ajuns să cunosc din vedere multe dintre broaştele ţestoase. Pe unele le recunoşteam după formă şi culoare, pe altele după vreun defect fizic, o crestătură la marginea carapacei, lipsa vreunei gheare şi aşa mai departe. Printre acestea era, în special, o femelă mare de culoarea mierii şi a catranului care nu putea confundată cu nimeni din simplul motiv că avea un singur ochi. Am ajuns atât de apropiaţi, încât am botezat-o doamna Ciclop. Ajunsese să mă cunoască destul de bine şi, dându-şi seama că nu vreau să-i fac niciun rău, nu mai dispărea în carapace când mă apropiam, ci îşi întindea gâtul să vadă dacă i-am adus vreo bunătate, ca de pildă o frunză de salată, sau un mic melc care îi plăcea deosebit de mult. Îşi vedea de treaba ei nestingherită, în timp ce Roger şi cu mine o urmăream şi, uneori, ca să-i fac o bucurie, o purtam jos, printre măslini, dându-i prilejul unui picnic cu trifoi. Spre nesfârşita mea părere de rău, n-am fost de faţă la

căsătoria ei, dar am avut norocul să asist la consecinţele lunii de miere.

Am găsit-o într-o bună zi ocupată să sape o groapă în pământul moale de la baza unei movile. Când am sosit, săpase destul de adânc şi păru bucuroasă să facă o pauză şi să-şi refacă forţele cu câteva flori de trifoi. Apoi se puse din nou pe treabă, râcâind pământul cu picioarele din faţă şi împingându-l într-o parte cu carapacea. Nefiind sigur de intenţiile pe care le avea, n-am încercat să-i vin într-ajutor, ci doar m-am întins pe burtă să o urmăresc cu privirea. După un timp, când reuşise să escaveze o grămadă bună de pământ, cercetă atent din toate unghiurile rezultatul şi păru satisfăcută. Se întoarse, îşi coborî partea din spate peste gaură şi rămase aşa, pierdută în gânduri, ca să depună nouă ouă albe. Am fost cât se poate de surprins şi încântat şi am felicitat-o din toată inima pentru ceea ce realizase, în timp ce ea se uita la mine cu un aer meditativ. Începu apoi să tragă la loc pământul peste ouă şi să-l bătătorească prin metoda simplă de a se aşeza deasupra şi a se scutura de câteva ori. Odată îndeplinită şi această sarcină, se odihni şi acceptă restul florilor de trifoi.

M-am trezit astfel într-o situaţie dificilă, căci îmi doream cu ardoare unul dintre ouă pentru a-mi îmbogăţi colecţia; nu voiam însă să-l iau cât mai era încă de faţă, de teamă să nu se simtă jignită, sau poate să sape şi restul ouălor şi să le mănânce, sau să facă cine ştie ce altă grozăvie. A trebuit deci să stau şi să aştept răbdător până a terminat de mâncat, a aţipit un pic şi apoi a pornit cu paşi şovăitori printre tufişuri. Am urmărit-o un timp, să mă asigur că nu se mai întoarce şi apoi m-am apropiat grăbit de cuib şi am scos cu mare grijă din pământ unul dintre ouă. Era de mărimea unui ou de porumbel, de formă ovală şi cu o coajă aspră, calcaroasă. Am tasat bine ţărâna peste cuib, ca să nu ştie că i-a fost deranjat şi am dus triumfător trofeul înapoi la vilă. Cu mare atenţie i-am scos gălbenuşul cleios şi l-am aşezat

în colecţia mea de ştiinţe naturale, singur, într-o cutiuţă cu capacul de sticlă. Textul etichetei era o nostimă împletire de ştiinţific cu sentimental: „Ou de broască ţestoasă din Grecia *(Testudo graeca)*. Depus de doamna Ciclop. “

În cursul primăverii şi al începutului de vară, în timp ce eu studiam împerecherea broaştelor ţestoase, vila era asaltată de puhoiul aparent fără sfârşit al prietenilor lui Larry. Abia dacă apucam să văd plecând un grup şi să oftăm uşuraţi, că altul îşi şi făcea apariţia într-un şir de taxiuri şi trăsuri care urcau dealul claxonând şi zdrăngănind, ca să ne umple iarăşi casa. Uneori ceata de oaspeţi noi apărea înainte să fi scăpat de cea care o precedase şi haosul devenea de nedescris. Întreaga casă şi grădină erau dotate cu poeţi, autori, pictori şi dramaturgi care discutau, pictau, beau, băteau la maşină şi compuneau. Nu erau nici pe departe oamenii obişnuiţi şi agreabili pe care îi promisese Larry, ci toţi se dovediră a fi neobişnuit de excentrici şi atât de supraintelectuali, încât aveau dificultăţi serioase în a se înţelege între ei.

Printre primii sosiţi fu Zatopec, un poet armean, scurt şi îndesat, cu nasul acvilin, strâmb, o coamă de păr cărunt care îi ajungea la umeri şi mâinile umflate şi deformate de artrită.

Purtând o imensă pelerină neagră care fâlfâia, o pălărie cu boruri largi, sosi într-o trăsură încărcată cu sticle de vin. Vocea lui cutremură casa ca un siroco când se năpusti înăuntru, cu pelerina în vânt şi braţele pline de sticle. Nu-i tăcu glasul mai deloc de-a lungul şederii sale. Vorbea din zori şi până-n noapte, bând cantităţi enorme de vin, trăgând câte un pui de somn pe unde apuca şi culcându-se în pat foarte rar sau deloc. În ciuda vârstei sale înaintate, nu pierduse nimic din entuziasmul pentru sexul opus şi, în timp ce pe mama şi pe Margo le trata cu un fel de curtoazie prăfuită, de modă veche, nicio fată de ţară, pe o rază de kilometri, nu scăpa atenţiilor sale. Şchiopăta printre măslini, ţinându-se după

ele, hohotind şi strigându-le vorbe dulci, cu pelerina fâlfâind în urma lui şi buzunarul umflat de o sticlă cu vin. Nici chiar Lugaretzia nu a scăpat, ci a fost ciupită de fund în timp ce mătura pe sub divan. Mişcarea se dovedi a fi într-un fel o adevărată binecuvântare, căci a făcut-o măcar câteva zile să-şi dea uitării suferinţele şi să se îmbujoreze, chicotind cochet, de câte ori apărea Zatopec. În cele din urmă Zatopec plecă aşa cum venise, tolănit regeşte într-o trăsură, înfăşurat în pelerină, strigându-ne cuvinte afectuoase în timp ce caii tropăiau la vale şi promiţându-ne să se reîntoarcă în curând din Bosnia şi să ne mai aducă vin.

Invazia următoare fu compusă dintr-o pictoriţă, Jonquil, şi doi pictori, Durant şi Michael. Jonquil arăta şi vorbea ca o coţofană de mahala, cu breton. Durant era deşirat şi melancolic şi atât de nervos încât tresărea gata parcă să-şi iasă din piele dacă i te adresai pe neaşteptate. Prin contrast, Michael era un omuleţ scund, gras şi adormit care arăta ca un crevete bine fiert, cu un moţ de păr negru şi cârlionţat. Cei trei aveau un singur lucru în comun şi anume dorinţa de a se apuca imediat de lucru. Jonquil, de cum intră în casă, o lămuri pe mama care părea puţin speriată, spunându-i sever:

— N-am venit aici în vacanţă. Am venit să mă pun pe treabă şi nu mă interesează picnicurile şi de-alde astea. Mă înţelegi?

— Aa… da… nu, nu, desigur, spuse mama simţindu-se vinovată, de parcă ar fi plănuit banchete fastuoase printre tufişurile de mirţi, în cinstea lui Jonquil.

— E bine să ştiţi de la început. Nu vreau să stric cheful nimănui, înţelegi? Dar vreau să-mi duc treaba la bun sfârşit.

Aşa că se retrase fără întârziere în grădină, îmbrăcată în costum de baie şi dormi liniştită la soare tot timpul cât a stat la noi.

Durant ne informă şi el că ar vrea să lucreze, dar mai întâi trebuia să-şi refacă sistemul nervos. Fusese

zguduit, ne spuse el, pur şi simplu zguduit de recenta sa experienţă. Se pare că, vizitând Italia, fusese brusc cuprins de dorinţa de a picta o capodoperă. După îndelungi cugetări hotărî că o livadă cu migdali în plină floare ar deschide anumite perspective artei sale. Cheltui considerabil de mult timp şi bani colindând cu maşina prin ţară, în căutarea livezii potrivite. Într-un final, găsi una perfectă: poziţia era magnifică, iar florile bogate şi dese. Se apucă înfrigurat de lucru şi, spre sfârşitul primei zile, schiţase contururile pe pânză. Obosit, dar mulţumit, îşi strânse ustensilele şi se întoarse în sat. După un somn bun, se trezi refăcut şi înviorat şi se grăbi să se ducă la livadă ca să-şi continue pictura. La sosire rămase mut de groază şi uimire: toţi copacii erau despuiaţi şi goi, în timp ce pe pământ se aşternuse un covor gros de petale roz şi albe. Probabil în cursul nopţii, o furtună jucăuşă de primăvară scuturase florile livezilor din preajmă, necruţând-o nici pe cea a lui Durant.

— Am fost lovit, ne povesti el cu voce tremurătoare şi ochi înotând în lacrimi. Am jurat să nu mai pictez niciodată... niciodată! Dar, încetul cu încetul, am început să-mi mai refac nervii. Nu mă mai simt atât de zguduit... Cândva am de gând să încerc din nou să pictez.

Din întrebări reieşi că întâmplarea avusese loc în urmă cu doi ani şi Durant încă nu-şi revenise.

Michael începu prost. Fusese fermecat de coloritul ţinutului şi ne spusese entuziast că are de gând să picteze o pânză imensă care să capteze însăşi esenţa insulei Corfu.

Abia aştepta să înceapă. Dar nenorocul a făcut ca tocmai el să sufere de astm. Tot din nenorocire Lugaretzia pusese pe un scaun din camera sa o pătură pe care eu o folosisem la călărit, negăsindu-se şei. În plină noapte am fost treziţi de un zgomot care îţi sugera o haită de copoi strangulaţi cu încetinitorul. Adunându-ne somnoroşi în camera lui Michael, l-am găsit horcăind şi sufocându-se, cu faţa scăldată în sudoare. În timp ce

Margo se repezi să-i facă un ceai, Larry să-i aducă nişte coniac şi Leslie să deschidă fereastra, mama îl aşeză din nou în pat şi cum era acum leoarcă de transpiraţie, îl acoperi, plină de compasiune, cu pătura pentru cai. Spre surprinderea noastră, în ciuda tuturor îngrijirilor, i se făcu şi mai rău. Profitând că mai putea încă să vorbească, l-am întrebat de ce suferă şi care sunt cauzele.

— Psihologice, pur psihologice, spuse Larry. De ce vă aminteşte respiraţia lui?

Michael negă, clătinând muţeşte din cap.

— Cred că ar trebui să-i dăm ceva să miroasă… amoniac sau altceva, spuse Margo. Face minuni când eşti pe punctul să leşini.

— Nu-i pe cale de a leşina, spuse Leslie scurt. Dar i se va întâmpla probabil şi asta dacă respiră amoniac.

— Da, dragă, este puţin prea tare, spuse mama. Mă întreb de la ce i se trage. Eşti alergic la ceva, Michael?

Gâfâind, Michael ne informă că este alergic numai la trei lucruri: polenul florilor de liliac, pisicile şi caii. Privirăm toţi pe fereastră, dar nu se vedea niciun liliac cale de-o milă. Căutarăm prin cameră, dar nu se ascunsese nicăieri vreo pisică. Am combătut indignat acuzaţia lui Larry că aş fi pitit vreun cal prin casă. Abia când Michael părea că trage să moară, am observat pătura de cal, pe care mama i-o potrivise cu grijă până sub bărbie. Incidentul avu un efect atât de negativ asupra bietului om, încât nu mai fu în stare să pună mâna pe penel tot timpul vizitei. El şi cu Durant stăteau în două şezlonguri alăturate, refăcându-şi împreună nervii.

În timp ce încă mai ţineam piept acestor trei, sosi un alt musafir în persoana Melaniei, contesă de Torro. Era lungă şi slabă, cu faţa ca de cal bătrân, ochi negri ca pana corbului şi o imensă claie de păr stacojiu deasupra capului. Nu trecuseră nici cinci minute de când intrase în casă, că începu să se plângă de căldură şi, spre

consternarea mamei şi încântarea mea, se apucă de păr şi smulgându-şi-l, dădu la iveală o scăfârlie tot atât de cheală ca o ciupercă. Observând privirea uimită a mamei, contesa explică, cu vocea ei aspră şi spartă:

— Tocmai m-am vindecat de erizipel… mi-am pierdut tot părul… La Milano n-am găsit sprâncene asortate cu peruca… poate găsesc la Atena.

Din păcate, din cauza protezei prost făcute care o jena, contesa avea tendinţa să nu vorbească desluşit, aşa că mama rămase cu impresia că boala de care tocmai se vindecase era de o natură mult mai îndoielnică şi nedemnă de o doamnă. Profită de prima ocazie şi îl trase pe Larry într-un colt.

— De-a dreptul dezgustător, şopti ea cu voce tremurătoare. Ai auzit ce boală a avut? Şi mai spui că ţi-e prietenă!

— Prietenă! se miră Larry. Da’ de unde, abia o cunosc… nu pot s-o sufăr. Dar e un personaj interesant şi am dorit s-o studiez mai de aproape.

— Hai că asta-i bună! se indignă mama. Deci ai invitat creatura asta aici şi o să ne molipsească pe toţi de boli revoltătoare, în timp ce tu iei liniştit notiţe. Îmi pare rău, Larry, dar va trebui să plece.

— Nu vorbi prostii, mamă, se enervă Larry. Nu te poţi molipsi… decât dacă ai intenţia să o culci cu tine în pat.

— Nu fi insuportabil, îl apostrofă mama cu voce severă. Nu am de gând să suport o persoană atât de obscenă la noi în casă.

Se certară în şoaptă tot restul zilei, dar mama era de neînduplecat. În cele din urmă, Larry propuse să-l cheme pe Theodore şi să-i ceară lui părerea şi mama fu de acord, îi trimise lui Theodore vorbă să vină, să petreacă ziua cu noi. Răspunsul prin care accepta invitaţia ne parveni printr-o trăsură în care stătea tolănită forma înfăşurată în pelerină a lui Zatopec. Ne lămuri că-şi luase rămas bun de la Corfu bând peste

măsură, că se urcase într-un vapor greşit şi se trezise la Atena. Cum între timp pierduse întâlnirea pe care o avusese în Bosnia, hotărâse, în mod înţelept, să se urce în prima navă care se reîntorcea în Corfu şi să aducă cu el câteva lăzi cu vin. Theodore apăru a doua zi, purtând o panama în locul pălăriei lui obişnuite, ca să facă o concesie verii. Înainte ca mama să-l poată preveni despre oaspetele nostru, Larry făcuse prezentările.

— Un doctor, se bucură Melanie, Contesă de Torro. Ce interesant! Poate îmi puteţi da un sfat... Tocmai am avut erizipel.

— A, da! într-adevăr, spuse Theodore cu o privire pătrunzătoare... ăăă... ce tratament aţi urmat?

Se lansară cu entuziasm într-o lungă discuţie de specialitate şi numai eforturile foarte susţinute ale mamei îi făcură să abandoneze acest subiect, pe care ea tot îl mai considera indecent.

— Zău, Theodore e tot atât de imposibil ca şi femeia asta, îi şopti lui Larry. Încerc eu să am vederi largi, dar există o limită în toate şi nu cred că-i cuviincios să se abordeze asemenea subiecte la masă.

Ceva mai târziu, mama reuşi să stea de vorbă cu Theodore între patru ochi şi se lămuri despre ce boală era vorba. Fu cuprinsă de remuşcări că a nedreptăţit-o pe biata contesă şi tot restul zilei se purtă cu ea extrem de afabil, invitând-o chiar să-şi scoată peruca dacă îi era prea cald.

Cina care a urmat fu neobişnuit de colorată şi eram atât de fascinat de diversitatea personajelor şi a conversaţiilor pe care le purtau, încât nu mă puteam hotărî pe care să-l ascult cu atenţia neîmpărţită. Lămpile fumegau uşor şi aruncau o lumină caldă, de culoarea mierii, făcând porţelanurile şi cristalurile de pe masă să sclipească şi aprinzând vinul roşu care se turna în pahare.

— Dar, băiete dragă, ţi-a scăpat adevăratul înţeles... da, da, aşa este, bubuia vocea lui Zatopec, în

timp ce nasul i se curba deasupra paharului cu vin. Nu poţi vorbi despre poezie de parcă ar fi zugrăvitul unei camere.

— ... Şi i-am zis: n-am de gând să fac niciun afurisit de desen fără un sutar pe bucată. Şi aşa-i scârbos de ieftin. I-am zis...

— ... şi a doua zi am rămas paralizat... un şoc care întrece orice... mii de flori ofilite şi rupte... am spus că n-am să mai pictez niciodată... nervii mi-au fost zdruncinaţi... toată livada la pământ! Puuuuf! Uite aşa... şi eu fusesem cel care...

— ... şi, bineînţeles, am făcut băi de pucioasă.

— A, da... mda... deşi după părerea mea se crede... ăăă... puţin prea mult în efectul tratamentului cu băi. Nouăzeci şi doi la sută dintre bolnavi, cred eu...

Platourile încărcate cu mâncare, fumegând uşor ca nişte vulcani, primele fructe, bine lustruite într-o farfurie, la mijloc; Lugaretzia şchiopătând în jurul mesei, gemând încetişor; barba lui Theodore sclipind în lumină; Leslie făcând cu grijă cocoloaşe de pâine ca să le arunce în moliile ce pluteau în jurul lămpilor; mama servind mâncarea, zâmbind vag tuturor şi ţinând-o pe Lugaretzia sub observaţie; nasul rece al lui Roger sub masă, apăsându-mi genunchiul, într-o chemare mută.

Margo şi cu Michael, care încă mai respira astmatic, vorbeau despre literatură.

— După părerea mea, totuşi Lawrence rezolvă subiecte de felul acesta mult mai bine. Are o vigoare opulentă, ca să zic aşa. Nu eşti de acord? Să luăm, de pildă, *Amantul doamnei Chatterley*, nu?

— Ei, da, şi în afară de asta lucrurile minunate pe care le-a făcut în deşert, cred eu... şi a scris cartea aceea admirabilă... ăăă... *Cei şapte stâlpi ai înţelepciunii*, sau cam aşa ceva...

Larry şi contesa vorbeau despre artă.

— E necesar să posezi o simplitate directă, limpezimea unor ochi de copil... să luăm cele mai reuşite

versuri fundamentale… să luăm Humpty Dumpty… ei da, asta-i adevărată poezie… simplitate şi lipsa unor clişee şi a unor doctrine învechite.

— … dar e inutil atunci să mai flecărim despre abordarea simplă a poeziei dacă e vorba să compunem rime la fel de directe şi necomplicate ca stomacul unei cămile.

Mama şi Durant:

— … şi vă puteţi imagina efectul pe care l-a avut asupra mea… am fost zguduit.

— Ei, da, pe bună dreptate. Ce păcat, după toată osteneala! Mai doriţi puţin orez?

Jonquil şi Theodore:

— … şi ţăranii din Latvian… n-am văzut niciodată aşa ceva.

— Da, aici în Corfu şi… ăăă… cred în unele părţi ale Albaniei au un obicei foarte asemănător.

De afară luna ne privea printr-un filigran din frunze de viţă şi bufniţele scoteau sunetul lor straniu şi monoton. Cafeaua şi vinul erau servite pe balcon, printre coloanele acoperite de viţă. Larry zdrăngănea din chitară, cântând un marş elisabetan care îi aminti lui Theodore o anecdotă despre Corfu, fantastică, dar adevărată. Ne-o povesti cu o veselie poznaşă:

— Precum ştiţi, aici în Corfu, nimic nu se face cum trebuie. Toţi pornesc cu… ăăă… cele mai bune intenţii, dar totdeauna intervine ceva şi lucrurile iau o întorsătură anapoda. Când a vizitat regele grec insula, în urmă cu câţiva ani… punctul culminant al programului trebuia să fie un spectacol, o piesă. Momentul cel mai dramatic era lupta de la Termopile când, odată cu căderea cortinei, armata greacă triumfătoare urma să-i gonească pe perşi în… cum le spune? A, da, în culise. Ei, se pare că oamenii care jucau rolul persanilor erau puţin nemulţumiţi de faptul că trebuiau să bată în retragere în prezenţa regelui şi-i sâcâia gândul că trebuie să o facă pe persanii. Nu era nevoie decât de un mic incident ca să dezlănţuie

totul. Din nefericire, în cursul scenei care reprezenta bătălia, conducătorul armatei greceşti... ăăă... a calculat greşit distanţa şi i-a tras şefului persan o lovitură destul de serioasă cu sabia de lemn. Era evident vorba de un accident. Adică bietul om n-a făcut-o cu intenţie. Totuşi a fost suficient să întărâte armata persană în aşa măsură, încât să-i facă să avanseze în loc să se retragă. Centrul scenei deveni o învălmăşeală de soldaţi cu coifuri, încleştaţi în luptă pe viaţă şi pe moarte. Doi dintre ei au căzut în fosa orchestrei înainte ca cineva să aibă buna inspiraţie de a coborî cortina. Regele a remarcat mai târziu că a fost foarte impresionat de realismul cu care s-a desfăşurat scena bătăliei.

Hohotele de râs stârniră nişte geko palizi care, alarmaţi, o zbughiră în sus pe perete.

— Theodore, râse Larry ironic, asta-i scornită de tine!

— Nu, nu, protestă Theodore. E adevărat, am văzut-o cu ochii mei.

— Povestea pare absolut neverosimilă.

— Aici în Corfu, spuse Theodore cu ochii sclipind de mândrie, totul este posibil.

Marea, vărgată de lună, strălucea printre măslini. Jos la fântână broaştele orăcăiau agitate unele la altele. Două bufniţe se luaseră la ceartă în copacul de sub verandă, în viţa-de-vie de deasupra capetelor noastre, şopârlele se târau pe crengile cioturoase, urmărind lacome vălul de insecte atrase, ca un flux, de lumina lămpii.

O lume într-un zid

Zidul sfărâmicios din jurul grădinii care cobora pe o latură a casei constituia pentru mine un teren bogat de vânătoare. Era un vechi zid de cărămidă care fusese tencuit, dar acum pojghiţa exterioară era verde de muşchi, deformată şi mâncată de umezeala multor ierni. Întreaga suprafaţă forma o hartă complicată de crăpături, unele largi de câţiva centimetri, altele fine ca firul de păr. Ici şi colo tencuiala căzuse şi lăsa să se vadă straturile de cărămidă roşcată care stăteau dedesubt ca nişte coaste. Dacă te uitai îndeaproape la acest zid, puteai distinge un întreg peisaj; acoperişuri a sute de ciuperci, roşii, galbene şi brune erau grupate ca nişte sate pe părţile mai umede; munţi de muşchi verde ca sticla creşteau în tufe atât de simetrice, de parcă ar fi fost plantate şi tunse; păduri de ferigi subţiri răsăreau din crăpături în locurile umbrite, îndoindu-se moleşite ca nişte mici şi verzi fântâni arteziene.

Vârful zidului era pustiu, prea uscat ca să poată creşte pe el şi altceva decât puţin muşchi roşu ca rugina, prea fierbinte ca să folosească la altceva în afara băilor de soare a libelulelor. La baza zidului creşteau o mulţime de plante: ciclame, şofran, narcise, scoţându-şi frunzele printre bucăţile sparte de ţiglă, îngrămădite acolo. Toată fâşia asta era păzită de un labirint de rugi de mure de care atârnau, în anotimpul potrivit, fructe mari şi zemoase, negre ca abanosul.

Locuitorii zidului erau variaţi şi se împărţeau în lucrători de zi şi lucrători de noapte, vânători şi vânat. Noaptea, vânători erau broaştele râioase care trăiau printre rugi şi şopârlele geko, palide şi transparente, cu ochii bulbucaţi care locuiau în crăpăturile din partea mai de sus a zidului. Prada lor era mulţimea proastă şi neatentă de ţânţăroi care zumzăiau şi se vârau printre frunze, molii de toate mărimile şi formele, molii vărgate,

în carouri, cadrilate, cu picăţele, pătate, care fâlfâiau ca nişte nori uşori prin dreptul tencuielii îmbătrânite, gândaci rotofei şi corect îmbrăcaţi ca nişte oameni de afaceri, grăbindu-se, cu aer de impunătoare eficienţă, spre treburile lor nocturne. Când ultimul licurici îşi târa spre pat lanterna de smarald trecând peste dealuri de muşchi, şi răsărea soarele, zidul era preluat de schimbul următor de locuitori. Acum era mai greu să faci distincţie între vânat şi răpitor căci toate păreau că se hrănesc, fără alegere, cu toate celelalte. Astfel, viespea prădătoare căuta omizi şi păianjeni, păianjenii vânau muşte, libelulele mari, fragile şi roşcovane se hrăneau cu păianjeni şi muşte, iar şopârla multicoloră, sprintenă şi mlădioasă, le mânca pe toate.

Dar cea mai sfioasă şi retrasă parte a populaţiei din zid era şi cea mai periculoasă. Rar găseai câte unul, dacă nu-l căutai anume şi totuşi trebuie să fi trăit cu sutele în crăpăturile zidului. Dacă introduceai cu grijă lama unui cuţit sub o bucată de tencuială dezlipită şi o ridicai uşor pe cărămidă, vedeai ghemuit sub ea un mic scorpion negru, lung de vreo trei centimetri, făcut parcă din ciocolată. Erau făpturi ciudate, cu trupurile lor ovale, turtite, picioarele frumos curbate, gheare enorme ca de rac, rotunde şi elegant unite ca o armură, iar coada, un şirag de mărgele cafenii, terminată într-un ac ca ghimpele unui trandafir. Scorpionul stătea acolo liniştit în timp ce-l examinam şi doar dacă suflai prea tare asupra lui, ridica coada să te avertizeze, cu aerul că-şi cere scuze. Dacă îl ţineai prea mult expus la soare, îţi întorcea spatele şi se îndepărta, ca să se strecoare încet, dar hotărât, sub altă bucată de tencuială.

Am îndrăgit foarte mult scorpionii. Îi găseam amabili şi modeşti, cu obiceiuri în general foarte paşnice. Dacă nu făceai vreo stângăcie sau ceva stupid (ca de pildă să pui mâna pe el), scorpionul te trata cu respect, unica lui dorinţă fiind să plece şi să se ascundă cât mai repede cu putinţă. Cred că mă considerau un fel de

pacoste, căci tot timpul jupuiam tencuiala, ca să-i pot urmări, sau îi prindeam şi-i puneam să umble în borcane, ca să văd cum îşi mişcă picioarele. În urma asalturilor mele neaşteptate asupra zidului, am reuşit să descopăr destul de multe despre scorpioni. Am constatat că mănâncă muşte albastre de carne (deşi cum reuşeau să le prindă a rămas un mister), cosaşi, molii şi chrysope. De multe ori i-am găsit mâncându-se unii pe alţii, obicei foarte reprobabil la o fiinţă de altfel impecabilă.

Ghemuindu-mă seara jos în faţa zidului, cu o lanternă, am reuşit să zăresc în fugă minunatul lor dans nupţial. I-am văzut stând cu ghearele unite, trupurile înălţate spre cer şi cozile înlănţuite drăgăstos; i-am văzut dansând, încet, în cerc, printre pernele de muşchi, ţinându-se de gheare. Dar clipele în care reuşeam să privesc acest spectacol erau mult prea scurte, căci de îndată ce aprindeam lumina se întorceau şi plecau, gheară în gheară, unul lângă altul. Erau, fără îndoială, nişte animale care nu voiau să le fie tulburată intimitatea. Dacă aş fi putut ţine o colonie de scorpioni în captivitate, aş fi reuşit să văd cum îşi făceau curte, dar familia îmi interzisese să aduc scorpioni în casă, în ciuda pledoariilor mele în favoarea lor.

Dar într-o zi, am găsit în zid o femelă purtând ceea ce la prima vedere părea o haină de blană palid cafenie. Cercetând mai de aproape am constatat că ciudata îmbrăcăminte era de fapt o grămadă de puişori care se ţineau de spatele mamei lor. Am fost fermecat la vederea acestei familii şi am hotărât să-i introduc pe ascuns în casă şi să-i ţin sus în camera mea, ca să-i observ cum cresc. Manevrând cu infinită grijă, am reuşit s-o închid pe mamă şi pe copiii ei într-o cutie de chibrituri şi apoi am pornit-o iute spre vilă. Din păcate, când am intrat pe uşă, tocmai se servea prânzul. Am pus bine cutia de chibrituri pe poliţa căminului din salon, astfel încât scorpionii să aibă destul aer şi am intrat în sufragerie, să iau masa împreună cu familia. Mâncând pe

îndelete, hrănindu-l pe furiş pe Roger de sub masă, ascultând ce discută familia, am uitat cu desăvârşire de noile şi pasionantele mele capturi. La urmă, Larry, terminând masa, îşi luă ţigările din salon şi, aşezându-se din nou pe scaun, îşi puse o ţigară în gură şi ridică cutia de chibrituri pe care o adusesem. Nedându-mi seama de soarta cumplită care mă ameninţa, îl priveam cu interes cum deschide cutia de chibrituri, continuând volubil să peroreze.

Eu susţin până în ziua de astăzi că scorpionul-mamă nu a avut nicio intenţie rea. Era agitată şi plictisită de atâta stat în cutie şi a profitat de prima ocazie să scape. Se săltă afară în mare viteză, puişorii ţinându-i-se disperaţi de spate, şi o zbughi pe dosul mâinii lui Larry. Acolo, neştiind încotro să se îndrepte, făcu o pauză, cu acul întors în sus gata de atac. Larry, simţind mişcarea ghearelor, privi în jos să vadă despre ce poate fi vorba şi, din momentul acela, situaţia degeneră definitiv.

Scoase un urlet de groază care o făcu pe Lugaretzia să scape o farfurie şi pe Roger să iasă de sub masă, lătrând înnebunit. Scuturându-şi mâna, îl făcu pe bietul scorpion să zboare de-a lungul mesei, aterizând la egală distanţă între Margo şi Leslie. Când căzu pe faţa de masă, puişorii se risipiră, ca nişte confetti. Înfuriată de-a binelea de acest tratament, vietatea porni în grabă spre Leslie, cu acul palpitând de emoţie. Leslie sări în picioare, răsturnând scaunul, şi se apără disperat cu şervetul, făcând scorpionul să se rostogolească spre Margo care, prompt, lăsă să-i scape un ţipăt, de care orice locomotivă ar fi fost mândră. Mama, complet zăpăcită de această bruscă şi rapidă trecere de la pace la haos, îşi puse ochelarii şi privi spre masă, să vadă care este cauza tărăboiului. În momentul acela Margo, într-o încercare zadarnică de a opri înaintarea scorpionului, aruncă în el cu apa dintr-un pahar. Duşul nu atinse animalul, dar avu mult succes în a o uda pe mama care, neputând suporta apa rece, îşi pierdu brusc respiraţia şi

rămase gâfâind la capătul mesei, incapabilă să mai protesteze. Scorpionul se tupilase sub farfuria lui Leslie, în timp ce puişorii mişunau speriaţi pe toată masa. Roger, dezorientat de panică, dar hotărât să participe şi el, fugea în jurul camerei, lătrând isteric.

— Ne-a făcut-o iarăşi afurisitul ăsta de băiat... mugi Larry.

— Uite-i, uite-i că vin! ţipă Margo.

— E nevoie de o carte, strigă Leslie. Loviţi-i cu o carte, nu vă speriaţi.

— Ce v-a apucat pe toţi aşa deodată? imploră mama un răspuns, ştergându-şi ochelarii.

— E băiatul ăsta afurisit... o să ne omoare pe toţi... uită-te la masă... poţi să te înfunzi până la genunchi în scorpioni.

— Repede! Repede! Fă ceva... Fii atent! Fii atent!

— Nu mai ţipa şi adu o carte, pentru numele lui Dumnezeu... Eşti mai insuportabilă decât câinele. Taci din gură, Roger!

— Numai din mila lui Dumnezeu nu m-a muşcat.

— Uite... altul... repede, repede!

— Taci, dragă, din gură şi dă-mi o carte sau ceva!

— Afurisitul ăsta de băiat! Fiecare cutie de chibrituri a devenit o capcană a morţii.

— Uite! Vine spre mine! Repede, repede, fă ceva!

— Loveşte-l cu cuţitul. Cu cuţitul tău, hai, loveşte-l!

Deoarece nimeni nu-şi bătuse capul să-l lămurească şi pe el, Roger avea greşita impresie că familia este atacată şi că-i de datoria lui să o apere. Cum Lugaretzia era singura persoană străină din cameră, trase concluzia logică că ea trebuie să fie vinovată şi o muşcă de gleznă, lucru care nu contribui cu nimic la ameliorarea situaţiei.

Între timp ordinea începuse să se restabilească puţin. Scorpionii mici se ascunseseră sub diferite farfurii şi tacâmuri. La rugăminţile mele fierbinţi, având-o aliată şi pe mama, sugestia lui Leslie de a-i măcelări pe toţi nu

fu totuşi pusă în aplicare. În timp ce familia, fremătând încă de furie şi teamă, se refugiase în salon, eu m-am străduit jumătate de oră să adun puişorii luându-i cu o linguriţă şi să-i pun înapoi pe spatele mamei lor. I-am dus apoi afară într-o farfurie şi cu mare părere de rău i-am lăsat pe zidul grădinii. Roger şi cu mine am plecat să petrecem după-amiaza pe deal, considerând că-i mai prudent să las familia să-şi facă siesta, înainte de a da ochii cu mine.

Rezultatele acestei întâmplări n-au fost puţine la număr. Larry se alese cu o fobie pentru cutiile de chibrituri şi le deschidea cu toată băgarea de seamă şi cu mâna înfăşurată într-o batistă. Lugaretzia şchiopăta prin casă, cu glezna înfăşurată în kilometri de bandaj, multe săptămâni după ce rana se cicatrizase şi în fiecare dimineaţă, când ne aducea ceaiul, ne arăta cum arată crusta de pe muşcătură. Din punctul meu de vedere, repercusiunea cea mai gravă a fost constatarea mamei că am început din nou să mă sălbăticesc şi hotărârea că a venit momentul să fiu iarăşi educat. În timp ce căutau un meditator care să se ocupe de mine tot timpul, s-au gândit să ia măsuri pentru ca franceza mea, cel puţin, să nu fie dată uitării. Deci, conform unor aranjamente, Spiro mă conducea în fiecare dimineaţă în oraş, la lecţia de franceză cu consulul belgian.

Casa consulului era situată în labirintul de străduţe înguste şi rău mirositoare care formau cartierul evreiesc al oraşului. O zonă fascinantă, străzi pietruite, înţesate cu tarabe pe care erau îngrămădite baloturi viu colorate de pânză, munţi de dulciuri strălucitoare, podoabe de argint ciocănit, fructe şi legume. Străzile erau atât de înguste încât trebuia să te lipeşti de perete ca să permiţi măgarilor împovăraţi cu mărfuri să treacă pe lângă tine. Partea aceasta a oraşului era colorată şi pitorească, plină de zgomot şi agitaţie: glasul strident al femeilor care târguiau, cotcodăcitul găinilor, lătratul câinilor şi strigătul tânguitor al oamenilor care purtau pe cap tăvi mari cu

chifle calde. Chiar în mijloc, la etajul superior al unei clădiri înalte şi şubrede ce se apleca obosită peste un mic scuar, locuia consulul belgian.

Era o persoană agreabilă, a cărui trăsătură predominantă era o magnifică barbă în trei colţuri şi o mustaţă bine ceruită. Îşi lua meseria foarte în serios, fiind întotdeauna îmbrăcat de parcă ar fi fost pe punctul să pornească spre vreo importantă recepţie oficială: redingotă neagră, pantaloni în dungi, ghetre cafenii peste pantofi bine lustruiţi, o imensă cravată, ca o cascadă de mătase, fixată într-un ac simplu de aur şi un joben lucitor ca să completeze întreg ansamblul. Îl puteai vedea la orice oră din zi îmbrăcat astfel, alegându-şi drumul pe ulicioarele murdare şi înguste, călcând elegant printre bălţoace, retrăgându-se lângă perete, cu un gest măreţ şi curtenitor, ca să lase drum măgarilor pe care îi lovea uşor pe crupă cu bastonul său de malacca. Orăşenii nu găseau nimic neobişnuit în această apariţie. Credeau că este englez, că toţi englezii sunt lorzi şi că nu-i doar corect, ci şi necesar ca ei să poarte uniforma cuvenită.

În prima dimineaţă în care m-am prezentat la lecţie, m-a primit într-un salon ai cărui pereţi erau decoraţi cu fotografii în rame grele, care îl reprezentau pe el în diferite posturi napoleoniene. Scaunele victoriene, acoperite cu brocart roşu, erau apărate cu zeci de carpeţele ca nişte petice. Masa la care lucram era drapată în catifea purpurie, mărginită de franjuri, terminaţi cu ciucuri verzi. Era o cameră ciudat de urâtă. Ca să probeze nivelul cunoştinţelor mele de limbă franceză, consulul mă aşează la masă, scoase o ediţie groasă şi uzată din *Le Petit Larousse* şi, punându-mi-l în faţă, îl deschise la pagina întâi.

— Citeşte, te rog aici, spuse el cu dinţii de aur strălucindu-i prietenos în barbă.

Îşi răsuci vârfurile mustăţii, ţuguie buzele, duse mâinile la spate şi traversă camera spre fereastră, în

timp ce eu mă trudeam să citesc lista cuvintelor care începeau cu A. Abia dacă trecusem poticnindu-mă peste primele trei, când consulul rămase încremenit, scoţând o exclamaţie înăbuşită. Am crezut la început că-i indignat de accentul meu, dar s-a dovedit că tulburarea lui nu avea nicio legătură cu mine. Se repezi în cealaltă parte a camerei, mormăind ceva nedesluşit, deschise brusc un dulap şi trase afară o puşcă cu aer comprimat, destul de puternică după aspect. Eu îl urmăream cu un interes şi o curiozitate crescândă, nu total lipsită de o anumită nelinişte în ceea ce priveşte siguranţa persoanei mele. Încărcă arma, răspândind alice pe tot covorul în graba lui febrilă, se ghemui la pământ, se târî la fereastră unde, pe jumătate ascuns după perdea, privi atent afară. Ridică apoi puşca, ţinti cu atenţie ceva şi trase. Se întoarse apoi încet, clătinând mâhnit din cap şi puse puşca jos. Am fost uimit să-i văd ochii înotând în lacrimi. Scoase o nesfârşită batistă de mătase din buzunarul de la piept şi-şi suflă violent nasul.

— Vai, vai, se lamentă el, scuturându-şi trist capul, sãâmana mititică. Daâ tâebuie să lucâăm… te âog, continuă să citeşti, *mon ami*.

Tot timpul dimineţii m-am complăcut în ideea emoţionantă că domnul consul comisese un omor chiar sub ochii mei, sau cel puţin că se duşmănea de moarte cu vreun vecin. Dar când, după a patra dimineaţă, tot mai trăgea din când în când cu puşca pe fereastră, mi-am spus că bănuiala mea nu putea fi corectă decât doar dacă ţinta urii sale era o familie excepţional de numeroasă şi anume una care evident nu era capabilă să răspundă, împuşcând şi ea la rândul ei. A trecut o săptămână până când să aflu motivul neîntreruptei canonade a consulului şi acest motiv erau pisicile. În cartierul evreiesc, ca şi în alte părţi ale oraşului, pisicile se înmulţeau necontrolat. Erau, fără exagerare, cu sutele. Nu aparţineau nimănui şi nu erau îngrijite, astfel că cele mai multe dintre ele ajungeau într-o stare

deplorabilă, pline de răni, cu blana care le cădea, lăsând locuri goale, picioarele îndoite de rahitism şi atât de slabe, încât te minunai că mai sunt în viaţă. Consulul iubea mult pisicile, lucru dovedit de faptul că avea el însuşi trei pisici persane enorme, bine îngrijite. Dar priveliştea tuturor acestor feline înfometate şi suferinde care umblau pe acoperişurile din faţa ferestrei sale era mai mult decât putea să îndure firea lui simţitoare.

— Nu le pot hâăni pe toate, îmi explică el. Deci vâeau să le fac feâicite împuşcându-le. E mai bine pentu ele, da' pe mine mă întâistează nespus.

De fapt, oricine a văzut aceste pisici va fi de acord că el îndeplinea o sarcină foarte necesară şi umană. Şi astfel lecţiile mele de franceză erau întrerupte de câte ori consulul sărea la fereastră să mai expedieze încă o pisică pe tărâmuri de vânătoare mai fericite. După descărcarea puştii urma un moment de reculegere, din respect pentru decedată şi apoi consulul îşi ştergea violent nasul, suspina jalnic şi ne afundam din nou în labirintul încurcat al verbelor franceze.

Dintr-un motiv inexplicabil, consulul nutrea convingerea că mama vorbeşte franţuzeşte şi nu pierdea nicio ocazie să facă conversaţie cu ea. Dacă avea norocul, pe când făcea cumpărăturile în oraş, să-i vadă jobenul legănându-se prin mulţime în direcţia ei, mama se refugia în grabă în cea mai apropiată prăvălie şi cumpăra tot felul de lucruri de care nu avea nicio nevoie, până trecea pericolul. Uneori, însă, consulul apărea brusc din vreo ulicioară şi o lua prin surprindere. Înainta, zâmbind şi răsucindu-şi bastonul, îşi ridica jobenul şi, îndoindu-se până aproape de pământ, îi prindea mâna oferită în silă şi i-o apăsa cu pasiune în barbă. Rămâneau apoi în mijlocul drumului, forţaţi din când în când să se despartă de trecerea unui măgar şi consulul o inunda pe mama cu un torent de cuvinte franţuzeşti, gesticulând elegant cu pălăria şi bastonul, nedându-şi pare-se seama de expresia nedumerită înscrisă pe faţa mamei. Din timp în

timp îşi întrerupea discursul cu un *n'est-ce pas, madame?* întrebător, şi pentru mama acesta era semnalul. Adunându-şi tot curajul, îşi etala toate cunoştinţele în materie de limbă franceză:

— *Oui, oui!* exclama ea, zâmbind vag şi apoi mai adăuga, de teamă că nu fusese destul de entuziastă: *oui! oui!*

Această replică îl satisfăcea pe consul şi cred că nu şi-a dat niciodată seama că era singurul cuvânt francez pe care îl cunoştea mama. Dar conversaţiile acestea erau o tortură pentru nervii ei şi era destul să-i şoptim: „Uite, mamă, vine consulul" ca să facă cale întoarsă, forţându-şi mersul ei elegant, până când se apropia periculos de mult de un galop.

Dintr-un punct de vedere, lecţiile acestea de franceză îmi priau; n-am învăţat, ce-i drept, nicio boabă de franceză, dar spre sfârşitul dimineţii eram atât de plictisit, încât ieşirile mele de după-amiază erau primite cu un entuziasm dublu. Şi mai erau bineînţeles joile pe care le aşteptam cu nerăbdare. Theodore venea la noi la vilă atât de devreme pe cât permitea buna-cuviinţă şi rămânea până când luna se ridica sus, deasupra munţilor Albaniei. Ziua de joi era o alegere fericită, căci tocmai atunci sosea hidroavionul de la Atena, şi ateriza într-un golf din apropierea casei noastre. Din păcate, unica parte a casei de unde aveai o vizibilitate bună asupra golfului era podul, cu condiţia să te apleci periculos de mult pe fereastră şi să-ţi lungeşti gâtul. Avionul sosea fără excepţie tocmai când luam ceaiul: se auzea un bâzâit nedesluşit şi somnoros, atât de slab încât nu puteai fi sigur că nu-i o muscă. Theodore, în mijlocul unei anecdote sau al unei explicaţii se oprea brusc, în ochi îi apărea o lucire fanatică, barba i se zbârlea şi-şi pleca capul într-o parte.

— Nu cumva... ăăă... credeţi că... se aude avionul? întreba el.

Toată lumea se întrerupea din vorbit şi asculta; încet, sunetul creştea. Theodore punea cu grijă pe farfurie prăjitura mâncată pe jumătate.

— Aha, exclama el, ştergându-şi atent degetele. Da, după sunet e cu siguranţă avionul… ăăă… da!

Zgomotul se înteţea, în timp ce Theodore se foia neliniştit pe scaun. În cele din urmă mama îi curma chinul, întrebându-l:

— Ţi-ar plăcea să te duci să priveşti cum aterizează?

— Da, dacă sunteţi de acord, mormăia Theodore, ridicându-se cu mare zel de pe scaun. Eu găsesc spectacolul foarte atrăgător, dacă nu vă supăraţi.

Sunetul motorului ajunsese între timp exact deasupra capetelor noastre; nu mai era niciun moment de pierdut.

— Am fost întotdeauna… ştiţi… atras…

— Grăbeşte-te, Theo, dacă nu vrei să-ţi scape! strigam toţi în cor.

Ne ridicam într-un suflet de la masă şi, alăturându-ne lui Theodore, urcam în fugă cele patru etaje, cu Roger în frunte, lătrând voios. Dădeam năvală în pod, gâfâind şi râzând, tropăitul nostru pe duşumeaua fără covor răsunând ca pocnetele unor focuri de artificii. Deschideam fereastra şi ne aplecam în afară, privind peste vârfurile măslinilor spre golful care apărea printre copaci ca un ochi rotund, albastru, cu suprafaţa netedă ca mierea. Avionul, asemenea unei gâşte voluminoase şi obeze, zbura peste pădurea de măslini, pierzând treptat din înălţime. Curând ajungea deasupra apei, luându-se la întrecere cu imaginea reflectată pe suprafaţa albastră şi cobora tot mai jos. Theodore, cu ochii micşoraţi şi barba zbârlită, îl privea ţinându-şi răsuflarea. Din ce în ce mai jos, ajungea să atingă puţin suprafaţa, făcând să se propage o petală de spumă. Zbura apoi mai departe ca să se aşeze, în cele din urmă, pe apă şi să salte pe valuri, lăsând în urma lui un evantai de spumă albă. Când

avionul rămânea pe loc să se odihnească, Theodore îşi netezea barba cu degetul mare şi se retrăgea în pod.

— Mda! exclama el, scuturându-şi mâinile. Este desigur un… spectacol foarte plăcut.

Spectacolul se terminase. Trebuia să aşteptăm încă o săptămâna până la hidroavionul următor. Închideam ferestrele podului şi, gălăgioşi, ne întorceam toţi în grup la ceaiul întrerupt. Săptămâna următoare se repeta exact aceeaşi scenă.

Joia, Theodore şi cu mine ieşeam împreună, uneori limitându-ne la grădină, alteori aventurându-ne mai departe. Încărcaţi cu cutii şi plase, o porneam printre măslini, cu Roger galopând în frunte, adulmecând pământul. Tot ce ne ieşea în cale ne stârnea interesul – flori, insecte, roci sau păsări. Theodore părea să deţină un fond inepuizabil de cunoştinţe, în toate domeniile, şi ţi le împărtăşea cu un fel de scrupule de modestie, dându-ţi senzaţia că nu te învăţa ceva nou ci-ţi amintea mai degrabă ceva de care erai informat, dar care, dintr-un motiv sau altul, nu-ţi venea în minte. Conversaţia lui era presărată cu anecdote nostime, cu jocuri de cuvinte incredibil de nereuşite şi glume şi mai proaste, pe care le spunea cu multă plăcere, cu ochii licărind şi nasul încreţit, căci râdea tăcut în barbă atât de el însuşi, cât şi de umorul său.

Fiecare şanţ plin cu apă sau băltoacă însemna pentru noi o junglă fertilă şi neexplorată, cu ciclopi microscopici, muşte de apă verzi şi roşii precum coralul, agăţate ca păsările pe ramurile subacvatice, în timp ce pe fundul nămolos dădeau târcoale tigrii bălţilor: lipitoarele şi larvele de lăcustă. Fiecare pom scorburos trebuia cercetat îndeaproape, în cazul în care ar conţine un mic ochi de apă în care trăiesc larve de ţânţari, fiecare piatră cu perucă de muşchi trebuia întoarsă ca să vedem ce se află dedesubt şi fiecare bucată de lemn putred trebuia disecată. Stând drept şi imaculat la marginea unei bălţi, Theodore trecea cu grijă o mică

plasă prin apă, o ridica şi se uita cu toată atenţia în sticluţa care atârna la capătul ei şi în care se separaseră animalele microscopice de apă dulce.

— Aha! spunea el cu vocea răsunând de entuziasm şi barba zbârlită. Cred că-i *Ceriodaphnia laticaudata*.

Scotea repede lupa pe care o purta în vestă şi privea mai de aproape.

— Da, da! Foarte curios… e într-adevăr *laticaudata*. Poţi, te rog, să-mi dai o eprubetă? Mulţumesc.

Cu o pompă de toc rezervor, sugea micul animal din sticlă şi-l închidea cu grijă în eprubetă, examinând apoi restul prăzii.

— Nu pare să mai fie nimic altceva deosebit… a, da! Nu observasem… o larvă de friganidă, foarte curioasă… uite, o vezi?… se pare că şi-a făcut teaca din cochilia unor anumite moluşte… e drăguţă, nu?

Pe fundul sticluţei era o teacă lunguiaţă de vreo doi centimetri construită din ceva care arăta ca mătasea şi îngroşată de cochilii mici şi late de melci, asemeni unor nasturi. Dintr-un capăt al acestei căsuţe încântătoare se iţea stăpânul, un animal neatrăgător, ca un vierme, cu capul ca de furnică. Se târa încetinel pe sticlă, târând frumoasa casă după el.

— Odată am făcut o experienţă interesantă, îmi povesti Theodore. Am prins mai multe larve… ca acestea… şi le-am luat cochilia. Bineînţeles, nu au suferit. Le-am pus apoi în borcane cu apă limpede de tot, fără nimic care să poată fi folosit drept… ăăă… material de construcţie pentru o casă nouă. Am dat apoi fiecărui grup de larve materiale divers colorate. Unuia i-am dat mărgeluţe verzi şi albastre, altuia fărâme de cărămidă, nisip alb, ba chiar nişte… bucăţele de sticlă. Toate şi-au construit carcase noi din aceste materiale diferite şi trebuie să recunosc că rezultatul a fost curios şi… viu colorat. Sunt neîndoielnic pricepute în arhitectură.

Goli conţinutul sticlei din nou în baltă, îşi puse plasa pe umăr şi pornirăm mai departe.

— Vorbind despre construcţii, continuă el, cu ochii sclipitori, ţi-am spus vreodată ce i s-a întâmplat unui prieten de al meu? Ei, da. Avea o căsuţă la ţară şi cum familia i se înmulţise... ăăă... constată că nu este destul de mare. Hotărî să mai adauge un etaj. Avea, cred, puţin prea multă încredere în propriile sale... talente arhitectonice şi insistă să-şi deseneze singur proiectul. Totul a mers bine şi foarte repede, noul etaj fu terminat, având dormitoare, băi şi aşa mai departe. Amicul meu îşi invită prietenii să sărbătorească realizarea. Se bău în cinstea noului etaj şi cu mare fast se inaugură şi... ăăă... se îndepărtă schelăria. Nimeni nu a observat nimic... nimic lipsă, până când un întârziat la petrecere ceru să viziteze noile încăperi. Atunci s-a constatat că nu existau scări. Se pare că prietenul meu uitase să deseneze casa scării în plan, înţelegi, şi în timpul lucrărilor atât el cât şi muncitorii se obişnuiseră într-atât să se caţere pe schele, încât nimeni n-a observat... ăăă... defectul.

Şi ne plimbam aşa, în după-amiaza fierbinte, oprindu-ne la bălţi şi pâraie, croindu-ne drum printre tufişurile de mirt parfumat, urcând dealuri pline de hăţişuri, mergând pe drumuri albe şi prăfoase, unde eram câteodată depăşiţi de vreun măgar deşelat şi obosit care căra în spate un ţăran somnoros.

Spre seară, cu borcanele pline, cu sticluţele şi eprubetele în care mişunau forme ciudate şi interesante, ne întorceam acasă. Cerul pălea, devenind de un auriu şters. Când ajungeam la crângul de măslini, întunecat deja de umbre, se răcorea şi aerul, devenind şi mai parfumat. Roger alerga înaintea noastră cu limba scoasă, privind din când în când peste umăr, să se asigure că îl urmăm. Theodore şi cu mine, încălziţi, prăfuiţi şi obosiţi, cu pungile de colectat doldora de ne dureau într-un mod plăcut umerii, păşeam înainte, cântând un cântec pe care îl învăţasem de la Theodore. Avea o melodie săltăreaţă care înviora picioarele prea ostenite şi vocea

mea soprană, subţire, alături de baritonul lui Theodore, răsuna vesel printre copacii întunecaţi.

Trăia odată un bătrân la Ierusalim,
Glorie, aleluia, hu-ee-riim,
Purta joben şi-arăta sublim,
Glorie, aleluia, hu-ee-riim,
Skirnermer rinki dudle dim,
Glorie, aleluia, hu-ee-riim.

O paradă de licurici

Primăvara înainta încetişor spre zilele lungi, fierbinţi şi însorite ale verii, cântate de greierii care, cu vocile lor ascuţite şi nerăbdătoare, făceau să vibreze întreaga insulă. Pe câmpuri, ştiuleţii de porumb începuseră să se umple şi mătasea blondă ca untul să devină brună. Când dădeai la o parte frunzele care înfăşurau păpuşoiul şi muşcai boabele înşirate asemeni perlelor, sucul îţi ţâşnea în gură ca laptele. Pe viţa-de-vie, strugurii atârnau în mici ciorchini pistruiaţi şi calzi. Măslinii păreau îngreunaţi de povara fructelor, mărgele lustruite de jad, printre care greierii cântau la ţiteră. În livezile de portocali, printre frunzele întunecate şi strălucitoare, fructele începuseră să se înroşească, o îmbujorare care se răspândea pe pieliţa verde, poroasă.

Sus pe dealuri, printre chiparoşii întunecaţi şi printre tufişuri, cârduri de fluturi dansau şi se răsuceau ca nişte confetti purtate de vânt, oprindu-se, când şi când, pe câte o frunză, să depună o salvă de ouă. Cosaşii şi lăcustele se învârteau ca nişte automate, sub picioarele mele, şi zburau ca bete printre tufişuri, cu aripile lucind în soare. Printre mirţi, călugăriţele, chintesenţa răului, se mişcau încet, cu grijă, legănându-se uşor. Erau uscăţive şi verzi, cu feţe fără bărbie şi ochi monstruoşi, globulari, de un auriu îngheţat, cu o expresie de nebunie prădalnică. Braţele în formă de cângi, cu un chenar de dinţi ascuţiţi, se ridicau de parcă ar fi implorat în bătaie de joc lumea atât de umilă, de stăruitoare a insectelor care se înfiora chiar şi când un fluture zbura prea aproape.

Spre seară, odată cu răcoarea, greierii se opreau din cântat; locul le era luat de brotăceii verzi de copac, lipiţi de frunzele lămâilor de jos de lângă fântână. Privind cu ochii holbaţi, de parcă erau hipnotizaţi, cu spinarea la fel de lucioasă ca frunzele printre care stăteau, îşi umflau

pungile vocale şi orăcăiau strident şi cu atâta violenţă, încât ai fi crezut că trupurile lor umede sunt în pericol să crape din cauza efortului. Când apunea soarele, amurgul era pentru puţin timp verde ca mărul, apoi pălea şi devenea violet, iar aerul se răcorea şi se îmbiba cu parfumurile serii. Apăreau broaştele cenuşii, cu pete ciudate verzi, ca nişte hărţi. Săltau, pitindu-se, printre smocurile lungi de iarbă dintre măslini, unde zborul şovăielnic al ţânţăroilor părea că acoperă pământul cu un val plutitor. Se opreau în loc, clipind şi hăpăind brusc, când trecea vreun ţânţăroi. Stând pe coadă, cu aerul uşor jenat, îşi îndesau în gurile lor mari capete de aripi şi picioare, ajutându-se de gheare. Deasupra lor, pe zidurile sfărâmicioase ale grădinii, scorpionii mici şi negri păşeau solemn, ţinându-se de mână, printre grămezi voluminoase de muşchi verde şi păduri de ciupercuţe.

Marea era netedă, caldă şi întunecată ca o catifea neagră. Nicio umbră nu-i tulbura suprafaţa. Coasta îndepărtată a Albaniei era palid conturată de o slabă lucire roşiatică de-a lungul orizontului. Treptat, clipă de clipă, lucirea se înteţea, devenind mai puternică şi se răspândea pe tot cerul. Apoi deodată, luna, enormă, roşie, se ridica deasupra crestelor de munţi şi arunca o cărare dreaptă de culoarea sângelui, peste marea întunecată. Acum apăreau bufniţele, plutind din pom în pom, tot atât de uşoare ca nişte fulgi de funingine, ţipând de uimire văzând cum luna se ridică tot mai sus, devenind roşie, apoi aurie şi în cele din urmă un balon de argint care se plimbă într-un cuib de stele.

Odată cu vara sosi şi Peter, noul meu profesor, un tânăr înalt şi frumos, proaspăt ieşit de la Oxford, cu idei precise despre educaţie, idei pe care le-am găsit destul de deprimante la început, dar treptat, atmosfera insulei i s-a strecurat în mod insidios sub piele şi el s-a înmuiat şi a devenit mai uman. La început lecţiile erau o adevărată tortură; lupte nesfârşite cu fracţii şi procentaje, straturi geologice şi curenţi calzi, substantive, verbe şi adverbe.

Dar, pe măsură ce soarele îşi exercita efectul magic asupra lui Peter, fracţiile şi procentajele încetară să i se mai pară o parte copleşitor de importantă a vieţii şi fură încetişor împinse pe ultimul plan; descoperi că mai toate complexităţile straturilor geologice şi efectul curenţilor calzi pot fi explicate mult mai uşor în timp ce înotam de-a lungul coastei, iar modul cel mai simplu de a studia engleza era să-mi îngăduie să scriu în fiecare zi ceva, iar el să corecteze. Sugerase să ţin un jurnal de zi, dar m-am împotrivit spunându-i că scriu deja unul în care notez zilnic tot ce se întâmplă interesant în natură. Dacă aş fi ţinut încă un jurnal, ce-aş fi putut să mai scriu în el? Peter nu reuşi să-mi dea niciun răspuns. I-am propus să mă lase să încerc ceva puţin mai pretenţios şi mai interesant. Cu sfială, mi-am exprimat dorinţa de a scrie o carte şi Peter, oarecum surprins, dar nereuşind să găsească niciun motiv pentru care n-aş fi putut să o scriu, acceptă. Şi astfel, în fiecare dimineaţă, petreceam câte o oră fericită adăugând un nou capitol epopeii mele, o poveste plină de întâmplări, în care era vorba despre o călătorie în jurul lumii împreună cu familia, în timpul căreia capturam toate exemplarele imaginabile de faună cu ajutorul unor capcane destul de neverosimile. Îmi modelam stilul după cartea *Boy's Own Paper* şi, în consecinţă, fiecare capitol se termina cu un eveniment palpitant; mama atacată de un jaguar, sau Larry zbătându-se în încolăcirea unui enorm piton. Uneori aceste momente de vârf erau atât de complicate şi încărcate de primejdii, încât aveam mari dificultăţi să scap familia întreagă şi nevătămată în ziua următoare. În timp ce eu îmi scriam capodopera, suflând din greu, cu limba scoasă, întrerupându-mă să discut cu Roger momentele mai subtile ale acţiunii, Peter şi Margo se plimbau prin grădină ca să privească florile. Spre surprinderea mea fuseseră amândoi brusc cuprinşi de o înclinaţie pentru botanică. În felul acesta dimineţile treceau foarte plăcut pentru noi toţi. Uneori, mai pe la

început, pe Peter îl apucau spasme de conştiinţă, cartea mea era surghiunită într-un sertar şi noi asudam iarăşi cu problemele de matematică. Dar pe măsură ce zilele de vară deveneau mai lungi şi interesul lui Margo pentru grădinărit mai susţinut, aceste perioade enervante se rărira.

După întâmplarea nefericită cu scorpionul, familia îmi pusese la dispoziţie o încăpere mare la primul etaj, unde să-mi găzduiesc animalele, în speranţa vagă că astfel le vor îngrădi într-o singură parte a casei. Camera – pe care eu o numeam biroul meu, iar restul familiei casa gândacilor – mirosea plăcut a eter şi alcool metilic. Aici îmi ţineam cărţile de ştiinţe naturale, jurnalul de zi, microscopul, instrumentele de disecţie, plase, pungi de colectat şi alte articole importante. În cutii mari de carton ţineam colecţiile mele de ouă, de gândaci, fluturi, lăcuste, în timp ce pe rafturi erau înşirate frumos sticle pline cu alcool metilic în care erau conservate tot felul de exemplare interesante, ca de pildă un pui de găină cu patru picioare (primit în dar de la soţul Lugaretziei), diverse şopârle şi şerpi, mormoloci în diferite etape de dezvoltare, un pui de caracatiţă, trei şobolani bruni adolescenţi (contribuţia lui Roger) şi o mică broască ţestoasă, abia ieşită din ou care nu reuşise să supravieţuiască iernii. Pereţii erau decoraţi simplu, dar cu mult gust, cu o placă de ardezie conţinând urmele fosilizate ale unui peşte, o fotografie de a mea dând mâna cu un cimpanzeu şi un liliac împăiat. Împăiasem singur liliacul, fără niciun ajutor şi eram extrem de mândru de rezultat. Deşi cunoştinţele mele despre împăiere erau limitate, arăta, gândeam eu, extrem de asemănător cu un liliac, în special privit din partea opusă a camerei. Cu aripi întinse, privea încruntat în jos de pe placa lui de plută prinsă de perete. Odată cu vara, totuşi, liliacul dădu semne că suferă de căldură: se pleoşti puţin, blana nu-i mai strălucea şi un miros nou şi misterios se ridică simţitor deasupra celui de eter şi de alcool metilic.

Bietul Roger fu acuzat pe nedrept la început şi abia mai târziu, când mirosul pătrunsese până şi în camera unde dormea Larry, investigaţiile au demonstrat că sursa mirosului neplăcut era liliacul meu. Eram mirat şi destul de supărat. Sub presiuni intense, am fost silit să mă descotorosesc de el. Peter mi-a explicat că nu l-am tratat aşa cum trebuie şi a promis să-mi arate procedura corectă, cu condiţia să fac rost de un alt exemplar. I-am mulţumit din toată inima şi l-am rugat să acţionăm în mare taină; i-am explicat că familia nutreşte asemenea îndoieli în ceea ce priveşte arta împăiatului încât mi-e teamă că va fi nevoie de prea multă strădanie până să-i conving şi să-i aduc în starea de spirit favorabilă acestei îndeletniciri.

Eforturile mele de a-mi procura alt liliac nu au fost încununate de succes. Înarmat cu un băţ lung de bambus, am aşteptat cu orele pe coridoarele stropite cu lună dintre măslini, dar liliecii săgetau pe lângă mine ca argintul-viu şi dispăreau înainte să-mi pot folosi arma. Aşteptând zadarnic prilejul să lovesc un liliac, am văzut totuşi multe alte animale de noapte care altfel mi-ar fi scăpat. Am urmărit o tânără vulpe răscolind pământul în căutare de gândaci. Scurma cu lăbuţe subţiri în ţărâna de pe deal şi ronţăia flămândă insectele pe care le dezgropa. Odată, dintre tufişurile de mirţi, apărură cinci şacali, se opriră surprinşi dând de mine şi apoi se topiră ca nişte umbre, printre copaci. Caprimulgii, pe aripi mătăsoase şi tăcute, lunecau asemeni unor mari rândunele negre de-a lungul măslinilor, abătându-se prin iarbă, în urmărirea vreunui ţânţăroi care se rotea beat. Într-o noapte, o pereche de pârşi de pădure apărură în copacul de deasupra mea. Se fugăriră unul pe altul cu o exuberanţă nebună, în sus şi în jos, din creangă în creangă, gonind pe trunchiurile arborilor ca nişte acrobaţi, cu cozile stufoase care păreau, în lumina lunii, pământufuri de fum cenuşiu. M-au fascinat în aşa măsură încât am hotărât să încerc să prind unul. Momentul cel

mai potrivit ca să-i caut era evident ziua, când dormeau. Deci, am început o trudnică vânătoare printre măslini ca să le găsesc ascunzişul, dar căutarea mea s-a dovedit a avea puţine şanse căci fiecare trunchi cioturos, răsucit şi scorburos avea cel puţin jumătate de duzină de găuri. Totuşi, răbdarea mea nu a rămas complet nerăsplătită, căci într-o zi, băgându-mi mâna într-o gaură, degetele mi s-au chircit în jurul a ceva mic şi pufos care se zbătea când a fost tras afară. La prima vedere captura mea părea să fie o legătură mare de seminţe de păpădie, înzestrată cu o pereche de ochi enormi, aurii. Cercetată mai îndeaproape, se dovedi a fi o bufniţă tânără acoperită încă cu puf de pui. Ne-am privit câteva clipe şi apoi pasărea, indignată se pare de râsul meu nepoliticos văzând-o cum arată, şi-a înfipt gheruţele adânc în degetul meu mare, făcând să mi se desfacă mâna cu care mă ţineam de o creangă şi să cădem împreună din copac.

Băgând-o în buzunar, am dus-o acasă şi am prezentat-o familiei cu oarecare îngrijorare. Spre surprinderea mea, a fost acceptată fără rezerve şi nu s-au ridicat obiecţii când am propus să o păstrăm. I-am făcut culcuşul într-un coş la mine în birou şi, după multe discuţii, fu botezată Ulise. De la început se dovedi a fi o pasăre cu multă tărie de caracter care nu-ţi îngăduia să o iei în glumă. Deşi ar fi încăput uşor într-o ceaşcă de ceai, nu ştia ce-i frica şi nu ezita să atace orice şi pe oricine, indiferent de mărime. Odată ce trebuia să împărţim toţi trei aceeaşi cameră, m-am gândit că ar fi bine să se cunoască mai îndeaproape şi cu Roger, aşa că de îndată ce bufniţa s-a instalat, am făcut prezentările. L-am aşezat pe Ulise pe duşumea şi l-am îndemnat pe Roger să se apropie şi să se împrietenească. Roger devenise un filozof în ceea ce priveşte împrietenirea cu diversele făpturi pe care le adoptam eu şi, în consecinţă, foarte detaşat, începu să o facă pe bufniţa şi, dând vesel din coadă, într-un fel prevenitor, se apropie de Ulise care se

ghemuise pe duşumea cu o expresie departe de a fi prietenoasă. Urmărea cum se apropie Roger cu o privire fixă şi feroce. Înaintarea câinelui deveni mai şovăielnică. Ulise continuă să-l privească, încercând parcă să-l hipnotizeze. Roger se opri, urechile i se pleoştiră, coada nu se mai mişca decât puţin şi privi spre mine întrebător. I-am poruncit sever să continue oferta sa de prietenie. Roger privi nervos spre mica bufniţă şi apoi, cu prefăcută nepăsare, se învârti în jurul ei făcând o încercare de a se apropia pe la spate. Ulise roti capul şi continuă să-l privească fix. Roger, care nu mai întâlnise o făptură capabilă să se uite îndărăt fără să se întoarcă, rămase puţin perplex. După o clipă de ezitare, hotărî să încerce să se apropie ca şi cum l-ar invita la joacă. Se culcă pe burtă, îşi puse capul între labe şi se târî încet spre pasăre, scheunând amabil şi dând cu dezinvoltură din coadă. Ulise continua să privească de parcă ar fi fost împăiat. Roger, înaintând pe burtă, reuşi să ajungă destul de aproape, dar apoi făcu o greşeală fatală: întinse înainte capul lui lânos şi adulmecă sonor şi cu interes. Ulise era el răbdător, dar nu într-atât încât să suporte să fie mirosit de un dulău cât un munte, acoperit de cârlionţi negri. Hotărî să arate acestei bestii dizgraţioase şi fără aripi cu cine are de-a face. Îşi coborî pleoapele, ţăcăni din cioc, se săltă în aer şi ateriză drept pe botul câinelui, înfigându-şi ghearele ascuţite ca briciul în trufa lui neagră. Roger se scutură de pasăre cu un lătrat îngrozit şi se ascunse sub masă de unde, oricât l-am ademenit, nu a mai vrut să iasă până când Ulise nu a fost pus din nou la el în coş.

Maturizându-se, Ulise îşi pierdu puful şi îi crescu penajul frumos, gri şi ruginiu al speciei sale, cu pieptul palid însemnat cu o elegantă cruce de Malta neagră. Căpătă şi perciuni lungi, pe care îi ridica indignat dacă îţi permiteai familiarităţi cu el. Cum era acum mult prea mare ca să mai stea în coş şi se opunea vehement ideii de colivie, am fost silit să-l las liber prin cameră. A luat

lecţii de zbor între masă şi clanţa uşii şi, de îndată ce şi-a însuşit această artă, şi-a ales galeria de deasupra ferestrei drept lăcaş şi-şi petrecea ziua dormind cu ochii închişi, arătând exact ca un ciot de măslin. Dacă îi vorbeai, deschidea o clipă ochii, îşi ridica perciunii şi-şi lungea tot corpul arătând ca un idol chinez bizar şi slab. Dacă era deosebit de afectuos ţăcănea din cioc spre tine şi, ca o mare favoare, zbura jos şi te ciugulea în grabă de ureche.

Când apunea soarele şi reptilele geko începeau să gonească pe pereţii umbriţi ai casei, Ulise se trezea, căsca delicat, îşi întindea aripile, îşi curăţa coada şi apoi se scutura violent astfel că toate penele îi rămâneau sculate ca petalele unei crizanteme bătute de vânt. Cu multă nepăsare regurgita un cocoloş de mâncare nedigerată pe ziarul întins dedesubt în acest scop ca şi în altele. Pregătit astfel pentru activitatea nocturnă, scotea un „tifuu” de probă, să se asigure că vocea îi este în ordine şi apoi îşi dădea drumul pe aripi moi, plutind în jurul camerei, tăcut ca un fulg de cenuşă şi venea să mi se lase pe umăr. Rămânea puţin acolo, ciugulindu-mi urechea, apoi se scutura din nou, lăsa baltă sentimentalismul şi devenea practic. Zbura pe pervazul ferestrei şi mai scotea un „tifuu” întrebător, privindu-mă cu ochii lui ca mierea. Era semnalul că vrea să-i deschid obloanele. De îndată ce le dădeam într-o parte, ieşea plutind pe fereastră, se contura o clipă în lumina lunii şi apoi plonja în întunericul dintre măslini. Puţin mai târziu auzeai răsunetul unui „tifuu” provocator, semn că Ulise este gata să înceapă vânătoarea.

Timpul pe care îl petrecea la vânat era variabil; uneori se întorcea în cameră peste o oră şi alteori rămânea afară toată noaptea. Dar oriunde s-ar fi aflat nu uita niciodată să se întoarcă acasă între nouă şi zece ca să-şi mănânce cina. Când nu era lumină la mine în birou, zbura în jos şi se uita prin fereastra salonului să vadă dacă nu sunt acolo. Când nu eram nici acolo, se înălţa

din nou şi zbura pe pervazul ferestrei dormitorului meu, unde bătea energic în oblon, până când deschideam şi-i serveam un castron cu carne tocată, bucăţele de inimă de pui sau orice altă bunătate care era în meniul acelei zile. După ce înghiţea ultima bucăţică însângerată, scotea un ciripit slab ca un sughiţ, stătea o clipă gânditor şi apoi zbura peste vârfurile copacilor luminaţi de lună.

Odată ce dovedise că-i luptător de temut, Ulise se arăta destul de prietenos faţă de Roger şi, când mergeam să facem o baie seara târziu, reuşeam uneori să obţinem favoarea de a fi întovărăşiţi de el. Călărea pe spinarea lui Roger, ţinându-se bine de lâna neagră şi dacă, cum se întâmpla uneori, Roger uita de pasager şi mergea prea repede sau sărea jucăuş peste vreo piatră, ochii lui Ulise aruncau văpăi, aripile fâlfâiau într-un efort frenetic de a-şi ţine echilibrul şi ţăcănea tare şi indignat din cioc, până îl mustram pe Roger pentru neatenţie. Pe ţărm se cocoţa pe şortul sau cămaşa mea, în timp ce eu şi Roger ne zbenguiam în apa caldă de lângă ţărm. Ulise ne urmărea scălâmbăielile cu ochi rotunzi, uşor dezaprobatori, stând drept ca un străjer. Din când în când îşi lăsa postul, plutea deasupra noastră, ţăcănea din cioc şi se întorcea la ţărm, dar n-am putut fi sigur niciodată dacă venea să se asigure că nu ne paşte niciun pericol sau ca să ia şi el parte la jocurile noastre. Uneori, dacă lungeam prea mult scăldatul, se plictisea şi zbura în sus, spre grădină, strigând „tifuu” în semn de rămas-bun.

Vara, când era lună plină, familia avea obiceiul să se scalde noaptea, căci în timpul zilei soarele ardea atât de cumplit, încât apa era prea caldă ca să te răcorească. De îndată ce răsărea luna, ne croiam drum spre debarcaderul de lemn care scârţâia sub paşii noştri şi ne urcam în *Vaca Mării*. În timp ce Larry şi Peter ramau la o vâslă, iar Margo şi Leslie la cealaltă, Roger şi cu mine stăteam la prora drept marinari de veghe. Pluteam în jurul coastei aproape vreun kilometru, până ajungeam la un mic golf, cu marginea de nisip alb şi câţiva bolovani

netezi şi calzi încă de la soare, aranjaţi cu grijă, tocmai buni să te aşezi pe ei. Ancoram *Vaca Mării* în apă adâncă şi apoi plonjam în ea să ne zbenguim, să ne scufundăm, făcând să tremure lumina lunii care traversa apa golfului. Când oboseam, înotam domol spre ţărm şi ne întindeam pe stâncile calde, privind în sus spre cerul presărat cu stele. De obicei, după vreo jumătate de oră, mă plictiseam de conversaţie, lunecam din nou în apă şi traversam înotând lin golful ca să plutesc, cu faţa în sus, pe mare, ca pe o pernă caldă, privind luna. Într-o noapte, pe când făceam tocmai acest lucru, am descoperit că golful nostru era vizitat şi de alte fiinţe.

Plutind pe spate pe apa mătăsoasă, privind în sus, mişcându-mi doar uşor braţele şi picioarele ca să mă ţin la suprafaţă, admiram Calea Lactee întinsă ca un fular peste cer şi mă întrebam din câte stele poate fi compusă. Glasul celorlalţi, vorbind şi râzând pe plajă, răsuna peste apă şi, ridicându-mi capul, le distingeam poziţia după luminile tremurătoare ale ţigărilor. Cum pluteam astfel, relaxat şi visător, am fost surprins să aud foarte aproape de mine clipocind şi gâlgâind apa şi apoi un suspin lung şi profund, urmat de un şir de unde slabe care mă legănau în sus şi în jos. M-am ridicat în grabă în picioare şi, călcând apa, m-am uitat să văd cât de mult mă îndepărtasem de coastă. Spre spaima mea, nu numai că eram la o distanţă considerabilă de ţărm, dar şi de *Vaca Mării* şi nu-mi dădeam deloc seama ce fel de vietate înota prin preajmă, în apa neagră de sub mine. Îi auzeam pe ceilalţi râzând pe plajă, de câte vreo glumă şi am văzut cum unul arunca mucul unei ţigări sus, spre cer, care apoi, ca o stea roşie, făcând o curbă, cădea stingându-se la marginea mării. Mă simţeam din ce în ce mai neliniştit şi eram gata să strig după ajutor când, la o distanţă de vreo şapte metri de mine, marea păru că se cască cu un susur şi un gâlgâit uşor şi apăru o spinare lucitoare care scoase un suspin adânc de satisfacţie şi se afundă din nou. Abia am avut timp să-mi dau seama că

era un delfin şi am şi constatat că mă aflu drept în mijlocul lor. Se ridicară toţi în jurul meu suspinând profund, cu spinările lucind când se curbau în lumina lunii. Trebuie să fi fost vreo opt, şi unul se săltă atât de aproape de mine, încât, dacă aş fi înotat spre el, din trei lovituri de braţ i-aş fi atins capul de ebonit.

Săltându-se şi suspinând, se jucau prin golf, iar eu înotam alături de ei, privindu-i fascinat. Ieşeau la suprafaţă, încreţind apa, respirau adânc şi apoi plonjau iarăşi, lăsând drept semn în urma lor un cerc de spumă care se propaga apoi. Deodată, dând parcă ascultare unui semnal, se întoarseră şi, lăsând golful în urmă, o porniră spre coasta îndepărtată a Albaniei, iar eu, călcând apa, îi priveam cum se duc înotând pe lanţul alb de lumină făcut de lună, cu spinările lucind când se săltau şi plonjau fericite în apa caldă şi proaspătă ca laptele. În urma lor rămânea o dâră de băşicuţe care se legănau şi străluceau o clipă, ca nişte luni în miniatură, înainte de a dispărea sub valuri.

Începând din acea noapte, am întâlnit adesea delfini, când ne duceam să ne scăldăm la lumina lunii, şi într-o seară ne-au oferit un spectacol cu iluminaţii la care a contribuit şi una dintre insectele cele mai atrăgătoare care locuiau pe insulă. Am remarcat că în lunile călduroase ale anului marea devenea fosforescentă. În nopţile cu lună, nu se observa atât de bine: o licărire slab verzuie în jurul prorei, o lucire scurtă când unul dintre noi plonja în apă. Am constatat că fosforescenţa se vede cel mai bine în nopţile fără lună. Locuitorii luminoşi ai insulei în lunile de vară erau licuricii. Aceşti gândaci subţiri şi cafenii zburau cum se lăsa întunericul, plutind cu zecile printre măslini, cozile lor răspândind o lumină alb-verzuie, nu auriu verzuie, cum era marea. Şi licuricii se vedeau mai bine când nu era lună plină să le micşoreze efectul. Pare ciudat, dar n-am fi văzut niciodată delfinii, licuricii şi fosforescenţa dând împreună un spectacol, dacă n-ar fi fost costumul de baie al mamei.

De câtva timp, mama spunea că ne invidiază pentru că mergem la scăldat ziua şi noaptea, dar când am invitat-o să ni se alăture, replica ei a fost că-i mult prea bătrână pentru asemenea lucruri. Până la urmă, însă, la insistenţele noastre, mama s-a dus până în oraş şi s-a reîntors cu un pachet misterios pe care îl ţinea ruşinată. Când l-am deschis, am rămas toţi cu gura căscată. Pachetul conţinea un veşmânt fără nicio formă, din material negru, acoperit de sus şi până jos cu sute de volănaşe, pliuri şi cute.

— Ei, ce părere aveţi? întrebă mama.

Privirăm atenţi ciudata îmbrăcăminte, întrebându-ne ce naiba ar putea fi.

— Ce-i asta? întrebă în cele din urmă Larry.

— Un costum de baie, bineînţeles. Ce altceva v-aţi închipuit că poate fi?

— Mie mi s-a părut că-i o balenă prost jupuită, mărturisi Larry, privind mai de aproape.

— Nu-i posibil să porţi aşa ceva, mamă, spuse Margo îngrozită. Pare făcut prin 1920.

— La ce servesc volănaşele şi toate chestiile astea? se interesă curios Larry.

— Garnitură, bineînţeles, se indignă mama.

— Ce idee nostimă! Să nu uiţi să scuturi peştii din ele când ieşi din apă.

— Mie îmi place şi gata, spuse mama hotărâtă, reîmpachetând monstruozitatea, şi am de gând să-l port.

— Trebuie să ai grijă să nu te tragă apa la fund, cu toată stofa asta pe tine, spuse Leslie serios.

— Mamă, e îngrozitor! Nu poţi să-l porţi, fu de părere Margo. De ce naiba n-ai luat ceva mai modern?

— Cineva de vârsta mea, dragă, nu poate îmbrăca un costum în două piese... nu mai ai corpul pentru aşa ceva.

— Aş vrea să ştiu pentru ce corp a fost croit ăsta, zise Larry.

— Eşti incorijibilă, mamă, constată Margo disperată.

— Dar mie îmi place… şi nu-ţi cer să-l porţi tu, ripostă mama, gata să se ia la harţă.

— Asta-i adevărat. Faci cum doreşti, îi dădu dreptate Larry, nu te jena. Ţi s-ar potrivi probabil ceva mai bine dacă ţi-ar mai creşte vreo trei, patru picioare.

Mama îl fulgeră cu o privire indignată şi urcă scările să-şi probeze costumul. După puţin timp ne chemă să vedem cum îi vine şi o pornirăm toţi, buluc, spre dormitor. Primul care intră fu Roger şi, fiind întâmpinat de o apariţie ciudată, înveşmântată într-un costum negru, voluminos, care unduia de volănaşe, se retrase grăbit spre uşă, dând îndărăt şi lătrând sălbatic. Ne-a trebuit destul timp să-l convingem că nu-i decât mama şi chiar atunci, tot o privea nesigur, cu coada ochiului. În ciuda protestelor reunite, mama se încăpăţână să poarte costumul ei ca un cort, iar noi am cedat în cele din urmă.

Ca să sărbătorim prima ei baie în mare, am hotărât să organizăm un picnic la lumina lunii, jos în golf şi i-am trimis o invitaţie şi lui Theodore, fiind singurul străin pe care mama l-ar fi tolerat într-o asemenea ocazie. Sosi şi ziua marii scufundări, mâncarea şi vinul erau pregătite, barca curăţată şi umplută cu perne, şi la sosirea lui Theodore totul era gata. Auzind că plănuisem un picnic şi o baie la lumina lunii, ne aminti că în noaptea aceea nu era lună. Începurăm să dăm vina unul pe altul că nu ne-am interesat de mersul lunii şi discuţiile s-au lungit până la căderea nopţii. Am hotărât să nu renunţăm totuşi la picnic, odată ce pregătirile erau făcute, aşa că am mers orbecăind până la barcă, încărcaţi cu mâncare, vin, şervete şi ţigări şi am început să plutim de-a lungul coastei. Theodore şi cu mine stăteam de veghe la proră, iar ceilalţi vâsleau cu rândul, mama fiind la cârmă. Pentru început, privirea ei nefiind obişnuită încă cu întunericul, ne-a pilotat dibaci, în cerc strâns, aşa că

după zece minute istovitoare de vâslit, debarcaderul se ivi brusc în faţa ochilor noştri, iar barca se ciocni de el, gata să se facă ţăndări. Speriată de izbitură, mama exageră în celălalt sens, pilotându-ne spre mare şi am fi debarcat cine ştie unde, pe coasta albaneză, dacă Leslie nu ar fi observat la timp. Drept urmare, trecu Margo la cârmă, cu destul succes, doar că în momentele de primejdie se fâstâcea şi uita că pentru a întoarce spre dreapta, trebuie pus fusul cârmei pe stânga. Rezultatul a fost că am petrecut zece minute trăgând şi smucind barca pe care Margo, în zăpăceala ei, o băgase drept în stânca pe care a vrut să o evite. Punând totul la socoteală, prima baie a mamei a început într-un mod destul de promiţător. Ajunşi în golf, am întins păturile pe nisip, am scos merindele, batalionul de sticle cu vin a fost înşirat la apă mică, să rămână rece, şi momentul hotărâtor a sosit, îmbărbătată de noi, mama îşi lepădă halatul şi ni se înfăţişă în toată splendoarea costumului de baie care o făcea să arate, cum remarcă Larry, ca un fel de Albert Memorial marin. Roger se comportă foarte bine până când o văzu pe mama bălăcindu-se încet şi cu multă demnitate la marginea apei. Din momentul acela deveni teribil de agitat. Avea, se vede, impresia că voluminosul costum era un monstru marin care se înfăşurase în jurul mamei şi acum era gata să o tragă în larg. Lătrând sălbatic, se aruncă să o salveze. Apucă unul dintre numeroasele volane care atârnau de marginea costumului şi smuci cu toată puterea să o scoată pe mama afară din pericol. Mama, care tocmai constatase că apa este puţin cam rece, se trezi brusc trasă înapoi. Cu un strigăt de spaimă îşi pierdu echilibrul şi căzu greoi în apa adâncă de vreo jumătate de metru, pe când Roger trăgea cu atâta nădejde încât o bucată bună de volan cedă. Jubilând de bucurie că duşmanul pare să se descompună, Roger, mârâind încurajator către mama, se puse serios pe treabă vrând să îndepărteze şi restul monstrului supărător din jurul persoanei ei. Noi ne

tăvăleam de râs pe nisip, în timp ce mama, gâfâind, făcea eforturi disperate să se ridice în picioare, să-l gonească pe Roger şi să păstreze măcar o parte din îmbrăcăminte. Din păcate, din cauza materialului extrem de dens din care era făcut costumul, aerul rămăsese blocat înăuntru; cu ajutorul apei, se umflă ca un balon şi încercarea de a ţine sub control această aeronavă de volănaşe şi cute sporea dificultăţile în care se zbătea mama. Theodore fu cel care în cele din urmă îl goni pe Roger şi o ajută să se ridice. După ce am băut un pahar de vin ca să sărbătorim şi să ne venim în fire după ceea ce Larry numea salvarea Andromedei de către Perseu, am mers să înotăm, iar mama se scălda discretă în apa de lângă ţărm, în timp ce Roger, ghemuit alături, mârâia ameninţător la costumul care se umfla şi fâlfâia în jurul trupului ei.

Fosforescenţa era deosebit de bună în noaptea aceea. Dacă băgai mâna şi despicai apa, puteai să desenezi în mare o panglică verde aurie de foc rece, iar când plonjai, în momentul în care atingeai suprafaţa, părea că te scufunzi în focarul unei lumini reflectate. Când, obosiţi, ieşirăm din mare să ne aşezăm pe plajă şi să mâncăm, apa care se scurgea pe trupurile noastre ne făcea să părem cuprinşi de flăcări. Ca şi cum ar fi fost un montaj, după masă, pe când desfundam vinul, câţiva licurici apărură în măslinii din spatele nostru, ca o uvertură a spectacolului ce urma să se desfăşoare.

Se iviră mai întâi două sau trei pete verzi care alunecau printre copaci, licărind. Treptat apărură tot mai multe, până când porţiuni întregi de pădure erau luminate de o strălucire verde, bizară. Niciodată nu mai văzuserăm atâţia licurici adunaţi într-un singur loc; săgetau printre arbori, se târau pe iarbă, peste tufişuri şi prin măslini, pluteau în roiuri deasupra capetelor noastre şi se lăsau pe pături ca un jar verde. Formând şiroaie sclipitoare, zburau peste golf, rotindu-se deasupra apei. Apoi, ca la comandă, îşi făcură apariţia delfinii, înotând

aliniaţi spre golf, legănându-se ritmic în apă, cu spinările ca pictate cu fosfor. Ajunşi în mijlocul golfului înotară în cerc, plonjând şi rostogolindu-se, sărind uneori sus în aer şi căzând într-o vâlvătaie de lumini. Cu licuricii deasupra şi delfinii fosforescenţi dedesubt, priveliştea era fantastică. Puteai să vezi chiar şi urmele luminoase pe care le lăsau delfinii sub suprafaţa apei, înotând ca nişte forme de foc peste nisipul de la fund, iar când săltau sus în aer se scuturau de pe ei picături de apă strălucind ca smaraldul. Nici nu-ţi dădeai seama dacă ceea ce priveai era fosforescenţă sau licurici. Mai bine de o oră am admirat parada. Apoi, încet, licuricii au pornit-o spre interiorul insulei şi jos, de-a lungul coastei, delfinii s-au aliniat şi s-au îndreptat grăbiţi spre largul mării, lăsând în urma lor o cărare de flăcări care licărea şi strălucea pentru ca apoi să se stingă, ca o creangă aprinsă, aruncată peste golf.

Arhipelagul fermecat

Pe măsură ce vara devenea tot mai fierbinte, am constatat că trebuie să depunem un efort prea mare ca să vâslim pentru a ajunge în golful unde obişnuiam să facem baie şi am cumpărat un motor exterior de barcă. Acum ne puteam aventura până departe, făcând excursii de-a lungul ţărmului crestat, ajungând pe plaje singuratice şi goale, aurii ca porumbul, arătând uneori ca o lună căzută printre stânci. În felul acesta mi-am dat seama că, paralel cu ţărmul, era presărat pe distanţă de kilometri buni un arhipelag format din insule mici, unele mai întinse, altele care nu erau de fapt decât nişte stânci mari, cu câte o perucă de verdeaţă aşezată precar pe vârf. Dintr-un motiv pe care nu l-am putut detecta, fauna marină era foarte atrasă de acest arhipelag şi în jurul insulelor, în ochiurile de apă de pe stânci şi în golfurile nisipoase, nu mai întinse decât o masă, trăia o varietate uimitoare de vietăţi. Am reuşit să ademenesc familia să facem câteva excursii până la aceste insuliţe, dar cum locurile de scăldat erau rare, ceilalţi s-au plictisit curând să stea pe stânci coapte de soare în timp ce cu pescuiam la nesfârşit prin băltoace şi scoteam la iveală din când în când vietăţi marine bizare pe care ei le găseau respingătoare. Insuliţele erau înşirate în apropierea coastei, unele separate de mal de un canal doar de vreo şapte metri şi abundau în recife şi stânci. Era deci dificil să navighezi pe lângă aceste insule în aşa fel încât *Vaca Mării* să se strecoare prin locuri primejdioase, fără ca elicea să se lovească şi să se rupă. Plimbările noastre în arhipelag deveniră tot mai rare, în ciuda insistenţelor mele şi mă tortura gândul că vieţuitoarele acelea minunate aşteaptă în apa limpede fără ca eu să le pot prinde. N-aş fi putut face nimic pentru simplul motiv că nu aveam o barcă. Am cerut să mi se îngăduie să plec singur cu *Vaca Mării*, să zicem o dată pe săptămână, dar

din mai multe motive familia nu a fost de acord. Şi, tocmai când eram pe punctul de a abandona orice speranţă, mi-a venit o idee genială. Se apropia ziua mea şi dacă-mi manevram cu iscusinţă familia eram sigur că voi obţine nu numai o barcă, dar şi o bună parte din echipamentul necesar. Am venit deci cu propunerea ca familia să-mi îngăduie să-mi aleg eu singur cadourile pentru ziua mea. Să-mi permită să le spun eu ce aş dori, căci în felul acesta puteau fi siguri că nu mă decepţionează. Familia, luată oarecum prin surprindere, acceptă în principiu şi apoi, cu destulă suspiciune, se interesă ce-mi doresc. Inocent, le-am răspuns că nu m-am gândit încă bine, dar că am să fac câte o listă pentru fiecare dintre ei de pe care vor putea alege câte unul sau mai multe articole.

Întocmirea listei necesită mult timp de gândire şi o cantitate considerabilă de psihologie aplicată. Mama, de pildă, eram sigur că îmi va cumpăra tot ce era pe lista ei, deci am înşirat obiectele cele mai necesare şi scumpe: cinci cutii de lemn cu capac de sticlă, căptuşite cu plută, pentru a-mi adăposti colecţia de insecte; două duzini de eprubete; trei litri de alcool metilic; trei litri de formol şi un microscop. Lista pentru Margo era mai dificilă, căci trebuia astfel alcătuită, încât să-i dea prilej să treacă pe la prăvăliile ei preferate. Deci i-am cerut zece metri de şifon galben, zece metri de stambă albă, şase pachete mari cu bolduri, două scule de bumbac, un litru de eter, un forceps şi două rezerve de stilou. Era, mi-am zis eu resemnat, inutil să-i cer lui Larry formol, bolduri sau de-alde astea, dar dacă din lista mea reieşea o oarecare înclinaţie spre literatură, aveam şanse serioase. Prin urmare am făcut o înşirare nesfârşită cu titlurile, autorii, editurile şi preţul cărţilor de ştiinţe naturale de care simţeam eu că aş avea nevoie şi am pus o steluţă în dreptul celor care ar fi fost primite cu deosebită recunoştinţă. Deoarece nu-mi mai rămăsese decât o dorinţă, am considerat că-i mai bine să-l atac direct pe

Leslie, în loc să-i dau o listă, dar ştiam că momentul trebuie ales cu grijă. A fost nevoie să aştept câteva zile până când s-a ivit şi momentul pe care l-am considerat potrivit.

Tocmai îl ajutasem să ducă la bun sfârşit nişte experienţe balistice care implicau legarea unei vechi puşti de un pom şi descărcarea ei cu ajutorul unui fir lung legat de trăgaci. La o a patra încercare am obţinut ceea ce Leslie considera un succes: ţeava s-a spart şi bucăţile de metal au zburat văitându-se în toate direcţiile. Leslie era încântat şi făcea însemnări amănunţite pe dosul unui plic. Împreună am adunat rămăşiţele puştii. În timp ce ne îndeletniceam cu acest lucru, l-am întrebat, ca din întâmplare, ce cadou intenţionează să-mi facă de ziua mea.

— Nu m-am gândit, răspunse el absent, examinând cu evidentă satisfacţie o bucăţică de metal deformat. Mi-e indiferent. Orice îţi doreşti. Alege.

I-am spus că vreau o barcă. Leslie, dându-şi seama că fusese prins în cursă, a replicat indignat că o barcă era un cadou prea important pentru o zi de naştere şi, în orice caz, nu avea cu ce să mi-o cumpere. I-am răspuns la fel de indignat că el mă pusese să aleg. Leslie recunoscu că-i adevărat, dar că nu poate fi vorba de o barcă, fiind prea scumpă. Eu i-am spus că atunci când omul spune orice, asta înseamnă orice, deci sunt incluse şi bărcile şi în orice caz nu mă aştept să mi-o cumpere. Îmi închipuiam că odată ce ştie atât de multe despre bărci, ar fi în stare să-mi construiască el singur una. Totuşi, dacă crede că-i prea greu…

— Bineînţeles că nu-i greu, spuse Leslie imprudent şi apoi adăugă repede: Adică nu-i teribil de greu, dar e vorba de timp. Ar dura o veşnicie până să o termin. Nu crezi c-ar fi mai bine dacă te-aş scoate la plimbare cu Vaca Mării, să zicem de două ori pe săptămână?

Eu însă eram de neclintit. Îmi doream o barcă şi eram dispus să aştept oricât.

— Foarte bine. Foarte bine, spuse Leslie exasperat. Am să-ţi fac o barcă, dar nu vreau să stai pe capul meu cât timp o s-o fac. M-ai înţeles? Stai deoparte şi-ţi vezi de treabă. Nu trebuie să o vezi decât când e gata.

Încântat, am acceptat această condiţie şi, în consecinţă, în următoarele două săptămâni, Spiro îşi tot făcea apariţia la vilă cu maşina plină de scânduri, iar zgomotul ferestrăului, al ciocanului şi al blestemelor se propaga în permanenţă de pe veranda din spate. Casa era plină de aşchii şi pe unde trecea Leslie rămânea o urmă de rumeguş. Nu mi-a fost greu să-mi stăpânesc nerăbdarea şi curiozitatea, căci eram ocupat cu altceva. Tocmai se terminaseră nişte reparaţii la casă şi rămăseseră trei saci plini cu un ciment frumos, roz aprins. Mi-l însuşisem şi m-am pus pe lucru ca să clădesc o serie de bazine mici, în care să-mi ţin nu numai fauna mea de apă dulce, dar şi minunatele vieţuitoare marine pe care speram să le prind din barca mea cea nouă. A săpa bazine în plină vară era o muncă mai anevoioasă decât m-aş fi aşteptat, dar în cele din urmă am reuşit să sap nişte găuri pătrate acceptabile şi două zile de bălăceală într-o pastă lipicioasă făcută dintr-un drăgălaş ciment roz mă înviorară. Dârele de rumeguş şi aşchii făcute de Leslie prin casă se întretăiau cu urmele roz, lăsate de paşii mei.

Cu o zi înainte de aniversare, întreaga familie făcu o expediţie în oraş. Motivele erau trei: mai întâi voiau să-mi cumpere daruri, al doilea să umple cămara. Căzusem de acord să nu invităm multă lume la sindrofie. Declarasem că nu ne plac mulţimile şi zece invitaţi aleşi cu discernământ era maximum pe care am fi fost dispuşi să-l suportăm. Va fi o petrecere mică, dar selectă, invitând numai persoanele care ne plăceau cel mai mult. Hotărând în unanimitate acest lucru, fiecare membru al familiei lansă zece invitaţii. Din păcate nu toate includeau aceleaşi persoane cu excepţia lui Theodore care fu invitat de cinci ori. Rezultatul a fost că mama, în

ajunul aniversării, descoperi brusc că erau aşteptaţi nu zece, ci patruzeci şi cinci de oaspeţi. Cel de al treilea motiv de a merge în oraş era să ne asigurăm că Lugaretzia se duce la dentist. În ultima vreme dinţii erau cei care o supăraseră mai tare şi doctorul Androuchelli, după ce privise în gura ei, a scos o serie de sunete care indicau oroare şi a declarat că toţi dinţii trebuie scoşi căci ei erau fără îndoială cauza tuturor suferinţelor. După discuţii de o săptămână întovărăşite cu râuri de lacrimi, am obţinut consimţământul Lugaretziei care însă refuza să meargă, dacă nu i se asigura un sprijin moral. Astfel, susţinând-o în mijlocul nostru, palidă şi plânsă, am pornit-o spre oraş.

Ne-am întors pe înserat, istoviţi şi nervoşi, cu maşina încărcată de alimente şi cu Lugaretzia culcată peste genunchii noştri, ca un cadavru, gemând înspăimântător. Era evident că nu era în stare să ajute la gătit şi la celelalte treburi care trebuiau făcute a doua zi. Spiro, rugat să găsească o soluţie, veni cu răspunsul său obişnuit.

— Nu vă necăziţi. Lăsaţi totul în griza mea.

Dimineaţa următoare fu plină de întâmplări. Lugaretzia îşi revenise suficient ca să-şi asume mici sarcini şi ne urmărea prin toată casa, arătând cu mândrie găurile însângerate din gingii şi descriind cu lux de amănunte suferinţele prin care trecuse cu fiecare dinte în parte. După ce am privit pe îndelete cadourile şi am mulţumit familiei, m-am dus cu Leslie în spatele casei, unde am văzut o formă misterioasă, acoperită cu o prelată. Leslie o îndepărtă, cu aerul unui magician, ca să-mi prezinte barca. Am privit-o extaziat. Era fără îndoială cea mai perfectă barcă pe care o văzuse vreodată cineva. Strălucind sub învelişul de vopsea proaspătă, aştepta acolo să mă poarte spre arhipelagul fermecat.

Barca era lungă de vreo doi metri şi jumătate şi de formă aproape circulară. Leslie explică grăbit, pentru cazul că aş fi înclinat să cred că-i vorba de vreo greşeală

a meşterului, că forma se datora faptului că nu a avut scânduri suficient de lungi pentru schelet, explicaţie pe care am găsit-o perfect satisfăcătoare. Era unul dintre acele neajunsuri care puteau să i se întâmple oricui. Am susţinut energic că, după părerea mea, forma aceasta era foarte atrăgătoare la o barcă. Chiar asta şi credeam. Nu era lunguiaţă, zveltă şi cu un aer prădalnic ca majoritatea bărcilor, ci rotundă, blajină şi cu ceva liniştitor în coeziunea ei circulară. Îmi aducea aminte de un cărăbuş de bălegar, un gândac serios pentru care aveam multă afecţiune. Leslie, mulţumit de evidenta mea încântare, spuse depreciativ că a fost obligat să o facă cu fundul plat, căci din anumite motive tehnice numai în felul acesta reuşise să-i dea stabilitatea necesară. L-am asigurat că îmi plac bărcile cu fundul plat deoarece îţi oferă avantajul de a putea pune borcane cu specimene pe jos, fără să rişti prea mult să se răstoarne. Leslie mă mai întrebă dacă îmi place combinaţia de culori, el nefiind atât de sigur că e reuşită. După părerea mea tocmai combinaţia de culori era partea cea mai frumoasă, efectul final al unei măiestrii unice. În interior era vopsită în verde şi alb, în timp ce laturile bombate erau pictate cu gust în dungi albe, negre şi portocalii, o combinaţie care îţi făcea impresia că este nu numai artistică, dar şi de bun augur. Leslie îmi arătă apoi stâlpul lung şi neted de chiparos pe care îl tăiase drept catarg şi-mi dădu explicaţia că nu poate fi montat decât după ce barca va fi lansată la apă. Plin de entuziasm, i-am propus să o lansăm imediat. Leslie însă, care era foarte pedant în ce priveşte respectarea protocolului, mă informă că o navă nu poate fi lansată pe apă înainte de a i se da un nume şi mă întrebă dacă meditasem cum avea să o cheme. Problema era dificilă. Toată familia fu chemată să mă ajute să o rezolv. Stăteam îngrămădiţi în jurul bărcii care în mijlocul nostru părea o gigantică floare şi ne storceam creierii.

— De ce nu-i spui *Jolly Roger?* spuse Margo.

Am respins dispreţuitor ideea, explicând că doresc un nume gras, ca să se potrivească cu aspectul bărcii şi să-i dea personalitate.

— *Arbuckle*, sugeră vag mama.

Nici acest nume nu se potrivea cu barca.

— Numeşte-o *Ark*, spuse Leslie, dar şi la această propunere am clătinat negativ din cap.

Urmă o altă pauză, în timp ce toţi priveam barca. Brusc îmi veni în minte un nume care i se potrivea perfect: *Bootle*, aşa am s-o numesc.

— Foarte drăguţ, aprobă mama.

— Eram gata să propun *Bumtrinket*, spuse Larry.

— Larry dragă, îl mustră mama, nu învăţa băiatul astfel de cuvinte.

Am reflectat la sugestia lui Larry; era un nume neobişnuit, dar la fel era şi Bootle. Amândouă păreau să evoce forma şi personalitatea bărcii. După multă gândire ştiam ce aveam de făcut. Mi-am procurat o cutie cu vopsea neagră şi, dându-mi toată silinţa, am scris pe o latură cu litere de tipar, de pe care s-a cam prelins vopseaua: *Bootle-Bumtrinket*. Asta era! Nu numai un nume neobişnuit, dar şi un al doilea, unite aristocratic printr-o cratimă. Ca să o liniştesc pe mama i-am promis să nu folosesc decât Bootle când vor fi de faţă străini. Numele bărcii odată stabilit, ne-am apucat de treabă ca să o lăsăm pe apă. A fost nevoie de eforturile unite ale lui Margo, Peter, Leslie şi Larry pentru a căra barca la vale, până la debarcader, în timp ce mama şi cu mine veneam în urmă purtând catargul şi o sticluţă de vin pentru a face lansarea aşa cum se cuvine. La marginea debarcaderului cei care cărau barca s-au oprit, clătinându-se de oboseală, iar mama şi cu mine ne-am chinuit să scoatem dopul sticlei.

— Ce tot faceţi acolo? întrebă iritat Larry. Daţi-i zor, pentru numele lui Dumnezeu! Nu sunt învăţat să o fac pe cala de lansare.

Într-un final, am reuşit să scoatem dopul sticlei, iar eu am anunţat cu voce limpede că botez ambarcaţiunea Bootle-Bumtrinket. Am lovit apoi sticla de spatele rotund al bărcii şi din nefericire un sfert de litru de vin roşu s-a vărsat în capul lui Larry.

— Vezi ce faci, fii atent! mă mustră el. Pe care dintre noi vrei să-l lansezi la apă?

În cele din urmă, am aruncat-o pe *Bootle-Bumtrinket* de pe debarcader gâfâind toţi din greu. Barca căzu pe fundul ei plat cu un bubuit ca de tun, împroşcând apă în toate direcţiile, ca apoi să se legene constant şi sigur pe valuri. Avea o vagă înclinaţie la tribord, dar, mărinimos, am atribuit aceasta vinului şi nu măiestriei lui Leslie.

— Şi acum, spuse Leslie luând conducerea, hai să montăm catargul. Margo, ţine barca de bot… aşa… Peter, dacă te urci la pupă, Larry şi cu mine îţi întindem catargul pe care trebuie să-l montezi în scobitură.

Şi astfel, în timp ce Margo culcată pe burtă ţinea barca de bot, Peter sări sprinten la pupă şi rămase cu picioarele desfăcute ca să primească catargul pe care îl ţineau Larry şi Leslie.

— Catargul acesta îmi face impresia că e prea lung, Les, spuse Larry privind critic.

— Da’ de unde! Odată montat va fi perfect. Eşti gata, Peter?

Peter dădu afirmativ din cap, se înţepeni, apucă catargul bine cu amândouă mâinile şi îl vârî în scobitură. Făcu apoi un pas îndărăt, îşi scuturã mâinile şi *Bootle-Bumtrinket*, cu o iuţeală remarcabilă pentru un vas cu circumferinţa ei, se răsturnă cu fundul în sus. Peter, îmbrăcat în unicul său costum bun pe care şi-l pusese în cinstea zilei mele, dispăru fără măcar un plescăit. Tot ce rămăsese pe suprafaţa apei era pălăria lui, catargul şi fundul portocaliu a lui *Bootle-Bumtrinket*.

— Se îneacă! Se îneacă! strigă Margo, care în momentele de criză avea tendinţa să vadă partea tragică a situaţiei.

— Prostii! Nu-i destul de adânc, spuse Leslie.

— Ţi-am spus eu, catargul e prea lung, insinuă Larry.

— Nu-i deloc prea lung, i-o tăie Leslie enervat. Nătărăul ăla nu l-a fixat bine.

— Să nu te mai aud că-i spui nătărău, se înfurie Margo.

— Nu poţi fixa un catarg de şapte metri pe ceva care aduce cu o balie de spălat rufe şi să te şi aştepţi să rămână în picioare, spuse Larry.

— Dacă eşti aşa de deştept, de ce naiba n-ai făcut tu barca?

— Nu m-a invitat nimeni. În afară de asta, tu eşti considerat expert, deşi mă îndoiesc că te-ar accepta să construieşti nave la Clydeside.

— Foarte spiritual. E destul de uşor să critici! Şi toate astea numai pentru că nătărăul…

— Nu-i mai spune nătărău… Cum îndrăzneşti?

— Ei, lăsaţi. N-o să vă certaţi acum pentru asta, încercă mama să-i potolească.

— Larry o face totdeauna pe grozavul.

— Mulţumesc cerului! A ieşit! exclamă Margo cu înflăcărare, în timp ce Peter, ud leoarcă şi cu apa şiroind pe el, ieşi la suprafaţă.

Fu tras afară şi Margo porni cu el în grabă spre casă să încerce să-i usuce costumul înainte de petrecere. Noi ceilalţi veneam în urmă certându-ne. Leslie, înfuriat de critica lui Larry, îşi îmbrăcă costumul de baie şi, înarmat cu un manual voluminos despre construcţia iahturilor şi cu un metru, coborî să salveze barca.

Toată dimineaţa tăie cu ferestrăul câte o bucată de catarg, până când, în cele din urmă, barca începu să plutească dreaptă. Între timp, catargul rămăsese doar de vreo trei metri. Leslie era deconcertat, dar îmi făgădui

să-mi potrivească alt catarg, de îndată ce se va lămuri care sunt caracteristicile precise şi astfel *Bootle-Bumtrinket*, legată de capătul debarcaderului, plutea în toată splendoarea ei, arătând ca o pisică fără coadă din insula Manx, cât se poate de vioaie şi de grasă.

Spiro îşi făcu apariţia imediat după prânz, însoţit de un bătrân înalt, cu aer de ambasador. Era, ne explică Spiro, fostul valet al regelui Greciei, acum la pensie, care acceptase să vină să dea o mână de ajutor la petrecere. În continuare, Spiro dădu pe toată lumea afară din bucătărie şi se închise înăuntru împreună cu noul venit. Dând ocol casei cu intenţia de a-mi face apariţia pe fereastră, l-am văzut pe valet, în vestă, lustruind paharele, în timp ce Spiro, cu fruntea încreţită de gânduri şi fredonând încetişor, ataca o grămadă imensă de legume. Din când în când, se apleca asupra celor şapte focuri care ardeau de zor şi sufla viguros, făcând cărbunii să strălucească ca nişte rubine.

Primul musafir care sosi fu Theodore, stând ca scos din cutie într-o trăsură, îmbrăcat cu cel mai bun costum, cu cizmele lustruite şi, în cinstea evenimentului, fără niciun instrument de colectat. Într-o mână ţinea bastonul şi în cealaltă un pachet frumos ambalat.

— A, la mulţi ani… ăăă… spuse el scuturându-mi mâna. Ţi-am adus o mică… ăăă… amintire. Un mic dar. Vreau să spun cadou, ca să… sărbătorim acest eveniment.

Desfăcând pachetul am fost încântat să găsesc un volum gros intitulat *Viaţa în bălţi şi pâraie*.

— Sper să o consideri drept un adaos util la biblioteca ta, spuse Theodore, legănându-se pe vârfuri. Conţine câteva informaţii foarte interesante despre… viaţa în apele dulci.

Oaspeţii sosiră rând pe rând făcând ca mulţimea de taxiuri şi trăsuri din faţa vilei să fie într-o permanentă agitaţie. Salonul şi sufrageria erau ticsite de lume care vorbea, dezbătea şi râdea, iar valetul (care, spre

consternarea mamei, se îmbrăcase în frac) se mişca agil prin mulţime ca un pinguin mai în vârstă, servind băuturi şi gustări, cu un aer atât de regal încât mulţi musafiri nu erau lămuriţi dacă era într-adevăr valet sau vreun membru al familiei mai excentric care venise să ne viziteze. Jos în bucătărie Spiro consuma cantităţi enorme de vin învârtindu-se printre oale şi cratiţe, faţa lui încruntată strălucind roşie în lumina focurilor, pe când cânta, cu vocea lui adâncă, cât îl ţinea gura. Aerul era îmbibat cu miros de usturoi şi ierburi aromatice, iar Lugaretzia şchiopăta întruna între bucătărie şi sufragerie, cu o viteză considerabilă. Din când în când, reuşea să prindă într-un colţ vreun biet musafir şi, ţinându-i o tavă cu mâncare sub nas, îi descria calvarul prin care trecuse la dentist, imitând în modul cel mai real şi înfiorător zgomotul pe care îl face un molar smuls din alveolă şi deschizându-şi larg gura, să arate victimei prăpădul care fusese provocat înăuntru.

Apăreau întruna alţi musafiri şi, odată cu ei, alte cadouri. Erau în cea mai mare parte inutile din punctul meu de vedere, căci nu aveau tangenţă cu studiile de istorie naturală. Darul care m-a bucurat cel mai mult au fost doi căţeluşi aduşi de o familie de ţărani care locuiau prin apropiere. Unul era maro cu alb şi cu sprâncene mari roşcate, celălalt negru ca un cărbune, cu sprâncene mari roşcate. Odată ce-mi fuseseră dăruiţi, familia era evident obligată să-i accepte. Roger îi cercetă bănuitor şi interesat. Ca să facă cunoştinţă mai îndeaproape, i-am închis pe toţi trei în sufragerie, punând între ei un platou mare cu bunătăţi pregătite pentru aniversare. Rezultatele nu au fost exact cele scontate, căci atunci când puhoiul de musafiri deveni atât de mare încât a trebuit să deschidem uşile şi să-i lăsăm în sufragerie, l-am găsit pe Roger stând posac pe podea, cu cei doi căţeluşi zburdând în jurul lui, iar întreaga cameră decorata de aşa natură încât nu mai rămânea nicio îndoială că noii-sosiţi mâncaseră şi băuseră pe săturate.

Propunerea lui Larry de a-i numi Widdle şi Puke, primită cu dezgust de mama, a prins, şi Widdle şi Puke le-au rămas numele.

Oaspeţii tot mai soseau, revărsându-se din salon în sufragerie şi pe verandă. Unii dintre ei veniseră convinşi că se vor plictisi, dar după vreo oră se amuzau atât de tare încât îşi chemară trăsurile şi plecară acasă ca să aducă şi restul familiei. Vinul curgea gârlă, aerul bătea în albastru de fum de ţigară, iar şopârlele geko erau prea speriate de zgomot şi râsete ca să mai iasă din crăpăturile tavanului. Într-un colţ de cameră, Theodore, mergând cu îndrăzneala atât de departe încât să-şi scoată sacoul, dansa Kalamatiano cu Leslie şi alţi câţiva dintre cei mai chercheliţi musafiri, făcând să duduie podeaua sub săriturile şi bătăile lor din picior. Valetul care băuse probabil ceva mai mult vin decât s-ar fi cuvenit nu rezistă ispitei când îi văzu dansând jocul lui naţional. Lăsă tava jos şi se alătură dansatorilor, săltând şi tropăind şi el cu aceeaşi vigoare, în ciuda vârstei sale înaintate, în timp ce cozile fracului fâlfâiau la spatele lui. Mama, cu un surâs cam forţat şi confuz, stătea înghesuită între preotul englez care privea din ce în ce mai dezaprobator orgia şi consulul belgian care îi vorbea la ureche şi-şi răsucea mustaţa. Spiro, venit din bucătărie să vadă unde dispăruse valetul, intră şi el prompt în joc. Prin toată camera zburau baloane, lovindu-se de picioarele dansatorilor şi explodând brusc cu pocnete sonore. Larry, afară pe verandă, se străduia să înveţe un grup de greci câteva poezioare umoristice engleze. Widdle şi Puke adormiseră în pălăria unui invitat. Doctorul Androuchelli sosi ceva mai târziu şi se scuză faţă de mama.

— Din cauza soţiei mele, *madame*, tocmai a dat naştere unui copil.

— O! Felicitări, doctore, spuse mama. Trebuie să bem în sănătatea lor.

Spiro, obosit de dans, stătea pe o sofa din apropiere, făcându-şi vânt.

— Ţe dziţi? urlă la Androuchelli, încruntându-se fioros. Ai încă un copil?

— Da, Spiro, un băiat, afirmă Androuchelli strălucind de bucurie.

— Câţi ai acu? vru să ştie Spiro.

— Şase, numai şase, răspunse surprins doctorul. De ce mă întrebi?

— Ar trebui să-ţi fie ruşine, îl apostrofă dezgustat Spiro. Sase! Doamne fereşte! Îi dai înainte ca pisiţile şi câinii.

— Dar îmi plac copiii, protestă Androuchelli.

— Când m-am însurat am întrebat soţia câţi copii doreşte, spuse Spiro în gura mare. A spus doi, asa că i-am dat doi şi apoi am dus-o s-o coase. Sase copii! Pentru Dumnedzeu! Mă faţi să-mi vină greaţă. Drept ca pisiţile si câinii!

În acel moment preotul englez se hotărî să ne anunţe că va trebui, cu toată părerea de rău, să plece, deoarece, îl aştepta o zi grea. Mama şi cu mine l-am condus până la ieşire şi când ne-am întors Androuchelli şi Spiro se prinseseră iar în joc.

Marea era calmă în lumina zorilor, iar orizontul se învăpăiase la răsărit când, în dreptul uşii de la intrare, noi căscam în timp ce caii ultimei trăsuri tropăiau în josul aleii. Cum stăteam în pat cu Roger la picioare, câte un căţeluş de fiecare parte şi Ulise înfoiat sus pe garniză, privind lumina roşie care se întindea peste vârfurile măslinilor ca să stingă stelele una câte una, mi-am zis că, dacă luai totul în consideraţie, fusese o aniversare extrem de reuşită.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, mi-am împachetat uneltele de colectat şi cu Roger, Widdle şi Puke drept tovarăşi am plecat într-o călătorie cu *Bootle-Bumtrinket*. Marea era calmă, soarele strălucea pe un cer albastru ca genţiana şi nu era decât o foarte uşoară briză; era o zi

perfectă. Barca plutea de-a lungul coastei încet şi demn, în timp ce Roger stătea de veghe la proră, iar Widdle şi Puke alergau dintr-un capăt în celălalt al bărcii, bătându-se şi încercând să se aplece peste bord şi să bea marea şi comportându-se în general într-un mod care dovedea o patetică lipsă de experienţă într-ale mării.

Bucuria de a avea o barcă care să-ţi aparţină numai ţie! Sentimentul plăcut de putere, în timp ce tragi la rame şi simţi barca ridicându-se pe valuri şi înaintând cu un foşnet de apă, ca atunci când taie cineva mătase. Soarele încălzindu-ţi plăcut spinarea şi făcând să tremure pe suprafaţa mării sute de culori diferite. Emoţia de a te strecura prin labirintul întortocheat al recifelor acoperite cu vegetaţie care strălucea drept sub suprafaţa mării! Contemplam cu un fel de satisfacţie băşicuţele care mi se formau în palmă, făcând să-mi simt mâinile înţepenite şi stângace.

Deşi am petrecut multe zile plimbându-mă cu *Bootle-Bumtrinket* şi am avut multe aventuri, nimic nu s-a putut compara cu această primă ieşire. Marea părea mai albastră, mai limpede şi transparentă. Insulele scăldate în soare mai singuratice şi mai fermecătoare ca oricând şi ai fi zis că vieţuitoarele mării se adunaseră anume în micile golfuri şi canale ca să mă salute în barca mea cea nouă. La vreo treizeci de metri de o insuliţă, am lăsat vâslele şi m-am târât la proră unde, umăr la umăr cu Roger, priveam în jos, prin apa cristalină, fundul mării, în timp ce barca plutea spre ţărm cu vioiciunea placidă a unei raţe de celuloid. Pe când umbra ca de broască ţestoasă a lui *Bootle-Bumtrinket* înainta pe apă, priveam desfăşurându-se covorul multicolor şi veşnic în mişcare de pe fundul mării.

În peticile argintii de nisip, scoicile stăteau înfipte în grămezi mici, cu gurile căscate. Uneori, agăţate între buzele lor cornoase vedeai un crab ca un bob de mazăre, mititel şi fragil, cu carapacea moale, vietăţi degenerate care trăiau o viaţă parazitară în siguranţa pe care le-o

ofereau zidurile ondulate şi mari ale scoicii. Era amuzant să pui în funcţiune sistemul de alarmă împotriva hoţilor al coloniei de scoici. Pluteam peste câte un grup până când ajungeam drept deasupra şi le vedeam căscând gura la mine. Atunci băgăm mânerul plasei mele de fluturi în apă şi băteam uşurel într-o scoică. De îndată se închideau, mişcarea lor făcând un mic nor de nisip să se ridice în sus în vârtej, ca un tornado. Pe măsură ce curentul de alarmă se transmitea prin apă, îl simţeau şi celelalte scoici din colonie. Într-o clipă, le vedeai în stânga şi în dreapta închizând grăbite uşa de intrare, iar apa se umplea de vârtejuri de nisip care pluteau şi se roteau printre scoici ca apoi să cadă din nou la fund ca o pulbere de argint.

Răspândite printre scoici vedeai serpulide, nişte frumoase petale asemeni penelor care se mişcau necontenit jur-împrejur, agăţate la capătul unui tub lung, gros şi cenuşiu. Petalele mişcătoare, portocalii şi albastre, păreau nelalocul lor la capătul acelor lujere butucănoase, nişte orhidee pe un picior de ciupercă. Şi această plantă avea un sistem de alarmă, dar mult mai sensibil decât al scoicilor; când mânerul plasei mele ajungea doar la vreo cincisprezece centimetri de ondularea strălucitoare a petalelor, ele se şi îndreptau în sus, se adunau buchet şi plonjau cu capul în jos, de-a lungul tulpinii, aşa că ceea ce mai rămânea semăna cu nişte bucăţi miniaturale de furtun înfipte în nisip.

Pe reciful care se afla doar la câţiva centimetri sub nivelul apei şi care rămânea descoperit în reflux, găseai cea mai densă aglomeraţie de vieţuitoare. În găuri găseai cocoşei de mare bosumflaţi, uitându-se fix la tine cu buzele lor groase care le dădeau o expresie de insolenţă negroidă, când îşi fluturau aripioarele spre tine. În crăpăturile umbrite, printre alge, aricii de mare stăteau adunaţi ciorchine, ca nişte capsule de castane sălbatice, ţepii lor mişcându-se uşor, ca acele unui compas, la apropierea unui duşman posibil, în jurul lor

anemonele se ţineau de stâncă, dolofane şi lucioase, braţele lor legănându-se într-un dans dezinvolt şi oarecum oriental, în efortul de a prinde creveţii transparenţi ca sticla care zburau pe lângă ele. Scormonind în peşterile întunecate submarine am scos la iveală un pui de caracatiţă care s-a fixat de stâncă ca un cap de meduză şi s-a îmbujorat până la o nuanţă brun-pământie, privindu-mă cu ochi parcă trişti de sub bolta pleşuvă a capului. Când m-am mişcat din nou a scuipat un mic nor de cerneală neagră care se rostogolea în apa limpede, în timp ce caracatiţa aluneca în spatele ei, despicând apa cu braţele atârnându-i în urmă, ca un balon împodobit cu panglici. Mai erau şi crabii, graşi, verzi şi lucitori care stăteau pe creasta recifului, fluturând ghearele într-un fel care-mi părea prietenos. Jos, pe fundul năpădit de alge, trăiau crabi asemănători cu păianjenii, cu carapace ciudate, ţepoase, cu picioare lungi şi subţiri, purtând fiecare o mantie de ierburi, de bureţi, ba uneori de anemone pe care şi le plantaseră cu grijă pe spinare. Pretutindeni, pe recife, pe straturile de iarbă marină, pe fundul nisipos al mării, se mişcau sute de scoici frumos vărgate sau cu picăţele, albastre, argintii, gri şi roşii şi cu chipul stacojiu şi indignat al unui crustaceu decapod iţindu-se de sub ele. Erau ca nişte caravane mici şi greoaie, mişcându-se încoace şi încolo, ciocnindu-se unele de altele, înghesuindu-se printre ierburi, sau bălăbănindu-se pe deasupra nisipului, printre ghiocuri şi gorgonacee în formă de evantai.

Soarele cobora la asfinţit şi apa din golfuri şi de sub castelele tremurătoare de stâncă era pătată de umbrele cenuşii ale serii când încet, cu vâslele care scârţâiau uşurel, m-am îndreptat cu *Bootle-Bumtrinket* spre casă. Widdle şi Puke dormeau, obosiţi de soare şi de aerul mării. Lăbuţele le tresăreau şi sprâncenele roşcate se mişcau pe când goneau în vis crabi de-a lungul unor recife fără sfârşit. Roger stătea înconjurat de borcane şi de eprubete în care peşti mititei atârnau suspendaţi,

anemone îşi legănau braţele şi crabii păianjeni atingeau pereţii închisorii de sticlă cu gheare delicate. Stătea uitându-se în jos, în borcane, cu urechile ciulite, ridicând uneori privirea spre mine şi dând puţin din coadă, înainte de a se lăsa absorbit din nou de studiile sale. Roger era un pasionat cercetător al vieţii marine. Dincolo de măslini, soarele lucea ca o monedă, iar marea avea dungi aurii şi argintii când *Bootle-Bumtrinket*, întors cu spatele înainte, se ciocni lin de debarcader.

Flămând, însetat, obosit, cu capul ţiuind de câte culori şi forme văzusem, mi-am purtat preţioasele capturi sus pe deal, la vilă, urmat de cei trei câini care căscau şi se întindeau.

Iarna sitarului

Când vara se apropia de sfârşit, m-am trezit, spre încântarea mea, din nou fără meditator. Mama descoperise că Margo şi Peter erau pe cale, cum se exprima ea cu delicateţe, să se ataşeze prea mult unul de altul. Cum familia, în unanimitate, nu vedea cu ochi buni o înrudire cu Peter printr-o eventuală căsătorie, era clar că trebuiau luate măsuri. Propunerea cu care a contribuit în acest sens Leslie, de a-l împuşca pe Peter, a fost, din anumite motive, luată în râs. Eu unul consideram că-i o idee excelentă, dar eram în minoritate. Sugestia lui Larry ca perechea fericită să fie trimisă o lună la Atena ca, trăind împreună, ne explică el, să se lecuiască unul de altul, fu respinsă de mama pe bază de imoralitate. În cele din urmă, mama a renunţat la serviciile lui Peter, acesta a plecat în grabă şi pe ascuns, iar noi am rămas s-o scoatem la capăt cu o Margo tragică, plânsă şi teribil de indignată care, îmbrăcată în veşmintele ei cele mai largi şi posomorâte, îşi juca rolul în mod magnific. Mama o consola cu banalităţi amabile. Larry o instruia în privinţa amorului liber şi Leslie, din motive numai de el ştiute, hotărî să joace rolul fratelui ultragiat. Îşi tot făcea apariţia învârtind un revolver în mână şi ameninţând că o să-l doboare pe Peter ca pe un câine dacă mai pune piciorul în casă. În mijlocul acestei nebunii, Margo, cu lacrimi de mare efect prelingându-i-se pe obraji, făcea gesturi tragice şi ne spunea că viaţa i-a fost distrusă. Spiro, care gusta şi el ca tot omul o bună situaţie dramatică, îşi petrecea vremea plângând de mila lui Margo şi angajând diverşi prieteni să facă de gardă în zona docurilor ca să fie sigur că Peter nu încearcă să se reîntoarcă pe insulă. Cu toţii ne distram de minune. Tocmai când evenimentul părea să moară de moarte naturală şi Margo era în stare să înfulece toată mâncarea fără să plângă, primi un bilet de la Peter prin care o

anunţa că vrea să se reîntoarcă pentru ea. Margo, cuprinsă de panică, arătă mamei biletul şi încă o dată familia se năpusti entuziastă să continue farsa. Spiro dublă paza din docuri, Leslie îşi unse revolverele şi începu să exerseze trăgând într-o siluetă mare de carton prinsă în cuie în faţa casei, Larry când o îndemna pe Margo să se deghizeze în ţărancă şi să fugă în braţele lui Peter, când îi spunea să înceteze de a o face pe Camille. Margo, jignită, se închisese în pod şi refuza să mai vadă alt membru al familiei în afară de mine care nu fusesem de partea nimănui. Stătea acolo plângând din belşug şi citind un volum de Tennyson; din când în când se întrerupea ca să consume, cu apetit neştirbit, câte o masă copioasă adusă sus de mine pe o tavă.

Margo rămase închisă în pod timp de o săptămână. Fu adusă jos, în cele din urmă, de o întâmplare care făcu să culmineze întreaga situaţie. Leslie descoperise că au început să dispară lucruri fără valoare de pe *Vaca mării* şi îi bănuia pe pescarii care treceau noaptea pe lângă ponton. Hotărâse să le dea o lecţie hoţilor, aşa că fixă de pervazul ferestrei din dormitorul său trei puşti cu ţeava lungă care ţinteau în jos, spre debarcader. Printr-un aranjament dibaci de sfori reuşea să tragă consecutiv cu cele trei puşti, fară măcar să se dea jos din pat. Armele erau bineînţeles prea departe ca să poată face vreun rău, dar şuieratul gloanţelor printre frunzele de măslin şi zgomotul pe care îl făceau căzând în mare credea el că îi va intimida bine pe hoţi. Antrenat de propria sa ingeniozitate, a omis să informeze pe cineva că a construit o capcană pentru hoţi.

Ne retrăsesem toţi în camerele noastre şi ne îndeletniceam cu diverse lucruri. În casă era linişte. De afară se auzeau greierii cântând încetişor în noaptea caldă. Dintr-odată, ne luă prin surprindere o serie rapidă de explozii asurzitoare care zgudui casa şi făcu câinii de la parter să se pună pe lătrat. Am ieşit pe culoar unde domnea o zarvă infernală. Câinii dăduseră buzna sus să

ia parte la distracţie şi acum lătrau aţâţaţi. Mama, înnebunită de spaimă, sărise din pat în cămaşa ei voluminoasă de noapte, sub impresia că Margo s-a sinucis. Larry ţâşnise furios din camera lui, să vadă despre ce poate fi vorba, iar Margo, convinsă ca s-a întors Peter să o reclame şi că fusese ucis de Leslie, bâjbâia la închizătoarea podului, ţipând cât o ţinea gura.

— Să nu fi făcut vreo prostie!... Să nu fi făcut vreo prostie! se văietă mama zbătându-se să scape de Widdle şi Puke care, crezând că-i vorba de o plăcută hârjoneală nocturnă, apucaseră de marginea cămăşii şi trăgeau de ea, mârâind sălbatic.

— Asta-i culmea culmilor! Nu poţi nici măcar să dormi în pace. Familia asta o să mă înnebunească, urla Larry.

— Nu-i faceţi niciun rău! Lăsaţi-l în pace, laşilor, se auzea vocea stridentă şi plânsă a lui Margo care se trudea disperată să descuie uşa podului.

— Hoţii, fiţi liniştiţi! Nu-s decât hoţii, ţipa Leslie din pragul camerei sale.

— Trăieşte încă!... Trăieşte încă!... Scăpaţi-mă de câinii ăştia.

— Brutelor... Cum aţi îndrăznit să-l împuşcaţi. Lăsaţi-mă să ies.... Lăsaţi-mă să ies.

— Nu mai face atâta gură. Sunt doar nişte hoţi.

— Animale şi explozii cât e ziua de lungă şi o salvă de douăsprezece detunături la miezul nopţii... s-a depăşit orice limită a excentricităţii.

Într-un final, mama ajunse în pod, cu Widdle şi Puke ţinând-o de tivul cămăşii de noapte; palidă şi tremurând de frică, deschise uşa ca să găsească o Margo la fel de palidă şi tremurătoare. După ce s-a mai potolit zăpăceala, am descoperit despre ce era vorba şi ce şi-a închipuit fiecare. Mama, tremurând încă de enervare, îl certă cu severitate pe Leslie.

— Nu-i bine să faci aşa ceva, dragă, e stupid. Când tragi cu puşca, anunţă-ne cel puţin.

— Da, spuse acru Larry. Fă în aşa fel încât să fim preveniţi. Strigă „arde” sau ceva de felul acesta.

— Nu înţeleg cum aş putea să iau hoţii prin surprindere, dacă sunt silit să previn în gura mare întreaga familie, spuse Leslie agasat.

— Naiba să mă ia dacă înţeleg de ce trebuie să fim noi luaţi prin surprindere, se revoltă Larry.

— Anunţă-ne printr-un clopoţel, sau ceva de genul acesta. Dar, te rog, să nu mai faci ce ai făcut. Aproape că mi-a venit rău.

Dar întâmplarea o făcu pe Margo să iasă din pod ceea ce, vorba mamei, era o adevărată binefacere. Deşi din nou în relaţie de „bună ziua” cu familia, Margo tot mai tindea să-şi oblojească inima sfărâmată în singurătate. Îşi făcu obiceiul să dispară câte o bucată bună de vreme neavând alţi tovarăşi decât câinii. Aşteptă până se dezlănţui vântul brusc şi fioros al toamnei, numit siroco, ca să constate că locul ideal unde se putea regăsi în singurătate era o mică insulă situată într-un golf din faţa casei, cam la jumătate de milă în larg. Într-o zi, când dorinţa de a fi singură devenise irezistibilă, mi-o împrumută pe *Bootle-Bumtrinket* (fără să-mi ceară voie), înghesui în ea câinii şi o porni spre insulă ca să stea la soare şi să reflecteze la lubire.

Abia la ora ceaiului, cu ajutorul unui binoclu, am reuşit să descopăr unde îmi dispăruse barca împreună cu Margo. Furios şi prost inspirat, am informat-o pe mama unde se află Margo şi i-am spus deschis că nu sunt de acord să-mi mai ia barca fără să-i dau eu voie. Cine, am întrebat eu iritat, mi-ar mai construi altă barcă dacă Bootle-Bumtrinket se avariază? Între timp siroco începu să urle în jurul casei ca o haită de lupi şi mama, pusă în mişcare de ceea ce la început am considerat că ar fi o vie îngrijorare pentru soarta lui *Bootle-Bumtrinket*, alergă gâfâind sus şi se aplecă pe fereastra dormitorului, cercetând golful cu ajutorul binoclului. Lugaretzia, suspinând şi frângându-şi mâinile, şchiopată şi ea până

sus şi amândouă, tremurând de îngrijorare, alergau de la o fereastră la alta, cercetând cu privirea golful înspumat. Mama voia neapărat să trimită pe cineva ca să o salveze pe Margo, dar nu era nimeni disponibil. Deci tot ceea ce putea face era să se instaleze la fereastră, cu binoclul lipit de ochi, în timp ce Lugaretzia se oferi să se roage Sfântului Spiridon şi-i tot povestea mamei cum un unchi de-al ei s-a înecat exact în timpul unui siroco asemănător. Din fericire mama nu înţelegea decât cam un cuvânt din şapte din povestirea Lugaretziei.

În cele din urmă, îi veni se pare şi lui Margo în cap s-o pornească spre casă înainte ca vântul să se înteţească şi mai tare. O văzurăm coborând printre pomi spre barca care se legăna şi se smucea în locul unde era ancorată. Dar Margo înainta încet şi într-un mod foarte curios; mai întâi căzu de două ori, apoi, ajunsă la vreo cincisprezece metri depărtare de barcă, se învârti un timp în cerc, părând că o caută. Îndrumată de lătratul lui Roger merse, în sfârşit, împiedicându-se spre plajă şi găsi barca. Avu apoi de întâmpinat serioase dificultăţi ca să-i determine pe Widdle şi Puke să se urce înăuntru. Nu aveau nimic împotriva plimbărilor cu barca pe vreme liniştită, dar nu fuseseră încă pe o mare agitată şi nu aveau chef să facă tocmai atunci asta. Odată ce reuşea să-l îmbarce pe Widdle, trebuia să se întoarcă să-l prindă pe Puke şi până când reuşea să pună mâna pe el, Widdle sărea din nou pe plajă. Distracţia aceasta dură ceva timp. Până la urmă reuşi să-i bage pe amândoi înăuntru, sări şi ea după ei şi vâsli cu nădejde câtva timp până să-şi dea seama că nu dezlegase barca.

Mama urmărea înaintarea ei prin golf cu sufletul la gură. *Bootle-Bumtrinket*, intrând adânc în apă, nu era tot timpul vizibilă şi, de câte ori dispărea în spatele vreunui val deosebit de înalt, mama rămânea paralizată de nelinişte, convinsă că barca s-a dus la fund cu toată suflarea din ea. Apoi, pata alb-portocalie apărea din nou curajoasă pe creasta unui val şi mama putea din nou să

respire. Direcţia în care vâslea Margo era şi ea foarte neobişnuită, căci *Bootle-Bumtrinket* îşi schimba mersul când într-o parte când într-alta, fără nicio noimă, apărând uneori deasupra valurilor, cu nasul îndreptat spre coasta Albaniei. O dată sau de două ori, Margo se ridică clătinându-se în picioare şi scrută orizontul umbrindu-şi ochii cu mâna. Se aşeză apoi şi începu din nou să vâslească. Într-un final, când barca mai mult din întâmplare ajunsese destul de aproape ca să putem fi auziţi, coborârăm toţi jos la debarcader şi începurăm să-i dăm îndrumări, strigând cât ne ţinea gura ca vocile să se înalţe deasupra vuietului valurilor şi al vâjâitului vântului. Dirijată de strigătele noastre, Margo vâsli curajoasă spre ţărm şi lovi debarcaderul cu atâta violenţă, mai, mai să o trântească pe mama jos în mare. Câinii săriră în grabă din barcă şi o luară la fugă în sus pe deal, vădit speriaţi că-i vom sili să mai facă o călătorie cu acelaşi căpitan. Când am reuşit să o scoatem pe Margo la ţărm, am descoperit motivul pentru care condusese barca într-un fel atât de neobişnuit. Ajungând pe insulă, se înfăşurase bine şi, întinzându-se la soare, căzuse într-un somn adânc din care fusese trezită de zgomotul vântului. Dormind mai mult de trei ore în soarele arzător, se trezise cu ochii atât de umflaţi şi inflamaţi, încât abia mai reuşea să vadă. Vântul şi stropii de apă contribuiră şi ei astfel că, până să ajungă la debarcader, nu mai vedea aproape deloc. Roşie şi arsă de soare, avea pleoapele atât de umflate, încât arăta ca un pirat mongol dintre cei mai fioroşi.

— Zău, Margo, îmi vine uneori să cred că nu eşti în toate minţile, spuse mama, ştergându-i ochii cu ceai rece. Faci prostii cât tine de mari.

— Fleacuri, mamă, nu face caz pentru atâta lucru. Se poate întâmpla oricui.

Dar incidentul păru să-i vindece inima sfărâmată, căci renunţă la plimbările solitare şi nu se mai aventură

singură pe mare; începu din nou să se comporte normal, adică cât de normal putea.

De obicei iarna se apropia blând de insulă. Cerul tot mai rămânea senin, marea albastră şi calmă, şi soarele cald. Dar se simţea o nelinişte în aer. Frunzele galbene şi roşii care pluteau şi se rostogoleau prin tot ţinutul şuşoteau şi chicoteau între ele, sau dădeau fuga din loc în loc, ca nişte cercuri colorate. Se antrenau, parcă, se pregăteau pentru ceva şi discutau agitate cu voci ruginite, îngrămădindu-se în jurul trunchiurilor de copaci. Şi păsările, adunate în grupuri mici, umflându-se în pene, ciripeau gânditoare. Era o atmosferă de expectativă, ca atunci când un public numeros aşteaptă să se ridice cortina. Şi apoi, într-o bună dimineaţă, deschideai obloanele şi privind peste măslini, dincolo de golful albastru, la munţii roşcaţi de pe peninsulă, îţi dădeai seama că a sosit iarna, căci fiecare vârf de munte purta o scufie zdrenţuită de zăpadă. Acum, atmosfera de aşteptare sporea aproape cu fiecare oră. Peste câteva zile nori mici, albi îşi începeau parada lor de iarnă, mărşăluind pe cer gingaşi şi bucălaţi, lungi, languroşi şi dezordonaţi sau mici şi sprinteni ca penele. Mânându-i de la spate, ca pe o turmă de oi prost asortată, venea vântul. Era cald la început şi apărea în rafale potolite, care se frecau de măslini făcând frunzele să tremure şi să devină argintii de emoţie, legănând chiparoşii şi punându-i să se unduiască, îmboldind frunzele moarte să danseze în vârtejuri vesele care se potoleau tot atât de brusc cum începuseră. Jucăuş, ciufulea penele de pe spinarea vrăbiilor, făcându-le să se cutremure şi să se înfoieze; lua prin surprindere pescăruşii, forţându-i să se oprească în mijlocul văzduhului şi să-şi arcuiască aripile albe ca să-i ţină piept. Obloanele începeau să se trântească şi uşile să sporovăiască în tocurile lor, dar soarele tot mai strălucea, marea rămânea blajină, iar munţii stăteau binevoitori, bronzaţi de vară, purtându-şi căciulile lor de zăpadă.

Timp de vreo săptămână vântul se juca cu insula, mângâind-o, fredonând de unul singur printre ramurile goale. Urma apoi o acalmie, un răstimp de câteva zile de liniște ciudată și apoi, deodată, când te așteptai mai puțin, vântul își făcea din nou apariția, dar un vânt schimbat, un vânt nebun care urla și zbiera și se repezea la insulă încercând să o arunce în mare. Cerul albastru dispărea și o mantie de nori fini, cenușii, se așternea peste insulă. Marea devenea de un albastru-închis, aproape negru și avea creste de spumă. Chiparoșii biciuiți se profilau ca niște pendule negre pe cer, măslinii (care stătuseră asemenea unor mumii toată vara, tăcuți ca niște vrăjitori) se molipseau de nebunia vântului și se legănau trosnind pe trunchiurile lor diforme și viguroase, iar frunzele susurau, devenind, din verzi, argintii ca sideful. Acesta era evenimentul despre care vorbiseră în șoaptă frunzele ofilite, pentru care se antrenaseră; pline de bucurie, se ridicau în aer și dansau, rotindu-se, coborând, năpustindu-se în gol și căzând epuizate când vântul sătul de ele trecea mai departe. După vânt urma ploaia, dar o ploaie caldă sub care te puteai plimba și de care te bucurai, picături mari și grase care răpăiau în obloane, băteau toba în frunzele de viță și gâlgâiau muzical în uluce. Râurile, sus, în munții Albaniei, se umflau și rânjeau arătându-și colții albi când se precipitau în jos spre mare, rupând din mal, antrenând rămășițele verii, bețe, bușteni, smocuri de iarbă și altele pe care le aruncau în golf, desenând pe apa bleumarin vine în spirală din mâl și corpuri plutitoare. Treptat, aceste vine se spărgeau și marea se transforma din albastră în pământiu-gălbui. Venea apoi vântul care îi răvășea suprafața, aduna apa în valuri masive, ca niște lei formidabili, cu coame albe, ce se aruncau asupra țărmului.

Începea sezonul vânătorii: pe peninsulă, marele lac Butrinto avea un chenar de gheață argintie pe margini și suprafața îi era presărată cu cârduri de rațe sălbatice. Pe

dealurile cafenii, umede şi măcinate de ploaie, iepurii, căprioarele şi mistreţii se adunau prin desişuri ca să scurme şi să râme pământul îngheţat şi să dezgroape bulbii şi rădăcinile. Pe insulă, mlaştinile şi bălţile îşi aveau stolurile lor de becaţe, care cercetau pământul moale cu ciocuri lungi şi flexibile, vuind ca săgeţile când izbucneau în zbor de sub picioarele tale. În pădurea de măslini, printre mirţi, stăteau la pândă sitarii graşi şi greoi, sărind la o parte când îi deranjai cu un foşnet puternic de aripi, arătând ca grămăjoare de frunze suflate de vântul toamnei.

Leslie era bineînţeles în elementul său în acest anotimp. Cu o bandă de entuziaşti făcea excursii în peninsulă o dată la două săptămâni, întorcându-se cu câte un porc mistreţ cu păr ţepos, iepuri pătaţi de sânge şi coşuri uriaşe pline vârf de trupurile irizate ale raţelor. Murdar, neras, mirosind tare a ulei de puşcă şi sânge, Leslie ne dădea amănunte despre vânătoare. Îi străluceau ochii în timp ce se mişca prin cameră demonstrându-ne unde şi cum era aşezat, unde şi cum a ieşit mistreţul din ascunzătoare, bubuitul puştii rostogolindu-se printre munţii golaşi, bufnitura glonţului şi tumbele pe care le făcea animalul în hăţişuri. Descria totul atât de viu încât aveai impresia că ai fost prezent la vânătoare. Când o făcea pe mistreţul, adulmecând vântul, agitându-se neliniştit în desişul dintre trestii, uitându-se pe sub sprâncene ţepoase, ascultând zgomotul hăitaşilor şi al câinilor, când era unul dintre gonaci, înaintând prudent printre tufişurile care îi veneau până la brâu, privind cercetător în stânga şi în dreapta şi scoţând un strigăt curios, tremurat, ca să scoată vânatul din ascunziş. Odată ce mistreţul ieşea la lumină şi pornea spre vale gâfâind, îşi sălta arma imaginară pe umăr şi trăgea, puşca ricoşa în mod foarte realist şi, într-un colţ al camerei, mistreţul se dădea de-a berbeleacul în întâmpinarea morţii.

Mama nu fusese preocupată de partidele de vânătoare ale lui Leslie până nu adusese acasă primul mistreţ. Uitându-se la trupul mare şi musculos, la colţii ascuţiţi care îi ridicau buza de sus într-un rânjet, tresări de spaimă.

— Doamne! Nu mi-am dat seama că-i atât de mare! exclamă ea. Sper că eşti prudent, dragă.

— N-ai de ce să-ţi faci griji, o asigură Leslie. Nu-i periculos decât dacă iese din ascunzătoare chiar la picioarele tale. Atunci e o treabă mai complicată, căci, dacă nu-l nimereşti, sare pe tine.

— Foarte periculos, comentă mama. Nu mi i-am imaginat atât de mari... Ai putea fi lesne rănit, ba chiar omorât de una dintre bestiile astea, dragă.

— Nu, nu, mamă, sunt în perfectă siguranţă atâta timp cât nu apare la picioarele mele.

— Nu văd de ce-i periculos chiar şi atunci, îşi dădu cu părerea Larry.

— Ce vrei să spui? întrebă Leslie.

— Păi, dacă se dă la tine şi nu-l nimereşti, sari peste el.

— Nu fi ridicol, râse ironic Leslie. Afurisiţii sunt laţi de vreun metru în dreptul umerilor şi sunt ai naibii de rapizi. Nu-ţi rămâne timp să sari peste ei.

— Nu văd deloc de ce nu, continuă Larry. N-ar fi mai greu decât dacă ai sări peste un scaun. Şi în orice caz, dacă nu poţi sări aşa, ai putea să te salţi cu ceva.

— Vorbeşti aiurea, Larry; nu i-ai văzut mişcându-se. Ar fi imposibil să sari sau să te salţi peste ei.

— Ceea ce vă lipseşte vouă vânătorilor este imaginaţia, îl critică Larry. Îţi sugerez idei minunate şi ţie îţi rămâne doar să le încerci. Dar nu, le condamni de la bun început.

— Foarte bine, data viitoare vii şi tu să ne demonstrezi cum se face.

— Nu susţin că aş fi un om de acţiune cu păr pe piept, spuse Larry grav. Locul meu este în lumea ideilor.

Activitatea cerebrală, ca să zic aşa. Îmi pun creierul la dispoziţia ta pentru a-ţi elabora planuri şi stratageme, iar tu, voinicule, le duci la îndeplinire.

— Ei bine, pe ăsta n-am să-l duc la îndeplinire, afirmă Leslie cu convingere.

— Îmi pare cât se poate de nesăbuit, spuse mama. Te rog să nu faci vreo prostie, dragă, iar tu, Larry, încetează să-i mai bagi idei periculoase în cap.

Larry era întotdeauna plin de idei în domeniile în care nu avea nicio experienţă. Pe mine mă învăţa care ar fi calea cea mai bună să studiez natura, lui Margo îi dădea sfaturi despre îmbrăcăminte, mamei cum să-şi ţină în frâu familia şi să acopere depăşirea contului din bancă, lui Leslie îi spunea cum să vâneze. Poziţia lui era absolut sigură, deoarece niciunul dintre noi n-ar fi putut să se răzbune, spunându-i care este maniera cea mai bună de a scrie. În mod invariabil, când vreun membru al familiei întâmpina vreo dificultate, Larry cunoştea calea optimă de a o rezolva; dacă vreunul se lăuda cu o realizare, Larry nu reuşea să vadă pentru ce se face atâta caz – lucrul era cât se poate de simplu, cu condiţia să-ţi foloseşti creierii. Această tendinţă spre îngâmfare îl făcu să dea foc casei.

Leslie se întorsese dintr-o escapadă pe peninsulă, încărcat de vânat şi umflându-se în pene de mândrie. Reuşise, ne explica el, să tragă cu stânga şi cu dreapta. Trebui totuşi să ne dea toate amănuntele ca să fim lămuriţi prin ce a reuşit să se acopere de glorie. În limbajul vânătoresc a trage cu stânga şi cu dreapta înseamnă a ucide două păsări sau animale într-o succesiune rapidă, trăgând întâi cu glonţul din ţeava din stânga puştii şi apoi cu cel din ţeava din dreapta. Stând în bucătăria spaţioasă, pavată cu piatră, luminată de strălucirea roşie a focurilor de cărbune, ne povestea cum îşi făcuse apariţia, în zorii de iarnă, stolul de raţe sălbatice, împânzind tot cerul. Cum i-au trecut pe deasupra capului, cu un fâlfâit sonor, şi el, Leslie, ţintind

pe cea care le conducea, a tras şi imediat a întors puşca spre pasărea următoare şi a tras din nou cu o iuţeală uluitoare, astfel încât, pe când apleca ţevile încă fumegânde ale armei, cele două raţe căzură aproape în acelaşi timp în lac. Adunată în bucătărie, familia asculta vrăjită descrierile lui plastice. Masa largă de lemn era încărcată cu vârf de vânat, mama şi Margo curăţau de pene o pereche de raţe pentru cină, eu examinam diferitele specii şi-mi notam observaţiile în jurnalul de zi (care deveni curând şi mai pătat de sânge şi de puf), iar Larry stătea pe un scaun ţinând în braţe o raţă sălbatică mai curăţică şi mângâindu-i aripile ţepene, şi privea spre Leslie care, intrat până la mijloc într-o mlaştină imaginară, ne arăta pentru a treia oară cum reuşise o stângă-şi-o-dreaptă.

— Foarte bine, dragă, îl lăudă mama după ce Leslie descrisese scena pentru a patra oară. Îmi închipui că a fost foarte greu.

— Nu văd de ce, spuse Larry.

Leslie, care era tocmai pe punctul să o ia de la capăt, se opri şi-l privi supărat.

— A! Nu vezi? întrebă el pus pe harţă. Şi ce ştii tu, mă rog, despre toate astea? Nu eşti în stare să ţinteşti niciun măslin la trei paşi de tine, ca să nu mai vorbim de o pasăre în zbor.

— Dragul meu băiat, nu vreau să-ţi ştirbesc din glorie, spuse Larry pe tonul lui cel mai enervant şi mai onctuos. Pur şi simplu nu văd de ce consideri că-i atât de greu să faci ceva ce mie mi se pare extrem de simplu.

— Simplu? Dacă ai avea cea mai vagă experienţă de vânătoare, n-ai mai numi asta simplu.

— Nu văd de ce e necesară cine ştie ce experienţă. Mie mi se pare că-i suficient să nu-ţi pierzi capul şi să ţinteşti acceptabil.

— Nu vorbi prostii, îl apostrofă dezgustat Leslie. Tu eşti pornit să crezi că tot ce fac alţii în afară de tine este simplu.

— Iată preţul pe care îl plătesc pentru agilitate şi supleţe, suspină Larry. De obicei, de câte ori încerc să fac ceva, constat că este ridicol de simplu. Acesta-i motivul pentru care nu văd de ce faci atâta caz pentru o dibăcie absolut banală de tragere la ţintă.

— Ridicol de simplu când încerci să le faci? repetă Leslie, nevenindu-i să-şi creadă urechilor. De altfel, n-am avut niciodată prilejul să te văd ducând la îndeplinire vreo sugestie pe care o dai.

— Calomnie grosolană, exclamă Larry ofensat. Sunt oricând dispus să dovedesc că ideile mele sunt viabile.

— Perfect. Hai atunci să ne demonstrezi cum tragi, cu stânga-şi-cu-dreapta.

— Cu plăcere. Fă-mi rost de puşcă şi de victime şi-ţi voi dovedi că nu-i nevoie de cine ştie ce dibăcie dacă ai o minte ingenioasă care poate considera problema din punct de vedere matematic.

— Foarte bine. Mâine mergem după becaţe jos în mlaştină. O să ai ocazia să-ţi pui mintea ta ingenioasă la încercare cu ele.

— Nu-mi face nicio plăcere să măcelăresc nişte păsări care după toate aparenţele au fost oprite din creştere de la naştere, spuse Larry, dar odată ce-mi este în joc onoarea, bănuiesc că trebuie să le sacrific.

— Fii liniştit. Dacă dobori una, înseamnă că ai noroc, spuse Leslie satisfăcut.

— Zău, copii, voi vă certaţi pentru cele mai stupide fleacuri, spuse mama filozofic, ştergându-şi penele de pe ochelari.

— Sunt de acord cu Les, declară Margo pe neaşteptate. Prea îi place lui Larry să spună tuturor cum se fac lucrurile, în timp ce el nu face nimic. I-ar prinde bine să i se dea o lecţie. Părerea mea este că Les a dat dovadă de multă dibăcie împuşcând două păsări dintr-o lovitură, sau cum s-o fi zicând.

Leslie, sub impresia că Margo a înţeles greşit în ce consta fapta lui vitejească, începu să povestească din nou episodul cu şi mai multe amănunte.

Plouase toată noaptea aşa că a doua zi dimineaţă când am pornit să-l vedem pe Larry înfăptuind isprava, pământul jilav clefăia sub picioare şi era parfumat ca o budincă de prune. Ca să dea onorul cuvenit evenimentului, Larry îşi pusese o pană de curcan la pălăria de tweed şi arăta ca un mic, maiestuos şi teribil de demn Robin Hood. Se lamenta energic tot timpul cât a durat coborâşul până la mlaştina din vale, unde se adunau stolurile de becaţe. Era frig, era alunecos, nu înţelegea de ce Leslie nu-l crede pe cuvânt şi-l pune să se preteze la această ridicolă farsă, puşca era grea, nu va fi probabil nimic de vânat căci nu reuşea să vadă decât un pinguin debil mintal care ar fi putut ieşi afară pe o asemenea vreme. Reci şi neînduplecaţi, îl grăbeam să coboare, făcând-o pe surzii la toate protestele şi argumentele sale.

Mlaştina era de fapt fundul unei văi mici, vreo zece acri de şes care se cultivau în timpul lunilor de primăvară şi vară. Iarna erau lăsaţi în paragină şi se transformau într-o pădure de bambus şi iarbă, intersectată de canale de irigaţie, pline ochi cu apă. Aceste şanţuri care se încrucişau făceau vânatul dificil, căci cele mai multe erau prea largi ca să poată fi sărite şi nici să treci prin ele nu era posibil, deoarece erau formate din vreo doi metri de mâl şi peste un metru de apă murdară. Erau traversate ici şi colo de scânduri înguste de lemn, dintre care cele mai multe putrede şi şubrede, dar ele ofereau unica posibilitate de a te deplasa prin mlaştină. Timpul dedicat vânătorii era împărţit între a pândi vânatul şi a te uita unde este podul următor.

Abia traversasem primul podeţ, când trei becaţe ţâşniră de sub picioarele noastre şi se îndepărtară zumzăind şi legănându-se în zbor. Larry ridică puşca la

umăr şi trase emoţionat de cocoşul armei. Ciocănelele căzură, dar nu se auzi nimic.

— Poate n-ar fi o idee rea să şi încarci puşca, spuse Leslie cu o anumită undă de triumf.

— Am crezut c-ai încărcat-o tu, spuse amărât Larry. Doar tu eşti purtătorul de arme, ce naiba! Le-aş fi doborât pe astea două dacă n-ar fi fost lipsa ta de eficacitate.

Încărcă puşca şi pornirăm încet mai departe printre bambuşi. În faţa noastră se auzeau o pereche de coţofene croncănind duşmănoase de câte ori ne mişcăm. Larry le blestema şi ameninţa în şoaptă pentru că avertizau vânatul. Continuară să zboare în faţa noastră croncănind tare, până când Larry ajunse la capătul răbdării. Se opri pe un podeţ care se curba deasupra unei întinderi mai mari de apă liniştită.

— N-am putea face ceva cu păsările astea? se răsti el, scos din sărite. Sperie orice vânat cale de o milă.

— Pe becaţe nu, îl linişti Leslie. Rămân în preajma ta până când calci aproape pe ele.

— Pare inutil să mai continuăm. Am putea tot aşa de bine trimite o fanfară în fruntea noastră.

Strânse puşca sub braţ şi păşi furios înainte pe punte. Atunci avu loc catastrofa. Se afla tocmai la mijlocul scândurii care gemea şi se cutremura, când două becaţe ce stătuseră ascunse în iarba înaltă de la celălalt capăt al podului ţâşniră din iarbă şi o porniră glonţ spre cer. Larry, uitând în emoţia momentului poziţia destul de precară în care se afla, ridică arma la umăr şi, clătinându-se nesigur pe podul care se legăna, trase cu gloanţele din amândouă ţevile. Puşca răsună şi reculă, becaţele zburară nevătămate, iar Larry, cu un chiot de spaimă, căzu pe spate în şanţul de irigaţie.

— Ţine puşca deasupra capului… Ţine puşca deasupra capului, urlă Leslie.

— Nu te ridica în sus că te înfunzi, ţipă Margo. Stai liniştit.

Dar Larry, întins lat pe spate, nu avea decât o singură idee şi anume să iasă cât se poate de repede. Se îndreptă şi încercă să se pună pe picioare, folosind spre disperarea lui Leslie ţevile puştii drept sprijin. Se ridică greoi, nămolul se cutremură şi clocoti, puşca dispăru la fund şi Larry se înfundă până la mijloc.

— Uite ce-ai făcut cu puşca, urlă Leslie furios. Mi-ai înfundat ţevile.

— Ce naiba vrei de la mine! se răsti Larry. Să zac aici şi să mă las tras la fund? Dă-mi mâna, pentru numele lui Dumnezeu!

— Scoate afară puşca, spuse furios Leslie.

— Refuz să salvez puşca dacă tu nu mă salvezi pe mine. Afurisită treabă! Doar nu-s focă… scoate-mă afară.

— Dacă-mi întinzi capătul puştii te trag afară, idiotule, strigă Leslie. Altfel nu pot să ajung până la tine.

Larry scormoni disperat prin apă în căutarea puştii şi se mai afundă câţiva centimetri buni până să o recupereze, acoperită de nămol negru şi rău mirositor.

— Dumnezeule, uită-te la ea, se jeli Leslie, ştergând nămolul cu batista. Uită-te la ea, sărăcuţa!

— Când ai de gând să încetezi cu văicărelile pentru nenorocita aia de armă şi să mă tragi afară? întrebă sarcastic Larry. Sau vrei să mă afund în noroi ca un fel de Shelley sportiv?

Leslie îi întinse capetele ţevilor şi cu toţii am început să tragem din răsputeri. Se părea că nu are niciun efect, în afară de faptul că de îndată ce ne opream Larry se afunda puţin mai adânc.

— Sper că intenţia este să mă salvaţi, remarcă el gâfâind, nu să-mi daţi le coup de grâce?

— Nu mai tot trăncăni şi încearcă şi tu să te salţi, îl sfătui Leslie.

— Ce altceva crezi că fac, pentru numele lui Dumnezeu. Mă rup în trei, după cum vezi.

În cele din urmă, după un efort susţinut, nămolul scoase un râgâit prelung şi Larry ţâşni la suprafaţă iar

noi îl traserăm pe mal. Rămase aşa acoperit cu noroiul negru care duhnea, arătând ca o statuie de ciocolată, venită în contact cu un cuptor încins; când ne-am apropiat de el părea că se topeşte.

— N-ai păţit nimic? întrebă Margo. Larry o săgeta cu privirea.

— Nimic, răspunse el sarcastic. Mă simt bine. Niciodată nu m-am distrat aşa tare. În afară de faptul că sunt puţin atins de pneumonie, că mi s-a şubrezit coloana şi că unul dintre pantofii mei zace dedesubt la o distanţă de un stânjen marin, mă distrez de minune.

Şchiopătând spre casă, îşi revărsă asupra capetelor noastre dispreţul şi mânia şi până să ajungem la vilă era pe deplin convins că totul fusese un complot. Văzându-l cum intră în casă lăsând în urmă o dâră ca plugul pe câmp, mama scoase o exclamaţie de groază.

— Ce-ai făcut, dragă? întrebă ea.

— Ce-am făcut? Ce-ţi închipui c-am făcut? Am fost la vânătoare.

— Dar cum ai ajuns în halul ăsta? Eşti leoarcă, dragă. Ai căzut în apă?

— Zău, mamă, tu şi cu Margo sunteţi de o perspicacitate atât de remarcabilă, încât uneori mă mir cum de aţi supravieţuit.

— Te-am întrebat doar, dragă.

— Bineînţeles că am căzut în apă. Ce altceva îţi închipui că am făcut?

— Trebuie să te schimbi, dragă, altfel ai să răceşti.

— Mă descurc singur, ripostă Larry demn. S-a atentat destul la viaţa mea pentru o singură zi.

Refuză să fie ajutat, luă o sticlă de coniac din cămară şi se retrase la el în cameră unde, la indicaţiile lui, Lugaretzia aprinse un foc uriaş. Se înfofoli bine şi se aşeză în pat unde strănuta şi bea coniac. La prânz trimise după altă sticlă şi la ora ceaiului îl auzirăm cântând în gura mare, întrerupt din când în când de o serie de strănuturi gigantice. La ora cinci, Lugaretzia

urcă anevoie scările cu o a treia sticlă şi mama fu cuprinsă de îngrijorare. O trimise pe Margo să vadă dacă Larry nu a păţit ceva. Urmă o tăcere prelungită, urmată de vocea furioasă a lui Larry şi de a lui Margo care pleda pe un ton plângăreţ. Mama, încruntându-se, porni în sus pe scări să vadă cum stau lucrurile, iar Leslie şi cu mine o urmarăm. În cameră focul duduia în cămin, iar Larry stătea ascuns sub un munte de aşternut. Margo, ţinând în mână un pahar, se oprise disperată în dreptul patului.

— Ce s-a întâmplat cu el? întrebă mama, înaintând hotărâtă.

— S-a îmbătat, spuse Margo dezolată şi nu reuşesc să-l fac să-şi vină în fire. Încerc să-i dau nişte săruri Epsom, ca să nu se simtă groaznic mâine dimineaţă, dar nici nu vrea să se atingă de ele. Se tot ascunde sub aşternut şi spune că încerc să-l otrăvesc.

Mama luă paharul din mâna lui Margo şi se apropie de pat.

— Hai, Larry, isprăveşte cu prostiile, îl lua ea repede. Bea asta imediat.

Aşternutul se săltă şi capul ciufulit al lui Larry apăru din adâncuri. Privi cu ochi împăienjeniţi spre mama şi clipi gânditor.

— Ce babă oribilă!... Sunt sigur că te-am mai văzut pe undeva, spuse el şi, înainte ca mama să-şi revină din şocul de a-l auzi vorbind astfel, Larry căzu într-un somn adânc.

— De, spuse mama uluită, trebuie să fi băut, nu glumă, în orice caz, acum a adormit, aşa că hai să-i înteţim focul şi să-l lăsăm. Mâine se va simţi mai bine.

Margo fu cea care descoperi a doua zi dimineaţă că o bucată de jăratic sărise din cămin, lunecase printre scândurile duşumelei şi aprinsese bârna de dedesubt. Zbură jos pe scări, în cămaşă de noapte, palidă de emoţie şi dădu buzna în camera mamei.

— Arde casa... ieşi afară... ieşi afară... strigă ea dramatic.

Mama sări în grabă jos din pat.

— Trezeşte-l pe Gerry… Trezeşte-l pe Gerry, ţipă ea, muncindu-se, din motive numai de ea ştiute, să-şi tragă corsetul peste cămaşa de noapte.

— Treziţi-vă… treziţi-vă… foc… foc! striga Margo cât o ţinea gura.

Leslie şi cu mine dădurăm năvală pe coridor.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Leslie.

— Foc! îi ţipă Margo în ureche. Larry a luat foc. Mama îşi făcu apariţia, arătând, fără îndoială, cam excentric cu corsetul tras strâmb peste cămaşa de noapte.

— A luat foc Larry? Iute, salvaţi-l! strigă ea şi o porni în fugă pe scări, spre pod, urmată îndeaproape de noi ceilalţi. Camera lui Larry era plină de un fum înecăcios care ieşea dintre scândurile duşumelei. Larry dormea liniştit. Mama se repezi la pat şi începu să-l zgâlţâie.

— Trezeşte-te, Larry! Pentru numele lui Dumnezeu, trezeşte-te!

— Ce s-a întâmplat? întrebă el ridicându-se somnoros.

— Camera e în flăcări.

— Nu mă mira, spuse el culcându-se din nou. Spune-i lui Les să le stingă.

Margo, dând ascultare acestei indicaţii, luă o sticlă de coniac pe jumătate plină şi începu să-l verse pe o suprafaţă largă de podea. Flăcările săriră în sus şi începură să pârâie vesele.

— Zăpăcito, nu coniac! urlă Leslie. Apă!… Adu nişte apă.

Dar Margo copleşită de contribuţia ei la dezastru izbucni în lacrimi. Les, bodogănind furios, smulse aşternutul de pe Larry care tot mai era culcat şi-l folosi să potolească flăcările. Larry se ridică indignat.

— Ce dracu’ se petrece aici? întrebă el.

— A luat foc camera, dragă.

— Nu văd de ce trebuie să îngheţ eu de moarte pentru asta… De ce îmi smulgeţi aşternutul de pe mine? Zău, cât caz mai faceţi. E simplu să stingi un foc.

— Ţine-ţi gura, se răsti Leslie, sărind în sus şi în jos pe aşternut.

— N-am văzut niciodată oameni care să intre în panică atât de repede ca voi, remarcă Larry. Nu-i nevoie decât să nu vă pierdeţi capul. Les a reuşit să oprească ce era mai urgent; dacă Gerry aduce acum toporul şi tu mamă cu Margo căraţi apă, curând îl vom stinge.

În cele din urmă, în timp ce Larry stătea în pat şi dirija operaţiunile, noi ceilalţi reuşirăm să spargem duşumeaua şi să scoatem bârna care fumega. Trebuie să fi ars mocnit toată noaptea, căci bârna, o bucată de lemn de măslin groasă de vreo treizeci de centimetri, era carbonizată pe jumătate. Când, la sfârşit, Lugaretzia veni să strângă maldărul de aşternut care fumega, aşchiile de lemn, apa şi coniacul, Larry se culcă din nou în pat cu un suspin.

— Iată că am reuşit, se felicită el. S-a făcut totul fără gălăgie şi panică. Important este să nu-ţi pierzi capul. Şi acum, vă rog să-mi aduceţi unul dintre voi o ceaşcă de ceai. Mă doare capul de-mi plesneşte.

— Nu mă miră; ieri seara erai beat turtă, spuse Leslie.

— Dacă nu eşti în stare să faci deosebirea dintre a avea febră mare în urma unei expuneri la intemperii şi a te deda unei orgii alcoolice, n-ai dreptul să-mi ponegreşti mie reputaţia, îl apostrofă Larry.

— În orice caz, constată Margo, febra asta te-a lăsat mahmur.

— Nu sunt mahmur, se împotrivi Larry cu demnitate. Este doar efectul faptului că am fost trezit din somn, când s-a crăpat de ziuă, de o ceată isterică de oameni care m-au silit să iau situaţia în mână.

— Ai luat-o grozav în mână, stând întins pe pat, mormăi Leslie.

— Nu este acţiunea cea care contează, ci activitatea creierului din spatele ei, agerimea spiritului, abilitatea de a-ţi păstra capul când toţi cei din jurul tău şi l-au pierdut. Fără mine aţi fi ars probabil de vii, culcaţi în paturile voastre.

Conversaţie

Venise primăvara şi insula scânteia de flori. Miei fluturând din codiţe zburdau pe sub măslini, zdrobind florile galbene de şofran sub copitele lor mititele. Pui de măgari cu picioare butucănoase şi nesigure rumegau printre zarnacadele. În lacuri, pâraie şi şanţuri se încâlceau lanţuri de ouă pătate de broască. Broaştele ţestoase îşi dădeau la o parte aşternutul de iarnă din frunze şi pământ şi primii fluturi, decoloraţi şi slăbiţi de iarnă, pluteau cu un aer trist printre flori.

Vremea fiind răcoroasă şi înviorătoare, familia îşi petrecea majoritatea timpului pe verandă mâncând, dormind, citind sau contrazicându-se. O dată pe săptămână, aveam obiceiul să ne adunăm aici pentru a citi corespondenţa adusă de Spiro. În cea mai mare parte consta din cataloage de arme pentru Leslie, jurnale de modă pentru Margo şi de animale pentru mine. Poşta lui Larry conţinea de obicei cărţi şi nesfârşite misive de la scriitori, artişti şi muzicieni, despre scriitori, artişti şi muzicieni. Mama primea un vraf de scrisori de la diverse rude, presărat cu câteva cataloage de seminţe. În timp ce răsfoiam revistele, schimbam adesea păreri între noi, sau citeam câte un fragment cu voce tare. Acest lucru nu-l făceam dintr-un spirit de sociabilitate (căci oricum, niciun membru al familiei nu te asculta când citeai), ci din simplul motiv că nu eram în stare să savurăm din plin scrisorile şi revistele dacă nu le împărtăşeam cu cineva. Uneori totuşi, câte o veste era destul de neaşteptată ca să capteze atenţia familiei şi acest lucru s-a întâmplat într-o zi de primăvară, când cerul era ca de sticlă albastră şi noi stăteam în umbra pestriţă a viţei-de-vie şi devoram corespondenţa.

— O, asta-i drăguţă… Priveşte, organdi cu mâneci bufante… Cred totuşi că mi-ar plăcea mai mult din catifea… sau poate un corsaj de brocart cu fustă

evazată. Ei da, asta-i nostimă... Se potriveşte cu mănuşi albe lungi şi o pălărie dintr-alea de vară, ce ziceţi?

Pauză. Zgomotul slab al gemetelor pe care le scotea Lugaretzia în sufragerie, îmbinat cu fâsâitul hârtiei. Roger căsca sonor, urmat pe rând de Widdle şi Puke.

— Dumnezeule, ce frumuseţe!... Te rog, priveşte-o! vizor telescopic... Percutor... Ce splendoare! Mda, o sută cincizeci. Nu-i scump, presupun, merită banii... Stai să vedem... Ţeava dublă, amortizor... Da, aş crede că-i nevoie de o armă puţin mai grea pentru raţe.

Roger îşi scărpina pe rând urechile, răsucindu-şi capul într-o parte cu o expresie fericită şi gemând uşurel de plăcere. Widdle se culcă şi închise ochii, Puke încerca în zadar să prindă o muscă, hăpăind din fălci când se repezea spre ea.

— A, lui Antoine i s-a acceptat în sfârşit un poem. Există în el un talent real, dacă ar fi în stare numai să şi-l dezgroape. Verlaine şi-a instalat o tipografie într-un grajd... A! Ediţii limitate ale propriilor sale opere. O, doamne! George Bullock s-a apucat de portrete... Portrete!? Ce ziceţi? Şi nu-i în stare să picteze niciun sfeşnic. Asta-i o carte bună. Ar trebui să o citeşti, mamă: *Dramaturgii elisabetani*... o lucrare minunată... Câteva părţi splendide.

Roger se muncea să ajungă la partea lui posterioară în căutarea unui purice, folosindu-şi dinţii din faţă drept pensetă şi fonfăind sonor. Lui Widdle îi tresăreau picioarele şi coada, sprâncenele roşcate se mişcau în sus şi în jos de mirare în faţa propriul său vis. Puke se prefăcea că doarme, stând lungit, cu un ochi la pândă, aşteptând să se aşeze musca.

— Mătuşa Mabel s-a mutat în Sussex... Spune că Henry şi-a luat toate examenele şi urmează să se angajeze la o bancă. Eu cel puţin cred că e vorba de o bancă... Scrisul ei e îngrozitor, în ciuda educaţiei costisitoare cu care se tot laudă... Unchiul Stephen şi-a

rupt un picior… Bietul bătrân! Şi a luat scabie?… O, nu! Zău, ce scris poate să aibă… S-a urcat pe o scară şi a căzut rupându-şi piciorul. N-aş fi crezut că-i aşa de zănatic ca să se urce la vârsta lui pe o scară… ridicol… Tom s-a căsătorit… Una dintre fetele Garnett…

Mama lăsa întotdeauna la urmă o scrisoare voluminoasă pe care adresa era scrisă cu litere bine rotunjite, sigure şi mari: raţia lunară de la mătuşa ei Hermione. Scrisorile acesteia trezeau invariabil un vuiet de indignare printre membrii familiei, aşa că toţi lăsam la o parte propriile noastre scrisori şi ne îndreptam atenţia spre mama care, cu un suspin de resemnare, desfăcea cele douăzeci de pagini şi ceva, se aşeza mai confortabil pe scaun şi începea lectura.

— Spune că doctorii nu mai au multă speranţă în ceea ce o priveşte, ne comunică mama.

— Nu mai au speranţe de vreo patruzeci de ani şi ea continuă să fie tare ca un bou, zise Larry.

— Spune că ne-a considerat puţin excentrici pentru felul în care am plecat în graba mare spre Grecia, dar că au avut o iarnă grea şi crede că poate a fost o hotărâre înţeleaptă să alegem un loc cu climă salubră.

— Salubră! exclamă Larry. Ăsta-i cuvânt pe care să-l foloseşti?!

— O, cerule!… O, nu! O, doamne!

— Ce s-a întâmplat?

— Spune că vrea să vină să stea cu noi, doctorii i-au recomandat un climat cald.

— Nu, refuz. Nu sunt în stare să o suport! strigă Larry sărind în picioare. Destul că Lugaretzia ne arată gingiile în fiecare dimineaţă, nu vreau să o mai avem şi pe mătuşa Hermione murind bucăţică cu bucăţică prin toată casa, zi de zi. Trebuie să refuzi, mamă… Spune-i că nu avem loc.

— Nu pot, dragă, în ultima scrisoare i-am povestit cât de mare este vila în care locuim.

— Probabil că nu mai ţine minte, îşi exprimă Leslie speranţa.

— Da’ de unde! Aminteşte aici… Stai să văd… Da, ascultaţi: „… odată ce acum se pare că vă puteţi permite o locuinţă atât de spaţioasă, sunt sigură, Louie dragă, că n-o să refuzi un colţişor unei bătrâne care nu mai are mult de trăit”. Vedeţi şi voi! Ce putem face oare?

— Scrie-i că bântuie o epidemie de vărsat şi trimite-i o fotografie cu acneea lui Margo, sugeră Larry.

— Nu vorbi prostii, dragă, de altfel i-am spus că aici ducem o viaţă foarte sănătoasă.

— Zău, mamă, eşti imposibilă! exclamă supărat Larry. Eram nerăbdător să-mi petrec vara lucrând, înconjurat doar de câţiva prieteni aleşi cu mare grijă şi acum năvăleşte cămila aia rea şi bătrână care miroase a naftalină şi cântă imnuri la toaletă.

— Exagerezi, dragă. Şi nu înţeleg de ce trebuie să aduci vorba despre toaletă. N-am auzit-o cântând nicăieri imnuri.

— Nu face nimic altceva decât să cânte imnuri: *Îndrumă-ne, lumină sfântă*, în timp ce toţi facem coadă la uşă.

— Să lăsăm asta. Oricum ne trebuie o scuză plauzibilă. Nu-i pot scrie că nu vrem să vină deoarece cântă imnuri.

— De ce nu?

— Fii rezonabil, dragă, la urma urmei ne este rudă.

— Şi ce-i cu asta? Nu văd de ce trebuie să ne gudurăm faţă de o cotoroanţă bătrână, numai pentru că ne este rudă, când lucrul cel mai înţelept pe care l-am putea face ar fi să o ardem pe rug.

— Nu-i chiar aşa de rea, protestă mama cu jumătate de gură.

— Dragă mamă, dintre toate rudele infecte pe care trebuie să le suportăm, ea este fără îndoială cea mai rea. Să mor dacă reuşesc să înţeleg de ce nu rupi legăturile cu ea.

— De, trebuie să-i răspund la scrisori, nu-i aşa?

— De ce? Scrie „Plecaţi” pe plic şi returnează-le.

— Nu pot, dragă, mi-ar recunoaşte scrisul. Şi în orice caz pe aceasta am deschis-o.

— Nu poate să-i scrie unul dintre noi că eşti bolnavă? propuse Margo.

— Ba da, spunem că doctorii nu mai au nicio speranţă, fu părerea lui Leslie.

— Scriu eu scrisoarea, se oferi Larry bucuros. Fac rost de un plic drăguţ cu chenar negru… ca să dea evenimentului un aer verosimil.

— Ba n-ai să faci nimic din toate astea, spuse mama hotărâtă; dacă-i scrii aşa ceva soseşte imediat să mă îngrijească. Doar o cunoşti!

— De ce păstrăm legătura cu ei, asta vreau să ştiu? se văietă Larry disperat. Ce satisfacţie poţi găsi în astfel de relaţii? Sunt cu toţii sau fosilizaţi sau nebuni.

— Nu-i adevărat, nu sunt nebuni, se indignă mama.

— Nu fi absurdă, mamă… Gândeşte-te la mătuşa Bertha care ţine pisici imaginare… şi mai este unchiul Patrick cel grozav care se plimbă în pielea goală şi povesteşte unor oameni complet străini cum a ucis balene cu briceagul. Au toţi sticleţi la cap.

— E drept că sunt ciudaţi, dar fiind foarte bătrâni e de aşteptat. Nu sunt nebuni, exclamă mama, adăugând cu sinceritate: în orice caz, nu într-atât încât să fie internaţi.

— Dacă-i vorba să fim năpădiţi de rude, nu-i decât un singur lucru de făcut, spuse Larry resemnat.

— Ce anume? se interesă mama, privind curioasă pe deasupra ochelarilor.

— Trebuie să ne mutăm. Este de la sine înţeles.

— Să ne mutăm? Unde? întrebă mama nedumerită.

— Într-o vilă mai mică. După aceea poţi să le scrii tuturor mortăciunilor ălora că nu avem loc.

— Nu fi stupid, Larry. Nu putem s-o ţinem tot într-o mutare. Ne-am mutat aici să facem faţă prietenilor tăi.

— Ei da! Şi acum ne mutăm ca să nu facem faţă rudelor.

— Dar nu ne putem trambala întruna dintr-o parte într-alta a insulei. O să creadă lumea că ne-am ieşit din minţi.

— Ne vor considera şi mai ieşiţi din minţi dacă îşi face apariţia zgripţuroaica bătrână. Zău, mamă, n-am să pot s-o suport dacă vine. Am să împrumut probabil o puşcă de la Leslie şi am să-i fac o gaură în corset.

— Larry, te rog, nu mai spune asemenea lucruri de faţă cu Gerry.

— Nu fac decât să te previn. Urmă o pauză în timp ce mama îşi ştergea înfrigurată ochelarii.

— Dar mi se pare atât de excentric să tot schimbăm locuinţele în felul acesta, spuse ea în cele din urmă.

— Nu văd de ce ar părea excentric, ripostă surprins Larry. Este un lucru perfect logic.

— Bineînţeles că-i aşa, întări Leslie. Este un fel de autoapărare.

— Fii înţeleaptă, mamă, o încurajă Margo. La urma urmei, o mutare e tot atât de bună ca un chef.

Şi astfel, purtând în minte acest nou proverb, ne-am mutat.

PARTEA A TREIA

„Un om voios trăieşte la fel de mult
(s-a spus)
Ca omul trist, ba chiar o zi în plus.”

UDALL, *Ralph Roister Doister*

Vila Albă-ca-Zăpada

Aşezată pe vârful unui deal, printre măslini, noua vilă, albă ca zăpada, avea o verandă largă, împodobită cu o draperie deasă de viţă-de-vie. În faţa casei se afla o grădină cât o batistă, bine îngrădită, în care se încâlceau flori sălbatice. Întreaga grădină era umbrită de o magnolie mare ale cărei frunze lucioase, de un verde-închis, aruncau o umbră deasă. Drumeagul bătătorit din poarta casei cobora şerpuind printre măslini, vii şi livezi, înainte de a ajunge la şosea. Ne plăcuse vila de îndată ce ne-o arătase Spiro. Stătea părăginită, dar teribil de elegantă printre măslini beţi şi arăta ca o preţioasă din secolul al XVIII-lea lungită în mijlocul unei mulţimi de slujnice. Farmecul ei a sporit mult, din punctul meu de vedere, când am descoperit într-una din camere un liliac stând agăţat cu capul în jos de un oblon şi chiţăind duşmănos. Am sperat că va continua să-şi petreacă zilele în casă, dar de îndată ce ne-am mutat, a considerat că locul s-a aglomerat prea tare şi a plecat în căutarea unui trunchi paşnic de măslin. Am regretat că a luat această hotărâre, dar având multe alte preocupări, l-am dat în curând uitării.

Acolo, la vila albă, am ajuns să cunosc mai îndeaproape călugăriţele. Până atunci le vedeam întâmplător dând târcoale printre mirţi, dar nu le privisem niciodată cu prea multă atenţie. Acum eram obligat să le iau în seamă, căci în vârful dealului pe care era situată vila se aflau cu sutele, iar majoritatea erau mult mai mari decât cele văzute până atunci. Se ghemuiau dispreţuitoare în măslini, printre mirţi, pe franzele verzi şi netede ale magnoliei, iar noaptea se adunau în casă, rotindu-se la lumina lămpii, cu aripile verzi ce se zbăteau ca roţile unei vechi nave cu zbaturi, ca să se ridice pe mese sau scaune şi să umble încet, cu un aer afectat, întorcându-şi capul într-o parte şi în alta în căutare de pradă şi privind spre noi fix, cu ochii bulbucaţi deasupra unei feţe fără barbă. Nu ştiusem până atunci că aceste insecte pot creşte atât de mari, căci unele dintre cele care ne vizitau ajungeau la o lungime de zece centimetri. Aceşti monştri nu aveau teamă de nimic şi nu se dădeau în lături să atace ceva tot atât de mare, sau chiar mai mare decât ele. Păreau să considere casa o proprietate a lor, iar pereţii şi plafonul, teren legitim de vânătoare. Dar şi reptilele geko care trăiau printre crăpăturile zidului din jurul grădinii se simţeau îndreptăţite să vâneze prin casă şi astfel, între aceste specii de insecte şi reptile se purta un război permanent. Majoritatea bătăliilor erau simple încăierări între o călugăriţă şi un geko şi, cum erau de obicei de forţe cam egale, lupta ducea rar la vreun rezultat. Uneori avea loc câte o bătălie demnă de urmărit. Am avut norocul să asist dintr-o tribună centrală la o astfel de luptă, căci s-a desfăşurat deasupra, pe şi în patul meu.

În timpul zilei reptilele geko trăiau sub bucăţile dezlipite de ciment de pe zidul grădinii. Când soarele apunea şi umbra răcoroasă a magnoliei se aşternea peste casă şi grădină, apăreau scoţându-şi căpşoarele din crăpături şi privind curioase în jurul lor cu ochi aurii. Treptat, ieşeau de tot afară şi alunecau pe zid, cu

trupurile turtite şi cozile groase, aproape conice, ce păreau cenuşii în lumina amurgului. Înaintau cu grijă pe zidul cârpit cu muşchi până ajungeau la loc sigur în viţa de deasupra verandei şi rămâneau acolo răbdătoare, aşteptând să se întunece şi să se aprindă lămpile. Atunci îşi alegeau locul de vânat şi se îndreptau spre el mişunând pe pereţii casei. Unele ajungeau în dormitoare, altele în bucătărie, iar câteva rămâneau pe verandă printre frunzele de viţă.

Un anumit geko îşi alesese drept teren de vânătoare dormitorul meu şi am ajuns să-l cunosc destul de bine şi să-l botez Geronimo, deoarece asalturile lui asupra insectelor mi se păreau tot atât de iscusite şi dibaci plănuite ca oricare dintre isprăvile renumitului indian nord-american. Geronimo părea să fie o idee mai presus de ceilalţi geko. În primul rând, trăia singur sub un pietroi în stratul de cârciumărese de sub fereastra mea şi nu tolera niciun alt geko prin apropierea culcuşului său. Tot aşa nu îngăduia ca vreun geko străin să intre la mine în dormitor. Se trezea mai devreme decât semenii săi, ieşind de sub piatră cât timp zidurile şi casa mai erau încă scăldate în lumina palidă a apusului. O zbughea în sus peste găurile făcute prin desprinderea tencuielii albe, până ajungea la fereastra dormitorului meu. Privea curios pe deasupra pervazului clătinând repede capul de vreo două, trei ori, nu ştiu dacă pentru a mă saluta pe mine sau din satisfacţia de a fi găsit camera aşa cum o lăsase. Stătea pe pervaz, înghiţind în sec, până se lăsa întunericul şi se aducea o lampă. Sub lumina aurie părea să-şi schimbe culoarea din cenuşiu într-un sidefiu-roz palid şi translucid care făcea să iasă în evidenţă desenele cochet formate din bobiţe şi pielea să-i pară atât de fină şi subţire, încât aveai impresia că trebuie să fie transparentă şi că ai putea să-i vezi viscerele, încolăcite îngrijit ca trompa unui fluture.

Cu ochii strălucind de entuziasm, şerpuia în sus pe perete până la locul preferat, colţul din stânga dinspre

exterior al tavanului, unde atârna cu capul în jos, aşteptând să apară cina.

Hrana nu întârzia să sosească. Primul văl de ţânţari şi buburuze pe care Geronimo îl ignora era curând urmat de insecte cu picioare lungi, cu aripi dantelate, de molii mici şi alţi gândaci mai robuşti. Aveai multe de învăţat urmărind tactica de pândă a lui Geronimo. O chrisopă sau o molie, după ce se învârtise în jurul lămpii până ameţise, zbura în sus şi se instala pe tavan în cercul de lumină desenat de lampă. Geronimo atârnând cu capul în jos, în colţ, se încorda. Dădea rapid de două, trei ori din cap şi apoi pornea atent pe tavan şi înainta milimetru cu milimetru, ţinând insecta sub privirea fixă a ochilor lui strălucitori. Încetişor, aluneca peste tencuială până ajungea la vreo doisprezece centimetri de pradă. Se oprea o clipă şi puteai să-i vezi gheruţele mişcându-se ca să se înţepenească bine de tencuială. Ochii i se bulbucau mai tare de emoţie şi o expresie de ferocitate despre care el îşi închipuia că face să îngheţe sângele în vine i se aşternea pe faţă. Vârful cozii se zbătea mărunt şi apoi aluneca pe plafon, uşor ca o picătură de apă. Se auzea un hăpăit slab după care se întorcea fericit şi mulţumit de sine, ţinând în gură insecta ale cărei picioare şi aripi îi atârnau peste buze ca o mustaţă de morsă ciudată şi tremurătoare. Dădea din coadă ca un căţeluş bucuros şi apoi alerga spre colţişorul său să-şi ia masa în tihnă. Avea privirea incredibil de ascuţită căci adesea l-am văzut ochind câte o molie minusculă în celălalt capăt al camerei şi înconjurând tavanul ca să se apropie şi să o prindă.

Comportamentul lui faţă de rivalii care încercau să-i uzurpe teritoriul era foarte direct. De-abia se săltaseră şi ei peste pervazul ferestrei unde se opreau să se mai odihnească după urcuşul anevoios pe peretele vilei, că se auzea un zgomot bătăios şi Geronimo traversa ca un fulger tavanul şi cobora în jos pe perete ca să aterizeze pe pervaz, cu o mică bufnitură. Înainte ca noul-venit să

poată face vreo mişcare, Geronimo se arunca asupra lui. Partea curioasă era că, spre deosebire de ceilalţi geko, nu se repezea spre capul sau toracele inamicului. Ţintea direct coada şi, prinzând-o în gură, la vreun centimetru depărtare de vârf, se ţinea de ea ca un buldog, scuturând-o într-o parte şi în alta. Noul-venit, descurajat de acest atac perfid şi neobişnuit, recurgea la seculara stratagemă de protecţie a şopârlelor: îşi lepăda coada. Escalada apoi pervazul şi o zbughea cât se poate de repede spre stratul de cârciumărese de jos. Geronimo, gâfâind puţin din cauza efortului, rămânea triumfător pe pervaz cu coada adversarului atârnându-i din gură şi zbătându-se ca un şarpe. Asigurându-se că rivalul s-a îndepărtat, se aşeza comod şi începea să devoreze coada, obicei dezgustător pe care eu îl dezaprobam cu tărie. Dar se vede că era felul său de a sărbători o victorie şi nu-şi găsea liniştea până când coada nu se lăfăia în siguranţă în stomacul lui umflat.

Majoritatea călugăriţelor care zburau la mine în cameră erau mici. Geronimo era întotdeauna gata să le facă de petrecanie, dar erau prea iuţi pentru el. Spre deosebire de celelalte insecte, nu păreau atrase de lumina lămpilor. În loc să se învârtească în jurul lor ameţite, stăteau liniştite într-un loc bine ales, ca să poată devora dansatorii de câte ori se aşezau ca să-şi mai tragă sufletul. Ochii bulbucaţi păreau tot atât de ageri ca şi ai unui geko şi reuşeau totdeauna să-i simtă prezenţa şi să plece în grabă, mult înainte ca el să ajungă la distanţă de luptă. În noaptea marii bătălii totuşi, Geronimo dădu peste o călugăriţă care nu numai că nu şi-a luat zborul, dar fusese ea cea care venise să-l întâmpine, ceea ce era mai mult decât putea el să îndure.

Mă preocupau de câtva timp obiceiurile de înmulţire a călugăriţelor. Urmărisem nefericitul mascul ghemuindu-se pe spatele femelei care, cu mult sânge rece, ronţăia din el pe deasupra umărului. Chiar după ce

capul şi toracele dispăruseră în gura drăgălaşă a femelei, partea posterioară tot mai continua să-şi facă datoria. După ce privisem felul lor sălbatic de a face dragoste, eram foarte curios să le văd depunând şi clocind ouăle. Prilejul acesta s-a ivit într-o bună zi când eram pe deal şi m-am găsit faţă în faţă, ca să zic aşa, cu o călugăriţă excepţional de mare care păşea semeţ prin iarbă. Burta îi era dilatată şi eram sigur că este în aşteptarea fericitului eveniment. Se opri şi, legănându-se pe picioarele ei zvelte, mă privi rece şi îşi văzu de drum, trecând ţeapănă printre firele de iarbă. Mi-am zis că tot ce aveam mai bun de făcut era să o capturez, ca să-şi depună ouăle într-o cutie unde aş fi putut să le privesc în voie. De îndată ce-şi dădu seama că voiam să o prind, se răsuci şi se aşeză pe coadă cu aripile verzi-palid întinse şi braţele încovoiate în sus, într-un gest sfidător de avertizare. Amuzat de agresivitatea ei îndreptată împotriva unei fiinţe atât de mari, am apucat-o fără multe fasoane de torace cu două degete. Imediat braţele lungi şi ascuţite s-au îndoit pe spate şi mi-au cuprins degetul mare. Am avut senzaţia că jumătate de duzină de ace îmi pătrund în piele. Surprins, i-am dat drumul şi m-am aşezat să-mi sug rana: trei dintre înţepături erau într-adevăr adânci şi, când mi-am stors degetul, au apărut picături de sânge. Respectul meu faţă de călugăriţă crescu. Era evident o insectă de care trebuia să ţii seama.

La următoarea încercare am fost mai prudent şi mi-am folosit amândouă mâinile, prinzând-o cu una de torace şi imobilizând-o cu cealaltă. Se zbătea zadarnic şi încerca să mă muşte plecându-şi faţa ascuţită şi răutăcioasă spre mâna mea, vrând să-mi ciugulească pielea; fălcile erau prea slabe ca să aibă vreun efect. Am dus-o acasă şi am închis-o în dormitorul meu într-o cuşcă mare acoperită cu voal şi decorată artistic cu ferigi, iarbă şi pietre, printre care se mişca sprintenă. Am botezat-o Cecilia fără niciun motiv evident şi-mi petreceam o mulţime de timp prinzându-i fluturi pe care îi mânca în

cantităţi considerabile cu un apetit ce nu părea să se micşoreze, în timp ce stomacul îi creştea tot mai mare. Tocmai când eram sigur că-şi va depune ouăle dintr-un moment într-altul, a găsit nu ştiu cum o gaură în cuşcă şi a evadat.

Într-o noapte, citeam în pat când Cecilia, bătând tare din aripi, traversă camera şi se opri greoaie pe zid la vreo treizeci de centimetri de locul unde Geronimo se străduia să înghită ultimele bucăţele ale unei molii foarte păroase. Se opri cu puf lipit de buze şi privi uimit spre Cecilia. Sunt sigur că nu văzuse niciodată o călugăriţă atât de voluminoasă, căci Cecilia îl întrecea cu mai bine de un centimetru. Mirat de mărimea ei şi uluit de neruşinarea de a se instala la el în cameră, Geronimo nu fu în stare câteva minute decât să o privească atent. Între timp, Cecilia îşi întorcea capul dintr-o parte în alta uitându-se împrejur cu un aer de interes ostil, ca o fată bătrână arţăgoasă într-o galerie de artă. Revenindu-şi din uimire, Geronimo hotărî că o insectă atât de impertinentă merită să primească o lecţie. Îşi şterse gura de tavan şi apoi clătină repede din cap şi dădu ca dintr-un bici din coadă, ca să se ambaleze probabil şi să atingă o furie ce sfidează moartea. Cecilia nu-l luă deloc în seamă, ci continuă să privească împrejur, legănându-se încetişor pe picioarele ei lungi şi suple. Geronimo alunecă încet pe perete, înghiţind de furie şi se opri la vreun metru distanţă de insectă, mişcând din picioare ca să se sprijine bine pe ele. Cecilia, cu mirare bine simulată, păru că atunci îl observă pentru prima dată. Fără să-şi schimbe poziţia, întoarse capul şi privi peste umăr. Geronimo n-o scăpa din privire şi înghiţea tot mai violent. Cecilia, după ce îl cercetă rece cu ochii bulbucaţi, continuă să inspecteze plafonul de parcă n-ar fi existat niciun geko. Geronimo mai înaintă câţiva centimetri, îşi înţepeni iar ghearele, tremurând din vârful cozii şi apoi se repezi spre insectă. Atunci se petrecu ceva ciudat. Cecilia care până atunci păruse absorbită de inspectarea

unei crăpături din tencuială, sări brusc în aer, se răsuci şi ateriză în acelaşi loc, dar cu aripile întinse ca o pelerină. Se lăsă pe picioarele din spate, iar pe cele mai de nădejde din faţă le îndoi gata de luptă. Geronimo nu era pregătit pentru o primire atât de spinoasă, frână şi se opri la vreo şapte centimetri de călugăriţă privind-o fix. Ea îi întoarse privirea cu o agresivitate dispreţuitoare. Geronimo părea dezorientat de felul cum se desfăşoară evenimentele. Conform experienţei sale, insecta ar fi trebuit să-şi ia zborul şi să bâzâie în cealaltă parte a camerei odată ce l-a văzut apropiindu-se, dar iată că aceasta stătea pe coadă, cu braţele gata să înţepe şi cu pelerina verde de aripi fâşâind încetişor pe când se legăna dintr-o parte în alta. Oricum ajunsese prea departe ca să mai poată da înapoi, îşi adună tot curajul şi se avântă să ucidă.

Datorită iuţelii şi greutăţii sale, când se ciocni de călugăriţă o făcu să se rostogolească şi-i apucă cu fălcile partea de jos a toracelui. Cecilia, drept represalii, îşi încleştă picioarele din faţă de cele din spate ale lui Geronimo. Se clătinau şi fremătau pe plafon şi în jos pe perete, fiecare încercând să câştige un cât de mic avantaj. Urmă o pauză în timpul căreia adversarii se odihniră şi se pregătiră pentru runda a doua, fară să slăbească însă strânsoarea. Mă întrebam dacă n-ar trebui să intervin, nu voiam să fie ucis niciunul dintre ei. Pe de altă parte, lupta era atât de palpitantă, încât nu mă trăgea inima să-i despart. Până să mă hotărăsc, au reînceput. Dintr-un motiv oarecare, Cecilia era înclinată să încerce să-l tragă pe Geronimo jos pe podea, pe câtă vreme el era la fel de hotărât să o tragă pe ea sus pe tavan. Se clătinară înainte şi înapoi un timp, fiind când unul când celălalt deasupra, dar nu se petrecu nimic hotărâtor. Apoi Cecilia făcu o greşeală fatală. Profitând de o poziţie favorabilă, într-unul dintre momentele lor periodice de repaos, se aruncă în aer încercând, se pare, să traverseze în zbor camera cu Geronimo atârnându-i

de gheare ca un uliu cu un miel. Dar nu luase în calcul greutatea reptilei. Saltul ei brusc îl luă pe geko prin surprindere şi-i dezlipi pernuţele ca nişte ventuze de pe tavan, dar, odată ajunşi în aer, greutatea lui deveni prea mare pentru puterile Ceciliei. Căzură pe pat într-o încâlcitură complicată de cozi şi aripi. Căzătura îi surprinse pe amândoi. Îşi dădură drumul şi rămaseră pe pătură, privindu-se cu ochi scăpărători. Momentul era potrivit să intervin şi să pun capăt luptei; dar tocmai când eram gata să-i prind pe cei doi adversari, s-au repezit din nou unul la altul. De data aceasta Geronimo, mai înţelept, prinse în gură unul dintre braţele ascuţite ale Ceciliei care se răzbună cuprinzându-l cu celălalt pe după gât. Amândoi se găseau în dezavantaj pe pătură, căci li se agăţau ghearele, împiedicându-le mişcările. Se luptară totuşi pe pat şi începură să-şi facă drum spre pernă. Consecinţele luptei se vedeau acum bine la amândoi: Cecilia avea o aripă ruptă şi zdrobită şi un picior îndoit şi scos din uz, în timp ce Geronimo avea un mare număr de zgârieturi sângerânde pe spate şi gât, produse de ghearele din faţă ale Ceciliei. Eram mult prea curios să văd cine câştigă ca să-mi mai treacă prin minte să-i opresc, aşa că am evacuat patul, în timp ce ei se apropiau de pernă, căci nu aveam chef să simt gheara Ceciliei înfigându-mi-se în piept.

Călugăriţa dădea semne de oboseală, dar contactul dintre picioarele ei şi suprafaţa netedă a cearşafului păru să o învioreze. Din păcate îşi cheltui energia nou dobândită pe un obiectiv greşit. Eliberă gâtul lui Geronimo şi-i apucă în schimb coada. Nu-mi dau seama dacă făcând astfel îşi închipuise că-l va sălta în aer şi-l va imobiliza, dar efectul fu contrar. De îndată ce ghearele i se înfipseră în coadă, Geronimo şi-o lepădă, dar zvârcolirea furibundă necesară acestei operaţii făcu să i se clatine violent capul. Drept urmare, rupse braţul Ceciliei pe care îl ţinea în gură. Şi în felul acesta, Cecilia rămase într-o gheară cu coada care se zbătea, iar

Geronimo, fără coadă şi însângerat, ţinea în gură braţul Ceciliei care mai zvâcnea. Cecilia ar mai fi putut câştiga bătălia dacă l-ar fi atacat la iuţeală pe Geronimo, fără să-i lase timp să scuipe braţul care îi umplea gura, dar era prea absorbită de coada care se zbătea şi pe care, cred, o considera o parte vitală a duşmanului, drept care îşi ţinea înfiptă în ea unica ei gheară. Geronimo scuipă braţul şi, sărind înainte, deschise gura. Atât capul cât şi toracele Ceciliei dispărură înăuntru.

Acesta fu de fapt sfârşitul luptei. Mai rămânea doar de văzut dacă reptila va rezista până la moartea insectei. Picioarele îi trosneau, aripile se desfăcură ca nişte evantaie verzi şi foşneau agitându-se, abdomenul mare pulsa şi toate mişcările trupului ei în agonie îi rostogoliră pe amândoi, disperaţi, sub aşternutul mototolit. O bună bucată de timp nu i-am mai putut vedea; auzeam doar trosniturile slabe ale aripilor, dar de la o vreme şi acestea încetară. Urmă o pauză după care un mic cap zgâriat şi pătat cu sânge se ivi de sub marginea cearşafului, o pereche de ochi aurii mă contemplară triumfător, în timp ce Geronimo, târându-se ostenit, ieşea la vedere. O bucată bună de piele îi fusese jupuită de pe umăr, lăsând o pată roşie însângerată. Spatele îi era presărat cu bobiţe de sânge, pe unde îl înţepase ghearele Ceciliei şi ciotul de coadă care îi mai rămăsese lăsa o dâră de sânge pe pătură. Era hărtănit, şchiop, frânt de oboseală, dar victorios. Rămase un timp pe pat înghiţind în sec şi-mi îngădui să-i şterg spatele cu un tampon de vată prins într-un băţ de chibrit. Drept recompensă, i-am prins cinci muşte grase pe care le-a mâncat cu plăcere. Refăcându-şi oarecum forţele, a pornit-o încet în jurul peretelui, peste pervaz şi în jos pe zidul exterior al casei la lăcaşul său de sub piatră, în stratul de cârciumărese. Hotărâse, se pare, că are nevoie să se odihnească o noapte după o asemenea încăierare violentă. Noaptea următoare era din nou la locul său obişnuit, ţanţoş ca întotdeauna, mişcând ciotul de coadă

de plăcere în timp ce contempla ospăţul de insecte care plutea în jurul lămpii.

Două săptămâni după marea bătălie, Geronimo îşi făcu apariţia într-o noapte pe pervazul ferestrei însoţit, spre mirarea mea, de un alt geko. Noul sosit era destul de micuţ, cam jumătate cât Geronimo, de un roz foarte delicat şi cu ochi mari şi strălucitori. Geronimo îşi reluă poziţia obişnuită în colţ, în timp ce noul-venit îşi alese un loc în centrul plafonului. Începură vânătoarea de insecte cât se poate de concentraţi, ignorându-se complet unul pe altul. Mi-am închipuit la început că noul-venit, fiind atât de gingaş, era mireasa lui Geronimo, dar investigaţiile în stratul de cârciumărese dovediră că, dedesubtul pietrei, ducea în continuare o viaţă de burlac. Noul geko dormea se pare în altă parte, întovărăşindu-se cu Geronimo doar noaptea când mişunau pe zid spre dormitor. Ţinând seama de atitudinea sa războinică faţă de ceilalţi geko, mi-a venit greu să înţeleg cum de-l tolera pe noul-venit. Am cochetat cu ideea că ar putea fi vorba despre vreun fiu sau fiică a lui Geronimo, dar ştiam că reptilele geko n-au niciun fel de viaţă de familie, depun doar ouăle şi lasă tineretul (odată clocit) să se descurce singur. Deci supoziţia mea nu era plauzibilă. Încă nu hotărâsem ce nume să dau noului locatar al camerei mele când căzu victimă unui destin tragic.

În stânga vilei se întindea o vale mare, ca un amfiteatru verde, bogat împodobit de coloanele răsucite ale măslinilor. Valea era înconjurată de un mal de argilă şi prundiş, înalt de vreo şapte metri, la baza căruia creştea un strat de mirt care acoperea o grămadă de pietroaie prăbuşite. Locul reprezenta pentru mine un teren fertil de vânătoare, căci un mare număr de animale de tot soiul trăiau prin preajmă. Într-o zi, vânând printre pietroaie, am găsit un trunchi mare şi putred de măslin sub un tufiş. Gândindu-mă că ar putea fi ceva interesant dedesubt, am împins din răsputeri până l-am dislocat şi l-am rostogolit, lăsându-l cu partea umedă în sus. În

covata formată sub greutatea lui, erau ghemuite două vieţuitoare la vederea cărora mi s-a tăiat respiraţia.

Erau, pe cât puteam să văd, broaşte obişnuite, dar cele mai mari pe care le văzusem vreodată. Fiecare avea o circumferinţă mai mare decât o farfurioară obişnuită. Erau verzi-cenuşii, pline de excrescenţe, cu pete albe curioase din loc în loc unde pielea era lucioasă şi nepigmentată.

Stăteau acolo lipite de pământ ca doi Buddha obezi şi leproşi, uitându-se la mine şi înghiţind vinovat, aşa cum fac broaştele. A le ţine pe fiecare într-o mână era ca şi cum ai fi umblat cu două mingi dezumflate de piele. Broaştele clipiră spre mine cu ochii lor aurii filigranaţi şi se instalară mai bine în palme, privindu-mă cu încredere, gurile lor largi, cu buze groase, dând impresia că se lăţesc într-un zâmbet timid şi nesigur. Mă încântau şi eram atât de emoţionat că le-am descoperit, încât simţeam că dacă nu le arăt imediat cuiva, plesnesc de bucurie neîmpărtăşită. Am rupt-o la fugă spre vilă, ţinând câte o broască în fiecare mână, ca să arăt familiei ce descoperisem.

Când am dat buzna în casă, mama şi Spiro erau în cămară să vadă cum stăm cu alimentele. Ţinând broaştele în sus, i-am implorat să privească la minunatele mele amfibii. Eram foarte aproape de Spiro, când s-a întors şi a dat cu ochii de faţa unei broaşte. Chipul încruntat a lui Spiro a pălit, ochii s-au holbat şi pielea i-a devenit verzuie; asemănarea dintre el şi broască era remarcabilă. Smulgându-şi batista din buzunar şi ducând-o la gură, Spiro ieşi în grabă pe verandă unde vomă cu violenţă.

— Nu trebuie să-i arăţi lui Spiro asemenea lucruri, dragă, mă mustră mama. Ştii că are un stomac sensibil.

I-am spus că deşi ştiam că are stomacul sensibil, nu mi-am închipuit că văzând nişte vietăţi atât de drăgălaşe ar putea să i se facă rău.

— Ce cusur aveau broaştele? am întrebat eu foarte mirat.

— Niciunul, dragă, sunt drăgălaşe, spuse mama privind bănuitor spre broaşte. Doar că nu plac la toată lumea.

Spiro intră legănându-se, palid la faţă, tamponându-şi fruntea cu batista. Am ascuns repede broaştele la spate.

— Vai de mine, domnu' Zerris, se lamentă el. De ţe-mi arăţi asemenea lucruri? A trebuit să fug afară, doamnă Durrells, mi-e martor Dumnedzeu, când văd o lighioană ca asta trebuie să vărs şi m-am gândit că-i mai bine să vărs afară decât aiţi. Să nu-mi mai arăţi asa ţeva, domnu' Zerris, te rog.

Spre nemulţumirea mea, restul familiei a avut cam aceeaşi reacţie văzând cele două broaşte gemene şi astfel, întristat că nu pot trezi niciun fel de entuziasm printre ceilalţi, le-am dus la mine în cameră şi le-am aşezat cu grijă sub pat.

În aceeaşi seară, când s-au aprins luminile, le-am dat drumul să se mişte prin cameră şi mă distram prinzând insectele care se plimbau în jurul lămpii şi dându-le să le mănânce. Se deplasau greoaie încoace şi încolo, înghiţind ofrandele mele, iar gura lor largă hăpăia închizându-se cu un ţăcănit uşor, când limba lipicioasă împingea insecta înăuntru. La un moment dat, o molie excepţional de mare şi de isterică dădu buzna în cameră şi, închipuindu-mi ce gustare aleasă ar fi putut fi, am început să o urmăresc cu asiduitate. După puţin timp se aşează pe tavan, la câţiva centimetri de prietenul lui Geronimo. Din moment ce molia era cam de două ori mai mare decât el, înţelept, nu-i dădu nicio atenţie. Străduindu-mă să o dobor ca să o dau broaştelor, am aruncat prosteşte în ea cu o revistă. N-am nimerit molia, dar l-am luat prin surprindere pe geko tocmai când privea spre o muscă care se apropia. Revista zbură într-un colţ al camerei şi geko căzu cu o bufnitură pe covor

chiar în faţa celei mai mari dintre cele două broaşte. Înainte ca reptila să-şi vină în fire şi înainte să pot face ceva ca să o salvez, broasca se aplecă înainte, cu o expresie binevoitoare pe faţă, gura largă se deschise, căzând ca un pod basculant, limba săgetă întâi în afară, apoi înăuntru, purtând şopârla cu ea, ca apoi gura să se închidă şi broasca să-şi reia expresia de veselie timidă. Geronimo, atârnând cu capul în jos, în colţul lui, rămase indiferent la soarta amicului său, dar eu eram îngrozit de toată întâmplarea şi chinuit de sentimentul de vinovăţie. Am închis în grabă broaştele la ele în cutie, de teamă ca nu cumva însuşi Geronimo să devină următoarea victimă a ferocităţii lor.

Cele două broaşte mari mă intrigau din mai multe motive. Mai întâi, deşi păreau să fie din specia obişnuită, aveau nişte pete albe ciudate pe trup şi picioare. De asemenea, toate celelalte broaşte pe care le văzusem erau de vreo patru ori mai mici decât acestea. Un alt lucru curios mi se părea a fi faptul că le găsisem împreună sub un butuc; să găseşti şi un singur monstru ca acela era ceva neobişnuit, darămite o pereche! Eram sigur că făcusem o descoperire unică. Mă întrebam dacă n-o fi cumva vreo specie nouă, nestudiată. Plin de speranţă, le-am ţinut prizoniere sub pat până joia următoare, când a sosit Theodore. Văzându-l, m-am repezit cu sufletul la gură în camera mea şi le-am adus jos să i le arăt.

— A, da! exclamă Theodore, privindu-le îndeaproape şi pipăindu-le cu arătătorul. Da, ai dreptate, sunt nişte exemplare foarte mari.

Ridică o broască şi o puse jos pe podea, de unde se uita trist spre el, umflându-se şi fleşcăindu-se ca o bucată de cocă mucegăită.

— Da, spuse Theodore. Par să fie broaşte obişnuite deşi, cum se spune, sunt… ăăă… nişte exemplare excepţionale. Petele astea bizare se datorează lipsei de pigmentaţie. Cred că-i din cauza vârstei, deşi… evident,

pot să nu am dreptate. Trebuie să aibă o vârstă considerabilă ca să atingă asemenea proporţii.

Eram mirat, căci nu considerasem niciodată broaştele drept animale care trăiesc mult. L-am întrebat pe Theodore cam ce vârstă pot atinge.

— De, e greu de spus... nu există statistici după care să te orientezi, remarcă el cu ochii licărind. Dar îmi închipui că unele atât de mari ca acestea ar putea foarte bine să fie de doisprezece sau chiar de douăzeci de ani. Par să aibă multă tenacitate de supravieţuire. Am citit undeva că nişte broaşte au fost zidite în pereţii unei case sau aşa ceva şi au rămas acolo mai mulţi ani. Cred că au stat închise acolo vreo douăzeci şi cinci de ani.

Ridică şi cea de a doua broască din cutie şi o puse jos, alături de perechea ei. Stăteau alături, înghiţind şi clipind, cu părţile lor moi tremurând odată cu respiraţia. Theodore le contemplă concentrat câteva clipe, apoi scoase un cleşte din buzunarul vestei, se duse în grădină, întoarse mai multe pietre, până găsi o râmă mare şi umedă de culoarea ficatului. O ridică cu cleştele şi se întoarse pe verandă. Se aplecă deasupra broaştelor şi lăsă râma care se zvârcolea să cadă pe dalele de piatră, unde se încolăci făcându-se nod şi apoi încet începu să se întindă. Broasca care era mai aproape îşi ridică capul, clipi des, şi se întoarse cu faţa spre râmă. Viermele continuă să se zbată ca un fir de lână pe un cărbune aprins. Broasca se aplecă înainte, privind-o cu o expresie de mare interes.

— Aha! exclamă Theodore şi zâmbi în barbă.

Râma execută într-un spasm cifra opt şi broasca se aplecă înainte emoţionată. Gura mare se deschise, limba roşie ieşi afară şi partea din faţă a viermelui fu împinsă în hăul care se căscase. Broasca închise gura cu un zgomot sec şi partea cea mai mare a râmei, care atârna în afară, se zbătea violent. Broasca se aşeză pe coadă şi cu multă grijă începu să-şi îndese viermele în gură, folosindu-se de degetele mari. Pe măsură ce fiecare bucată a râmei care

se zvârcolea era împinsă înăuntru, broasca înghiţea din greu, închizând ochii cu o expresie de durere acută, încet dar sigur, bucăţică cu bucăţică, râma dispărea între buzele groase, până când a rămas doar un capăt de vreo doi centimetri care atârna afară contractându-se.

— Ei, da, spuse Theodore pe un ton amuzat. Totdeauna mă distrez privindu-le mâncând râme. Îmi vin în minte scamatorii aceia, ştii, care scot metri întregi de panglici din gură… ăăă… doar că fenomenul e invers.

Broasca clipi, înghiţi disperată, dând ochii peste cap şi ultima bucăţică de râmă dispăru în gură.

— Mă întreb, spuse Theodore gânditor, cu ochii scânteind, mă întreb dacă s-ar putea dresa broaştele să înghită şi săbii. Ar fi o încercare interesantă.

Luă cu grijă broaştele şi le puse la loc în cutie.

— Nu săbii ascuţite, bineînţeles, continuă el, îndreptându-se şi legănându-se pe vârfurile picioarelor. Dacă sabia ar fi ascuţită, te-ai alege cu o broască găurită.

Râse pe înfundate frecându-şi marginile bărbii cu degetul mare.

Flori cuvântătoare

Nu peste mult timp am primit trista veste că mi-au găsit un alt profesor. De data aceasta era un individ numit Kralefsky a cărui origine era o încâlcitură complicată de naţionalităţi, printre care predomina cea engleză. Familia m-a asigurat că-i vorba despre o persoană foarte drăguţă şi care, pe deasupra, era şi interesat de păsări; deci ne vom înţelege probabil bine. Această informaţie nu m-a impresionat cine ştie ce. Întâlnisem mulţi oameni care susţineau că-i interesează păsările şi care s-au dovedit (când i-am luat la întrebări) că erau nişte şarlatani care nu ştiau nici cum arată o pupăză sau nu puteau spune care este diferenţa între un codroş negru şi unul obişnuit. Eram sigur că familia inventase această iubire de păsări numai pentru a mă consola că iar trebuie să învăţ. Puteam să jur că reputaţia lui de ornitolog i se trage din faptul că avusese un canar pe când avea vreo paisprezece ani. Prin urmare, într-o stare sufletească cât se poate de mohorâtă, am pornit spre oraş pentru prima mea lecţie.

Kralefsky ocupa ultimele două etaje ale unei mari case pătrate şi mucegăite de la periferia oraşului. Am urcat scările largi şi, cu bravură ostentativă, am bătut tare în ciocănelul care împodobea uşa. Am aşteptat apoi, încruntându-mă la mine însumi şi înfigându-mi cu o considerabilă violenţă tocul pantofului în covorul roşu. Tocmai când mă pregăteam să bat din nou, se auziră nişte paşi uşori şi uşa se dădu în lături pentru a-mi dezvălui noul meu profesor.

Am hotărât imediat că acest Kralefsky nu era câtuşi de puţin om, ci un spiriduş travestit în muritor, cu ajutorul unui costum vechi, dar foarte spilcuit. Avea un cap mare, de forma unui ou, înclinat pe spate spre o cocoaşă bine rotunjită. Această poziţie îi dădea ciudata înfăţişare că tocmai ridică din umeri, privind în sus spre

cer. Un nas lung, frumos coroiat, cu nări largi i se lăfăia în mijlocul feţei, iar ochii, neobişnuit de mari, erau umezi şi de culoarea coniacului. Aveau o privire fixă şi pierdută de parcă posesorul lor tocmai se trezise dintr-o transă. Gura largă şi subţire reuşea să îmbine corectitudinea cu umorul şi zâmbetul de bun-sosit dădea la iveală nişte dinţi regulaţi, dar galbeni.

— Gerry Durrell? întrebă el, legănându-se ca o vrabie şi fluturând spre mine mâinile mari şi osoase. Gerry Durrell, nu-i aşa? Intră, dragă băiete, te rog, intră.

Îmi făcu semn cu un deget arătător foarte lung şi mă strecurai pe lângă el în antreul întunecat, făcând scândurile duşumelei să protesteze scârţâind sub covorul uzat ca o piele râioasă.

— Pe aici; iată camera unde vom studia, mă informă Kralefsky cu voce subţire, deschizând o uşă şi invitându-mă într-o mică încăpere sumar mobilată.

Mi-am pus cărţile pe masă şi m-am aşezat pe scaunul pe care mi-l indicase. Se aplecă deasupra mesei, balansându-se pe vârfurile degetelor cu unghii bine îngrijite şi îmi surâse vag. I-am întors zâmbetul neştiind prea bine ce vrea de la mine.

— Prieteni! exclamă el cu entuziasm. Este cât se poate de important să fim prieteni. Sunt foarte sigur că vom deveni prieteni, tu nu?

Am încuviinţat clătinând din cap şi muşcându-mi interiorul obrajilor ca să nu-mi vină să zâmbesc.

— Prietenie, murmură el, închizând ochii extaziat de acest gând, prietenie! Asta e!

Buzele i se mişcau în tăcere şi mă întrebam dacă nu se roagă, iar în caz afirmativ, dacă o face pentru mine, pentru sine sau pentru amândoi. O muscă i se învârti în jurul capului ca apoi să i se aşeze, plină de încredere, pe nas. Kralefsky tresări, o goni cu mâna, deschise ochii şi clipi la mine.

— Da, da, asta-i totul, spuse el hotărât. Sunt sigur că vom fi prieteni. Mama ta mi-a spus că iubeşti mult

istoria naturală. Vezi, asta face să avem ceva în comun de la bun început. O legătură, cum se spune, nu-i aşa?

Introduse degetul arătător şi pe cel mare în buzunarul vestei şi, scoţând un ceas de aur, îl privi cu reproş. Suspină, puse ceasul la loc şi apoi îşi netezi chelia de pe creştetul capului care strălucea ca o piatră cafenie prin părul ca un lichen.

— Sunt pe cale să fac avicultură, deşi doar ca amator, se oferi el modest să mă informeze. Poate te interesează să-mi vezi colecţia. Vreo jumătate de oră printre vieţuitoarele cu pene nu poate, după părerea mea, să ne strice, înainte de a ne apuca de lucru. În afară de asta, am cam întârziat azi-dimineaţă şi vreo două au nevoie de apă proaspătă.

Mă conduse pe nişte scări care scârţâiau la etajul de sus al casei şi se opri în faţa unei uşi dublate cu postav verde. Scoase un snop imens de chei care clincăneau muzical, în timp ce o căuta pe cea potrivită. O băgă în broască, răsuci şi apoi împinse uşa grea. O ploaie de lumină se revărsă din cameră şi, odată cu ea, un cor asurzitor de păsări. Părea că din antreul ponosit al etajului de sus s-ar fi deschis porţile paradisului. Podul era imens, ocupând aproape toată suprafaţa casei. Nu avea covor şi unica mobilă era o masă de scândură, în mijlocul încăperii, iar pereţii erau acoperiţi de la podea până la plafon de şiruri şi şiruri de colivii mari şi aerisite, conţinând zeci de păsări care fâlfâiau şi ciripeau. Podeaua încăperii era acoperită cu un strat subţire de seminţe pentru păsări care trosneau plăcut sub paşii tăi de parcă te-ai fi plimbat pe o plajă acoperită cu pietriş. Fascinat de mulţimea de păsări, am înconjurat încet camera, oprindu-mă să privesc fiecare colivie, în timp ce Kralefsky (care părea să fi uitat de prezenţa mea) luă o stropitoare de pe masă şi, dansând sprinten de la colivie la colivie, umplea castroanele cu apă.

Impresia de la început că toate păsările erau canari se dovedi complet greşită. Spre încântarea mea, am

descoperit sticleţi pictaţi ca nişte clovni în roşu aprins, galben şi negru, florinţi verzi şi galbeni ca frunzele lămâilor în plină vară, cânepari cu haine elegante cafenii şi maro, botgroşi cu pieptul proeminent şi trandafiriu şi o armată de alte păsări. Într-un colţ al încăperii am găsit o mică uşă cu geam care dădea pe balcon. La fiecare capăt fusese construită o cuşcă de păsări. Într-una trăia un mierloi negru şi catifelat, cu un cioc elegant, galben ca banana, iar în cea opusă, un fel de sturz îmbrăcat în pene de un albastru nemaipomenit. O combinaţie celestă de nuanţe între bleumarin şi opal.

— Sturz de stâncă, anunţă Kralefsky, ridicând brusc capul şi arătând spre frumoasa pasăre. Mi-a fost trimis din Albania anul trecut când era pui. Din păcate nu am reuşit să-i găsesc încă doamnă.

Scutură afectuos stropitoarea spre sturz şi se retrase înăuntru. Sturzul se uită spre mine cu o privire ştrengărească, îşi înfoie pieptul şi scoase o serie de sunete care semănau cu un chiot amuzat. După ce l-am privit îndelung şi cu lăcomie, m-am întors în pod, unde Kralefsky tot mai dădea apă la păsări.

— Nu ţi-ar plăcea să mă ajuţi? întrebă el, privindu-mă cu ochi pierduţi şi lăsând stropitoarea să se încline, astfel că şuviţa fină de apă începu să picure pe vârful foarte lustruit al unuia dintre pantofi. Sarcina aceasta este mult mai uşoară dacă-i făcută de două perechi de mâini, mi-am zis eu întotdeauna. Dacă ţii stropitoarea aşa... eu am să-ţi dau farfuriile să le umpli. Perfect. Aşa! Terminăm cât ai clipi.

Şi astfel, în timp ce eu umpleam castronaşele de ceramică cu apă, Kralefsky le lua atent între arătător şi degetul mare şi le băga îndemânatic prin uşa coliviei, de parcă ar fi vârât bomboane în gura unui copil. În timp ce trebăluia, îmi vorbea şi mie şi păsărilor cu absolută imparţialitate, dar, cum nu schimba deloc tonul, uneori nu-mi dădeam seama dacă câte o remarcă îmi este adresată mie sau vreunui locatar al coliviilor.

— Da, azi sunt într-o formă bună. Din cauza soarelui, ştii?... De îndată ce trece în partea aceasta a casei încep sa cânte... nu-i aşa? Va trebui să faci mai multe ouă data viitoare... Numai două, draga mea, numai două! Cu toată bunăvoinţa din lume, ăsta nu se poate numi cuibar. Îţi plac seminţele astea noi? Ţii şi tu vreuna, ia zi? Vezi aici câteva dintre cele mai interesante păsări mâncătoare de seminţe... Să nu mai faci aşa ceva în apa curată... A le face pe unele să se înmulţească este, bineînţeles, o îndeletnicire grea, dar îţi şi aduce satisfacţii, după părerea mea, în special încrucişările... doar două, ai ouat doar două, bineînţeles... hoţomanule, hoţomanule!

În cele din urmă am terminat cu apa şi Kralefsky mai contemplă câteva momente păsările, zâmbindu-şi în barbă în timp ce-şi ştergea insistent mâinile cu un şervet. Apoi îmi făcu turul încăperii, oprindu-se în faţa fiecărei colivii ca să-mi vorbească despre pasărea din interior, strămoşii ei şi ce intenţiona să facă cu ea. Tocmai examinam, într-o tăcere plăcută, un botgros gras şi îmbujorat, când deodată un sunet puternic şi tremurat răsună mai tare decât larma cântecului de păsări. Spre uimirea mea, zgomotul părea să vină de undeva din stomacul lui Kralefsky.

— Pe Jupiter, exclamă el îngrozit, întorcând spre mine o privire chinuită. Pe Jupiter!

Îşi băgă arătătorul şi degetul mare în vestă şi-şi scoase ceasul. Apăsă pe un mic resort şi sunetul se opri. Eram uşor decepţionat văzând că sunetul are o sursă obişnuită. Simţeam că un profesor ale cărui măruntaie sunau la diferite intervale ar fi contribuit mult la farmecul lecţiilor.

Kralefsky se uită curios la ceas şi apoi îşi strâmbă faţa dezgustat

— Pe Jupiter, repetă el slab, s-a şi făcut ora douăsprezece... timpul zboară, nu glumă... Vai, mie! Pleci la şi jumătate, nu-i aşa?

Puse ceasul la loc în buzunar şi-şi mângâie chelia.

— Ei bine, spuse el în cele din urmă, nu cred că putem face vreun progres la învăţătură în jumătate de oră. De aceea, ca să treacă timpul plăcut pentru tine, propun să mergem jos în grădină şi să culegem câteva cruciuliţe pentru păsările. Le face foarte bine, în special când ouă.

Deci ne-am dus în grădină şi am cules cruciuliţe, până când maşina lui Spiro a coborât claxonând strada, ca o rată rănită.

— Maşina ta, presupun, spuse Kralefsky politicos. Am reuşit să strângem la timp o provizie bună de verdeaţă. Ajutorul tău a fost nepreţuit, deci mâine vei fi aici la nouă fix, nu-i aşa? Asta e! Putem considera că dimineaţa de astăzi nu a fost pierdută; a fost ca un fel de introducere, ne-am studiat unul pe celălalt şi sper că a fos atinsă o coardă a prieteniei. Pe Jupiter! Da, asta-i foarte important! Pe mâine deci şi *au revoir*.

Pe când închideam poarta de fier forjat, îmi făcu amabil semn cu mâna şi o porni spre casă lăsând în urma lui o dâră înflorată de cruciuliţe aurii, în timp ce-şi legăna cocoaşa printre tufele de trandafiri.

Ajuns acasă, familia mă întrebă dacă mi-a plăcut noul meu profesor. Fără să intru în amănunte, am răspuns că mi s-a părut foarte drăguţ şi că sunt sigur că vom deveni prieteni. Întrebat ce am studiat în cursul primei noastre dimineţi, am răspuns, cu o anumită doză de onestitate, că dimineaţa a fost dedicată ornitologiei şi botanicii. Familia păru satisfăcută. Dar foarte curând am descoperit că domnul Kralefsky era un partizan al muncii şi că era hotărât să mă educe, indiferent care ar fi fost ideile mele în această privinţă. Lecţiile erau destul de plictisitoare, căci folosea o metodă de predare care fusese probabil la modă pe la mijlocul secolului la XVIII-lea. Istoria era servită în hălci mari şi indigeste şi datele erau învăţate pe de rost. Stăteam şi le repetam într-un cor tărăgănat şi monoton, până când deveneau ca o

incantaţie pe care o scandam automat, minţile noastre fiind ocupate cu altceva. La geografie ne limitam, spre nemulţumirea mea, la insulele britanice şi nenumărate hărţi trebuiau desenate şi completate cu o grămadă de comitate şi orăşele. Apoi comitatele şi orăşelele trebuiau învăţate pe dinafară, odată cu numele celor mai importante râuri, produsele principale, populaţia şi multe alte informaţii serbede şi absolut inutile.

— Somerset? spunea el, cu un tremolo în voce, arătând acuzator spre mine.

Mă încruntam într-o încercare disperată de a-mi aminti ceva despre acest comitat. Ochii lui Kralefsky se măreau de îngrijorare, urmărindu-mi eforturile mintale.

— Bine, spunea el, într-un final, când devenise evident că despre Somerset cunoştinţele mele erau inexistente. Bine, hai să lăsăm comitatul Somerset şi să-l încercăm pe Warwickshire. Deci, Warwickshire – capitala comitatului? Warwick. Asta e! Şi acum ce se produce în Warwick, ia spune?

Din punctul meu de vedere, nu se producea nimic în Warwick, dar mă hazardam pe ghicite, spunând cărbune. Descoperisem că dacă continuai să numeşti diverse produse, fară să ţii seama de comitatul sau oraşul de care era vorba, mai devreme sau mai târziu nimereai un răspuns corect. Suferinţa lui Kralefsky în faţa greşelilor mele era foarte reală. În ziua în care l-am informat că în Essex se produce oţel inoxidabil, avea lacrimi în ochi. Dar aceste perioade lungi de întristare erau mai mult decât compensate de bucuria şi încântarea de care era cuprins când prin vreo stranie coincidenţă răspundeam corect la câte o întrebare.

O dată pe săptămână ne chinuiam dedicând dimineaţa limbii franceze. Kralefsky vorbea frumos franţuzeşte şi să mă audă masacrând această limbă era aproape mai mult decât putea el să îndure. Nu-i trebui mult ca să ajungă la convingerea că era inutil să încerce să-mi predea după manualele obişnuite aşa că acestea

au fost puse deoparte şi înlocuite cu o carte în trei volume despre păsări. Dar chiar şi aşa era o muncă anevoioasă. Uneori, când citeam pentru a douăzecea oară descripţia penajului unui prigor, pe faţa lui Kralefsky se aşternea o expresie de cruntă hotărâre. Trântea cartea ca să se închidă, alerga afară în antreu şi apărea peste un minut purtând o panama elegantă.

— Cred că ne-am înviora puţin… dacă am face o plimbare, anunţa el, aruncând priviri nemulţumite volumului *Les Petits Oiseaux de l'Europe*. Propun să trecem prin oraş şi să ne întoarcem pe faleză. Ce spui? Excelent. Dar nu trebuie să pierdem timpul, eşti de acord, nu? Va fi un bun prilej pentru un exerciţiu de conversaţie în limba franceză. Deci niciun cuvânt englezeşte, totul trebuie spus în franceză. Numai aşa ne vom familiariza cu această limbă.

Şi astfel, într-o tăcere aproape absolută, ne croiam drum prin oraş. Frumuseţea acestor plimbări consta în faptul că indiferent în ce direcţie ne-am fi îndreptat, ajungeam în mod invariabil la târgul de păsări. Eram ca *Alice în Ţara din Oglindă*: indiferent cu câtă hotărâre ne îndreptam în direcţie opusă, foarte curând ne trezeam în micul scuar unde tarabele erau înţesate cu cuşti din nuiele împletite şi aerul răsuna de cântecul păsărilor. Aici franceza era dată uitării împreună cu algebra, geometria, datele istorice, oraşele de provincie şi alte subiecte similare. Cu ochii strălucitori, cu chipuri îmbujorate, treceam din tarabă în tarabă, examinând cu atenţie păsările. Ne tocmeam cumplit cu vânzătorii şi, treptat, braţele ni se încărcau de colivii.

Eram apoi brusc readuşi pe pământ de sunetul delicat al ceasului din buzunarul lui Kralefsky. Lăsa aproape să-i cadă povara instabilă de colivii în efortul de a-şi scoate ceasul ca să-l oprească.

— Pe Jupiter! Ora douăsprezece. Cine ar fi crezut? Te rog, ţine câneparul ăsta puţin ca să-mi opresc ceasul… Mulţumesc, trebuie să ne grăbim, nu? Mă

îndoiesc că vom putea ajunge pe jos, încărcaţi cum suntem. Vai de mine! Cred că-i mai bine să luăm o trăsură. Este o extravaganţă, bineînţeles, dar n-ai ce-i face dacă-şi bagă dracul coada.

Deci traversam în grabă scuarul, îngrămădeam marfa noastră care ciripea şi fâlfâia din aripi într-o trăsură şi porneam spre casa lui Kralefsky. Clinchetul hamurilor şi tropotul copitelor se armonizau plăcut cu ciripitul cumpărăturilor.

După ce trecuseră câteva săptămâni de când studiam cu Kralefsky am descoperit că nu locuia singur. În cursul dimineţii, la anumite intervale, se întrerupea brusc în mijlocul unor socoteli sau din recitarea oraşelor dintr-un comitat şi-şi lăsa capul pe o parte ca şi cum ar asculta ceva.

— Iartă-mă o clipă, spunea el. Trebuie să mă duc să o văd pe mama.

La început m-am mirat, convins fiind că Kralefsky era mult prea bătrân ca să mai poată avea o mamă. După adânci cugetări, am ajuns la concluzia că aceasta era doar o formulă de politeţe ca să spună că vrea să meargă la toaletă, căci îmi dădeam seama că nu toată lumea împărtăşea lipsa de jenă a familiei mele când era vorba despre acest subiect. Nu-mi trecu prin cap că dacă presupunerea mea era corectă, Kralefsky se retrăgea la toaletă mai des decât orice altă fiinţă umană pe care o cunoscusem. Într-o dimineaţă, am mâncat la micul dejun o cantitate mare de fructe zemoase al căror efect se făcu simţit tocmai când eram în plină lecţie de istorie. Odată ce Kralefsky era atât de ruşinos în privinţa toaletei, m-am gândit să-mi formulez dorinţa cât mai delicat şi că cel mai bine ar fi să adopt formula lui, ce-i drept cam curioasă. L-am privit cu hotărâre în ochi şi i-am spus că aş vrea să merg la mama lui.

— La mama? repetă el uimit. Să mergi la mama, acum?

Nu vedeam de ce face atâta caz, aşa că am confirmat clătinând din cap.

— Bine, spuse el, cu îndoială. Sunt sigur că va fi încântată să te cunoască, totuşi ar fi mai bine să mă duc să văd dacă-i posibil acum.

Ieşi din cameră, tot cam nedumerit şi reveni după câteva minute.

— Mama va fi încântată să te vadă, mă anunţă el, dar te roagă să o scuzi dacă nu-i aşa de aranjată.

Mi s-a părut cam exagerat să vorbeşti despre toaletă de parcă ar fi fost o fiinţă omenească, dar, odată ce Kralefsky era evident excentric în privinţa acestui subiect, m-am hotărât să-i fac pe plac. L-am asigurat că nu mă supără dacă mama lui era puţin în dezordine, căci şi a noastră era adesea într-un hal fără de hal.

— A... ăăă... da, da. Bănuiesc că da, murmură el, aruncându-mi o privire destul de surprinsă.

Mă conduse în jos pe coridor, deschise o uşă şi, spre marea mea mirare, mă invită într-un spaţios dormitor umbrit. Camera era o pădure de flori. Vedeai vase, cupe şi oale agăţate peste tot şi fiecare conţinea o mulţime de flori frumoase care luceau în penumbră ca nişte pereţi de giuvaere într-o peşteră verde. La un capăt al camerei era un pat enorm, şi în el, sprijinită pe o grămadă de perne, era întinsă o siluetă nu mult mai mare decât a unui copil. Trebuie să fi fost foarte bătrână, mă gândeam eu, în timp ce ne apropiam, căci trăsăturile ei fine şi delicate erau acoperite de o reţea de riduri care brăzdau o piele tot atât de gingaşă şi catifelată ca pieliţa unei ciuperci. Dar lucrul cel mai uimitor pe care îl avea era părul. Îi cădea pe umeri ca o cascadă bogată şi apoi cobora până la jumătatea patului. Era de un castaniu cât se poate de cald şi de frumos, sclipind şi strălucind de parcă ar fi ars, amintindu-mi de frunzele toamnei şi de blana lucitoare de iarnă a vulpii.

— Mamă dragă, o strigă încetişor Kralefsky, traversând camera şi aşezându-se pe un scaun lângă pat. Mamă dragă, uite-l pe Gerry care a venit să te vadă.

Silueta miniaturală de pe pat ridică pleoapele subţiri şi palide şi mă privi cu ochi mari, căprui, tot atât de strălucitori şi inteligenţi ca ai unei păsări. Ridică o mână subţire şi frumos formată, încărcată cu inele, din adâncul cosiţelor ei castanii şi mi-o întinse zâmbind jucăuş.

— Mă simt atât de măgulită că ai venit să mă vezi, spuse ea cu o voce dulce şi răguşită. În zilele noastre, mulţi oameni consideră persoanele de vârsta mea plictisitoare.

Intimidat, am murmurat ceva şi ochii strălucitori priviră spre mine licărind, iar ea râse muzical, ca o mierlă, şi netezi patul cu palma.

— Stai jos, mă invită ea. Vino şi stai jos să vorbim câteva minute.

Am ridicat cu grijă grămada de păr castaniu şi am mutat-o mai la o parte ca să mă pot aşeza pe pat. Părul era moale, mătăsos şi greu ca un val de culoarea flăcărilor care-mi foşnea printre degete. Doamna Kralefsky îmi surâse şi, ridicând o şuviţă între degete, o răsuci uşor ca să strălucească.

— Ultimul orgoliu pe care îl mai am, spuse ea, tot ce a mai rămas din frumuseţea de altădată.

Privi în jos spre şuvoiul de păr ca şi cum ar fi fost un animal de casă, sau altă fiinţă care nu avea nimic de-a face cu persoana ei, şi-l mângâie cu afecţiune.

— E straniu, spuse ea, foarte straniu. Teoria mea este că anumite lucruri frumoase se îndrăgostesc de ele însele aşa cum a făcut Narcis. Odată ce se întâmplă asta, nu au nevoie de ajutor ca să trăiască, devin atât de absorbite de propria lor frumuseţe, încât nu trăiesc decât pentru ea, ai crede că se hrănesc din ea şi astfel, cu cât devin mai frumoase, cu atât sunt mai puternice. Trăiesc într-un cerc. Este ceea ce s-a întâmplat cu părul meu. Se

bizuie pe sine însuşi, creşte numai de dragul lui însuşi şi faptul că sărmanul meu trup a căzut în ruină nu-l afectează câtuşi de puţin. Când voi muri, vor putea să-mi căptuşească bine sicriul cu el şi va continua probabil să crească şi după ce trupul meu se va preface în pulbere.

— Lasă, mamă, nu mai vorbi aşa, o dojeni blând Kralefsky. Nu-mi plac gândurile astea morbide.

Îşi întoarse capul şi-l privi cu afecţiune, râzând încetişor.

— Dar nu sunt morbide, John. E numai o teorie pe care o am, explică ea. Şi în afară de asta, gândeşte-te ce giulgiu frumos o să fie.

Se uită în jos, spre păr, zâmbind fericită. În liniştea care se aşternuse, ceasul lui Kralefsky începu să sune. Tresări, îl scoase din buzunar şi se uită la el.

— Pe Jupiter, exclamă el, sărind în picioare. Ouăle alea trebuie să se fi clocit. Iartă-mă, te rog, mamă, un minut. Trebuie neapărat să mă duc să le văd.

— Fugi, fugi, spuse ea. Am să stau de vorbă cu Gerry până te întorci. Nu-ţi face griji pentru noi.

— Asta e! exclamă Kralefsky şi traversă iute camera, printre grămezile de flori, ca o cârtiţă care sapă într-un curcubeu.

Uşa se închise cu un suspin în urma lui şi doamna Kralefsky se întoarse, îmi zâmbi şi începu să-mi vorbească.

— Se spune că atunci când îmbătrâneşti ca mine trupul îţi funcţionează mai încet. Nu sunt de acord. Nu, nu cred că-i adevărat. Teoria mea este că nu tu, ci viaţa se mişcă mai încet pentru tine. Mă înţelegi? Totul se domoleşte, iar tu poţi observa mult mai multe când lucrurile sunt într-o mişcare lentă. Vezi atâtea lucruri! Atâtea lucruri extraordinare se întâmplă în jurul tău despre care n-ai avut habar înainte. Trăieşti o aventură încântătoare, absolut încântătoare.

Oftă de mulţumire şi privi în jurul camerei.

— Să luăm florile, continuă ea, arătând bogăţia de flori care îi umplea camera. Ai auzit vreodată florile vorbind?

Foarte intrigat, am negat scuturând din cap. Ideea că florile vorbesc era nouă pentru mine.

— Ei bine, te asigur că vorbesc. Stau de vorbă îndelung unele cu altele, cel puţin presupun eu că stau de vorbă, căci bineînţeles nu pricep ce spun. Şi tu când vei fi bătrân ca mine le vei putea auzi, cu condiţia să rămâi deschis la astfel de lucruri. Cei mai mulţi spun că pe măsură ce îmbătrâneşti nu mai crezi în nimic, nu te mai miră nimic, astfel că devii mai receptiv la idei. Prostii! Toţi bătrânii pe care îi cunosc au avut minţile închise ca nişte stridii cenuşii de când erau adolescenţi.

Îmi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Crezi că sunt cam bizară? Cam într-o ureche, spunându-ţi că florile stau de vorbă?

În grabă şi sincer am negat acest lucru. Am spus era mai mult ca sigur că florile comunică între ele. Am menţionat faptul că liliecii scot nişte chiţăituri foarte slabe pe care eu sunt în stare să le aud, dar pe care o persoană mai în vârstă nu le-ar putea auzi deoarece au o frecvenţă foarte înaltă.

— Chiar aşa! Chiar aşa! exclamă ea încântată. Depinde de lungimea de undă. Am redus totul în raport cu procesul de încetinire. Un alt lucru pe care nu-l observi cât eşti tânăr este personalitatea pe care o au florile. Sunt tot aşa de diferite unele de altele ca şi oamenii. Stai să vezi. Uită-te la trandafirul acela, acolo sus, singur în vas.

Într-un colţ pe o măsuţă, într-un vas mic de argint, stătea un trandafir superb, catifelat şi de un purpuriu atât de închis, încât părea negru. Era o floare minunată, petalele admirabil arcuite şi îmbujorarea atât de delicată şi perfectă, ca puful de pe aripile unui fluture proaspăt ieşit din crisalidă.

— Nu-i aşa că-i o frumuseţe? mă întrebă doamna Kralefsky. Nu-i minunat? Îl am de două săptămâni. E greu de crezut, nu-i aşa? Şi nu era boboc când a sosit. Nu, era complet deschis. Dar ştii, era aşa de bolnav că nu am crezut că va supravieţui. Persoana care îl culesese fusese atât de neatentă încât l-a pus într-un buchet de ochiul-boului. Fatal. Pur şi simplu fatal. N-ai idee cât de crude sunt toate florile de acest soi. Sunt un fel de flori grosolane şi rezistente, foarte pământeşti. Şi dacă pui o floare atât de aristocrată cum este trandafirul printre ele, trebuie să te aştepţi la necazuri. Până când a ajuns aici se gârbovise şi se ofilise în aşa hal că nici nu l-am observat printre florile de ochiul-boului. Dar din fericire le-am auzit. Aţipisem aici când au început, mai ales cele galbene, am eu impresia, care sunt de obicei mai agresive. Evident, n-am înţeles ce spun, dar suna oribil. La început nu ştiam cu cine vorbesc; credeam că se ceartă între ele. Apoi m-am ridicat din pat să privesc şi am găsit bietul trandafir strivit în mijlocul lor şi chinuit de moarte. L-am scos, l-am pus să stea singur şi i-am dat jumătate de aspirină. Aspirina face bine trandafirilor. Drahmele sunt bune pentru crizanteme, aspirina pentru trandafiri, coniacul pentru sângele-voinicului, o picătură de zeamă de lămâie pentru florile cărnoase ca begonia. Ei bine, scos din buchetul de ochiul-boului şi ajutat de acest întăritor, a reînviat foarte curând şi acum pare atât de recunoscător. E clar că se străduieşte să rămână frumos cât de mult poate ca să-mi mulţumească.

Privi cu afecţiune spre trandafirul care strălucea în vasul lui de argint.

— Ei da, am învăţat multe despre flori. Sunt ca şi oamenii. Pune prea multe împreună şi au să înceapă să se calce pe nervi şi să se veştejească. Amestecă flori de mai multe feluri şi ai să asişti la ceea ce pare să fie o groaznică luptă de clasă şi, bineînţeles, apa este importantă. Mulţi oameni cred, imaginează-ţi, că-i bine să schimbi apa în fiecare zi. Greşit! Poţi auzi cum mor

florile dacă faci aşa. Eu schimb apa o dată pe săptămână, adaug şi un pumn de ţărână şi florilor le merge de minune.

Uşa se deschise şi Kralefsky intră cu mersul lui legănat, zâmbind triumfător.

— Au ieşit toţi puii, ne anunţă el. Toţi patru. Sunt atât de mulţumit. Eram de-a dreptul îngrijorat, căci cloceşte pentru prima oară.

— Foarte bine, dragă. Mă bucur, spuse doamna Kralefsky încântată, ştiu că-ţi face plăcere. Eu şi Gerry am avut o conversaţie cât se poate de interesantă. Cel puţin mie mi s-a părut interesantă.

Ridicându-mă în picioare, am asigurat-o că şi eu am găsit-o foarte interesantă.

— Trebuie să mai vii să mă vezi, dacă nu te plictiseşti, spuse ea. Cred că vei găsi că am idei cam excentrice, dar merită să fie ascultate.

Zâmbi spre mine aşa cum stătea culcată pe pat, sub vălul bogat de păr şi ridică o mână într-un gest curtenitor de despărţire. L-am urmat pe Kralefsky, dar din uşă am privit îndărăt şi i-am zâmbit. Stătea liniştită şi cuminte, sub greutatea părului ei. Ridică din nou mâna şi o flutură. Aveam impresia că în penumbră florile se mutaseră mai aproape, se îngrămădiseră curioase în jurul patului de parcă aşteptau ca ea să le spună ceva. O bătrână regină răvăşită, întinsă pe catafalc, înconjurată de suita ei de flori care şopteau.

Pădurea de ciclame

Cam la vreun kilometru depărtare de vilă se ridica un deal conic, destul de mare, acoperit cu iarbă şi tufişuri şi încununat cu trei păduri de măslini, separate unele de altele prin largi fâşii de mirţi. Le numeam pădurile de ciclame, căci în anotimpul potrivit pământul de sub măslini era inundat de roşul ca anilina şi ca vinul al ciclamelor care păreau să crească aici mai dese şi mai luxuriante decât în oricare altă parte a ţinutului. Bulbii cărnoşi, circulari, creşteau în straturi ca de stridii, fiecare cu ciorchinele lui de un verde adânc, frunze cu nervuri albe, izvor de flori frumoase care păreau făcute din fulgi de omăt stropiţi cu anilină.

Pădurea de ciclame era un loc excelent pentru a-ţi petrece câte o după-amiază. Lungit la umbra trunchiurilor de măslini, puteai privi în vale, peste mozaicul de câmpuri, vii şi livezi, cum strălucea marea printre măslini şi cum mii de scântei alergau pe suprafaţa ei, când se freca lin şi languros de ţărm. Vârful dealului părea să-şi aibă propria lui briză, un puişor ce-i drept, dar oricât de cald era jos în vale, sus printre măslini acest vântuleţ se juca necontenit, făcând frunzele să şuşotească, iar ciclamele să se încline unele la altele, salutându-se la nesfârşit. Era locul ideal pentru a te odihni după o vânătoare aprigă de şopârle, când capul îţi zvâcnea de soare, hainele îţi atârnau decolorate de transpiraţie, iar cei trei câini, cu limbile scoase afară, gâfâiau ca nişte locomotive vechi, miniaturale. Acolo, în timp ce mă odihneam odată împreună cu câinii, am făcut rost de două vietăţi noi care, indirect, au stârnit un lanţ de coincidenţe, afectându-l atât pe Larry, cât şi pe domnul Kralefsky.

Câinii, cu limbile scoase, se azvârliseră jos printre ciclame şi stăteau întinşi pe burtă, cu picioarele din spate desfăcute, ca să se lipească cât mai bine de pământul

răcoros. Ochii le erau pe jumătate închişi şi fălcile inundate de salivă. Stăteam sprijinit de un trunchi de măslin care îşi petrecuse ultima sută de ani ca să crească în forma ideală pentru a-ţi odihni spatele de el şi priveam peste câmpuri, încercând să-mi recunosc prietenii ţărani printre petele colorate care se mişcau pe ele. Departe, în vale, dincolo de un pătrat auriu de porumb, apăru o formă mică, în negru şi alb, ca o cruce de Malta tărcată, lunecând repede pe deasupra terenurilor cultivate, ca să se îndrepte hotărâtă spre vârful dealului unde stăteam eu. Zburând în sus spre mine, coţofana scoase trei cloncănituri scurte, aspre, care răsunară cam înfundat, de parcă ciocul îi era plin de hrană. Plonjă ca o săgeată în adâncurile unui măslin din apropiere, urmă o pauză şi apoi, dintre frunze, izbucni un cor de ţipete stridente şi şuierătoare care, după un crescendo, se pierdu încet. Auzii din nou coţofana cloncănind blând şi prevenitor şi apoi ieşi dintre frunze şi pluti în jos, în vale. Am aşteptat până când nu se mai vedea decât o pată, o molie plutind pe deasupra triunghiului franjurat de vie de la orizont, apoi m-am ridicat în picioare şi, cu băgare de seamă, am dat târcoale copacului din care se auziseră sunetele ciudate. Sus, printre crengi, pe jumătate ascuns de frunzele verzi şi argintii, puteam zări o construcţie mare, ovală de ramuri ca o minge uriaşă şi păroasă, înţepenită printre crăci. Curios, am început să mă caţăr în copac, în timp ce câinii, adunaţi la baza lui, priveau cu interes. Când am ajuns în dreptul cuibului, am privit în jos şi stomacul mi s-a strâns de spaimă, căci feţele câinilor care priveau nerăbdători spre mine nu erau mai mari decât nişte flori de mac. Atent, cu palmele transpirându-mi, m-am târât spre exteriorul crengilor, până am ajuns alături de cuibul ascuns printre frunzele ciufulite de vânt. Era o construcţie masivă, un coş mare de beţe împletite şi în inima lui o cupă adâncă din lut şi radicele. Gura de intrare, mică, era înconjurată cu crengi zbârlite de ţepi

ascuţiţi şi tot aşa laturile cuibului şi acoperişul frumos boltit, făcut din nuiele împletite. Era un cuib decorat anume ca să-i descurajeze chiar şi pe cei mai pasionaţi ornitologi.

Evitând pe cât posibil să privesc în jos, m-am întins pe burtă de-a lungul crengii şi mi-am strecurat cu grijă mâna în interiorul mănunchiului de spini, bâjbâind în cupa de lut. Simţeam între degete piele moale şi pufoasă care tremura în timp ce un cor strident şi şuierător se înălţa din cuib. Cu grijă, mi-am arcuit degetele în jurul unui puişor gras şi cald şi l-am scos afară. Cu tot entuziasmul meu, am fost silit să recunosc că nu era o frumuseţe. Ciocul pătrat, cu câte o cută galbenă la fiecare colţ, capul chel şi ochii împăienjeniţi, pe jumătate deschişi, îi dădeau o expresie ameţită şi cam toantă. Pielea încreţită îi atârna în falduri pe tot corpul. Părea prinsă uşor şi la întâmplare de carne cu acele tuleielor negre. Între picioarele slabe atârna o burtă imensă şi fleşcăită, cu pielea atât de fină încât puteai distinge vag organele interne de sub ea. Puiul se cuibări în palma mea, cu burta revărsându-i-se pe de lături ca un balon umplut cu apă şi şuiera plin de speranţă. Bâjbâind în interiorul cuibului am constatat că mai erau trei pui, tot atât de urâţi ca şi cel pe care îl ţineam în mână. După puţină reflecţie şi după ce i-am examinat pe toţi cu atenţie, am hotărât să iau doi şi să las cealaltă pereche în cuib. Mi se părea un aranjament cinstit şi nu vedeam de ce ar fi putut obiecta mama. Mi l-am ales pe cel mai mare (deoarece urma să crească mai repede) şi pe cel mai mic (din cauza aspectului său jalnic), i-am pus cu grijă în cămaşă şi am coborât atent la câinii care mă aşteptau. Când le-am arătat noul adaos la menajeria mea, Widdle şi Puke au tras imediat concluzia că trebuie să fie comestibili şi au încercat să verifice dacă aveau dreptate. După ce i-am certat, i-am arătat păsărelele lui Roger. l-a mirosit, cum avea el obiceiul şi apoi s-a retras în grabă, când puii şi-au ridicat capetele pe gâturile lungi

şi deşirate şi şi-au deschis larg ciocurile şuierând cu lăcomie.

În timp ce duceam puii spre casă, mă întrebam ce nume să le dau. Încă mai dezbăteam problema, când am ajuns la vilă, unde familia, chiar atunci sosită dintr-o expediţie în oraş pentru cumpărături, cobora din maşină. Ţinând câte un pui în fiecare mână, i-am rugat să încerce să le găsească un nume. Familia aruncă o privire şi apoi reacţionă ca de obicei.

— Ce dulci sunt, spuse Margo.

— Cu ce ai de gând să-i hrăneşti? se interesă mama.

— Absolut dezgustători! exclamă Leslie.

— N-ai mai terminat cu animalele? întrebă Larry cu silă.

— Vai de mine, domnu Zerris, spuse Spiro dezgustat, ce sunt astea?

Am răspuns destul de rece că sunt pui de coţofană, că nu le cerusem părerea asupra lor şi nu doream decât să mă ajute să-i botez. Cum să le zic?

Dar familia nu era dispusă să coopereze.

— Ce inimă ai avut să-i desparţi de mama lor, bieţii mititei, zise Margo.

— Sper că sunt destul de mari să mănânce, dragă, spuse mama.

— Pe ţinstea mea, ţe lucruri mai găseste şi domnu' Zerris ăsta, se lamentă Spiro.

— Trebuie să fii atent să nu fure, mă sfătui Leslie.

— Fură? se alarmă Larry. Credeam că stăncuţele fură.

— Şi coţofenele, îl informă Leslie, sunt nemaipomenit de hoaţe!

Larry scoase o bancnotă de o sută de drahme din buzunar şi o flutură deasupra puişorilor care îşi aruncară imediat capul în sus pe gâturi tremurătoare şi căscară ciocurile, şuierând şi bolborosind frenetic. Larry făcu repede un salt îndărăt.

— Ai dreptate, pe onoarea mea, exclamă agitat. Ai văzut! Au încercat să mă atace şi să-mi ia banii.

— Nu fi ridicol, dragă, îl potoli mama. Le e doar foame.

— Da’ de unde, mamă… I-aţi văzut sărind la mine, nu? Din cauza banilor. Chiar la vârsta asta fragedă au instincte criminale. Nu-i putem ţine; ar însemna să trăim alături de un Arsene Lupin. Du-te şi pune-i de unde i-ai luat, Gerry.

Le-am explicat inocent şi neţinând seama de adevăr că nu pot face acest lucru deoarece mama lor i-ar respinge şi i-ar lăsa să moară de foame. Cum prevăzusem, acest argument le făcu imediat pe mama şi pe Margo să treacă de partea mea.

— Nu-i putem lăsa pe bieţii mititei să moară de foame, protestă Margo.

— Nu văd nimic rău în a-i păstra, spuse şi mama.

— Veţi regreta amarnic, fu Larry de părere. O căutaţi cu lumânarea. Vor prăda toate camerele. Va trebui să îngropăm lucrurile de valoare şi să angajăm un paznic înarmat. E nebunie curată.

— Nu vorbi prostii, dragă, încercă mama să-l calmeze. Le putem ţine într-o cuşcă, lăsându-le afară doar ca să facă mişcare.

— Mişcare! exclamă Larry. Bănuiesc că numeşti mişcare faptul că vor fâlfâi prin toată casa cu bancnote de o sută de drahme în ciocurile lor odioase.

Am promis formal că nu voi îngădui nici într-un caz coţofenelor să fure. Larry îmi aruncă o privire ucigătoare. Le-am atras atenţia că păsările tot nu aveau nume, dar nimeni nu reuşi să găsească ceva potrivit. Priveam spre puişorii tremurători, dar nu ne venea nicio idee.

— Ţe vrei să faţi cu spurcăţiunele astea? întrebă Spiro.

I-am răspuns destul de acru că intenţionam să le ţin la mine şi că de altfel nu erau spurcăciuni, ci coţofene.

— Cum le dziţi? întrebă Spiro încruntându-se.

— Coţofene, Spiro, coţofene, spuse mama pronunţând încet şi clar.

Spiro cântări în minte această îmbogăţire a vocabularului său englezesc, şi-l repetă în gând, ca să-l fixeze bine.

— Conţofene, spuse el, în cele din urmă. Conţofene, nu?

— Coţofene, Spiro, îl corectă Margo.

— Tot asa dzic si eu, spuse indignat Spiro. Conţofene.

Din momentul acela am renunţat să le mai căutăm un nume şi le-am spus pur şi simplu Conţofenele.

Până când Conţofenele s-au îndopat suficient ca să le crească toate penele, Larry se obişnuise într-atât să le vadă prin preajmă, încât uitase de pretinsele lor obiceiuri criminale. Grase, lucitoare şi gureşe, instalate în vârful coşului în care le ţineam, bătând viguros din aripi, Conţofenele păreau imaginea însăşi a inocenţei. Toate bune şi frumoase până când au învăţat să zboare. În prima fază săreau de pe masa din verandă, bătând cu frenezie din aripi şi alunecând în jos, se răsturnau pe dalele de piatră, la o distanţă de vreo cinci metri. Curajul le crescu odată cu forţa aripilor şi în scurt timp efectuară primul lor zbor adevărat, dând ocol, ca din căluşei, vilei. Erau atât de frumoase, cu cozile lor lungi, lucind în soare, aripile fâşâind în timp ce coborau în zbor pe sub viţa-de-vie, încât am chemat familia să le privească. Conştiente că au public, Conţofenele zburau din ce în ce mai iute, fugărindu-se una pe alta, plonjând la câţiva centimetri de zid, ca apoi să se abată într-o parte şi să facă acrobaţii pe ramurile magnoliei. La un moment dat însă una dintre ele, prinzând prea mult curaj din cauza aplauzelor noastre, calculă greşit distanţa, se ciocni de viţă şi căzu pe verandă unde dintr-un brav as al aerului nu a mai rămas decât un mănunchi amărât de pene care, cu ciocul larg deschis, şuiera plângăreţ spre mine, când l-

am ridicat să-l consolez. Dar odată ce au ajuns să-şi stăpânească aripile, Conţofenele şi-au însuşit repede şi planul vilei şi erau gata de hoţomănii.

Ştiau că bucătăria este un loc bun de vizitat, cu condiţia să rămână în pragul uşii şi să nu se aventureze înăuntru. În salon şi sufragerie nu intrau niciodată dacă era cineva acolo. Despre dormitoare ştiau că singurul în care vor fi primite cu căldură era al meu. Zburau şi în camera mamei şi a lui Margo, dar le plictisea faptul că li se cerea tot timpul să nu facă ba una, ba alta. Leslie le lăsa până în pervazul ferestrei, dar nu mai departe şi renunţară să-l mai viziteze din ziua când, din greşeală, a descărcat o armă. Şi-au pierdut curajul. Cred că aveau o vagă bănuială că Leslie atentase la viaţa lor. Dar camera care le intriga şi le fascina cel mai mult era, bineînţeles, a lui Larry, din cauză, cred eu, că nu reuşiseră niciodată să privească pe îndelete înăuntru. Încă înainte de a atinge pervazul ferestrei, erau întâmpinate cu asemenea urlete de furie, urmate de o revărsare rapidă de proiectile, încât erau silite să zboare cât mai repede spre magnolie pentru a fi în siguranţă. Nu puteau înţelege deloc atitudinea lui Larry. Ajunseseră la concluzia că odată ce făcea atâtea caz, avea probabil ceva de ascuns şi că era de datoria lor să descopere despre ce e vorba. Îşi aleseră cu grijă momentul, aşteptând răbdătoare, până într-o după-amiază când Larry plecă să înoate, lăsând fereastra deschisă.

N-am ştiut de isprava Conţofenelor până la întoarcerea lui Larry. Am constatat că lipsesc, dar am crezut că au zburat până în vale să fure nişte struguri. Îşi dădeau, pare-se, bine seama că fac ceva interzis, căci deşi vorbăreţe de obicei, au întreprins raidul în tăcere, ba (după părerea lui Larry) făceau pe rând de pază pe pervazul ferestrei. Urcând dealul, Larry văzu spre groaza lui pe una dintre ele stând în fereastră şi ţipă furios spre ea. Pasărea scoase un strigăt de alarmă şi cealaltă ieşi din cameră, tulind-o împreună în magnolie, cârâind

răguşit, ca nişte elevi prinşi într-o livadă cu fructe. Larry năvăli în casă şi se repezi spre camera lui, înhăţându-mă şi pe mine en route. Când deschise uşa, scoase un geamăt de suflet chinuit.

Conţofenele scotociseră prin încăpere cu o meticulozitate demnă de orice agent de la serviciul secret care caută nişte planuri dispărute. Vrafuri de manuscrise şi hârtii bătute la maşină stăteau răspândite pe duşumea ca maldărele de frunze toamna, cele mai multe având un model atrăgător de găurele. Conţofenele nu putuseră rezista hârtiei. Maşina de scris stătea apatică pe masă, amintind de un cal spintecat într-o arenă de corida, panglica ieşită şi încâlcită, clapele stropite cu găinaţ. Covorul, patul şi masa sclipeau ca gheaţa, sub un aşternut de ace de prins foi. După câte se pare, Conţofenele îl bănuiseră pe Larry că ar fi fost traficant de droguri; se luptaseră voiniceşte cu cutia în care ţinea bicarbonat şi-i împrăştiaseră conţinutul pe un întreg rând de cărţi care arăta acum ca un şir de munţi acoperiţi cu zăpadă. Masa, duşumeaua, manuscrisul, patul şi în special perna erau acoperite cu un lanţ artistic şi original format din urme de picioare făcute cu cerneală verde şi roşie. S-ar fi părut că fiecare dintre cele două păsări îşi alesese culoarea favorită şi călcase în ea. Călimara cu cerneală albastră, care ar fi bătut mai puţin la ochi, era neatinsă.

— Asta-i ultima picătură, spuse Larry cu voce tremurândă. Absolut ultima picătură. Sau faci ceva cu păsările astea sau le sucesc eu însumi gâtul.

Am protestat spunând că nu e drept să dea vina pe Conţofene. Lucrurile le stârneau curiozitatea, i-am explicat eu. Nu puteau să reziste, aşa erau ele făcute. Toţi cei din tribul corbilor, am continuat eu înflăcărat pledoaria, mureau de curiozitate. Nu-şi dădeau seama că fac ceva rău.

— Nu ţi-am cerut o conferinţă despre tribul corbilor, spuse Larry ameninţător, şi nu mă interesează

simţul moral al coţofenelor, fie că-i moştenit sau dobândit. Îţi spun doar că va trebui sau să te descotoroseşti de ele sau să le închizi, dacă nu vrei să le smulg eu pană cu pană.

Restul familiei, neputând să-şi facă siesta din cauza certei noastre, se adună să vadă despre ce-i vorba.

— Vai de mine, dragă, ce-ai făcut aici? întrebă mama, privind mizeria din cameră.

— Mamă, n-am niciun chef să răspund la întrebări tâmpite.

— Trebuie să fi fost coţofenele, spuse Leslie, cu satisfacţia unui profet când s-a dovedit că a avut dreptate. Lipseşte ceva?

— Nu, nu lipseşte nimic, răspunse Larry cu amărăciune. De asta am fost cruţat.

— Ţi-au deranjat teribil hârtiile, observă Margo. Larry se uită o clipă fix la ea, respirând adânc.

— Ce atenuare magistrală a realităţii, spuse el în cele din urmă. Eşti întotdeauna gata să rezumi o catastrofă printr-o platitudine bine aleasă. Îţi invidiez abilitatea de a rămâne mută în faţa destinului.

— Nu e nevoie să fii grosolan, îl apostrofă Margo.

— Larry n-a vrut să te jignească, minţi mama. E natural să fie indispus.

— Indispus? Indispus?! Vulturii ăştia râioşi vin aici fâlfâind din aripi ca o pereche de critici şi-mi distrug şi mânjesc manuscrisul înainte să mă lase măcar să-l termin şi tu îmi spui că sunt indispus!

— Este foarte agasant, dragă, spuse mama, încercând să-şi exprime vehement dezaprobarea pentru cele întâmplate, dar sunt sigură că n-au făcut-o cu intenţie. La urma urmei, nu sunt decât nişte păsări. Nu poţi să ai pretenţia să te înţeleagă.

— Te rog, nu începe şi tu, spuse Larry furios. Mi s-a oferit deja un discurs despre sensul binelui şi al răului în tribul corbilor. Găsesc dezgustător felul cum familia noastră se comportă faţă de animale. Toată pelteaua

asta antropomorfică despre care se sporovăieşte drept scuză! De ce nu zeificaţi coţofenele şi nu înălţaţi o închisoare în care să vă închinaţi lor. După felul cum îi daţi cu gura înainte, ai crede că eu port vina şi din greşeala mea camera arată de parcă ar fi trecut pe aici Attila hunul. Ei bine, vă previn că dacă nu se face imediat ceva cu păsările astea, mă ocup eu personal de ele.

Larry fiind atât de pus pe crimă, mi-am spus că e mai bine bine să îndepărtez Conţofenele de primejdie, aşa că le-am ademenit la mine în cameră, cu ajutorul unui ou crud şi le-am închis în coşul lor, ca să mă gândesc ce-i de făcut. Era clar că vor trebui puse într-un fel de colivie, dar voiam una într-adevăr mare şi-mi era teamă că n-am să reuşesc de unul singur să o construiesc. Ar fi fost inutil să cer ajutor familiei, aşa că am hotărât să-l antrenez pe domnul Kralefsky în această activitate. Ar fi putut veni să petreacă ziua la noi şi, odată colivia terminată, ar fi avut prilejul să mă înveţe şi cum să lupt. Eram de mult în aşteptarea unui moment potrivit ca să iau aceste lecţii de luptă corp la corp şi ocazia mi se părea ideală. Aptitudinea domnului Kralefsky pentru lupta corp la corp era, descoperisem, unul dintre numeroasele lui talente ascunse.

În afara mamei sale şi a păsărelelor, am descoperit că Kralefsky mai avea o preocupare şi aceasta era o întreagă lume imaginară pe care o crease în minte, o lume în care se petreceau tot timpul aventuri ciudate şi pasionante, aventuri la care nu participau decât două personaje principale: el însuşi (ca erou) şi o reprezentantă a sexului frumos, cunoscută sub denumirea de o Doamnă. Constatând că eu păream să cred întâmplările pe care mi le povestea, deveni din ce în ce mai îndrăzneţ şi zi de zi îmi îngăduia să pătrund mai adânc în paradisul său personal. Totul începu într-o dimineaţă când făceam o pauză de cafea şi biscuiţi. Nu ştiu cum ajunsesem să vorbim despre câini şi i-am

mărturisit dorinţa mea fierbinte de a avea un buldog, animal pe care îl găseam de o urâţenie irezistibilă.

— Pe Jupiter! Da, buldogii! spuse Kralefsky. Animale bune, leale şi curajoase. Din păcate, nu se poate spune acelaşi lucru despre bulterieri.

Sorbi cafeaua şi mă privi sfios. Am simţit că aşteaptă să fie tras de limbă, aşa că l-am întrebat de ce crede că nu te poţi bizui pe bulterieri.

— Perfizi, îmi explică el, ştergându-se la gură. Foarte perfizi.

Se sprijini de spătarul scaunului, închise ochii şi-şi adună vârful degetelor ca într-o rugăciune.

— Îmi aduc aminte cum odată, cu mulţi ani în urmă, când eram în Anglia, am fost cel care a contribuit la salvarea vieţii unei doamne, atacată de o astfel de brută.

Deschise ochii şi mă cercetă cu privirea. Văzând că sunt numai urechi, îi închise la loc şi continuă:

— Era o dimineaţă frumoasă de primăvară şi ieşisem să iau aer în Hyde Park. Fiind foarte devreme, nu era nimeni prin preajmă şi nu se auzea decât cântecul păsărilor. Mersesem o bucată bună când, brusc, m-a surprins un lătrat profund, puternic.

Vocea coborî până la o şoaptă înfiorată şi, cu ochii închişi, îşi lăsă capul într-o parte, ca atunci când asculţi.

Părea atât de real, încât şi mie mi se părea că aud lătrăturile sălbatice şi regulate, răsunând printre narcise.

— La început, n-am dat prea multă atenţie. Am presupus că e un câine care se distrează vânând veveriţe. Apoi, deodată, printre lătrăturile feroce, am auzit o voce strigând după ajutor.

Se înţepeni în scaun, se încruntă, nările îi palpitară.

— Am luat-o la fugă, printre arbori, şi deodată am văzut ceva înspăimântător.

Făcu o pauză şi-şi trecu mâna peste frunte de parcă şi acum îi făcea rău să-şi amintească scena.

— Lipită cu spatele de un copac, stătea o doamnă. Fusta îi era ruptă şi sfâşiată, picioarele muşcate îi sângerau şi încerca să respingă bulterierul furios cu un scaun de grădină. Bruta, cu gura înspumată, sărea şi mârâia, aşteptând să o poată apuca. Forţele Doamnei păreau că sunt epuizate. Nu mai era niciun moment de aşteptat.

Cu ochii încă strâns închişi ca să poată vedea mai bine imaginea, Kralefsky se îndreptă în scaun. Pe chip i se aşternu o expresie de sfidare, de cui-dracu-îi-pasă, expresia unui om pe cale să salveze o Doamnă de un bulterier.

— Mi-am ridicat bastonul şi am sărit înainte, scoţând un strigăt de încurajare către Doamnă. Dulăul, atras de vocea mea, sări imediat la mine, mârâind oribil şi i-am tras o asemenea lovitură în cap, încât bastonul mi s-a rupt în două. Animalul, deşi bineînţeles ameţit, era încă plin de forţă. Stăteam fără apărare în faţa lui în timp ce el îşi aduna puterile ca să se repeadă, cu fălcile deschise, spre beregata mea.

Fruntea lui Kralefsky se umezise bine în timpul povestirii. Făcu deci o pauză să-şi scoată batista şi să se tamponeze. L-am întrebat nerăbdător ce s-a întâmplat până la urmă, moment în care Kralefsky şi-a reunit vârful degetelor şi a continuat:

— Am făcut singurul lucru care se putea face. Şansele erau una la mie, dar n-am avut ce face, am fost nevoit să risc. Când dulăul mi-a sărit în faţă, i-am băgat mâna în gură şi, apucându-i limba, i-am răsucit-o cât am putut. Dinţii i s-au închis pe încheietura mâinii mele, sângele a început să curgă, dar l-am ţinut aşa, cu înverşunare, ştiindu-mi viaţa în joc. Câinele se zbătea frenetic. Eram extenuat, simţeam că nu-l mai pot ţine. Şi atunci, brusc, a mai avut o ultimă convulsie care l-a săltat în sus, după care a căzut mort. Reuşisem! Animalul fusese sufocat de propria lui limbă.

Am suspinat încântat. Fusese o poveste grozavă care ar fi putut fi şi adevărată. Şi chiar dacă nu era adevărată, era unul dintre acele lucruri care simţeam că ar trebui să se întâmple. Îl înţelegeam foarte bine pe Kralefsky care, văzând că viaţa îl privează de un bulterier pe care să-l sugrume, şi-l procurase el singur. I-am spus că după părerea mea dovedise mult curaj în felul cum se descurcase cu câinele. Kralefsky deschise ochii, se înroşi de plăcere văzând entuziasmul meu sincer şi zâmbi depreciativ.

— Nu, nu-i vorba de curaj, mă corectă el. Doamna se afla în primejdie şi un gentleman nu putea să procedeze altfel. Pe Jupiter, era singura cale!

Văzând că a găsit în mine un auditor dispus şi încântat să-l asculte, încrederea lui Kralefsky spori. Îmi povesti din ce în ce mai multe aventuri de-ale sale şi fiecare era mai înfiorătoare decât precedenta. Am descoperit că dacă îi băgăm în cap, cu dibăcie, o idee, puteam fi sigur că voi asculta o aventură bazată pe ea a doua zi dimineaţă, după ce fantezia lui avusese răgazul să ţească întâmplarea. Vrăjit, ascultam cum el şi cu Doamna fuseseră singurii supravieţuitori ai unei nave naufragiate, în drum spre Murmansk („Aveam o afacere de rezolvat acolo”). Timp de două săptămâni plutise împreună cu Doamna pe un aisberg, cu hainele îngheţate, hrănindu-se din când în când cu câte un peşte sau un pescăruş. Vaporul care i-a descoperit şi i-a salvat ar fi putut trece fără să-i observe dacă Kralefsky n-ar fi avut o idee strălucită: să aprindă blana Doamnei şi să semnalizeze prin foc.

M-a încântat povestea în care fusese luat prizonier de nişte bandiţi în deşertul sirian (o dusese pe Doamnă să-i arate nişte morminte) şi când ticăloşii au ameninţat să ia frumoasa lui tovarăşă ca să ceară un preţ de răscumpărare pe ea, s-a oferit el în locul ei. Dar bandiţii, convinşi, se pare, că Doamna ar fi un ostatec mai atrăgător, au refuzat. Kralefsky detesta vărsările de

sânge, dar în asemenea circumstanţe, ce putea să facă un gentleman? A fost obligat să-i omoare pe toţi cei şase bandiţi cu un cuţit ascuns în cizmele care îl protejau de ţânţari. În timpul Primului Război Mondial fusese, bineînţeles, în Serviciul Secret. Deghizat cu o barbă, fusese lăsat să cadă în spatele liniei duşmanilor pentru a contacta un alt spion englez şi a pune mâna pe nişte planuri. N-am fost foarte surprins când celălalt spion s-a dovedit a fi o Doamnă. Fuga lor (cu planurile) din faţa plutonului de execuţie era o capodoperă de ingeniozitate. Cine în afară de Kralefsky s-ar fi putut gândi să se furişeze în depozitul de arme, să încarce toate puştile cu gloanţe oarbe şi în momentul execuţiei să simuleze moartea?!

Mă obişnuisem atât de mult cu poveştile extraordinare ale lui Kralefsky încât, în rarele ocazii când îmi spunea una uşor verosimilă, îi dădeam crezare. De aici i s-a tras prăbuşirea. Într-o zi mi-a povestit cum, pe când era tânăr la Paris, plimbându-se într-o seară, dăduse peste o brută mare de om maltratând o Doamnă. Kralefsky, jignit în instinctul său de gentleman, lovi prompt cu bastonul în capul omului. Acesta era tocmai campionul Franţei la lupte greco-romane şi ceru imediat să i se dea satisfacţie. Kralefsky acceptă. Se fixă data şi Kralefsky începu să se antreneze pentru luptă (o dietă vegetariană şi multe exerciţii) şi când veni ziua cea mare se simţi mai în formă ca oricând. Adversarul lui Kralefsky care, judecând după descrierea lui, se asemăna îndeaproape atât la proporţii cât şi la mentalitate cu Omul din Neanderthal, fu surprins să vadă că îi poate ţine piept. Se luptară pe tot ringul timp de o oră, fără ca vreunul să-l poată doborî pe celălalt. Deodată, Kralefsky îşi aminti o figură învăţată de la un prieten al său, japonez. Cu o răsucire şi o smucitură, îşi săltă adversarul în sus, îl învârti şi-l aruncă în afara ringului. Bietul om fusese atât de grav rănit, încât a stat trei luni la pat, în spital. Aşa cum pe bună dreptate remarca Kralefsky, era

o pedeapsă binemeritată pentru un individ atât de josnic încât să ridice mâna asupra unei Doamne.

Pornind de la această poveste, l-am rugat pe Kralefsky să mă înveţe primele noţiuni de luptă corp la corp, deoarece aveam convingerea că mi-ar fi de mare folos dacă mi-ar ieşi vreodată în cale o Doamnă la ananghie. Kralefsky nu păru prea entuziast. Altădată, îmi spuse el, când vom avea mai mult loc, îmi va arăta poate câteva figuri. Uitase promisiunea, însă eu nu şi, în ziua în care a venit să mă ajute să construiesc căsuţa Conţofenelor, am hotărât să-i reamintesc de ea. În timpul ceaiului, am aşteptat până a intervenit o pauză potrivită în conversaţie şi i-am amintit lui Kralefsky de felul cum l-a înfruntat pe faimosul campion francez de lupte corp la corp. Kralefsky nu păru bucuros să se vorbească despre această ispravă. Păli şi-mi făcu grăbit semn să tac.

— Nu-i frumos să te lauzi în public cu astfel de lucruri, îmi şopti el răguşit.

Eram dispus să-i respect modestia, cu condiţia să-mi predea o lecţie de lupte. I-am explicat că tot ce doresc era să-mi arate câteva dintre mişcările mai simple.

— Bine, cedă Kralefsky, lingându-se pe buze. Presupun că-ţi pot arăta câteva dintre figurile elementare. Dar trebuie să ştii că e nevoie de mult timp ca să devii un luptător versat.

Încântat, l-am rugat să-mi spună dacă vrea să ne luptăm afară, pe verandă, unde ne poate privi şi familia, sau închişi în salon. Kralefsky a ales salonul. Era important să nu ne distragă nimic atenţia, îmi explică el. Aşa că am intrat în casă, am împins mobila din calea noastră şi Kralefsky, în silă, şi-a scos haina. Îmi spuse că cel mai important principiu al luptei este să-l faci pe adversar să-şi piardă echilibrul. Acest lucru se putea realiza cuprinzându-l de talie şi smucindu-l brusc într-o parte. Îmi demonstră cum se procedează, prinzându-mă şi aruncându-mă uşor pe divan.

— Şi acum, spuse el ridicând un deget, vreau să ştiu dacă ai priceput.

I-am spus că da, că speram să fi priceput destul de bine.

— Asta e!, spuse Kralefsky, şi acum încearcă să mă arunci tu pe mine.

Hotărât să fac cinste instructorului meu, l-am aruncat cu mult entuziasm. M-am repezit la el, i-am înconjurat pieptul cu braţele, l-am strâns cât am putut ca să nu-mi scape şi apoi l-am aruncat cu o răsucire abilă a mâinii pe scaunul cel mai apropiat. Din nefericire nu l-am aruncat destul de tare şi, ratând scaunul, s-a prăbuşit pe podea, scoţând un ţipăt care făcu familia să vină în goană de pe verandă. Palid şi gemând, campionul de lupte fu culcat pe divan şi Margo se duse să-i aducă puţin coniac.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce i-ai făcut? întrebă mama.

Am asigurat-o că nu am făcut decât să urmez indicaţiile lui. M-a invitat să-l trântesc şi l-am trântit. Era cât se poate de simplu şi nu mi se putea aduce nicio învinuire.

— Nu eşti conştient de forţa ta, dragă, îmi spuse mama. Trebuie să fii mai atent.

— Ce prostie să faci aşa ceva, mă mustră Leslie. L-ai fi putut omorî.

— Ştiu pe cineva schilodit pe viaţă dintr-o căzătură la lupte, spuse Larry ca să se afle în treabă.

Kralefsky gemu şi mai tare.

— Zău, Gerry, faci nişte prostii cât tine de mari, spuse mama tulburată, având evident imaginea unui Kralefsky ţintuit într-un scaun cu rotile pentru tot restul vieţii.

Enervat de ceea ce consideram a fi o acuzaţie nedreaptă, le-am explicat din nou că nu a fost din vina mea. Mi s-a demonstrat cum trebuie aruncat adversarul

şi apoi am fost invitat să dovedesc că am înţeles. Deci l-am aruncat.

— Sunt sigur că nu ţi-a spus să-l trânteşti aşa. Puteai să-i rupi şira spinării. Ca omul acela pe care îl ştiu eu şi căruia i s-a frânt coloana vertebrală ca o banană. Foarte curios, mi-a spus că se vedeau aşchii de os.

Kralefsky deschise ochii şi aruncă spre Larry o privire îndurerată.

— Mă întreb dacă n-aş putea căpăta puţină apă, spuse el slab.

În clipa aceea Margo se întoarse cu coniacul şi l-am îndemnat pe Kralefsky să ia o înghiţitură. Culoarea îi reveni puţin în obraji şi se culcă din nou, închizând ochii.

— Poţi să te ridici, ăsta-i semn bun, spuse Larry vesel. Deşi nu cred că-i un indiciu în care te poţi total încrede. Am cunoscut un artist care, căzând de pe scară şi-a fracturat coloana şi abia după o săptămână, în timpul căreia a umblat, au constatat ce are.

— Nu mai spune! se miră Leslie profund interesat. E chiar adevărat? Şi ce s-a întâmplat cu el?

— A murit, ne informă Larry.

Kralefsky se ridică şi zâmbi palid.

— V-aş ruga să fiţi atât de amabili, să-l lăsaţi pe Spiro să mă conducă în oraş. Cred că-i mai înţelept să consult un medic.

— Bineînţeles că vă conduce Spiro, spuse mama. V-aş sfătui să vă duceţi la laboratorul lui Theodore şi să-l rugaţi să vă facă o radiografie, aşa, pentru liniştea dumneavoastră.

L-am înfăşurat deci pe Kralefsky care era palid, dar stăpânit, în mai multe pături şi l-am aşezat cu grijă pe bancheta din spate a maşinii.

— Rugaţi-l pe Theodore să ne trimită un bileţel prin Spiro ca să ştim rezultatul, spuse mama. Sper că în curând vă veţi simţi mai bine. Îmi pare teribil de rău de cele întâmplate. Totul din neatenţia lui Gerry.

Sosise clipa cea mare a lui Kralefsky. Scoase un zâmbet de nepăsare chinuită şi clătină slab din mână.

— Vă rog, vă rog, nu vă faceţi probleme. Nu vă mai gândiţi la ce a fost, spuse el. Nu certaţi băiatul. Nu a fost vina lui. Eu sunt cel care mi-am pierdut puţin antrenamentul.

Seara târziu, Spiro reveni din această misiune de binefacere, aducând un bilet de la Theodore:

„Dragă doamnă Durrell,

Din radiografia pe care i-am făcut-o domnului Kralefsky la piept reiese că are două coaste rupte, una dintre ele, îmi pare rău să vă anunţ, destul de grav. Nu părea dispus să vorbească despre cauza accidentului, dar se vede că s-a exercitat asupra lui o forţă considerabilă. Totuşi, dacă stă legat vreo săptămână, nu vor rămâne leziuni permanente.

Calde salutări tuturor
Al dumneavoastră,
Theodore

P.S. Nu am lăsat din întâmplare prin casă când v-am vizitat joia trecută o mică cutie neagră? Conţinea nişte ţânţari Anopheles, foarte interesanţi, pe care i-am căpătat şi se pare că i-am rătăcit. Vă rog să-mi daţi de ştire dacă i-aţi găsit sau nu.”

Lacul crinilor

Conţofenele erau extrem de indignate că au fost puse la închisoare, deşi locuinţa era destul de spaţioasă. Suferind de o curiozitate de nepotolit, găseau foarte supărător faptul de a nu putea investiga şi comenta tot ce se petrece. Raza lor vizuală se limita la partea din faţă a casei şi dacă ceva se petrecea în spatele ei, le apuca aproape nebunia; cârâiau şi croncăneau indignate, în timp ce se tot învârteau în zbor prin cuşcă, vârându-şi capul prin sârmă, în efortul de a vedea ce se petrece. Închise cum erau, puteau să-şi consacre mult timp studiilor care constau în a pune baze temeinice cunoştinţelor de limbă greacă şi engleză şi a produce imitaţii abile după sunetele din natură. În scurt timp, reuşiră să strige pe nume pe toţi membrii familiei şi aşteptau, cu teribilă viclenie, până când Spiro intra în maşină şi străbătea o parte din deal, înainte de a se repezi în colţul coliviei ca să strige „Spiro... Spiro... Spiro” făcându-l să frâneze brusc şi să se întoarcă acasă, să vadă cine îl cheamă. De asemenea se amuzau nevinovat strigând „pleacă” şi „vino” într-o succesiune rapidă, atât în greacă cât şi în engleză, spre totala confuzie a câinilor. Un alt şiretlic, de pe urma căruia se amuzau copios, era să păcălească droaia de păsări care îşi petreceau ziua scurmând pline de speranţă printre măslini.

Din când în când femeia ieşea în uşa bucătăriei şi scotea o serie de piuituri intercalate cu un zgomot ciudat de sughiţ pe care găinile îl recunoşteau drept semnal de mâncare şi se adunau ca prin minune la poarta din spate. De îndată ce Conţofenele şi-au însuşit strigătul prin care se chemau păsările la hrană, le-au necăjit până când au început să slăbească. Aşteptau momentul cel mai nepotrivit pentru a-l folosi; când găinile cu nesfârşit efort şi mult cârâit se duseseră să se aciueze prin copaci,

sau când, în căldura după-amiezii, se instalaseră toate în tihnă să-şi facă siesta la umbra mirţilor. Abia începuseră să picotească când Conţofenele începeau să scoată strigătul de mâncare, una piuind, alta sughiţând. Găinile aruncau o privire iritată împrejur, aşteptând fiecare ca alta să dea semne de viaţă. Conţofenele strigau din nou, mai seducător şi insistent. Brusc, o găină cu mai puţină stăpânire de sine sărea cotcodăcind în picioare şi dădea buzna spre cuşca Conţofenelor, iar celelalte, cârâind şi bătând din aripi, o urmau zorite. Alergau spre coteţul de sârmă ciocnindu-se şi cotcodăcind, călcându-se în picioare, ciupindu-se între ele, apoi se opreau într-o înghesuială dezordonată şi fremătau privind în sus spre colivia în care Conţofenele lustruite şi elegante, în costumele lor alb cu negru, priveau în jos spre ele chicotind, ca o pereche de pungaşi de la oraş care au reuşit să înşele o adunare de ţărani cinstiţi.

Conţofenelor le erau dragi câinii, dar nu scăpau nicio ocazie să-i sâcâie. Le plăcea în special de Roger care se ducea adesea să le viziteze, culcându-se în apropierea cuştii de plasă, cu urechile ciulite, în timp ce păsările stăteau pe pământ, în cuşcă, la zece centimetri de botul lui şi-i vorbeau în cârâituri line, şuierate, izbucnind din când în când în hohote de râs răguşit, de parcă i-ar fi spus glume deocheate. Nu-l tachinau pe Roger cum o făceau cu ceilalţi doi şi n-au încercat niciodată să-l atragă cu dulci ademeniri destul de aproape de sârmă ca să se lase în jos şi să-l tragă de coadă, cum făceau adesea cu Widdle şi Puke.

În general, Conţofenelor le plăceau câinii, cu condiţia să arate şi să se comporte ca adevăraţi câini. Din cauza aceasta, când Dodo îşi făcu apariţia în mijlocul nostru, Conţofenele refuzară categoric să creadă că-i câine şi o tratară chiar de la început cu un fel de dispreţ zgomotos şi batjocoritor.

Dodo făcea parte dintr-o rasă cunoscută sub numele de Dandie Dinmont Terrier. Aceşti câini par nişte

baloane lungi şi umflate, acoperite cu păr, picioare scurte şi strâmbe, ochi enormi, bulbucaţi şi urechile lungi şi pleoştite. Oricât ar părea de ciudat, mamei i se datora introducerea în familie a acestui câine diform, de rasă neobişnuită. Nişte prieteni de-ai noştri aveau o pereche de câini din această rasă care pe neaşteptate, după ani de sterilitate, dăduseră naştere la şase căţeluşi. Bietul om ajunsese la capătul puterilor, încercând să găsească familii iubitoare pentru toate vlăstarele şi astfel mama, bună din fire şi fără să se gândească, acceptă şi ea unul. Plecă într-o după-amiază să-şi aleagă un pui şi, destul de prost inspirată, luă o căţeluşă. Nu-i trecu prin minte că este imprudent să introducă o căţea într-o casă populată exclusiv de câini foarte bărbaţi. Şi astfel, ţinând căţelul sub un braţ (ca pe un cârnat abia conştient), mama se urcă în maşină şi plecă în triumf spre casă, să ne arate noul membru al familiei.

Căţeluşa, hotărâtă să facă momentul de neuitat, vomă cu violenţă şi fără pauză de când se urcă până coborî din maşină. Familia adunată pe verandă văzu achiziţia mamei urcând cărarea clătinându-se, cu ochii holbaţi, picioruşele trudind disperate să ţină trupul lung şi greu în mişcare, urechile fluturând violent, oprindu-se din când în când din mers ca să vomeze într-un strat de flori.

— Cât e de dulce! exclamă Margo.

— Sfinte dumnezeule, arată ca un melc fără cochilie, spuse Leslie.

— Spune, mamă, întrebă Larry, contemplând-o pe Dodo cu dezgust, cum de ai reuşit să faci rost de un Frankenstein canin?

— Dar e foarte drăguţă, repetă Margo, ce vedeţi rău în el?

— Nu-i un el, ci o ea, spuse mama, privind-o cu mândrie… O cheamă Dodo.

— De la bun început două lucruri nu sunt în regulă, spuse Larry. Numele e groaznic pentru un animal şi a

aduce o căţea aici în casă, laolaltă cu cei trei desfrânaţi, înseamnă să-ţi cauţi singură beleaua. În afară de asta, numai uită-te la ea! Uită-te ce formă are! Cum de a ajuns în halul ăsta? A suferit vreun accident sau aşa-i din naştere?

— Nu vorbi prostii, dragă; e rasa lor. Aşa trebuie să fie.

— Da’ de unde, mamă, e un monstru. Cine ar accepta de bunăvoie să prăsească aşa ceva?

Am explicat că rasa Dachshund are o formă foarte asemănătoare şi a fost obţinută anume ca să poată intra în găuri după viezuri. Probabil că şi cei din rasa Dandie Dinmont sunt crescuţi într-un scop similar.

— Asta pare că a fost prăsită să intre în canale de scurgere, spuse Larry.

— Nu fi dezgustător, dragă. Se pare că sunt nişte căţeluşi drăguţi şi foarte credincioşi.

— N-au încotro. Sunt obligaţi să fie credincioşi oricui le arată câtuşi de puţin interes. Nu-mi închipui că au mulţi admiratori pe lume.

— Cred că eşti nesuferit în ceea ce o priveşte şi, în orice caz, nu eşti tu persoana cea mai indicată să-ţi dai cu părerea în privinţa frumuseţii, căci oricum e tot atât de superficială ca şi pielea şi înainte să arunci pietre, vezi bârna din ochiul tău, spuse Margo triumfătoare.

Larry privi uimit.

— E acesta vreun proverb, sau vreun citat din *Gazeta Constructorului?*

— Cred că vrea să spună „Dacă semeni vânt, pietrele rămân”, spuse Leslie.

— Îmi faci silă, ripostă Margo, demnă şi dispreţuitoare.

— Du-te şi tu cu Dodo la stratul de flori.

— Hai, lăsaţi, spuse mama, nu vă certaţi pentru ea. Este câinele meu, mie îmi place şi asta contează.

Şi astfel s-a instalat Dodo în familie, dând curând la iveală nişte defecte de fabricaţie din cauza cărora ne

dădea mai multă bătaie de cap decât toţi ceilalţi câini la un loc. În primul rând, unul dintre picioarele din spate îi era slab şi, la orice oră din zi şi din noapte, şoldul îi ieşea din articulaţie, fără niciun motiv aparent. Dodo, care nu era stoică, întâmpina această catastrofă cu urlete stridente care creşteau până la o intensitate atât de înfiorătoare încât nu le mai puteai îndura. Era foarte ciudat că piciorul nu părea să o supere când mergea la plimbare sau ţopăia cu entuziasm elefantin pe verandă, după vreo minge; dar în mod invariabil seara, când toată familia stătea liniştită, adâncită în scris, citit, sau împletit, piciorul lui Dodo sărea brusc din încheietură. Se arunca pe spate şi scotea un urlet care ne făcea pe toţi să sărim în sus şi să lăsăm baltă orice preocupare. În timp ce-i masam piciorul şi i-l puneam la loc, Dodo scheuna până la epuizare şi apoi cădea imediat într-un somn adânc şi liniştit, în timp ce noi rămâneam atât de vlăguiţi, încât nu mai eram în stare să ne concentrăm la nimic tot restul serii. Curând ne-am dat seama că inteligenţa lui Dodo era extrem de limitată. Nu era loc în capul ei decât pentru o singură idee în acelaşi timp. Dar intrată acolo, Dodo o reţinea cu străşnicie, în ciuda oricărei opoziţii. Hotărâse încă de la sosire că mama îi aparţine exclusiv, dar nu a dat semne să fie exagerat de posesivă, până într-o după-amiază când, plecând la cumpărături în oraş, mama a lăsat-o pe Dodo acasă. Convinsă că nu avea s-o mai vadă niciodată, Dodo începu să scheaune. Rătăcea prin casă, urlând îndurerată şi, din când în când, jalea o asalta atât de violent încât piciorul îi ieşea din articulaţie. O întâmpină pe mama cu o nemaipomenită bucurie şi, de frică să n-o piardă din nou, luă hotărârea ca din acel moment să n-o mai scape din ochi. Deci stătea lipită de mama cu tenacitatea unei lipitori, neîndepărtându-se de ea decât cel mult un metru. Când mama şedea, Dodo i se lungea la picioare. Dacă mama se ridica şi traversa camera să-şi ia o carte sau o ţigară, Dodo o întovărăşea şi apoi se întorceau

împreună şi se aşezau din nou, Dodo scoţând un suspin adânc de satisfacţie la gândul că dejucase încă o dată încercările mamei de a evada. Insista să fie de faţă când făcea mama baie, stând tristă lângă cadă şi privind-o cu o intensitate jenantă, încercarea de a o lăsa în afara camerei de baie o făcea pe Dodo să urle ca turbată şi să se azvârle în tăblia uşii, fapt care ducea aproape invariabil la alunecarea şoldului din articulaţie. Părea să nutrească convingerea că mama nu este în siguranţă singură în camera de baie, chiar dacă ea stătea de pază la uşă. Rămânea posibilitatea, se temea ea, ca mama să-i scape strecurându-se prin gura de canal.

La început Dodo fu privită cu dispreţ tolerant de Roger, Widdle şi Puke. Nu aveau o părere cine ştie ce grozavă despre ea. Era prea grasă şi prea deşelată ca să poată merge cu ei până mai departe şi orice încercare de a se juca cu ea părea să-i stârnească o criză de mania persecuţiei, drept care galopa înapoi spre casă urlând după ajutor. Luând toate în consideraţie, erau înclinaţi să o considere ca pe un adaos plictisitor şi inutil la casă, până când au descoperit că are o supremă şi covârşitor de încântătoare calitate: intra în călduri cu o regularitate monotonă. Dodo însăşi manifesta o inocenţă mişcătoare în ceea ce priveşte tainele vieţii. Părea nu numai uimită, dar chiar speriată de izbucnirile ei subite de popularitate, în timpul cărora admiratorii veneau în număr atât de mare, încât mama trebuia să umble înarmată cu un băţ solid. Din cauza acestei inocenţe victoriene, Dodo căzu uşor victimă ademenirilor lui Puke cel cu sprâncene roşcate şi avu de înfruntat o soartă mai cumplită decât moartea când mama, din nebăgare de seamă, îi închise pe amândoi în salon, în timp ce ea pregătea ceaiul. Tocmai atunci sosi pe neaşteptate preotul englez cu soţia şi mama îi invită în camera unde se amuza perechea fericită. Eforturile care au urmat pentru a susţine o conversaţie normală au stors-o pe mama de vlagă şi au lăsat-o cu o durere atroce de cap.

Spre surpriza tuturor (inclusiv a lui Dodo), din această uniune s-a născut un căţel, un boţ de viaţă ciudat şi plângăreţ, cu trupul mamei sale şi neobişnuitele pete cărămizii şi albe ale tatălui. Să devii aşa, pe nepregătite, mamă era foarte demoralizant şi Dodo se trezi în pragul unei epuizări nervoase, fiind împărţită între dorinţa de a rămâne pe loc cu puiul şi pornirea de a sta cât se poate de aproape de mama. Nu ne-am dat totuşi seama de tulburările ei psihice. Până la urmă, Dodo recurse la un compromis şi începu să se ţină după mama, cărând puiul în gură. Abia după ce petrecuse întreaga dimineaţă în felul acesta, am observat şi noi ce face. Nefericitul pui, cu capul în gura ei, atârna bălăbănindu-şi trupul, pe când Dodo se ţinea de călcâiele mamei. Cearta şi rugăminţile neavând niciun efect, mama a fost obligată să rămână la ea în cameră cu Dodo şi cu puiul ei, iar noi le duceam mâncare sus pe o tavă. Nici aşa problema nu era complet rezolvată, căci dacă mama se ridica de pe scaun, Dodo, vigilentă, îşi apuca puiul şi o privea cu ochii în alertă, gata s-o urmeze dacă va fi cazul.

— Dacă situaţia mai continuă aşa, remarcă Leslie, puiul acesta devine girafă.

— Ştiu, bietul de el, se plânse mama. Dar ce pot să fac? Îl ridică şi când mă vede că aprind o ţigară.

— Lucrul cel mai simplu ar fi să-l îneci, o sfătui Larry. Când va creşte va fi oricum un animal hidos. Priveşte-i părinţii.

— Nici prin cap să nu-ţi treacă aşa ceva, se indignă mama.

— Nu fi oribil! exclamă Margo. Bietul mititel!

— Dar este ridicol să accepţi să fii legată de un scaun din cauza unui câine.

— E câinele meu şi dacă am chef să stau aici, am să stau, spuse mama hotărâtă.

— Pentru cât timp? Situaţia poate continua câteva luni.

— Găsesc eu ceva, spuse demn mama.

Soluţia pe care a găsit-o în cele din urmă era simplă. O angajă pe fiica cea mai mică a femeii de serviciu să poarte puiul în locul lui Dodo. Acest aranjament părea să o satisfacă perfect pe Dodo şi mama putea să se deplaseze din nou prin casă. Se plimba din cameră în cameră, ca un potentat oriental, cu Dodo lipăind lângă călcâiele ei şi mica Sofia încheind coloana, cu limba scoasă şi ochii micşoraţi din cauza efortului, purtând în braţe o pernă mare pe care se odihnea odrasla ciudată a lui Dodo. Dacă mama urma să rămână mai mult timp în acelaşi loc, Sofia punea reverenţios perna jos şi Dodo se sălta pe ea cu un suspin adânc. De îndată ce mama era gata să plece în altă parte a casei, Dodo se dădea jos, se scutura şi-şi relua poziţia în cavalcadă, în timp ce Sofia înălţa perna de parcă ar fi fost o coroană pe ea. Mama privea peste ochelari să se asigure că toată lumea este gata de plecare, făcea un mic semn din cap şi pleca spre treaba următoare.

În fiecare după-masă, mama scotea câinii la plimbare şi familia se amuza copios privind-o cum coboară dealul.

Roger, ca cel mai în vârstă dintre câini, conducea procesiunea, urmat de Widdle şi Puke. Venea apoi mama, cu o enormă pălărie pe cap care o făcea să arate ca o ciupercă însufleţită, purtând în mână o cazma cu care să sape vreo plantă sălbatică interesantă, dacă-i ieşea în cale. Dodo păşea legănat în urmă cu ochii holbaţi şi limba scoasă şi Sofia încheia cortegiul purtând căţelul imperial pe pernă. Circul mamei, îi spunea Larry şi, ca să o necăjească, îi striga de la fereastră:

— Hei, cucoanî, la ci orî începi panarama?

Îi cumpărase o sticlă cu loţiune pentru crescut părul, explicându-ne că în felul acesta poate face experienţe asupra Sofiei ca s-o transforme într-o femeie cu barbă.

— Asta-i lipsăşti circului dumitali, cucoanî, spunea el cu voce groasă, o fimee cu barbî. Dacă vrei un spectacol di mâna-ntăi fă rost di-o fimee cu barbî.

Fără să se sinchisească de ironii, mama continua să-şi conducă ciudata ei caravană printre măslini, în fiecare după-masă la ora cinci.

Sus, în nordul insulei, se afla un lac cu numele frumos şi răsunător: Antiniotissa. Era locul nostru preferat de excursii. O fâşie de apă fără adâncime, lungă de vreun kilometru şi jumătate, înconjurată de o coamă deasă de trestie şi papură şi despărţită de mare la un capăt printr-o dună uşor curbată de nisip alb, fin. Theodore ne întovărăşea întotdeauna, căci el şi cu mine găseam un câmp bogat de explorare în băltoacele, şanţurile şi hârtoapele mocirloase de pe ţărmul lacului. Leslie îşi lua negreşit o baterie de puşti, deoarece în pădurea de trestii mişuna vânatul, în timp ce Larry ţinea să poarte un harpon enorm şi stătea cu orele în şuviţa de apă care unea lacul de mare, străduindu-se să prindă peştii mari care înotau pe acolo. Mama era încărcată cu coşuri pline de mâncare, coşuri goale pentru cules plante şi diferite instrumente de grădinărit, ca să sape noile descoperiri. Margo era probabil cea mai puţin echipată, neluându-şi decât un costum de baie, un prosop mare şi o sticlă cu ulei pentru bronzat. Tot echipamentul de mai sus făcea ca plimbările noastre la Antiniotissa să devină ceva de genul unei expediţii majore.

Într-o anumită perioadă a anului lacul era mai frumos ca oricând: în anotimpul crinilor. Curba lină a dunei care se întindea între golf şi lac era unicul loc din insulă unde creşteau crinii de nisip, nişte bulbi stranii şi diformi, îngropaţi în nisip care o dată pe an scoteau la suprafaţă frunze groase verzi şi flori albe, astfel încât duna devenea o ghirlandă de nea. Vizitam întotdeauna lacul în perioada aceea căci era ceva de neuitat. Nu mult după ce Dodo devenise mamă, Theodore ne informă că se apropie sezonul crinilor şi începurăm să ne pregătim

pentru excursia noastră la Antiniotissa. Curând ne-am dat seama că având în mijlocul nostru o mamă care alăptează, lucrurile urmau să se complice considerabil.

— De data aceasta trebuie să mergem cu barca, spuse mama, încruntându-se la modelul complicat în dinţi de ferestrău al jachetei pe care o împletea.

— De ce cu barca? Durează de două ori pe atâta, se miră Larry.

— Nu putem merge cu maşina, dragă, căci lui Dodo i se face rău şi, în orice caz, n-avem loc toţi.

— Sper că n-ai cumva de gând să iei javra asta cu tine, întrebă îngrozit Larry.

— N-am încotro, dragă... două ochiuri pe faţă, unul sărit... nu pot să o las acasă... trei ochiuri pe faţă... ştii doar cum e ea.

— În cazul acesta, te rog să închiriezi o maşină special pentru câini. Să fiu al dracului dacă am de gând să colind ţinutul arătând de parcă tocmai am prădat crescătoria de câini din Battersea.

— Nu poate merge cu maşina. Tocmai ce ţi-am explicat. Are rău de maşină... Acum taci câteva clipe, dragă. Trebuie să număr.

— E ridicol... începu Larry exasperat.

— Şaptesprezece, optsprezece, nouăsprezece, douăzeci, rosti mama tare şi fioros.

— E ridicol să fim siliţi să luăm calea cea mai lungă numai pentru că Dodo varsă de câte ori vede o maşină.

— Ai văzut! se enervă mama. M-ai făcut să greşesc socoteala. Te rog să nu te mai cerţi cu mine când împletesc.

— De unde ştii că n-o să aibă rău de mare? se interesă Leslie.

— Oamenii care au rău de maşină n-au niciodată rău de mare, explică mama.

— Nu cred. Astea-s superstiţii băbeşti. Nu-i aşa, Theodore?

— De, nu ştiu ce să spun, răspunse judicios Theodore. Am mai auzit spunându-se astfel, dar nu-mi dau seama dacă e adevărat. Tot ce ştiu e că până acum nu am avut rău de maşină.

Larry se uită la el nedumerit.

— Ce dovedeşte asta? întrebă el.

— Păi, în barcă mi se face totdeauna rău, explică simplu Theodore.

— Asta-i bună! exclamă Larry. Dacă luăm maşina i se face rău lui Dodo şi dacă luăm barca, lui Theodore. N-aveţi decât să alegeţi.

— Nu ştiam că ai rău de mare, Theodore, se miră mama.

— Din păcate da. Găsesc că-i un mare inconvenient.

— Pe o vreme ca asta marea este deosebit de calmă. Nu vei avea nimic, îl încurajă Margo.

— Din păcate, răspunse Theodore legănându-se pe vârful picioarelor, asta nu are nicio importanţă. Sufăr la… ăăă… cea mai vagă mişcare. De fapt, în diferite ocazii, când la cinema rula un film cu vapoare pe mări furtunoase, am fost obligat să… am fost obligat să mă ridic de pe scaun.

— Cea mai simplă soluţie este să ne împărţim, propuse Leslie. Jumătate mergem cu barca, cealaltă jumătate cu automobilul.

— Iată o idee excelentă, aprobă mama. Problema a fost rezolvată.

Dar nu asta a fost soluţia, deoarece am aflat că drumul spre Antiniotissa era blocat de o mică alunecare de teren şi era, deci, imposibil să ajungem cu maşina. Trebuia să mergem sau pe mare sau deloc.

Am pornit în zorii calzi şi sidefii ai unei zile care se anunţa caniculară şi cu mare liniştită. Ca să aibă loc întreaga familie, câinii şi Sofia, a trebuit să luăm pe lângă *Vaca Mării* şi pe *Bootle-Bumtrinket*. Obligaţia de a remorca forma rotundă a lui *Bootle-Bumtrinket* micşora

mult viteza bărcii, dar era singura soluţie. La sugestia lui Larry, câinii, Sofia, mama şi Theodore stăteau în Bootle-Bumtrinket, iar noi ceilalţi îngrămădiţi în Vaca Mării. Din păcate, Larry nu luase în calcul un factor important: talazul lăsat în trecere de Vaca Mării. Valul se arcuia ca un zid de sticlă albastră, pornind de la pupă şi atingând înălţimea maximă tocmai când lovea pieptul de scândură al lui *Bootle-Bumtrinket*, ridicând-o sus în aer şi lăsând-o să cadă din nou jos cu un trăsnet. N-am observat efectul pe care îl avea valul timp îndelungat, căci zgomotul motorului înghiţea strigătele prin care mama, înnebunită, ne cerea ajutor. Când într-un final ne-am oprit şi am lăsat bărcuţa să salte până la noi, am constatat că nu numai Dodo şi Theodore aveau rău de mare, dar şi toţi ceilalţi; inclusiv Roger care era un marinar înăsprit şi cu experienţă. A trebuit să-i luăm pe toţi în *Vaca Mării*, şi să-i întindem pe jos, pe rând, în timp ce Spiro, Larry, Margo şi cu mine le-am luat locul în *Bootle-Bumtrinket*. Până să ne apropiem de Antiniotissa, toţi se simţeau mai bine cu excepţia lui Theodore care încă se mai ţinea cât mai aproape de marginea bărcii, uitându-se fix la cizme şi răspunzând monosilabic la orice întrebare. Am ocolit ultimul cap de stânci roşii şi aurii, aşezate în straturi ondulate ca un vraf gigantic de ziare fosilizate, sau ruina ruginie şi acoperită de lut a unei biblioteci colosale, iar *Vaca Mării* şi *Bootle-Bumtrinket* intrară în golful larg şi albastru care se întindea la gura lacului. Arcul de nisip alb ca perla se sprijinea de duna din spatele lui acoperită cu crini: mii de flori albe care, în soare, păreau nenumărate cornuri de fildeş cu gura îndreptată spre cer, emiţând, în loc de muzică, un parfum puternic şi greu, esenţa distilată a verii, a cărui dulceaţă caldă o respirai adânc, iarăşi şi iarăşi, încercând să o păstrezi în tine. Motorul se stinse cu un vuiet final care răsună scurt printre stânci şi apoi cele două bărci se îndreptară şopotind spre ţărm, iar parfumul crinilor năvăli peste apă să ne întâmpine.

După ce am cărat şi am instalat echipamentul pe nisipul alb, fiecare s-a dus să-şi vadă de treabă. Larry şi Margo, întinşi şi pe jumătate adormiţi în apa mică, se lăsau legănaţi de undele uşoare şi blânde. Mama îşi luase alaiul la o scurtă plimbare, cu o săpăligă şi un coş. Spiro, îmbrăcat numai în izmene şi arătând ca un om preistoric, acoperit cu păr negru, intrase până la genunchi în fâşia de apă care curgea din lac spre mare şi, încruntat, se aţinea cu un trident la cârdurile de peşti care i se loveau de picioare. Leslie, Theodore şi cu mine, prin tragere la sorţi, ne împărţisem ţărmul lacului ca apoi să pornim în direcţii opuse. Semnul de frontieră dintre cele două jumătăţi de mal era un măslin mare şi diform. Odată ajunşi acolo, ne-am întors şi am pornit, noi într-o direcţie, iar Leslie în cealaltă, evitând astfel posibilitatea de a fi împuşcaţi din greşeală prin stufărişul des şi derutant. Şi astfel, în timp ce Theodore şi cu mine ne cufundam şi ne făceam de lucru prin bălţi şi pârâiaşe, ca doi bâtlani zeloşi, Leslie colinda tufărişurile de cealaltă parte a lacului şi din când în când o împuşcătură răsuna până la noi, marcând progresele sale.

Sosind ora prânzului, ne adunarăm flămânzi pe plajă, Leslie cu o tolbă ticsită de vânat, iepuri umezi de sânge, potârnichi şi prepeliţe, becaţe şi porumbei sălbatici, eu şi Theodore cu eprubetele şi sticlele pâlpâind de vietăţi mărunte. Focul pălălăia, mâncarea era înşirată pe pături şi vinul adus de la malul mării unde fusese pus la rece. Larry îşi trase colţul de pătură mai sus pe dună, ca să se poată întinde cât era de lung în mijlocul trompetelor albe ale crinilor. Theodore stătea drept şi corect, cu barba tremurândă, în timp ce mesteca hrana încet şi tacticos. Margo, întinsă elegant la soare, ciugulea gingaş dintr-o grămadă de fructe şi legume. Mama şi Dodo erau instalate la umbra unei mari umbrele, Leslie stând pe vine pe nisip, cu puşca în dreptul coapsei, ţinea într-o mână o halcă mare de friptură şi cu cealaltă mângâia gânditor ţevile armei.

Alături, Spiro, ghemuit lângă foc, cu sudoarea şiroindu-i pe faţa păroasă şi picurând în stropi lucitori pe pieptul acoperit cu păr negru, rotea deasupra focului o frigare improvizată din lemn de măslin, cu şase becaţe grase înşirate pe ea.

— Ce paradis, mormăi Larry cu gura plină, tolănit printre florile luminoase. Simt că locul acesta a fost creat pentru mine. Mi-ar plăcea să rămân întins aici pentru totdeauna, cu un grup de driade goale şi voluptuoase care să-mi dea în gură hrana şi vinul. În cele din urmă, peste multe secole, respirând adânc şi egal, m-aş îmbălsăma cu acest parfum şi într-o bună zi credincioasele mele driade n-ar mai găsi în urma mea decât parfumul. Vrea cineva să-mi întindă una dintre smochinele acelea care par delicioase?

— Am citit odată o carte foarte interesantă despre îmbălsămare, spuse Theodore entuziast. În Egipt se pare că nu se dau în lături de la niciun efort când vine vorba de pregătirea cadavrelor. Trebuie să mărturisesc că am găsit foarte ingenioasă metoda de a... ăăă... de a extrage creierul pe nas.

— Îl trag prin nări, cu un fel de cârlige, nu-i aşa? se interesă Larry.

— Larry, dragă, te rog, nu când mâncăm...

După ce terminam de mâncat, ne retrăgeam la umbra măslinilor din apropiere şi moţăiam în căldura după-amiezii, în timp ce cântecul alinător şi ascuţit al greierilor se revărsa asupra noastră. Din când în când, câte unul dintre noi se ridica, cobora spre mare, se bălăcea în apă un minut ca apoi să se reîntoarcă răcorit, să-şi continue siesta. La ora patru Spiro care, mătăhălos şi moale, sforăise de parcă ar fi clocotit, îşi recăpăta cunoştinţa cu o pufnitură şi se îndrepta legănat spre plajă să aprindă focul pentru ceai. Noi ceilalţi ne trezeam încet, visători, întinzându-ne şi suspinând şi o porneam agale peste nisip spre ceainicul care susura scoţând aburi. Pe când ne ghemuiam la pământ cu ceştile în

mână, clipind şi visând, încă pe jumătate adormiţi, o prigorie apăru printre crini şi începu să ţopăie spre noi, cu piept ca de jăratic şi ochi strălucitori. Se opri la vreo trei metri şi ne privi critic. Convinsă că ne-ar prinde bine o reprezentaţie, ţopăi până într-un loc unde o pereche de crini formau o mică boltă, se opri într-o poză teatrală, îşi înfoie pieptul şi fluieră un cântec dulce şi modulat. După ce termină, îşi plecă brusc capul în ceea ce părea o reverenţă ridicol de vanitoasă şi apoi zbură ca o săgeată printre crini, speriată de râsetele care izbucniseră.

— Prigoriile sunt atât de drăguţe, spuse mama. Îmi amintesc cum în Anglia era una care stătea ore întregi cu mine când lucram în grădină. Îmi place cum îşi înfoaie pieptul.

— Când şi-a aplecat capul, ai fi zis că face o reverenţă, zise Theodore, iar când şi-a înfoiat pieptul a făcut să-mi vină în minte o... o cântăreaţă de operă mai dolofană.

— Da, cântând ceva spumos şi uşor. Aş zice Strauss, îl completă Larry.

— Că tot a venit vorba despre operă, spuse Theodore cu ochi sclipitori, v-am povestit vreodată despre ultima reprezentaţie de operă care a avut loc în Corfu?

I-am răspuns că nu şi ne-am aşezat mai bine, amuzându-ne aproape tot atât de mult privindu-l pe Theodore cum povesteşte, ca şi de cele povestite.

— Venise... o trupă de operă plecată în turneu. Era cred din Atena, dar se poate să fi fost şi din Italia. Primul spectacol a fost Tosca. Cântăreaţă care interpreta rolul eroinei era excepţional de... de bine dezvoltată, aşa cum se întâmplă, pare-se, întotdeauna. Ei bine, după cum ştiţi, în actul final al operei, Tosca se aruncă de pe parapetul unei fortăreţe, sau mai degrabă castel. În prima seară eroina se urcă pe zidurile castelului, îşi cântă ultima arie şi apoi se aruncă să-şi afle... ştiţi... moartea, pe stâncile din prăpastia de jos. Din nenorocire, se pare

că maşiniştii uitaseră să pună sub zid ceva pe care să aterizeze. Rezultatul a fost că bubuitul căderii şi… ăăă… chiotul de durere care i-a urmat au atenuat cumva impresia că Tosca nu mai era decât un trup zdrobit de stâncile din vale. Cântăreţul care tocmai se tânguia că Tosca era moartă a fost nevoit să cânte foarte… foarte tare, ca să-i acopere strigătele. Eroina rămase, cum era de aşteptat, destul de indispusă după incident şi, drept urmare, în seara următoare, maşiniştii teatrului s-au dedat cu entuziasm misiunii de a-i asigura o aterizare agreabilă. Eroina, cam lovită, ce-i drept, reuşi să ducă şchiopătând spectacolul până la… ăăă… scena finală. Se urcă din nou pe parapet, cântă ultima arie şi se aruncă în întâmpinarea morţii. Din păcate, cei cărora li se imputase o cădere prea dură în prima seară acum trecuseră la cealaltă extremă. Grămada uriaşă de saltele şi… chestiile alea cu arcuri pentru pat erau atât de elastice, încât eroina, după ce căzu pe ele, fu săltată cu putere în sus. Şi astfel, în timp ce toată distribuţia era jos la… cum îi ziceţi?… a, da, rampă, spunându-şi unul altuia că Tosca e moartă, partea de sus a eroinei reapăru de două sau de trei ori deasupra parapetului, spre dezorientarea publicului.

Prigoria, care ţopăise tot mai aproape în timpul istorisirii, se sperie şi zbură din nou, la hohotele noastre de râs.

— Zău, Theodore, sunt sigur că tu îţi petreci timpul liber ticluind aceste poveşti, protestă Larry.

— Nu, nu, se împotrivi Theodore, zâmbind fericit în barbă. Dacă ar fi în oricare altă parte a lumii aşa ar trebui să fac, dar aici în Corfu… ăăă… arta este anticipată, am putea spune.

După ceai, Theodore şi cu mine ne-am dus din nou la marginea lacului să continuăm investigaţiile până când n-a mai fost destulă lumină. Atunci ne-am îndreptat agale spre plajă, unde focul făcut de Spiro pulsa şi scânteia ca o enormă crizantemă printre crinii albi ca

nişte fantome. Spiro prinsese cu harponul trei peşti mari şi acum îi frigea pe un grătar, concentrat şi încruntat, punând ba o feliuţă de usturoi, ba storcând puţin suc de lămâie şi presărând piper pe carnea albă şi delicată care se vedea în locurile unde pielea arsă începea să se jupoaie. Luna se ridica deasupra munţilor, argintând crinii, cu excepţia celor pe care flăcările pâlpâitoare îi lumina în roşu. Undele mici se grăbeau peste marea luminată de lună şi răsuflau de uşurare când ajungeau în sfârşit la mal. Bufniţele începură să strige prin copaci şi, în punctele întunecate, licuricii sclipeau în zbor, lumina verde ca jadul pulsând vag.

Şi în cele din urmă, căscând şi întinzându-ne, neam dus lucrurile jos la bărci. Am vâslit până la gura golfului şi apoi, în timp ce Leslie trebăluia la motor, neam uitat îndărăt spre Antiniotissa. Sub lună, crinii păreau un câmp de zăpadă şi perdeaua de măslini din spate era străpunsă de luminile licuricilor. Focul pe care îl aprinsesem şi pe care îl călcasem în picioare, înainte de a pleca, ca să se stingă, lucea ca un petec de granate la marginea florilor.

— Nu încape îndoială că... ăăă... e un loc frumos, spuse Theodore cu intensă satisfacţie.

— Un loc splendid, încuviinţă mama, întărind cu formula ei pentru superlativ. Mi-ar plăcea să fiu îngropată aici.

Motorul se cutremură nesigur, apoi izbucni într-un vuiet adânc. *Vaca Mării* prinse viteză, trăgând pe *Bootle-Bumtrinket* în urma ei, iar dâra pe care o lăsam se deschidea în evantai, albă şi delicată ca o pânză de păianjen pe apa întunecată, înflăcărându-se ici, colo cu o scânteie efemeră de fosforescenţă.

Câmpuri ca o tablă de şah

Mai jos de vilă, mărginite de dealurile pe care se înălţa clădirea şi de mare, se aflau câmpurile ca o tablă de şah. Marea se arcuia spre ţărm formând un mare golf înconjurat aproape din toate părţile de uscat, cu apa nu prea adâncă şi strălucitoare. Pe şesul din lungul ţărmului se desena un model complicat de canale înguste care fuseseră cândva, pe vremea veneţienilor, depozite de sare. Fiecare petec de pământ încadrat de apă era intens cultivat şi verde de recoltele de porumb, cartofi, smochine şi struguri. Aceste câmpuri, mici pătrate colorate, mărginite de ape lucitoare, formau o tablă de şah multicoloră pe care figurile colorate ale ţăranilor se mişcau din loc în loc.

Era unul dintre locurile mele preferate de vânătoare căci micile canale şi tufărişurile stufoase adăposteau o mulţime de vietăţi. Te puteai pierde cu uşurinţă, căci dacă alergai entuziast după un fluture şi traversai câteva podeţe dintr-o insulă în alta, puteai să te rătăceşti şi să umbli în jos şi în sus, nereuşind să te orientezi într-un labirint de smochini, papură şi perdele de porumb. Cea mai mare parte a câmpurilor aparţineau unor prieteni de ai mei, ţărani care locuiau sus pe deal, aşa că atunci când mă plimbam pe acolo eram sigur că voi avea prilejul să mă odihnesc şi să stau de vorbă, la un ciorchine de strugure, cu vreo cunoştinţă, sau să primesc veşti interesante ca de pildă că pe terenul lui Georgio, în pepenărie, sub o plantă, era ascuns un cuib de ciocârlie.

Dacă traversai direct tabla de şah, fară să te laşi abătut din drum de vreun prieten, sau de ţestoasele de apă care alunecau pe bancurile mâloase şi cădeau făcând pleosc în canal, sau de bâzâitul spart al unei libelule care trecea pe lângă tine, ajungeai într-un punct unde toate canalele se lăţeau ca să dispară într-o

suprafaţă mare de nisip, modelată în nenumărate cute de fluxul ultimei nopţi. Aici lanţuri lungi şi şerpuitoare de resturi indicau retragerea mării, lanţuri fascinante făcute din algă marină colorată, ace-de-mare moarte, dopuri de la plasele de pescuit care păreau bune de mâncat – ca nişte felii de tartă cu fructe –, bucăţi de sticlă prelucrate şi şlefuite de către flux şi nisip în bijuterii transparente, scoici ţepoase ca ariciul, altele netede, ovale, de un roz delicat ca unghiile unei zeiţe înecate. Aici era ţara păsărilor de apă: becaţe, ostrigari, nagâţi şi rândunici de mare stăteau împrăştiate în grupuri mici şi gălăgioase la marginea mării unde undele lungi alergau spre ţărm şi se spărgeau în creste arcuite în jurul micilor cocoaşe de nisip. Aici, dacă ţi-era foame, puteai intra în apă şi prinde creveţi graşi şi transparenţi, dulci ca strugurii când îi mâneai cruzi, sau puteai săpa cu degetele de la picioare în nisip până găseai nişte scoici striate ca nucile. Dacă luai două, le puneai cap la cap în dreptul articulaţiilor şi le răsuceai tare în direcţia opusă, se deschideau bine una pe alta. Conţinutul, deşi uşor elastic, era lăptos şi avea un gust delicat.

Într-o după-amiază, neavând nimic mai bun de făcut, am hotărât să iau câinii şi să vizitez câmpurile. Mă gândeam să mai încerc o dată să-l prind pe Old Plop, apoi să trec pe malul mării şi să mănânc câteva scoici, să înot şi în drum spre casă să mă opresc pe câmpul lui Petro ca să mai stau de vorbă cu el la o felie de pepene şi câteva rodii dolofane. Old Plop era o ţestoasă de apă, bătrână şi mare, care trăia într-un canal. De o lună şi mai bine mă tot căzneam să o capturez. În ciuda vârstei ei înaintate, era foarte şireată şi rapidă şi, indiferent cu câtă precauţie mă apropiam când dormea pe bancul mâlos, se trezea totdeauna la momentul crucial, bătea înnebunită din picioare, aluneca pe nămol şi se lansa în apă, ca o barcă de salvare rotofeie. Prinsesem bineînţeles multe broaşte ţestoase din această specie, atât din cele negre, împestriţate cu pete ca nişte gămălii

aurii, cât şi din cele zvelte, cenuşii cu linii maro. Dar îmi rămăsese inima la Old Plop. Era mai mare decât oricare ţestoasă de apă văzută de mine şi atât de bătrână încât carapacea bătătorită şi pielea încreţită deveniseră complet negre, ştergând orice semn că a fost cândva tânără. Hotărâsem să fie a mea şi, după ce o lăsasem în pace timp de o săptămână, mă gândeam că a venit timpul să trec iar la atac.

Am pornit la vale cu câinii, încărcat de tolba mea plină de sticle şi cutii, plasa de prins fluturi şi un coş în care să-l pun pe Old Plop în eventualitatea că îl voi prinde. Conţofenele strigară: „Gerry! Gerry! Gerry!” în urma mea cu un ton stăruitor de implorare şi apoi, văzând că nu mă întorc, începură să boscorodească, să chicotească şi să scoată sunete insolente. Vocile lor se stinseră odată ce-am ajuns în pădurea de măslini, anulate fiind de corul greierilor, ale căror cântece făceau să vibreze aerul. Mergeam pe drumul alb, fierbinte şi moale sub paşi ca un puf de pudră. M-am oprit să beau din fântâna lui Yani şi apoi m-am aplecat peste cocina primitivă, făcută din ramuri de măslin, în care trăiau doi porci. I-am mirosit bine şi aprobator, pe când se bălăceau cu o satisfacţie sonoră într-o mare de noroi năclăios, am tras o palmă celui mai mare pe crupa murdară şi tremurătoare şi mi-am văzut de drum. La primul cot al şoselei am avut un schimb energic de cuvinte cu două ţărănci durdulii care purtau pe cap coşuri cu fructe şi care erau furioase din cauza lui Widdle. Văzându-le absorbite în conversaţie, se strecurase lângă ele şi, după ce le adulmecase bine, se uşurase peste picioarele şi fustele lor. Cearta pentru a stabili cine este de vină ne-a ţinut pe toţi în loc vreo zece minute plăcute şi a continuat, în timp ce eu coboram la vale, până am ajuns prea departe ca să mai auzim şi să apreciem insultele pe care ni le adresam reciproc.

Tăind-o peste trei câmpuri, m-am oprit o clipă pe lotul lui Taki să-i gust strugurii. Nu era acolo, dar ştiam

că nu are nimic împotrivă. Strugurii erau din cei mici şi rotunzi, cu gust dulce, tămâios. Când îi storceai, îţi ţâşnea în gură tot conţinutul zemos şi fără sâmburi şi-ţi rămânea între degete pieliţa flască. Împreună cu câinii am mâncat patru ciorchini şi am mai pus doi în geantă să-i savurez mai târziu. Am mers apoi pe marginea canalului spre locul unde Old Plop îşi avea panta favorită de nămol. Când tocmai eram pe punctul de a convinge câinii că e nevoie de tăcere absolută, o şopârlă mare şi verde ieşi ca o săgeată dintr-un lan de porumb şi o zbughi în sus. Câinii, lătrând sălbatic, o luară la goană pe urma ei. Când am ajuns la panta lui Old Plop, nu rămăsese decât un şir de valuri care se lăţeau încet pe apă, anunţându-mă că ţestoasa fusese prezentă. M-am aşezat jos, să aştept câinii, repetând în minte insultele bogate şi pitoreşti cu care aveam să-i bombardez. Dar, spre mirarea mea, nu se întorceau. Lătratul lor îndepărtat se opri, urmă o pauză şi apoi începură să latre în cor, într-un fel monoton, la distanţă egală, ceea ce însemna că au găsit ceva. Întrebându-mă ce ar putea să fie, am pornit în grabă spre ei.

Erau adunaţi în semicerc lângă un smoc de iarbă la marginea apei şi s-au repezit zburdând să mă întâmpine, dând din coadă şi scheunând de nerăbdare. Roger îşi ridică buza de sus într-un rânjet de bucurie că am venit să le examinez descoperirea. La început n-am reuşit să văd ce îi emoţionase într-atâta. Apoi, ceea ce crezusem că-i o rădăcină se mişcă şi ochii mei văzură o pereche de şerpi de apă, graşi şi pământii, înlănţuiţi pasional în iarbă, privind spre mine cu ochi argintii, inexpresivi, din capetele lor în formă de cazma. Era o descoperire palpitantă care aproape că era o compensaţie pentru pierderea lui Old Plop. De mult doream să prind un astfel de şarpe, dar înotau atât de repede şi agil, încât nu reuşisem niciodată să mă apropii destul de mult ca să-i capturez. Şi acum, câinii descoperiseră perechea aceasta frumoasă, culcată la soare, anume parcă să fie prinsă.

Câinii, simţind că şi-au făcut datoria găsindu-mi şerpii şi conducându-mă la ei, se îndepărtară să se pună la adăpost (căci nu aveau încredere în reptile) şi stăteau urmărindu-mă atenţi. Am manevrat încetişor plasa mea de fluturi, până am reuşit să deşurubez mânerul. Aveam astfel un băţ cu care să-i prind, dar întrebarea era cum să prinzi doi şerpi cu un singur băţ. În timp ce căutam soluţia, unul dintre ei a luat hotărârea în locul meu, descolăcindu-se alene şi alunecând în apă, drept ca o lamă de cuţit. Considerându-l pierdut, priveam supărat cum lungimea lui ondulată se contopeşte cu luciul apei. Şi atunci, spre încântarea mea, am zărit o coloană de nămol ridicându-se încet şi desfăcându-se la suprafaţa apei ca un trandafir. Şarpele se îngropase la fund. Ştiam că va rămâne acolo, până când va bănui că am plecat. Mi-am concentrat atenţia asupra perechii sale şi am apăsat cu băţul în iarba deasă. Se răsuci formând un nod complicat şi, deschizând gura rozalie, sâsâi la mine. L-am apucat strâns de gât cu arătătorul şi degetul mare şi şarpele a rămas moale în mâna mea, în timp ce eu îi mângâiam burta albă şi frumoasă şi spinarea brună pe care solzii erau uşor ridicaţi, ca la un con de brad. L-am pus cu blândeţe în coş şi am început pregătirile să-l prind şi pe al doilea. Am mers puţin la vale şi, înfigând coada plasei în canal ca să văd ce adâncime are, am constatat că erau vreo şaizeci şi cinci de centimetri de apă, deasupra unui strat de vreun metru de nămol moale şi tremurător. Apa fiind opacă şi şarpele îngropat în fundul mâlos, m-am gândit că metoda cea mai simplă era să-l caut cu degetele de la picioare (ca atunci când căutam scoici comestibile) şi, odată ce l-am reperat, să mă arunc asupra lui.

Mi-am scos sandalele şi am intrat în apa caldă, simţind nămolul lichid alunecându-mi printre degete şi mângâindu-mi picioarele, uşor ca cenuşa. Doi nori mari negri înfloriră în dreptul coapselor mele şi plutiră peste canal. M-am apropiat de locul unde stătea ascunsă prada

mea, mişcându-mi picioarele încet şi cu atenţie prin perdeaua mişcătoare de nămol. Simţind sub talpă un trup alunecos, mi-am vârât braţele până la cot în apă şi am apucat. Degetele n-au prins decât nămolul care se prelingea şi plutea încet în nori tumultuoşi. Tocmai îmi blestemam ghinionul când şarpele ţâşni la suprafaţă, la un metru depărtare de mine şi începu să înoate, ondulându-se pe apă. Scoţând un chiot de triumf, m-am aruncat cu tot trupul deasupra lui.

A urmat un moment de confuzie, căci m-am înfundat în apa negricioasă şi nămolul mi-a intrat făcând clăbuci în ochi, urechi şi gură, dar, simţind trupul reptilei zbătându-se violent în strânsoarea mâinii mele, radiam de bucuria triumfului. Gâfâind şi bolborosind sub aşternutul de nămol, m-am aşezat şi am apucat şarpele de gât ca să nu-i dau timp să-şi vină în fire şi să mă muşte. Am scuipat îndelung, încercând să scap de stratul fin şi nisipos pe care îl simţeam pe dinţi şi pe buze. Când, în sfârşit, m-am ridicat în picioare şi am pornit spre ţărm, am constatat, spre mirarea mea, că publicul format din câini sporise cu sosirea tăcută a unui om care se aşezase confortabil pe vine şi mă privea cu un amestec de interes şi amuzament.

Era un individ scurt şi îndesat, a cărui faţă oacheşă era încununată de o claie de păr blond, de culoarea tutunului, tuns scurt. Avea ochii mari, foarte albaştri, cu o sclipire plăcută, veselă în ei şi laba gâştii pe pielea fină din coada lor. Un nas scurt, ca un cioc de şoim, se arcuia peste gura mare şi spirituală. Purta o cămaşă albastră de bumbac care se decolorase până la nuanţa unei flori de nu-mă-uita uscată de soare şi o pereche de pantaloni vechi, de flanelă gri. Nu l-am recunoscut şi am bănuit că-i vreun pescar dintr-un sat mai îndepărtat de pe coastă. Mă privi grav cum mă străduiam să ajung pe ţărm şi apoi zâmbi.

— Să fii sănătos, spuse el cu o voce adâncă şi plină.

I-am întors politicos salutul şi apoi am început să mă căznesc să introduc cel de-al doilea şarpe în coş, fără să-mi scape primul. Mă aşteptam să-mi ţină o cuvântare despre cât sunt de periculoşi inofensivii şerpi de apă şi la ce pericol mă expun punând mâna pe ei, dar spre mirarea mea a rămas tăcut, privind interesat cum bag în coş şarpele zvârcolicios. Treaba odată făcută, m-am spălat pe mâini şi am scos strugurii pe care îi şterpelisem din via lui Taki. Omul acceptă jumătate din ei şi am rămas tăcuţi, sugând zeama din pulpă cu o plăcere zgomotoasă. Când ultima pieliţă fu aruncată în canal, omul scoase nişte tutun şi-şi răsuci o ţigară cu degetele lui boante şi brune.

— Eşti străin? întrebă el, trăgând în piept fumul cu imensă satisfacţie.

I-am răspuns că sunt englez şi că familia mea locuieşte într-o vilă sus pe dealuri. Mă aşteptam la inevitabilele întrebări în legătură cu sexul, numărul şi vârsta celorlalţi membri ai familiei, urmat de un interogatoriu privind cauza pentru care locuiam în Corfu. Aşa obişnuiau ţăranii, fără vreun motiv supărător, ci numai din prietenie. Consimţeau să-ţi vorbească foarte simplu şi direct despre viaţa lor particulară şi se simţeau jigniţi dacă nu făceai şi tu la fel. Dar, spre surprinderea mea, omul păru satisfăcut de răspunsul pe care i l-am dat şi nu mă mai întrebă nimic. Rămase acolo, aruncând inele frumoase de fum spre cer şi privind în jurul său cu ochi albaştri visători. Eu am zgâriat cu unghia un model atrăgător în carapacea de mâl cenuşiu care se întărea pe coapsa mea şi am hotărât că trebuie să intru în mare ca să-mi spăl hainele şi să fac baie, înainte de a mă reîntoarce acasă. M-am ridicat în picioare şi am pus pe umăr sacul şi plasa. Câinii s-au ridicat şi ei, s-au scuturat şi au căscat. Mai mult din politeţe am întrebat omul încotro merge. Eticheta ţărănească cerea să pui întrebări. Dovedeau interesul pe care îl purtai persoanei. Nu-l întrebasem încă nimic până atunci.

— Merg jos, spre mare, spuse el, făcând semn cu ţigara. Jos la barcă. Tu unde te duci?

I-am spus că şi eu merg spre mare ca să mă spăl şi să găsesc nişte scoici de mâncare.

— Merg şi eu cu tine, spuse el ridicându-se şi întinzându-se. Am un coş plin de scoici în barcă. Dacă vrei poţi să mănânci din ele.

Am străbătut tăcuţi câmpurile şi când am ajuns pe plajă mi-a arătat în depărtare forma unei bărci cu vâsle care stătea tihnită pe o parte cu o fustă încreţită de unde în jurul pupei. Îndreptându-ne spre ea, l-am întrebat dacă este pescar şi, dacă da, de unde vine.

— Sunt de aici de pe dealuri, răspunse el. Cel puţin casa mea este aici, dar acum stau la Vido.

Răspunsul m-a mirat căci Vido era o insuliţă în afara oraşului Corfu şi, din câte ştiam, nu locuiau pe ea decât puşcăriaşi şi paznici căci era închisoarea insulei. I-am spus ceea ce ştiam.

— E adevărat, încuviinţă el, aplecându-se să-l mângâie pe Roger care trecea pe lângă noi. E adevărat. Eu sunt puşcăriaş.

Am crezut că glumeşte şi m-am uitat cercetător la el, dar expresia feţei lui era serioasă. L-am întrebat dacă tocmai a fost eliberat.

— Da’ de unde! N-am eu norocul ăsta, zâmbi el. Mai trebuie să fac doi ani. Dar sunt un puşcăriaş cumsecade, înţelegi, cinstit şi care nu face scandal. Toţi cei ca mine, în care simt ei că pot avea încredere, au voie să-şi facă bărci şi să plece acasă la sfârşitul săptămânii, dacă nu-i prea departe. Trebuie să mă întorc acolo luni dis-de-dimineaţă.

Odată lucrul explicat, mi se părea bineînţeles simplu. Nici nu mi-a trecut prin cap că această procedură ar fi neobişnuită. Ştiam că închisorile din Anglia nu-ţi îngăduiau să-ţi petreci week-end-ul acasă, dar eram în Corfu şi aici totul era posibil. Muream de curiozitate să ştiu ce crimă a făcut şi tocmai ticluiam în minte o

întrebare plină de tact, când am ajuns la barcă şi ce-am văzut în ea mi-a alungat orice alt gând din minte. La pupă, priponit de scaun de piciorul lui galben, stătea un imens pescăruş, cu spatele negru, care mă contempla cu nişte ochi galbeni zeflemitori. Am păşit nerăbdător înainte şi mi-am întins mâna spre spatele lat şi negru.

— Fii atent, ai grijă, e mare bătăuş, mă preveni omul în grabă.

Sfatul lui venea prea târziu căci eu deja pusesem mâna pe spinarea neagră a păsării şi-mi treceam lin degetele peste penele mătăsoase. Pescăruşul s-a lăsat la pământ, a deschis uşor ciocul şi irisul negru al ochilor s-a contractat de mirare, dar era atât de uluit de îndrăzneala mea, încât nu mi-a făcut nimic.

— Sfinte Spiridoane! exclamă omul uimit. Îi place de tine. N-a lăsat încă pe nimeni să-l atingă fără să-l ciupească.

Mi-am afundat degetele în penele albe şi frizate de pe gâtul păsării şi, în timp ce-l scărpinam încetişor, plecă capul înainte şi ochii galbeni deveniră visători. L-am întrebat unde reuşise să prindă o pasăre atât de nemaipomenită.

— Am fost cu barca în Albania astă-primăvară să prind nişte iepuri şi l-am găsit într-un cuib. Era mititel şi pufos ca un miel. Acum e cât o raţă mare, spuse omul privindu-l gânditor. Raţă grasă şi urâtă care ciupeşte, asta eşti tu, nu-i aşa?

Pescăruşul, ascultând ce i se spune, deschise un ochi şi scoase un ţipăt scurt şi aspru care ar fi putut fi tăgăduire sau încuviinţare. Omul se aplecă şi trase de sub scaun un coş mare. Era plin cu scoici mari şi grase care zornăiau melodios. Ne-am aşezat în barcă să mâncăm scoicile şi tot timpul am privit pasărea, fascinat de pieptul şi capul alb ca zăpada, de ciocul lung şi coroiat, de ochii fioroşi, galbeni ca şofranul de primăvară, de spatele lat şi aripile puternice, negre ca funinginea. Din călcâiul picioarelor lui mari cu membrane, până în

vârful ciocului era, după părerea mea, minunat. Am înghiţit ultima scoică, mi-am şters mâinile pe latura bărcii şi l-am întrebat pe om dacă nu mi-ar putea face rost la primăvară de un pui de pescăruş.

— Ai vrea unul? întrebă el surprins. Îţi place?

Am avut impresia că-mi subestima sentimentele. Mi-aş fi vândut sufletul pentru un asemenea pescăruş.

— Ia-l dacă-ţi place, spuse omul degajat, întinzând degetul mare spre pasăre.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Era de neconceput ca cineva care posedă o creatură atât de minunată s-o dea cadou cu atâta uşurinţă. L-am întrebat dacă lui nu-i place pasărea.

— Ba da, îmi place, răspunse omul, privind gânditor spre pescăruş, dar mănâncă mai mult decât îi pot eu prinde şi-i aşa de afurisit că ciupeşte pe toată lumea. Niciunul dintre ceilalţi puşcăriaşi sau paznici nu-l iubeşte. Am încercat să-l las să plece, dar nu vrea. Se tot întoarce. Aveam de gând să-l iau cu mine în Albania, la vreun sfârşit de săptămână şi să-l las acolo, aşa că, dacă eşti sigur că-l vrei, poţi să-l iei.

Dacă sunt sigur că-l vreau? Era ca şi cum mi s-ar fi oferit un înger. Un înger cu o expresie cam sardonică, ce-i drept, dar cu cele mai fantastice aripi. În emoţia mea, nici nu m-am mai întrebat cum va întâmpina familia sosirea unei păsări de mărimea unei gâşte, cu ciocul ca un brici. De teamă că omul îşi va schimba părerea, m-am dezbrăcat în grabă, mi-am scuturat, pe cât am putut, nămolul uscat de pe haine şi am înotat puţin. M-am îmbrăcat din nou, mi-am fluierat câinii şi mă pregăteam să-mi duc darul acasă. Omul dezlegă sfoara, ridică pescăruşul şi mi-l trecu mie. L-am luat sub braţ, mirat că o pasăre atât de uriaşă e uşoară ca pana. I-am mulţumit omului, din toată inima, pentru cadoul lui minunat.

— Îşi cunoaşte numele, mă informă el, prinzând ciocul păsării între degete şi scuturându-l încet. Eu îi spun Alec. Vine când îl strigi.

Alec, auzindu-şi numele, bătu violent din picioare şi privi spre faţa mea cu ochi galbeni întrebători.

— O să ai nevoie de nişte peşte pentru el, spuse omul. Mâine ies în larg cu barca, pe la opt. Dacă vii cu mine, i-am putea prinde o porţie bună de peşte.

I-am răspuns că sunt de acord şi Alec scoase un ţipăt de acceptare. Omul se aplecă peste prora bărcii să-i dea vânt în apă iar eu mi-am adus brusc aminte de ceva. L-am întrebat, cât am putut de degajat, cum îl cheamă şi de ce stă la închisoare. Mi-a aruncat un zâmbet fermecător peste umăr.

— Mă numesc Kosti, răspunse el. Kosti Panopoulos. Mi-am omorât nevasta.

Se aplecă peste prora bărcii şi o săltă. Barca alunecă şuşotind pe nisip şi intră în apă. Undele mici începură să sară şi să-i lingă pupa, ca nişte căţeluşi nerăbdători. Kosti se căţără în barcă şi ridică vâslele.

— Să fii sănătos, îmi strigă el. Ne vedem mâine.

Vâslele scârţâiră melodios şi barca începu să alunece iute peste apele limpezi. M-am întors, purtând pasărea sub braţ şi m-am îndreptat, târându-mi picioarele, spre câmpurile ca o tablă de şah.

Drumul spre casă mi-a luat destul timp. Am constatat că apreciasem greşit greutatea lui Alec; părea să devină din ce în ce mai greu pe măsură ce înaintam. Atârna tot mai greu, până când am fost silit să-l smucesc ca să-l ridic din nou sus, sub braţ. Protestă foarte viguros cu un ţipăt.

La jumătatea drumului am văzut un smochin numai bun ca să-mi dea şi hrană şi umbră. Am hotărât să fac un popas. În timp ce şedeam lungit în iarba înaltă şi mestecam smochine, Alec stătea alături, atât de nemişcat de parcă era sculptat în lemn şi privea câinii fără să clipească. Singurul semn de viaţă era irisul care se dilata şi se contracta ori de câte ori câinii făceau o mişcare.

Odihniţi şi înviorаţi, am propus bandei mele să atacăm ultima etapă a călătoriei. Câinii se ridicară, dar

Alec îşi înfoie penele făcându-le să foşnească asemeni frunzelor uscate şi tremură din tot trupul. Se pare că nu era de acord să-l port ca pe o boccea veche sub braţ, ciufulindu-i penele. Acum, că mă convinsese să-l pun jos într-un loc atât de plăcut, nu avea niciun chef să continue o călătorie care i se părea şi plictisitoare şi inutilă. Când m-am aplecat să-l ridic, clămpăni din cioc, scoase un ţipăt puternic şi strident şi-şi ridică aripile deasupra spatelui, în poziţia adoptată de îngerii de pe morminte. Se uită fix la mine. De ce, părea să mă întrebe privirea lui, să părăsim locul acesta? E umbră, e iarbă moale şi apă în apropiere. Ce rost are să pleci şi să te laşi spinărit prin tot ţinutul, într-un fel pe cât de incomod, pe atât de nedemn? Am încercat să-l conving un timp şi, când mi s-a părut că s-a liniştit, am făcut o altă încercare de a-l ridica. De data aceasta nu mi-a mai lăsat nicio îndoială că dorinţa lui era să rămână unde se afla. S-a repezit cu ciocul atât de iute, încât nu m-am mai putut feri şi mi-a ciupit exact mâna cu care voiam să-l apuc. Parcă mă tăiasem cu un piolet. Degetele îmi erau zdrelite şi mă dureau în dreptul încheieturilor, şi dintr-o rană de vreo cinci centimetri curgea sângele pârâu. Alec părea atât de mulţumit de sine şi mândru de acest atac, încât mi-am ieşit din fire. Apucând plasa mea de fluturi am lăsat-o în jos cu îndemânare şi, spre surprinderea lui, l-am învăluit în faldurile ei. Am sărit pe el, fără să-i las timp să se dezmeticească şi i-am prins ciocul în mână. I l-am înfăşurat bine cu batista şi l-am strâns cu o sfoară. Scoţându-mi cămaşa, l-am împachetat cu ea astfel încât aripile care se zbăteau să rămână pironite de corp. Stătea acolo, legat ca pentru piaţă, sfidându-mă cu privirea şi scoţând ţipete înfundate de furie. Neînduplecat, mi-am ridicat echipamentul, am pus pescăruşul sub braţ şi am pornit-o mândru spre casă. Odată ce-l primisem, nu aveam de gând să-i suport toanele, căci trebuia să-l duc acasă. Tot timpul drumului a continuat, fără pauză, să scoată ţipete sălbatice,

înăbuşite dar pătrunzătoare, aşa că până să ajung la vilă eram supărat foc pe el.

Am intrat în salon, l-am pus pe duşumea şi am început să-l dezleg, în timp ce el acompania răguşit operaţia. Zgomotul o făcu pe mama şi pe Margo să vină în grabă din bucătărie. Alec, eliberat acum din cămaşa mea, stătea în mijlocul camerei, cu batista încă legată de cioc şi trâmbiţa furios.

— Ce dumnezeu mai este şi asta? gâfâi mama.

— Ce pasăre enormă! exclamă Margo. O fi vreun vultur.

Lipsa de cunoştinţe ornitologice a familiei mă iritase întotdeauna. Am explicat morocănos că nu-i vultur ci pescăruş cu spate negru şi am povestit cum l-am căpătat.

— Vai de mine, dragă, cu ce ai de gând să-l hrăneşti? Mănâncă peşte?

— Alec, mi-am exprimat eu speranţa, mănâncă de toate.

Am încercat să-l prind ca să-i desfac batista de pe cioc, dar fiind evident sub impresia că vreau să-l atac, începu să ţipe şi să trâmbiţeze tare şi furios prin batistă. Noua izbucnire îi aduse pe Larry şi Leslie din camerele lor.

— Cine naiba cântă la cimpoi? întrebă Larry repezindu-se înăuntru.

Alec se opri o clipă, privi rece spre noul-venit, se lămuri în privinţa lui şi începu să strige tare şi dispreţuitor.

— Sfinte dumnezeule, spuse Larry, păşind grăbit înapoi şi ciocnindu-se de Leslie, ce dracu-i ăsta?

— E noua pasăre pe care a adus-o Gerry, spuse Margo. Nu-i aşa că-i fioroasă?

— E un pescăruş, spuse Leslie, privind peste umărul lui Larry. Ce matahală de pasăre!

— Da’ de unde, îl contrazise Larry. E un albatros.

— Nu, e un pescăruş.

— Fii serios, cine a mai văzut un pescăruş aşa de mare. Ţi-o spun eu. E un blestemat de albatros.

Alec făcu câţiva paşi spre Larry şi ţipă din nou la el.

— Cheamă-l la tine, Gerry, îmi porunci Larry. Fă ceva şi potoleşte-l pe afurisitul ăsta. Sare la mine.

— Stai liniştit şi n-o să-ţi facă nimic, îl sfătui Leslie.

— Ţie ce-ţi pasă? Tu eşti în spatele meu. Gerry, prinde imediat pasărea, până nu mă nenoroceşte definitiv!

— Nu striga aşa, dragă, îl sperii.

— Hai că asta-i bună! O namilă cât pasărea Roc fâlfâie prin cameră, atacându-ne pe toţi şi tu îmi spui că eu îl sperii.

Am reuşit să mă strecor în spatele lui Alec şi să-l prind. Apoi, printre protestele lui asurzitoare, i-am scos batista de pe cioc. Când i-am dat din nou drumul, s-a cutremurat indignat şi a clămpănit de două, trei ori din cioc, scoţând un sunet ca un şfichiuit de bici.

— Ascultă la el, exclamă Larry. Scrâşneşte din dinţi.

— Nu are dinţi, îl informă Leslie.

— Oricum, scrâşneşte din ceva. Sper că nu are de gând să-l ţină, mamă? Este evident că-i un animal periculos. Uite-te numai la ochii lui. Şi, în plus, nu poartă noroc.

— De ce să nu poarte noroc? întrebă mama care era foarte interesată de superstiţii.

— E ştiut de toată lumea. Ajunge să ai o pană în casă şi dă molima peste toţi, sau înnebunesc, sau ceva de genul ăsta.

— Aia sunt păunii, dragă.

— Nu, îţi spun eu că-i vorba de albatroşi. Poţi să întrebi pe cine vrei.

— Nu, dragă. Păunii sunt cei care aduc ghinion.

— Fie, şi aşa, dar oricum nu putem păstra namila asta în casă. Ar fi curată nebunie. Aminteşte-ţi ce a păţit

Bătrânul Marinar[1]. Va trebui să dormim toţi cu arbaleta sub pernă.

— Tu complici lucrurile, zău, Larry, spuse mama. Mie mi se pare destul de blând.

— Aşteaptă până o să te trezeşti într-o dimineaţă şi ai să constaţi că ţi-a scos ochii.

— Ce prostii mai spui şi tu, dragă. Nu pare deloc periculos.

În clipa aceea Dodo – care, dacă evenimentele se succedau rapid avea nevoie de ceva timp ca să le ajungă din urmă – îl observă pentru prima dată pe Alec. Suflând din greu, cu ochii bulbucaţi de curiozitate, se legănă spre el şi-l adulmecă. Ciocul lui Alec se repezi ca un fulger şi dacă Dodo nu şi-ar fi întors capul în momentul acela, ca răspuns la strigătului meu de alarmă, ar fi rămas cu nasul retezat. După felul în care s-au desfăşurat lucrurile, primi numai o lovitură piezişă în cap care o surprinse într-atât încât piciorul îi sări din încheietură. Lăsă capul pe spate şi scoase un urlet asurzitor. Alec, sub impresia că e vorba de o competiţie vocală, îşi dădu toată silinţa să ţipe şi mai tare şi bătu din aripi aşa de violent, încât stinse o lampă care se găsea în preajmă.

— Aţi văzut cu toţii, triumfă Larry. Ce vă spuneam eu, nu-i în casă decât de cinci minute şi a şi ucis un câine.

Mama şi Margo o masau pe Dodo ca să tacă şi Alec urmărea operaţia cu interes. Plescăi din cioc ca şi cum l-ar fi mirat cât de fragil e tribul căţeilor, apoi decoră din abundenţă podeaua şi-şi clătină coada, fudulindu-se ca cineva care a făcut o treabă foarte bună.

— Ce plăcere, exclamă Larry. De acum înainte, bănuiesc că va trebui să ne bălăcim prin casa, înfundaţi până la brâu în guano.

---

[1] Aluzie la *Balada bătrânului marinar* de Samuel Taylor Coleridge, în care un marinar este blestemat fiindcă a ucis un albatros şi este condamnat să poarte pe gât leşul păsării (n. red.).

— N-ar fi mai bine să-l duci afară, dragă? sugeră mama. Unde ai de gând să-l ţii?

I-am explicat că m-am gândit să împart în două cuşca Conţofenelor şi să-l ţin şi pe Alec tot acolo. Mama găsi ideea foarte bună. Până să termin cuşca, l-am ademenit pe terasă anunţând pe fiecare membru al familiei în parte, de locul unde se află.

— Foarte bine, spuse Larry în timpul cinei. Să nu daţi vina pe mine dacă vila o să fie distrusă de un ciclon. V-am prevenit. Mai mult ce pot să fac?

— De ce un ciclon, dragă?

— Albatroşii aduc întotdeauna vreme rea.

— Este prima dată când am auzit că un ciclon înseamnă vreme rea, constată Leslie.

— Dar sunt păunii cei care nu poartă noroc, dragă. Ţi-am mai spus-o, se tângui mama. Sunt sigură, căci o mătuşă de a mea avea nişte pene dintr-o coadă de păun în casă şi i-a murit bucătăreasa.

— Mamă dragă, albatrosul are reputaţie mondială ca pasăre de rău augur. Lupi de mare, bătrâni şi tăbăciţi, pălesc şi leşină când văd câte unul. Credeţi-mă ce vă spun. Într-o noapte o să ne pomenim cu hornul casei aprins de focul Sfântului Elmo şi până o să ne dăm seama ce-i cu noi o să fim înecaţi în propriile noastre paturi de un val seismic ucigător.

— Spuneai că o să fie un ciclon, îi aminti Margo.

— Un ciclon şi un val seismic, spuse Larry. Probabil şi un pic de cutremur şi câteva erupţii vulcanice pe deasupra. Ar însemna să provocăm providenţa ţinând bestia asta aici.

— Spune cel puţin cum l-ai găsit, se interesă Leslie.

I-am povestit cum m-am întâlnit cu Kosti (fără să amintesc şerpii de apă, căci pentru Leslie orice şarpe era tabu) şi cum mi-a dăruit pasărea.

— Niciun om în toate minţile nu dă cuiva un dar ca acesta, declară Larry. Cine este de fapt persoana aceea?

Fără să mă gândesc am spus că-i un puşcăriaş.

— Un puşcăriaş, repetă mama cu voce tremurătoare. Ce vrei să spui? Cum adică puşcăriaş?

Am explicat cum Kosti are permisiunea să plece acasă la sfârşitul săptămânii, deoarece este un membru de încredere al comunităţii din Vido. Am mai adăugat că a doua zi plecăm împreună la pescuit.

— Nu ştiu dacă-i bine să faci asta, dragă, spuse mama plină de îndoială. Nu-mi surâde ideea să te plimbi cu un puşcăriaş. Nu poţi şti niciodată ce a făcut.

Indignat, am asigurat-o că ştiu foarte bine. Şi-a omorât nevasta.

— Un ucigaş, spuse mama îngrozită. Dar cum e cu putinţă să hălăduiască aşa prin tot ţinutul? De ce nu l-au spânzurat?

— Pedeapsa cu moartea nu este aplicată aici decât bandiţilor, explică Leslie. Pentru asasinat capeţi trei ani şi pentru pescuit cu dinamita, cinci.

— Este de-a dreptul ridicol, se revoltă mama. N-am auzit în viaţa mea ceva atât de scandalos.

— Indică, cred, o concepţie justă a importanţei lucrurilor, spuse Larry. Scrumbiile-s mai presus de femei.

— În orice caz, nu vreau să te ştiu colindând drumurile cu un asasin. Ar fi în stare să-ţi taie beregata, sau aşa ceva.

După o oră de argumente şi rugăminţi, mama consimţi, în cele din urmă, să mă lase la pescuit împreună cu Kosti, cu condiţia să coboare şi Leslie şi să-l vadă înainte de plecare. Deci a doua zi dimineaţă m-am dus la pescuit cu Kosti şi când m-am întors, aducând destulă hrană cât să-l ţină ocupat pe Alec vreo două zile, mi-am invitat prietenul sus la vilă, ca mama să-l poată inspecta în voie.

Mama, după considerabile eforturi, reuşise să încredinţeze memoriei două sau trei cuvinte greceşti. Această lipsă de vocabular avea efectul de a limita conversaţiile ei, chiar în momentele cele mai bune. Pusă în faţa supliciului de a purta o conversaţie cu un asasin,

uită cu desăvârşire toată greaca pe care o ştia. A fost deci obligată să stea pe verandă, surâzând nervos, în timp ce Kosti, cu cămaşa lui decolorată şi pantalonii peticiţi bea un pahar cu bere, iar eu traduceam conversaţia.

— Pare un om foarte drăguţ, spuse mama, după ce Kosti îşi luă rămas-bun. Nu arată deloc a ucigaş.

— Cum îţi închipui că trebuie să arate un ucigaş? întrebă Larry. Cu bot de iepure şi un picior bont, strângând într-o mână o sticlă cu otravă?

— Nu vorbi prostii, dragă. Bineînţeles că nu. Dar mi-am închipuit că arată, cum să spun, puţin mai fioros.

— Nu poţi judeca oamenii după aspect. Numai faptele lor vorbesc. Ţi-aş fi putut spune imediat că-i un ucigaş.

— Cum, dragă? întrebă foarte intrigată mama.

— Foarte simplu, spuse Larry, cu un suspin de dezaprobare. Numai un ucigaş s-ar fi putut gândi să-i dea lui Gerry albatrosul ăsta.

O petrecere cu animale

Casa vuia de activitate. Grupuri de ţărani, încărcaţi cu coşuri de legume şi găini care cârâiau, stăteau grămadă la uşa din spatele vilei. Spiro venea de două şi uneori de trei ori pe zi, cu maşina ticsită cu lăzi de vin, scaune, mese pliante şi coşuri cu alimente. Conţofenele molipsite de agitaţie fâlfâiau dintr-un capăt în celălalt al cuştii, scoţându-şi capul prin plasa de sârmă şi rostind tare şi zgomotos comentarii despre zarva şi activitatea din jur. În sufragerie, Margo stătea jos pe podea, înconjurată de coli imense de hârtie pe care făcea desene mari şi colorate, în salon, Leslie, în mijlocul unei grămezi uriaşe de mobilă, calcula prin operaţii matematice numărul de scaune şi mese pe care casa le putea cuprinde fără să devină de nelocuit. În bucătărie, mama (ajutată de două fete de la ţară vorbăreţe) se mişca într-o atmosferă de interior de vulcan, înconjurată de nori de aburi, focuri scânteietoare şi de oalele care clocoteau şi şuierau încetişor. Câinii şi cu mine treceam din cameră în cameră, dând câte o mână de ajutor, câte un sfat, străduindu-ne să fim de folos. Sus, în camera lui, Larry dormea liniştit. Familia se pregătea pentru o petrecere.

Ca de obicei, ne hotărâsem brusc să dăm petrecerea, fără alt motiv decât că aşa ne-a venit nouă cheful. Plină până la refuz de bunăvoinţă, familia invitase pe toţi cei care le trecuseră prin minte, inclusiv persoane antipatizate din toată inima. Toţi ne apucarăm cu entuziasm să facem pregătirile. Fiind pe la începutul lui septembrie, am hotărât să o considerăm petrecere de Crăciun şi, ca să fie treabă cinstită, am invitat musafirii pentru masa de prânz, ceai şi cină. Asta însemna prepararea unei vaste cantităţi de mâncare şi mama (înarmată cu un vraf de cărţi de bucate, cu colţurile îndoite) dispărea în bucătărie unde rămânea cu orele.

Chiar când apărea, cu ochelarii aburiţi, era imposibil să mai vorbeşti cu ea despre altceva în afară de mâncare.

Ca de obicei, în rarele ocazii în care familia dorea în unanimitate să invite musafiri, pregătirile începeau cu atât de mult timp înainte şi cu atâta zel, încât până să se reverse zorii zilei destinate festivităţii, toţi erau nervoşi şi epuizaţi de oboseală. Petrecerile noastre, este inutil să mai spun, nu se desfăşurau niciodată conform planurilor. Indiferent cât ne-am fi străduit, în ultimul moment intervenea o încurcătură care schimba macazul şi făcea ca planurile noastre întocmite cu grijă, să o ia într-o direcţie total opusă celei prevăzute de noi. Cu trecerea anilor ne obişnuisem, din fericire, cu acest lucru, căci de altfel petrecerea noastră de Crăciun era condamnată de la bun început, căci fusese aproape complet preluată de către animale. Totul începuse destul de inocent cu un caras auriu.

Cu ajutorul lui Kosti o capturasem, în sfârşit, pe bătrâna ţestoasă de apă pe care o poreclisem Old Plop. Obţinerea unei prăzi atât de regale în colecţia mea de animale îmi dădea sentimentul că s-ar cuveni să fac ceva pentru sărbătorirea evenimentului. Lucrul cel mai bun pe care îl puteam face, mi-am zis eu, era reorganizarea bazinului în care ţineam ţestoasele de apă şi care nu era de fapt decât o albie veche de tablă. Îmi dădeam seama că-i o dărăpănătură prea umilă ca să fie locuinţa unei fiinţe ca Old Plop şi, cum primisem un bazin mai mare şi pătrat de piatră (în care se păstrase pe vremuri ulei de măsline), am început să-l împodobesc artistic cu bolovani, plante de apă, nisip şi prundiş. Odată terminat, părea un colţ de natură şi atât broaştele ţestoase cât şi şerpii de apă dădeau impresia că ar fi mulţumiţi. Totuşi nu eram complet satisfăcut. Deşi rezultatul era incontestabil demn de apreciat, ceva părea să lipsească. După multă reflecţie, am ajuns la concluzia că aveam nevoie, ca ultim adaos, de nişte caraşi aurii. Problema era unde să-i găsesc. Locul cel mai apropiat unde i-aş fi

putut cumpăra era Atena, dar ar fi fost mult prea complicat şi, mai ales, ar fi luat timp. Doream să am gata bazinul pentru ziua petrecerii. Familia, ştiam eu, era prea ocupată ca să-şi găsească timp să umble după caraşi aurii, aşa că m-am adresat lui Spiro. Acesta, după ce i-am descris cu amănunte grafice ce era un caras auriu, mi-a spus că nu crede să-mi poată îndeplini dorinţa. Nu-i ieşise în cale niciodată în Corfu un asemenea peşte. Totuşi, m-a asigurat că va face tot ce este cu putinţă. După o aşteptare atât de lungă încât credeam că a şi uitat, într-o zi, înainte de petrecere, îmi făcu semn să mă retrag cu el într-un colţ liniştit şi aruncă o privire în jur să vadă dacă nu ne aude cineva.

— Domnu Zerrys, cred că ţi-am găsit peştii ăia aurii, mormăi el răguşit. Nu spune nimic la nimeni. Diseară vii cu mine în oras, când o duc pe mama la coafor, si aduţi ţeva în care să-i pui.

Emoţionat de această veste, căci aerul conspirativ al lui Spiro adăuga o savoare plăcută de pericol şi intrigă achiziţiei caraşilor aurii, am petrecut după-amiaza pregătind un bidon în care să-i aduc acasă. Seara Spiro sosi cu întârziere. Împreună cu mama am aşteptat o bucată bună de vreme până să vedem maşina urcând dealul, claxonând şi bubuind, ca să se oprească cu un schelălăit în faţa vilei.

— Îmi pare rău, doamnă Durrells, că am întârziat, se scuză el, ajutând-o pe mama să se urce în maşină.

— Nu-i nimic, Spiro. Ne era doar teamă că ai avut un accident.

— Acţident! spuse Spiro dispreţuitor. Eu n-am niţiodată acţident. Nu, a fost iar pilorul.

— Pilorul? întrebă mama nedumerită.

— Da, totdeauna mă necădzeşte la timpul ăsta, se plânse Spiro.

— N-ar trebui să vezi un doctor, dacă te supără?

— Doctor?! repetă mirat Spiro. Pentru ţe?

— Păi, pilorul poate deveni periculos, îl informă mama.

— Periculos?

— Da, dacă îl neglijezi.

Spiro se încruntă, gânditor, un minut.

— Voiam să dzic pilorul de la avion, spuse el în cele din urmă.

— Pilor de la avion?

— Da, dziţe că-i franţudz.

— Vrei să spui pilot de avion?

— Asta dziţeam si eu, pilor, se indignă Spiro.

Se înserase când, lăsând-o pe mama la coafor, Spiro mă conduse de cealaltă parte a oraşului şi parcă maşina în faţa unei porţi enorme de fier forjat. Ieşi din maşină, privi în jur de mai multe ori, apoi se rostogoli până la poartă şi fluieră. Ca urmare a acestui semnal, un individ bătrân şi cu favoriţi apăru din tufişuri şi amândoi se sfătuiră în şoaptă.

— Dă-mi tinicheaua, domnu Zerrys, si să stai aiţi, mormăi el, vin acuşica.

Tipul cu favoriţi deschise poarta. Spiro intră şi împreună se afundară, pe vârful degetelor, în tufişuri. După jumătate de oră Spiro reapăru, strângând bidonul la pieptul lui masiv, cu pantofii clefăind şi scurgându-i-se apă din crăcii pantalonilor.

— Iată-i, domnu Zenys, spuse el, întinzându-mi bidonul.

În interior înotau cinci caraşi aurii, graşi şi lucitori.

Nespus de încântat, i-am mulţumit lui Spiro din toată inima.

— E în regulă, spuse el pornind motorul. Numai să nu sufli niţi un cuvânt la nimeni.

L-am întrebat de unde îi luase? Cui aparţinea grădina?

— Lasă asta, se încruntă el, şi ţine-i ascunşi şi nu povesti la nimeni despre ei.

Abia după câteva săptămâni, trecând întâmplător împreună cu Theodore pe lângă aceleaşi porţi de fier forjat, l-am întrebat ce-i acolo. Mi-a explicat că este palatul în care locuieşte regele Greciei (sau oricare oaspete regal), când descinde pe insulă. Admiraţia mea pentru Spiro deveni fără margini. Să jefuieşti un palat şi să furi caraşi aurii din eleşteul regal, mi se părea o ispravă nemaipomenită. Spori de asemenea, în ochii mei, prestigiul peştişorilor şi adăugă o strălucire specială formei lor dolofane, când îi vedeam plutind degajaţi printre broaştele ţestoase de apă.

Încă de dimineaţa din ziua petrecerii începură să se întâmple tot felul de lucruri. Mai întâi mama descoperi că Dodo îşi găsise să intre în călduri tocmai în ziua aceea. Una dintre cele două ţărăncuţe fu delegată să stea în faţa uşii din spate, cu o mătură, pentru a respinge candidaţii, astfel încât mama să poată găti fără întreruperi. Dar, în ciuda acestei precauţii, erau momente de panică când câte un Romeo mai îndrăzneţ reuşea să se strecoare în bucătărie, prin uşa principală.

După micul dejun m-am dus în grabă să-mi văd peştişorii şi am descoperit cu groază că doi dintre ei fuseseră ucişi şi în parte mâncaţi. Încântarea de a-i fi primit mă făcuse să trec cu vederea faptul că atât broaştele ţestoase cât şi şerpii de apă erau amatori, din când în când, şi de un peştişor gras. Deci am fost obligat să mut reptilele în bidoane de petrol până voi fi soluţionat problema. Se făcuse aproape ora prânzului când am terminat de hrănit Conţofenele şi pe Alec şi eu tot nu găsisem soluţia de a ţine peştii şi reptilele împreună. Primii musafiri ameninţau să sosească din clipă în clipă. Necăjit, m-am îndreptat spre bazinul meu aranjat cu atâta grijă, ca să descopăr, spre oroarea mea că cineva mutase bidonul cu şerpi în bătaia soarelui. Stăteau la suprafaţa apei atât de moi şi înfierbântaţi încât pentru o clipă am crezut că sunt morţi. Era limpede că puteau fi salvaţi numai printr-un ajutor aplicat rapid.

În consecinţă, am luat bidonul şi m-am repezit cu el în casă. Mama era în bucătărie, hărţuită şi absentă, încercând să-şi împartă atenţia între gătit şi curtezanii lui Dodo. I-am explicat primejdia în care se aflau şerpii şi teama mea că nu puteau fi salvaţi decât printr-o baie lungă şi rece. Îmi dădea voie să-i pun în baie pentru vreo oră?

— Bine, dragă, cred că se poate. Dar ai grijă să fi terminat toată lumea cu baia şi nu uita să dezinfectezi cada la sfârşit, spuse mama.

Am umplut cada cu apă bună, rece şi am pus cu grijă şerpii înăuntru; după câteva minute au dat semne clare de renaştere. Foarte satisfăcut, i-am lăsat să se răcorească bine, în timp ce eu m-am dus să mă schimb. Coborând, am făcut un salt pe verandă să văd cum arată masa de prânz, întinsă sub umbra viţei-de-vie. În mijloc, unde fuseseră aranjate cu multă artă nişte flori, stăteau cocoţate Conţofenele clătinându-se lin într-o parte şi în alta. Negru de mânie, am privit masa. Tacâmurile erau aruncate la voia întâmplării, pe farfurii era întins un strat de unt şi urme unsuroase de picioare rătăceau în sus şi în jos pe faţa de masă. Piperul şi sarea fuseseră folosite cu mult efect ca să decoreze resturile mânjite ale unui castron cu sos picant. Cana de apă fusese răsturnată peste toată masă ca să marcheze ultima şi inegalabila pecete personală a Conţofenelor.

Cât despre vinovate, mi s-a părut mie că se petrece ceva ciudat. În loc să zboare cu toată viteza, au rămas aşezate printre florile rupte, legănându-se ritmic, cu ochii strălucitori, cârâind mulţumite una la alta. După ce mă priviseră cu atenţie concentrată câteva clipe, una dintre ele, foarte nesigură pe picioare, traversă masa cu o floare în cioc. Ajunsă la margine, îşi pierdu echilibrul şi căzu grea la pământ. Cealaltă, amuzată, scoase un cârâit răguşit, îşi puse capul sub aripă şi adormi. Nu-mi puteam explica această comportare neobişnuită. Apoi am observat pe jos o sticlă spartă de bere. Era limpede că

Conţofenele făcuseră un chef numai ele singure şi erau bete criţă. Le-am prins destul de uşor, deşi cea de sub masă încerca să se ascundă după un şervet mânjit cu unt, pretinzând că nu e acolo. Tocmai le ţineam în braţe şi mă întrebam dacă nu m-aş putea furişa cu ele la cuşcă, prefăcându-mă că nu sunt la curent cu toată tărăşenia, când apăru mama care aducea un castronaş cu sos. Prins asupra faptului, nu mai aveam nicio şansă să fiu crezut dacă aş fi atribuit harababura unei pale puternice de vânt, sau unor şobolani sau orice scuză mi-ar fi trecut prin cap. Conţofenele şi cu mine trebuia să ne mâncăm papara.

— Zău, dragă, trebuie să fii mai atent când închizi portiţa coliviei. Doar ştii de ce sunt în stare, se tângui mama. Nu face nimic, a fost un accident şi presupun că nu sunt responsabile, odată ce sunt bete.

Ducând Conţofenele ameţite şi neputincioase înapoi la cuşcă, am descoperit că de ce mi-a fost teamă n-am scăpat. Alec profitase de ocazie ca s-o şteargă şi el. Am băgat Conţofenele în despărţitura lor şi le-am tras o săpunealã zdravănă. Trecuseră acum în faza războinică şi-mi atacau înverşunate pantoful. Ciorovăindu-se apoi ca să stabilească cui îi revenea onoarea să-mi mănânce şiretul, s-au repezit una la alta. Le-am lăsat fâlfâind sălbatic în cercuri dezordonate, dându-şi cu ciocul lovituri neputincioase şi m-am dus în căutarea lui Alec. Am străbătut grădina şi casa, dar nu era nicăieri. Mi-am zis că poate a zburat să se scalde puţin în mare şi am respirat uşurat gândindu-mă că-i dus din calea noastră.

Între timp, primii oaspeţi ieşiră pe verandă să bea ceva. M-am dus şi eu la ei şi foarte curând m-am adâncit într-o conversaţie cu Theodore. Pe când vorbeam, am fost surprins să-l văd pe Leslie ieşind dintre măslini, cu puşca sub braţ, cu o plasă cu becaţe şi cu un iepure mare. Uitasem că plecase la vânătoare, în speranţa să împuşte vreun sitar venit de timpuriu.

— Aha! exclamă Theodore vesel, în timp ce Leslie sărea peste grilajul verandei să ne arate tolba cu vânat. E părul tău iepuresc sau… o perucă?[2]

— Theodore! Ai şterpelit poanta din Lamb, spuse acuzator Larry.

— Ei da… Mă tem că aşa-i. Dar prilejul părea atât de potrivit, se scuză pocăit Theodore.

Leslie dispăru în casă, ca să se schimbe, iar Theodore şi cu mine reluarăm conversaţia. Apăru şi mama şi se aşeză pe zid, cu Dodo la picioare. Graţia ei de amfitrioană era puţin ştirbită de faptul că-şi tot întrerupea conversaţia ca să se strâmbe fioros şi să fluture un ciomag spre grupul de câini cu limbile scoase care se adunaseră în grădina din faţă. Din când în când, se încingea câte o luptă cu mârâieli între aspiranţii irascibili ai lui Dodo şi de fiecare dată membrii familiei se întorceau să ţipe „linişte” în tonuri ameninţătoare. Acest strigăt avea drept efect că cei mai nevricoşi dintre musafiri îşi vărsau băutura. După fiecare incident de acest fel, mama se întorcea surâzătoare şi se străduia să readucă conversaţia la normal. Tocmai reuşise să facă acest lucru pentru a treia oară, când convorbirile îngheţară iarăşi brusc, din cauza unui urlet care se auzi din interiorul casei. Era un strigăt în genul celui pe care l-ar fi scos un minotaur dacă ar fi suferit de măsele.

— Ce-o fi cu Leslie? întrebă mama.

Nu fu lăsată mult timp în incertitudine căci Leslie se năpusti gol pe verandă, acoperit doar cu un prosop minuscul.

— Gerry! urlă el stacojiu la faţă de furie. Unde-i băiatul ăla?

— Linişteşte-te, dragă, îl potoli mama. Despre ce e vorba?

---

[2] Un calambur celebru din opera sciitorului englez Charles Lamb (1775-l834), bazat pe un joc de cuvinte intraductibil în limba română: „Is that thy own hare, or a wig?”.

— Şerpi, şuieră Leslie, făcând cu braţele un gest impetuos ca să indice o lungime extremă şi apoi prinzând în grabă prosopelul care aluneca. Şerpi, despre asta e vorba.

Efectul scenei asupra musafirilor era demn de studiat. Cei care ne cunoşteau urmăreau totul cu viu interes. Cei neiniţiaţi se întrebau dacă lui Leslie nu-i lipseşte cumva o doagă şi nu ştiau dacă-i mai bine să ignore incidentul şi să discute în continuare, sau să sară asupra lui înainte ca vreunul să fie atacat.

— Despre ce vorbeşti, dragă?

— Ticălosul ăla de băiat a umplut afurisita de baie cu scârbe de şerpi, o lămuri Leslie, prezentând limpede situaţia.

— Vezi cum vorbeşti, dragă, spuse mama automat, adăugând absentă, aş dori să pui ceva pe tine. Ai să răceşti dacă stai aşa.

— Nişte scârbe cât furtunul de stropit. E o minune că nu am fost muşcat.

— Nu face nimic, dragă, e de fapt vina mea. Eu i-am spus să-i pună acolo, se scuză mama şi apoi adăugă, simţind că musafirii aveau nevoie de o lămurire. Sufereau de insolaţie, bieţii de ei.

— Zău, mamă, exclamă Larry. Părerea mea este că se merge prea departe cu chestiile astea.

— Ei, lasă acum, nu începe şi tu, dragă, spuse mama ferm. Leslie este cel care a făcut baie cu şerpii.

— Nu înţeleg de ce trebuie întotdeauna să se amestece şi Larry! interveni Margo cu obidă.

— Eu mă amestec? Da’ de unde! Dar când mama conspiră cu Gerry ca să umple baia cu şerpi, nu crezi că-i datoria mea să intervin?

— Mai taci din gură, se răsti Leslie. Tot ce vreau să ştiu este când are de gând să ia scârbele alea de acolo.

— Cred că faci prea mare caz pentru nimica toată, îşi exprimă părerea Margo.

— Dacă vom fi obligaţi să ne spălăm într-un cuib de şerpi cu ochelari, voi fi silit să mă mut, ne preveni Larry.

— Pot să fac şi eu o baie sau nu? întrebă Leslie.

— Nu-i poţi scoate tu singur?

— Numai Sfântul Francisc din Assisi s-ar simţi la el acasă aici la noi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, taci din gură.

— Am şi eu dreptul să-mi exprim părerile, nu?

— Vreau o baie, asta-i tot. Chiar nu cred că cer prea mult.

— Lăsaţi acum cearta, dragă, interveni mama. Gerry, poate e mai bine să te duci să scoţi şerpii din cadă. Pune-i deocamdată în chiuvetă sau vezi tu unde.

— Nu, să fie scoşi imediat afară!

— Foarte bine, dragă, nu ţipa.

În cele din urmă am împrumutat o cratiţă de la bucătărie şi mi-am pus şerpii în ea.

Spre încântarea mea îşi reveniseră complet şi sâsâiau energic când i-am scos din baie. Întorcându-mă pe verandă am ajuns la timp să-l aud pe Larry perorând pe îndelete în faţa întregii adunări.

— Vă asigur că această casă este o capcană a morţii. Fiecare colţ imaginabil, fiecare cotlon este înţesat cu animale periculoase, gata să sară la tine. Cum de am scăpat nemutilat pe viaţă este mai mult decât pot eu pricepe. Cea mai simplă, cea mai inofensivă acţiune, ca de pildă să-ţi aprinzi o ţigară este încărcată de primejdii. Nici măcar inviolabilitatea dormitorului meu nu este respectată. Mai întâi am fost atacat de un scorpion, un animal hidos care împrăştie venin şi pui peste tot. Apoi camera mea a fost făcută praf de coţofene. Acum avem şerpi în baie şi un stol uriaş de albatroşi fâlfâie în jurul casei, scoţând un sunet ca de instalaţie sanitară defectă.

— Larry, dragă, chiar exagerezi, spuse mama, zâmbind vag spre invitaţi.

— Dragă mamă, dacă mi se poate imputa ceva, este că atenuez faptele. Ce zici despre noaptea în care Quasimodo a hotărât să doarmă în camera mea?

— N-a fost chiar atât de îngrozitor, dragă.

— Ei bine, spuse Larry cu demnitate, poate ţie îţi face plăcere să fii trezită la trei şi jumătate dimineaţa de un porumbel care pare dornic să-şi împingă rectul în ochii tăi şi…

— Să lăsăm astea. Am vorbit destul despre animale, îl întrerupse grăbită mama. Cred că prânzul este gata. Deci hai să ne aşezăm cu toţi la masă.

— În concluzie, spuse Larry, în timp ce cobora de pe verandă spre masă, băiatul ăsta este un pericol public – are sticleţi la cap.

Fiecărui invitat i se arătă locul. Se auzi un hârşâit sonor, când scaunele fură trase şi apoi toţi musafiri se aşezară zâmbind. În clipa următoare, doi dintre musafiri scoaseră câte un chiot de durere şi săriră de pe scaunele lor ca nişte rachete.

— Vai de mine! Ce s-a mai întâmplat? întrebă mama agitată.

— Trebuie să fie din nou scorpionii, spuse Larry, părăsindu-şi în grabă scaunul.

— M-a muşcat ceva. M-a muşcat de picior.

— Aţi văzut! exclamă Larry, privind în jur triumfător. Exact cum vă spuneam. O să găsiţi probabil o pereche de urşi ascunşi sub masă.

Singurul care nu îngheţase de spaimă la gândul unui pericol misterios care mişuna în jurul picioarelor lui fu Theodore. Se aplecă grav, ridică faţa de masă şi-şi băgă capul dedesubt.

— Aha, spuse el cu interes şi voce voalată.

— Ce-i acolo? întrebă mama.

Theodore apăru de sub faţa de masă.

— Pare să fie un fel de… ăăă… un fel de pasăre… mare. Alb cu negru.

— E albatrosul, spuse Larry însufleţit.

— Nu, nu îl corectă Theodore. Un gen de pescăruş, aş spune eu.

— Nu vă mişcaţi! Staţi pe loc, dacă nu vreţi să vă reteze picioarele de la genunchi, îi sfătui Larry pe musafiri.

Dacă se voia un îndemn calculat să potolească panica, cuvintele lui lăsau mult de dorit. Toată lumea se ridică în picioare şi evacuă masa. De dedesubt, Alec scoase un ţipăt lung şi ameninţător. Greu de spus dacă din cauza decepţiei de a-şi fi pierdut victimele, sau ca protest împotriva zgomotului.

— Prinde pasărea asta imediat, Gerry, porunci de la o distanţă sigură Larry.

— Da, dragă, încuviinţă mama. Pune-l mai bine la loc, în cuşca lui. Nu poate rămâne acolo dedesubt.

Am ridicat uşor marginea feţei de masă ca să-l văd pe Alec instalat regeşte dedesubt, privindu-mă cu ochii galbeni de furie. Am întins o mână spre el, la care, ridicând din aripi, clămpăni ameninţător din cioc. Era clar că nu era dispus să-ţi îngăduie să-l iei în glumă. Am luat un şerveţel şi am început să manevrez ca să ajung la ciocul lui.

— Ai nevoie de ajutor, dragul meu? întrebă Kralefsky, simţind, se vede, că reputaţia lui de ornitolog îl obligă să-şi ofere asistenţa.

Spre vădita lui uşurare, am refuzat. I-am explicat că Alec e indispus şi îmi va lua ceva timp până să-l prind.

— Pentru numele lui Dumnezeu, grăbeşte-te, se răceşte supa, se răsti Larry nervos. Nu-l poţi ademeni cu ceva? Ce mănâncă bestia?

— „Orice pescăruş drăguţ iubeşte un matelot”, recită Theodore, cu imensă satisfacţie.

— Theodore, te implor, protestă Larry chinuit, nu în momentele de criză.

— Pe Jupiter, are un aer într-adevăr fioros, constată Kralefsky, pe când eu mă luptam cu Alec.

— Îi este probabil foame, remarcă voios Theodore. Văzându-ne pe noi stând la masă i s-a făcut şi pescăruşului de peşte.

— Theodore!

Am reuşit în cele din urmă să pun mâna pe ciocul lui Alec şi l-am scos ţipând şi zbătându-se de sub masă. Înfierbântat şi ciufulit, i-am legat aripile ca să-l duc în cuşcă. L-am lăsat acolo insultându-mă şi ameninţându-mă cât îl ţinea gura şi m-am reîntors ca să-mi continui prânzul întrerupt.

— Îmi amintesc de un bun prieten de al meu care a fost odată molestat de un pescăruş mare, îşi aminti Kralefsky, sorbindu-şi supa.

— Serios? întrebă Larry. Nu ştiam că sunt nişte păsări atât de depravate.

— Se plimba pe o faleză cu o doamnă, continua Kralefsky, fără să-l asculte pe Larry. Deodată pasărea a coborât brusc din cer şi i-a atacat. Prietenul meu îmi spunea că a întâmpinat mari dificultăţi până să-l alunge cu umbrela. O experienţă de nedorit, pe Jupiter!

— Extraordinar, exclamă Larry.

— Ar fi trebuit să îndrepte umbrela spre el, spuse Theodore grav şi să strige: „Stai pe loc, sau trag!”

— De ce? întrebă Kralefsky foarte mirat.

— Pescăruşul l-ar fi crezut şi ar fi luat-o la fugă foarte speriat, explică Theodore cu răbdare.

— Nu înţeleg prea bine… începu Kralefsky încruntându-se.

— Căci pescăruşul e o pasăre uşor de păcălit, spuse triumfător Theodore.

— Theodore, mă obligi să-ţi spun că eşti ca un număr străvechi din *Punch*, gemu Larry.

Paharele zornăiau, cuţitele şi furculiţele zăngăneau şi sticlele de vin gâlgâiau pe măsură ce se desfăşură prânzul. Bunătăţi după bunătăţi îşi făceau apariţia pe masă şi atunci când musafirii îşi arătau în unanimitate

aprecierea, mama surâdea modest. Conversaţia gravita bineînţeles în jurul animalelor.

— Mi-aduc aminte cum, pe când eram copil, am fost trimis în vizită la una dintre numeroasele noastre mătuşi bătrâne şi excentrice. Fetişul ei erau albinele. Grădina îi era plină până la refuz de sute de stupi care bâzâiau ca stâlpii de telegraf. Într-o după-amiază şi-a pus mănuşi, s-a acoperit cu un văl enorm, ne-a încuiat pe noi în casă să fim în siguranţă şi s-a dus să scoată puţină miere dintr-un stup. Se pare că nu le-a afumat bine, sau ce se obişnuieşte să se facă şi, când a ridicat capacul, un roi de albine s-a înălţat şi s-a aşezat fix pe ea. Noi priveam toată scena de la fereastră. Cum nu ne pricepeam la albine, credeam că totul se desfăşoară normal, până când am văzut că o rupe la fugă, dând ocol grădinii, încercând disperată să scape de albine şi agăţându-şi vălul de un tufiş de trandafiri. În cele din urmă a ajuns lângă casă şi s-a năpustit spre uşă. Nu-i puteam deschide căci luase cheia cu ea. Am tot încercat să o facem să înţeleagă acest lucru, dar ţipetele ei de durere şi bâzâitul albinelor ne acopereau vocile. Leslie a fost cel care a avut ideea strălucită să arunce asupra ei o găleată cu apă, de la fereastra dormitorului. În entuziasmul său, a aruncat, din nefericire, şi găleata. Să fii udat până la piele cu apă rece şi apoi lovit în cap cu o găleată mare de tablă galvanizată este destul de supărător, dar să trebuiască să te mai şi lupţi între timp cu o mare de albine făcea situaţia extrem de neplăcută. Când, în cele din urmă, a intrat în casă, se umflase atât de tare, încât era de nerecunoscut.

Larry făcu o pauză şi suspină cu tristeţe.

— Groaznic, pe Jupiter, exclamă Kralefsky cu ochii mari. Ar fi putut fi ucisă.

— Da, ar fi putut fi, încuviinţă Larry, şi, în orice caz, mie mi-a stricat toată vacanţa.

— Şi-a revenit? se interesă Kralefsky.

Era clar că plănuia o aventură cu Albina Furioasă pe care ar fi putut-o avea el cu Doamna lui.

— O, da, după câteva săptămâni de spital, răspunse Larry degajat. Nu s-a lecuit totuşi de albine. Scurt timp după aceea un roi întreg şi-a făcut cuib în horn şi, încercând să le gonească cu fum, a dat foc casei. Până să vină pompierii, n-a mai rămas decât un schelet carbonizat, înconjurat de albine.

— Groaznic! Groaznic! se tângui Kralefsky.

Theodore, ungându-şi agale o bucăţică de pâine cu unt, scoase un mormăit slab de amuzament. Băgă pâinea în gură, mestecă tăcut un minut şi apoi îşi şterse cu grijă barba de şerveţel.

— Că tot veni vorba despre focuri, începu el, cu o licărire poznaşă în ochi, v-am povestit ce s-a întâmplat când brigada de pompieri din Corfu s-a modernizat? Comandantul pompierilor, vizitând, se pare, Atena, a fost extrem de impresionat de... ăăă... de utilajul nou împotriva incendiilor pe care l-a văzut acolo. S-a gândit că a venit momentul să scape şi Corfu de vechea pompă trasă de cai şi să obţină una nouă... de preferat roşie şi lucitoare. Mai erau şi alte îmbunătăţiri pe care dorea să le introducă. S-a reîntors arzând de... ăăă... de entuziasm. Primul lucru pe care l-a făcut a fost o gaură rotundă în tavanul staţiei de pompieri ca să se poată oamenii antrena dându-şi drumul în jos pe un stâlp, cum văzuse el că se practică. Se pare însă că, în graba lui de a moderniza, a uitat să pună stâlpul şi, în consecinţă, la primul exerciţiu doi pompieri şi-au rupt picioarele.

— Nu, Theodore, refuz să cred! Nu poate fi adevărat.

— Ba da, te rog, crede-mă, e perfect adevărat. Au adus oamenii la mine în laborator să le fac radiografii. Comandantul se pare că nu le vorbise oamenilor despre stâlp şi ei au crezut că trebuie să sară jos prin gaură. Asta n-a fost decât începutul. La un preţ considerabil s-a achiziţionat o pompă de incendii mare. Comandantul a

insistat să fie cea mai mare şi mai bună. Din păcate, era atât de mare, încât nu putea să se deplaseze prin oraş decât în sens unic. Ştiţi doar cât de strâmte sunt majoritatea străzilor. Gonea adesea, sunând înnebunită din sirenă, în direcţia opusă incendiului. Odată ieşită din oraş, unde drumurile sunt ceva mai largi, putea să întoarcă şi să o pornească spre foc. Lucrul cel mai curios după părerea mea a fost avertizorul de incendii pe care l-a procurat comandantul: unul dintre acelea, dacă ştiţi, la care trebuie să spargi geamul, iar înăuntru dai de un mic telefon. Au fost discuţii serioase unde să-l plaseze. Comandantul mi-a explicat cât de greu au luat hotărârea, deoarece nu aveau nicio idee unde urmau să izbucnească incendiile. Şi astfel, ca să evite orice confuzie, au plasat avertizorul de incendii pe uşa staţiei de pompieri.

Theodore făcu o pauză, îşi frecă barba cu degetul mare şi luă puţin vin.

— Abia sfârşiseră cu organizarea lucrurilor când a avut loc primul foc. Din fericire, eram prin preajmă şi am putut urmări tot evenimentul. Era vorba despre un garaj, şi flăcările se înteţiseră bine până să ajungă proprietarul la staţia de pompieri şi să spargă sticla avertizorului de incendii. A urmat un schimb furios de cuvinte, căci comandantul era supărat văzând că s-a spart sticla atât de curând. I-a atras atenţia că ar fi putut foarte bine bate la uşă. Semnalizatorul de incendii era nou nouţ şi avea să dureze săptămâni întregi până să înlocuiască sticla. În cele din urmă, pompa de incendiu a fost scoasă în stradă şi pompierii adunaţi. Comandantul a ţinut o mică cuvântare, îndemnând pe oameni să-şi facă… datoria. Apoi se urcă fiecare la locul său. S-a mai iscat o neînţelegere până să decidă cui îi revine onoarea să sune din clopot, dar până la urmă însuşi comandantul şi-a asumat această sarcină. Trebuie să recunosc că maşina, când în sfârşit şi-a făcut apariţia, era într-adevăr impresionantă. Toţi au sărit jos, au început să se agite şi

păreau extrem de eficienţi. Au desfăşurat un furtun foarte lung şi apoi s-au izbit de un nou obstacol. Nimeni nu reuşea să găsească cheia cu care să deschidă uşa din spate a maşinii, ca să poată ataşa furtunul. Comandantul spunea că i-a încredinţat-o lui Yani, dar se pare că Yani era liber în seara aceea. După multă ceartă a fost delegat cineva să alerge acasă la Yani care, din fericire, nu locuia prea departe. În aşteptare, pompierii admirau vâlvătăile care între timp deveniseră considerabile. Cel trimis s-a reîntors, anunţând că Yani nu era acasă, dar soţia lui ştia că e plecat spre incendiu. S-a căutat prin mulţime şi, spre indignarea comandantului, l-au găsit pe Yani printre spectatori, cu cheia în buzunar. Comandantul, foarte supărat, a atras atenţia că tocmai genul acesta de lucruri lasă o impresie proastă. Au deschis spatele maşinii, au ataşat furtunul şi au dat drumul la apă. Între timp, cum era de aşteptat, din garaj abia dacă mai rămăsese ceva care... putea fi stins.

După prânz, musafirii erau prea îmbuibaţi ca să mai facă altceva în afară de o siestă pe verandă şi încercările lui Kralefsky de a organiza o partidă de crichet fură întâmpinate cu o totală lipsă de entuziasm. Câţiva dintre noi care aveam mai multă energie l-am rugat pe Spiro să ne ducă cu maşina să înotăm şi ne-am lăfăit în mare până s-a făcut timpul să ne întoarcem la ceai, alt triumf gastronomic al mamei. Grămezi gata să se prăbuşească de plăcinte calde, biscuiţi fragezi şi subţiri ca foiţa, pişcoturi uşoare ca zăpada, gem fluid, prăjituri închise la culoare, consistente şi umede, garnisite cu fructe, altele stropite cu coniac, sfărâmicioase cum e coralul şi acoperite cu miere. Conversaţia se oprise aproape cu desăvârşire. Nu se mai auzea decât clinchetul ceştilor şi suspinul adânc al câte unui oaspete sătul peste măsură, care tot mai accepta o felie de tort. Am rămas în continuare pe verandă, în grupuri mici care discutau într-un fel dezlânat şi visător în timp ce fluxul verde al amurgului se aşternea peste crângurile de

măslini şi adâncea umbra sub viţa-de-vie, făcând să nu se mai desluşească chipurile.

Spiro, care fusese plecat de unul singur într-o expediţie misterioasă, se întorcea cu maşina printre pomi, claxonând de mama focului, ca să anunţe toată suflarea că a sosit.

— De ce trebuie oare Spiro să tulbure liniştea serii cu zgomotul ăsta infernal? întrebă Larry cu voce îndurerată.

— Ai dreptate, ai dreptate, murmură somnoros Kralefsky, la ora asta ar trebui să auzi privighetori, nu claxoane de maşină.

— Îmi amintesc cât de mirat am fost, se auzi din umbră vocea amuzată a lui Theodore, prima dată când am mers cu Spiro cu maşina. Nu mai ştiu exact despre ce vorbeam, dar deodată mi-a declarat: „Ei, da, domnu' doctor, când trec eu printr-un sat, abia dacă mai rămâne ţineva". Am avut o... ăăă... viziune curioasă a satului golit de oameni şi cu grămezi uriaşe de cadavre pe marginea şoselei. Spiro a continuat: „Uite, asa, când trec printr-un sat, sun în draţi, să-i sperii pe toţi de moarte".

Maşina făcu un ocol ca să ajungă în faţa casei şi farurile luminară pentru scurt timp veranda, scoţând în evidenţă bolta dantelată de frunze verzi de viţă, grupurile de invitaţi vorbind şi râzând, cele două ţărăncuţe, cu basmale roşii, lipăind în sus şi în jos, cu tălpile goale pe dalele de piatră, ca să pună masa. Maşina se opri, motorul se stinse şi Spiro urcă legănându-se cărarea, purtând la piept un pachet enorm şi aparent greu, învelit în hârtie cafenie.

— Sfinte dumnezeule, priviţi! exclamă Larry dramatic, arătând cu un deget tremurător. Editorul mi-a înapoiat din nou manuscrisul.

Spiro se opri şi explică cu voce tare, încruntându-se.

— Da' de unde, domnu' Larrys. Estem ţei trei curcani fripţi de nevastă-mea pentru mama.

— A, deci mai sunt speranţe, spuse Larry scoţând un oftat exagerat de uşurare. Eram gata să leşin. Hai să intrăm înăuntru să bem ceva.

În interior camerele străluceau în lumina lămpilor şi picturile murale colorate făcute de Margo se mişcau lin pe pereţi, atinse drăgăstos de briza serii. Răsuna clinchetul paharelor, dopurile săreau cu un zgomot ca de piatră care cade într-o fântână, sifoanele oftau ca nişte trenuri obosite. Musafirii se înviorară; ochii le străluceau şi conversaţia era în plin crescendo.

Plictisită de petrecere şi nereuşind să atragă atenţia mamei, Dodo hotărî să iasă puţin singură în grădină. Păşi legănându-se în lumina lunii şi-şi alese un loc potrivit sub magnolie pentru a se împărtăşi cu natura. Dintr-o dată, spre consternarea ei, se trezi cu o haită de câini zbârliţi, bătăioşi şi neciopliţi care aveau evident cele mai sumbre intenţii în legătură cu ea. Cu un ţipăt de groază, le întoarse coada şi fugi spre casă cât o ţineau picioruşele scurte şi grase. Dar curtezanii ei înflăcăraţi nu aveau de gând să renunţe fără bătaie. Petrecuseră o după-amiază fierbinte şi enervantă încercând să facă cunoştinţă cu Dodo şi nici nu le trecea prin cap să rateze această ocazie venită parcă de sus, fără să încerce să intre în raporturi mai intime cu ea. Dodo galopă în salonaşul ticsit de lume, strigând după ajutor, iar pe urmele ei se revărsa valul de câini, gâfâind şi mârâind. Roger, Puke şi Widdle care se furişaseră în bucătărie pentru o gustărică se reîntoarseră în plină viteză şi se cutremurară văzând ce se petrece. Dacă urma ca cineva să o seducă pe Dodo, trebuia să fie, după părerea lor, unul dintre ei, nu un slăbănog de paria din sat. Se năpustiră cu avânt asupra admiratorilor lui Dodo şi, cât ai clipi, camera deveni o învălmăşeală haotică de câini care se băteau şi mârâiau şi oaspeţi cuprinşi de isterie care săreau ca să nu fie muşcaţi.

— Sunt lupi… E semn că o să avem o iarnă grea, ţipă Larry sărind sprinten pe un scaun.

— Fiţi calmi! Fiţi calmi! urlă Leslie, înşfăcând o pernă şi aruncând-o asupra celui mai apropiat grup de câini încăieraţi.

Perna căzu, fu imediat sfâşiată de cinci boturi furioase şi un imens nor de pene se ridică în aer şi începu să plutească deasupra scenei.

— Unde-i Dodo? tremură vocea mamei. Găsiţi-o pe Dodo. Au s-o nenorocească.

— Opriţi-i! Opriţi-i! Se omoară! ţipa Margo care, apucând un sifon, începu să stropească atât oaspeţi, cât şi câini, cu o totală imparţialitate.

— Cred că piperul e bun pentru câinii care se bat, spuse Theodore, în timp ce penele îi cădeau pe barbă ca fulgii de zăpadă, deşi bineînţeles, n-am încercat personal niciodată.

— Pe Jupiter! strigă Kralefsky. Fiţi atenţi! Salvaţi doamnele!

Urmă el însuşi îndemnul ajutând femeia cea mai apropiată să se urce pe o sofa şi căţărându-se şi el alături.

— Şi apa e considerată bună, continua Theodore gânditor şi, ca şi cum ar fi vrut să probeze, turnă paharul cu vin, cu mare dexteritate, peste un câine care trecea.

La sfatul lui Theodore, Spiro dădu fuga în bucătărie şi se întoarse ţinând în mâinile ca nişte şunci un bidon de petrol, plin cu apă.

— Atenţie, răcni el, îi învăţ eu minte.

Musafirii s-au risipit în toate direcţiile, dar nu destul de repede. Masa lucitoare de apă se arcui în aer, lovi duşumeaua, ca să sară din nou şi iar să cadă şi să se spargă ca valul unui flux, prin toată camera. Asupra oaspeţilor care se găseau prin apropiere, rezultatul a fost cât se poate de dezastruos, dar efectul asupra câinilor a fost uimitor şi instantaneu. Înspăimântaţi de bubuitul şi susurul apei, abandonară lupta şi se refugiară afară, în noapte, lăsând în urma lor o scenă de masacru care îţi tăia respiraţia. Camera arăta ca un coteţ de găini lovit de

un ciclon. Prietenii noştri se învârteau uzi şi decoraţi cu pene. Fulgii se aşezau pe lămpi şi mirosul acru de ars umplea aerul. Mama, cu Dodo strânsă în braţe, examina încăperea.

— Leslie, dragă, du-te şi adu nişte şervete ca să ne putem usca. Camera e într-un hal fară hal. Nu-i nimic. Să mergem cu toţii pe verandă, nu? Îmi pare atât de rău de cele întâmplate, adăugă ea mieros. Vedeţi, e din cauza lui Dodo. E momentul în care stârneşte mult interes printre câini.

În cele din urmă, invitaţii au fost uscaţi, curăţaţi de pene şi, cu paharele pline, au fost instalaţi pe verandă unde luna pecetluia dalele cu umbrele negre ca cerneala ale frunzelor de viţă. Larry, cu gura plină de mâncare, zdrăngănea încetişor la ghitară, fredonând nedesluşit. Prin uşa-fereastră puteam vedea cum Leslie şi Spiro, încruntându-se de concentrare, desfăceau priceputi curcanii rumeni. Mama trecea de la un musafir la altul, întrebând îngrijorată dacă au primit destulă mâncare. Kralefsky îşi cocoţase pe zidul verandei silueta lui ca de crab şi luna se iţea pe deasupra cocoaşei în timp ce el îi povestea lui Margo o întâmplare lungă şi încâlcită. Theodore ţinea doctorului Androchelli o conferinţă despre stele, indicând constelaţiile cu un picior de curcan mâncat pe jumătate.

În noapte, insula era vărgată şi peticită cu negru şi argintiu de către lună. Jos, în chiparoşii negri, bufniţele se strigau unele pe altele alinător. Cerul părea întunecat şi moale ca o blană de cârtiţă, stropită ca de o rouă delicată de stele. Ramurile magnoliei se desluşeau imense deasupra casei, încărcate cu flori albe, ca sute de imagini reflectate ale lunii. Parfumul lor dens şi dulce plutea languros deasupra verandei, un parfum ca o vrajă care te trăgea afară spre natura misterioasă şi luminată de lună.

Întoarcerea

Cu o corectitudine de gentleman pentru care mi-a venit greu să-l iert, domnul Kralefsky o informase pe mama că m-a învăţat tot ce era în stare; venise timpul, credea el, să merg undeva, poate în Anglia sau Elveţia, pentru a-mi desăvârşi educaţia. Disperat, am luptat împotriva acestei idei. Am afirmat că-mi place să fiu educat numai pe jumătate; totul face asupra ta o impresie mai puternică când eşti ignorant. Dar mama era de neînduplecat. Trebuia să ne întoarcem în Anglia şi să petrecem acolo vreo lună consolidându-ne situaţia (adică certându-ne cu banca) şi apoi vom hotărî unde urma să-mi continui studiile.

Pentru a potoli murmurul furios de răzvrătire a familiei, ne-a spus că vom considera totul ca o vacanţă, o călătorie de plăcere. În curând ne vom reîntoarce în Corfu.

Şi astfel am împachetat cuferele, valizele şi geamantanele, am comandat cuşti pentru păsări şi broaşte ţestoase, iar câinii păreau jenaţi şi puţin vinovaţi, cu zgărzile lor noi. Ne-am plimbat pentru ultima oară printre măslini, ne-am luat rămas-bun, cu lacrimi în ochi, de la numeroşii noştri prieteni ţărani şi apoi maşinile, încărcate până la refuz de lucrurile noastre, au pornit încet în jos într-o procesiune ce sugera, după cum a remarcat Larry, înmormântarea unui negustor de succes. Muntele nostru de bagaje fu descărcat în hangarul vămii şi mama aştepta alături, zăngănind un enorm mănunchi de chei. Afară, în lumina strălucitoare a soarelui, restul familiei vorbea cu Theodore şi Kralefsky care veniseră să ne conducă. Funcţionarul vămii îşi făcu apariţia şi tresări uşor la vederea grămezii noastre de bagaje, încoronate de cuşca din care Conţofenele priveau răuvoitoare. Mama surâdea nervos şi-şi scutura cheile, cu aerul vinovat al unui traficant de diamante. Vameşul privi

bănuitor spre mama şi bagaje, îşi strânse cureaua şi se încruntă.

— Asta a tale? întrebă el ca să fie sigur.

— Da, da, ale mele, ciripi mama emoţionată, cântând un solo rapid cu cheile. Doriţi să deschid ceva?

Vameşul cântări din ochi totul, ţuguindu-şi gânditor buzele.

— Aveţi ţeva ane noi? întrebă el.

— Scuzaţi?

— Aveţi ţeva ane noi?

Mama aruncă o privire disperată după Spiro.

— Îmi pare rău, nu prea înţeleg.

— Aveţi ţeva ane noi… ţeva ane noi? Mama surâse cu un farmec disperat.

— Îmi pare rău, nu prea…

Vameşul îi aruncă o privire furioasă.

— Madam, spuse el ameninţător, aplecându-se peste masă, vorbestem engledzeste?

— O, da, răspunse mama, încântată că l-a înţeles. Vorbesc puţin.

Sosirea oportună a lui Spiro o salvă de furia vameşului. Păşi zgomotos înăuntru, transpirând din belşug, o linişti pe mama, îl potoli pe vameş, explică că n-am mai cumpărat haine noi de ani de zile şi avu grijă ca bagajul să fie transportat afară pe chei, înainte să aibă cineva răgaz să se dezmeticească. Împrumută apoi o bucată de cretă de la vameş şi însemnă el singur toate bagajele ca să nu se ivească complicaţii.

— Ei, bine, nu vă spun adio, ci doar la revedere, mormăi Theodore, dând mâna corect cu fiecare dintre noi. Sper să vă avem din nou printre noi… ăăă… foarte curând.

— Să ne vedem sănătoşi! Să ne vedem sănătoşi! spuse Kralefsky cu voce subţire, ţopăind de la unul la altul. Vom aştepta cu nerăbdare să vă reîntoarceţi. Pe Jupiter, da! Şi distraţi-vă bine. Profitaţi cât mai mult de Anglia. Faceţi să fie într-adevăr o vacantă. Asta e!

Spiro ne strânse fiecăruia mâna în tăcere şi apoi rămase cu ochii la noi, cu faţa încruntată ca de obicei, frământându-şi pălăria între mâinile uriaşe.

— Vă dzic si eu la revedere, ne spuse el, cu o voce răguşită care începu să-i tremure, în timp ce lacrimi mari izvorau din ochi şi i se prelingeau pe obrajii păroşi. Pe ţinstea mea! N-am vrut să plâng, suspină el, stomacul imens săltându-i-se, dar e ca si cum as dzice la revedere alor mei. Simţesc că sunteţi ai mei.

Nava trebui să aştepte răbdătoare, ca noi să-l consolăm pe Spiro. Apoi, când motorul începu să duduie şi să ne poarte pe apele albastre, cei trei prieteni se detaşau pe fundalul multicolor cu case care tremurau răspândite pe coastă. Theodore, corect şi drept, cu bastonul înălţat într-un grav salut, Kralefsky săltând şi legănându-se şi fluturând frenetic din mână. Spiro, ca un butoi încruntat, ştergându-şi când ochii cu batista, când fâlfâind-o spre noi. Pe măsură ce vaporul înainta pe mare şi Corfu se afunda sclipind în boarea sidefie a orizontului, o neagră deprimare puse stăpânire pe noi ca să dureze tot drumul, până în Anglia. Trenul hain gonea dinspre Brindisi spre Elveţia şi noi stăteam tăcuţi, fără niciun chef de vorbă. Deasupra noastră, în plasa de bagaje, cintezoii cântau în colivia lor, Conţofenele băteau şi ciocăneau din ciocuri, iar Alec scotea din când în când câte un ţipăt jalnic. La picioarele noastre câinii dormeau sforăind. La graniţa elveţiană paşapoartele noastre fură controlate de un funcţionar îngrozitor de eficient. Le înapoie mamei, împreună cu o foaie de hârtie, se înclină fără să zâmbească şi ne lăsă cu întristarea noastră. Câteva clipe mai târziu, mama privea la formularul completat de funcţionar şi, pe măsură ce-l citea, se crispa.

— Ia priviţi ce-a scris! exclamă ea indignată. Ce om impertinent!

Larry privi formularul şi pufni.

— Asta-i pedeapsa pe care-o primeşti pentru că am plecat din Corfu, comentă el.

Pe formular, în dreptul coloanei în care se cerea descrierea pasagerilor, era scris cu litere de tipar: „Un circ ambulant şi personalul său”.

— Cum poate scrie aşa ceva! spuse mama fierbând de mânie. Cât pot fi unii oameni de ciudaţi!

Trenul gonea huruind spre Anglia.

Un mesaj din partea Durrell Wildlife Conservation Trust

Sfârşitul acestei cărţi nu este şi sfârşitul poveştii lui Gerald Durrell. Diferitele experienţe despre care tocmai aţi citit au fost un impuls şi sursă de inspiraţie pentru cruciada sa dusă o viaţă întreagă pentru a proteja bogata diversitate a vieţii animalelor de pe această planetă.

Deşi a murit în 1995, cuvintele lui Gerald Durrell – din această carte şi din celelalte cărţi ale sale – continuă să insufle oamenilor de pretutindeni dragoste şi respect pentru ceea ce el a numit „această lume magică”.

Munca sa continuă prin eforturile neobosite ale Durrell Wildlife Conservation Trust.

De-a lungul anilor, mulţi cititori ai lui Gerald Durrell au fost atât de motivaţi de experienţele şi viziunea sa, încât au dorit să ducă povestea mai departe, sprijinind activitatea Durrell Wildlife Conservation Trust.

Sperăm că şi voi veţi fi în asentimentul lor, pentru că prin cărţile şi viaţa sa, Gerald Durrell ne-a lansat tuturor o provocare. Aşa cum spunea, „animalele nu au voce şi nu pot exprima opţiuni; ele pot supravieţui doar cu ajutorul nostru.” Sperăm că interesul vostru pentru ocrotirea animalelor nu se va încheia odată cu ultima pagină citită. Scrieţi-ne acum şi vă vom spune cum vă puteţi implica în lupta noastră de a salva animalele pe cale de dispariţie.

Pentru mai multe informaţii, sau pentru a face o donaţie, adresaţi-vă:

Durrell Wildlife Conservation Trust
Les Augrès Manor
Jersey, Channel Islands, JE3 5BP
UK

www.durrell.org

Cuprins

Cuvânt în apărare

PARTEA ÎNTÂI

Migraţia
Insula nebănuită
Vila zmeurie
Omul cu gândaci de trandafir
Un car de învăţătură
O comoară de păianjeni
Dulcea primăvară
Conversaţie

PARTEA A DOUA

Vila galbenă ca narcisa
Colina broaştelor ţestoase
O lume într-un zid
O paradă de licurici
Arhipelagul fermecat
Iarna sitarului
Conversaţie

PARTEA A TREIA

Vila Albă-ca-Zăpada
Flori cuvântătoare
Pădurea de ciclame
Lacul crinilor
Câmpuri ca o tablă de şah
O petrecere cu animale
Întoarcerea

Un mesaj din partea Durrell Wildlife Conservation Trust

Grupul Editorial ART
Comenzi – Cartea prin poştă
C.P 4, O.P 83, cod 062650, sector 6, Bucureşti
tel.: (021)224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;
fax: (021)224.32.87
Comenzi – online
www. editura-art.ro